Jeden Exemplar [illegible] zum Einrahmen
mit Band [illegible] Schreiben dürfen
wenn [illegible] Ansuchen [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Ökonomie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Graz, [illegible] Friedrich Kreyhofer.

Am 7 Dezember 1907

Eyott Esqr. Mines of Knights Common
near Moira in Leicestershire
1000 pounds Lay Subs.

Þessi Bók hefr inni að halda.

1. (Dominicale o.) Guðspjöll og Pistla, árd um kring, með Collectum aptanvið sérstökum, og Handbók fyrir einfalda presta.
(— er t. a. g. Hóla-útgáfan 1658)

2. Þrjár stuttar Bækur (um eptirbreitni Krists) skrifaðar og samanteknar af Thoma Kjempis, en á Íslenzku útlagðar af Sra Þorkeli Arngrímss. þr. á Hólum Ao M. Dc. lxxvi.

Landsbókasafn

Þriar Stuttar

Bækur/ Huørnẽ Madur ſku
le breyta epter Herranum Chriſto/ og
aþneyta ſialfþum ſier/ aſamt ollũ
Veralldlegum Niegoma.

Skrifþadar og ſamantekner
Af
THOMA A KEMPIS.

Eñ nu a Iſlendſku wr Pyſku
Maale wtlagdar.
Af S. Thorkiele Arngrijms
Syne.

Prentadar a Hoolum j
Niallſa Dal.
ANNO. M. DC. Lxxxj.

Luc. 9. v. 23.

Eþ nockur vill mier epterþyl gia/ hñ aþneite ſialfþū ſier/og take a ſig ſtī Kroſs huørs dag lega/og þylge mier epter.

1. Joh. 2.

Eige ſkulu þier Heimeñ elſ ka/nie neitt þad j hønū er/Eþ nockur elſkar Heimeñ/ j hønū er ecke Kiærleike Fodurſins.

Joh. 13.

Eþ þier vited þetta/þa erud þier ſæler/eþ þier giored þad.

Erugoßugre/ Gudhræddre og Dygdu prydder Høßdings Nustru

Ragneide Jons Dottur.

Virduglegs og Nælæres Ner ra Byskupsins.

Herra Gysla Thorlaksſonar

Eſkulegre Ecta Nustru.

Oska eg vnderskrifadur/Nædar og Blessun ar/Fridar og Farsælldar/ad Gude Fød ur pyrer Drotten vorn Jesum Christum.

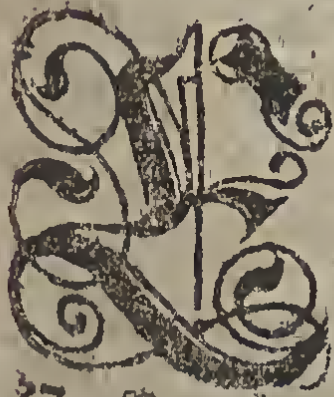

RVgoßuga/ Gudhræ dda ẽ Dygdum prisdda Høßdings Nustru. Sa Konunglege Spæ madur David/oskar ei ns af Drottne/ Psalm. 27. Nuad hid sama hann vilde giarnan biggia/sem er/ ad hann mætte bliva j Huse Drottins sinna Lifdaga/ til ad sko da pa mgiætu Guds Dionustugiord og ad vitia hans Musteris.

Med þuerium Ordum hañ lætur j lio
se huad mykla Girnd hañ hafe hapt
til Guds/ z epterlangan hñs ad vitia
þar hañ liete sig þiña/ s er j sijnu M-
Mustere/ Nuad ecke man einungis skil
iast vm þ Nws sem med Hendum var
giort og forganga kuñe/ hellour mykl
framar vm þad andlega/ huors Grund
vollur ad lagdur er/ þ allar Alldet/ þar
Gud hefur ossþhugad og wtvaled j sij
num Syne Jesu Christo/ huerrar By
gzingar sialfur Jesus er Hyrningar ste
inuñ/ og sialfur adste Kirkiemadur/ s
fyrer sitt eiged Blod er jñgeingiñ j þad
helgasta/ og hefur wtvegad eilijfa Fr
durlausn. Heb. 9. Nuer sem nu med
David lætur sig langa til þessa Guds
Musteris/ sem er sañ Christne/ so hañ
meige ad Afelokum/ komast til þeirrar
Himneskv Jerusalem/ þar Gud mun
vera allt j ollum/ hønum ber ad stunda
epter þeim rietta Veigenum/ sem er sia
lfur Jesus epter þui sem hañ setger/
Johañ. 14, Eg em Veguriñ Sañlei
kurenn

kureñ og Lyfed/ og eingeñ kiemſt til Fo
durſins nema fyrer mig. Nañ er Veg
ureñ/ huorium vier eigum epter ad fyl
gia/ Sañleikureñ huorium vier eigum
ad trwa/ og Lyfed ſem oſſendur nærer/
til eilyfs Lyfs. Og med þui hañ hefur
oſſboded/ ad vier ſkylldum fier epterþyl
gia/ þa ættum vier hans Dæme jafn
añ þyrer Augum ad hafa/ Eda huor
ium ſkulum vier helldur epterfylgia eñ
honum/ ſem er þad ſaña Lioos/ vpplyſ
ande alla Meñ/ komande j þeñan Ne
im/ Joh. 1. Þui af Nattureñe erum vi
er aller Myrkur/ epter Poſtulans Ord
um/ Eph. 4. Þier voruð þordum
Myrkur/ eñ nu eruð bier Lioos j Drott
ne/ Og þar fyrer hefum vier Guddom
legrar Vpplyſingar mykelega þorfe/
vm huoria David nækuæmlega bidur
Pſalm. 13. Vpplyſ þu minn Augu
ad eg ſofne ecke j Daudañ/ Og Gu
de þar þyrer packar. Pſalm. 18. Þu
uppbyrter mitt Lios/ DROTTin Gud
minn/ þu gierer minn Myrkur ad Byrtu

Skylldugt er þad/ ad vier honum ept
erfylgium/ þui hann er vor Leidtogie/
so sem hia Mich. 2. skrifad stendur/
Sa skal vndan þeim vppbara/ sem i
giegnum brytst/ þeir skulu briota sr
ann/ og fara j giegnum Porten/ vt og
inn/ og þeirra Kongur skal ganga fyr
er þeim/ og DROTTin fyrstur.

Tilheyrelegt er þad/ ad vier honum
epterfylgium/ þui hann er vor Hirder/
en vier Sauder hans Nagiendis/ Zach.
13. Psalm. 23. Joh. 10. Hann geing
ur framme fyrer sinum Saudum/ og ha
ns rettu Sauder fylgia honum epter/
þui þeir þeckia hans Rodd/ þuiad ec
ke er j nockrum odrum Neilsugiosf/ og
þar er eckert annad Nafn giefed vnder
Himmenn a medal Mannana/ j hverju
oss bytie Saluholpnum ad verda.

Soddan Epterbreyting vors End
urlausnara Jesu Christi/ virdest mier
agiætlega kienna þesse Bæklingur Tho
mæ A Kempis/ sem eg hefe a vort Mo
durmal snwed/ I þeirre Meining/ ad
þeir

pleire en færre mætte þar Not z Bþp
vakning af hafa. En ad eg þetta lik
telmotlega Verk/ydar Erugofugleika
tilskrife z dedicere/dirfer mig bæde ma
rgtiedur Kiærleike Virduglegs Herra
Byskupsins H. Gysla Thorlakssonar
mier til Handa/sem og trwreind Dygd
ydar Neidurlegu Forelldra/ so eg vona
ad ei misvirda muned/ huar eg og eirn
en mína audmiuka Bon tillegg.

Gud sa sem baud Liosenu vr Myrk
renu ad skína/ hann giefe sína Byrtu i
vor Hiortu/til Vppbyrtingar og Vid
urkiennings Guds Biartleika i Augli
te Jesu Christi. Nuertum eilifum Ko
nunge og alleina vísum/eg er ydar Er
ugofugleika nu og jafnann trwlega a
Hendur felande/ med Oskum bestu Hei
lla og Farsælldar/ Langgiædrar Lucku
og Blessunar/ til ydar Nyvppbyrtu du
Skiettar/ sem og alls afiars. Husr yd
ar E. þyrer Heilagann Anda/ Nadar
samlega leide sínu heilaga Nafne til
Lops og Dyrdar ollum hans Born

um til Glede og Goodrar Fyrermynd unar/ enn sialfre ydur til eilyfrar Vpp hefdar j Nafne vors DROTT ins Jesu Christi/ Amen.

GDRdum/ þann 18 Octobris. Anno. 1674.

Y. Erugsþugl. B. B. og P. A.

Thorkiell Arngrimsson.

Formmle þess Andrijka og

og Natt vpplysta Guds Manns/ Jo hañis Arndt/yfer þssa Bok.

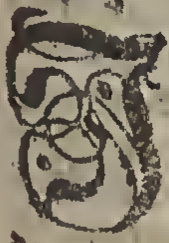

Þui eg læt wtganga/ þessa og adrar þuilyker Bækur/Gudhræddr ę godhiartade Lesare/Er ecke myn Meining/ ad eg þar med girnest ad leita myna Gagns eda Vegsem dar/Myklu sydur/ad eg epter þessara Tyma Plagsid/vilie tilstyrkia Verøldena/ med Gagnsamlegar Bækur ad fylla/ Heldur þad ad eg mætte sem flesta leida til þeirrar einu sønu Lyfsins Bokar/vors Herra Jesu Christi/þad sama Christeliga Lyferne og Gudrækne ap hønum ad læra/So sem hann hefur bodad oss/Matth. 11. Lærid ap mier/ Og j 16. Ef nockur vill mier epterfylgia/ þa apneyte hann sialfum sier/Take sin Kross a sig/ og fylge mier epter. Ad þessarar Epterfylgingar og apneitunar sialfs sins/ kann einginn Christi Lærisueinn/ hans Elskare eda sier Rietthristenn Madur ad vera.

Soddan kienner oss þesse Bæklingur mieg innelega og wtpryckelega. Þui munu ecke læra þier hann ogiedfelldann vera/edur þetta mitt Vpptæke lasta/ ef þu annars elskar Christum og sama Gudrækne. Þu munt ecke finna j þessum Bæklinge/ myrkar þrætur/ ef ugt vidmot/edur hriostug Ord/heldur ein skiæra Elsku/Epterlangan til þessallra hæd

sta Gods/ syrerlitning heimsins/ vppoppran
hans eigen vilia/ krossfesting hans holds
samlyking med Christo i Polenmæde/ hog
vard/ lystelæte/ krosse ɜ motgange/ ɜ i stu
ttu mæle ad segia/ hvørnen þu skuler sialf
um þier ɜ verøildene deya/ en lifa Christo.
hingad til hefur marge ɜ myked vered dispu
terad/ prædt og skrifad vm christelegan lær
dom/ en lyted vm Christelegt lyferne. þeir
h. Spamen ɜ postular hafa hvørutueggiu
til samans kostgiæfelega præfiwlgt/ þt hvad
er lærdomurenn an lifnadarens. eitt trie
an avaxtar/ eirn brunur þ vtan vatn/ og
sky þ vtan regn. hvad er þa sen yfirbot
anad en ymbreitting þess gamla adams lifn
adar/ ɜ vmvending þra heimenn til guds?
hvad er sen iðran ɜ trwen/ anad en þ/ad
deya heimenn/ en lifa Christo? þad er stor
polenmæde guds/ ɜ langlundar gied/ ad hn
giefur mørgum hvørium landskap sitt ord
so lengi/ þar þo so myked yfirbotarleise ɜ
hyrdulyse vidgeingst/ og alla reidu hefur
yfirhønd veinged. en ef vier grørum ecke
sannarlega iðran/ þa mun gud sitt ord vm
suder þra offtaka/ þo vier sætum i þrætubo
kum og disputatium vpp yfer eyrun.

margur meinar ad hann hafe Christum rel
þ tt/ þegar hn kann myked ad tala ɜ dispute
ra vm Christi personu/ en liver þo ecke i Ch
risto/ sa viller sialfan sig/ þt hvar sem Christi
lystelæte/ hogvard ɜ polenmæde ecke finnur
i sinu hiarta/ sa þecker Christn en ecke rietta/

hefur

hefr hñ ꝛ ecke riett smackad/ꝛ hugr hñ predik
ar Christi Lærdom/eñ ecke hans edla lifnad
hañ predikar Christū ecke nema halfpañ. Þess
vegna samteinger Postulin Paall/Christi lær
dom ꝛ Lifnad/2. Tim. 1. Hegda þier epter
fmynd þeirra heilsusamlegra Orda/sem þu
hefur heyrt af mier/ut af trwñe ꝛ Kiærleik
enum j Christo Jesu/og hñ H. Petrus j set
rna Pistle 2. Cap. Af trweñ/Polenmoden/
Gudræknin ꝛ kiærleikurin er noglegt hia yd
nun þ yd ei þdulausa edur oavaxtarsama
vera lata/ j Vidurkiennugu vors Drottins
Jesu Christi. Þar kiennr Postulen oss/ad þe
king ed Vidurkienning Jesu Christi/sie meir
fiepalen j praxi eda Verkenu/sñ er j þui ad
Christur life j oss/ ꝛ vier j hñ/ helldur eñ j
Myneskiu eda Theoria j þeirre lifande trw/
en þide operosa/þ er/ verkande trw og epter
breiting þess H. Lyfernis Christi/ er eirnen
fiepalen Christi lifande þecking. Christus er
sa eilyfe Kiærleike Fodun sins/og Gud er sia
lyfur Kiærleikurenn. Hugrnen kantu nu riet
telega ad þeckia Gud ꝛ Christum/ef þu hefr
ur allderi þeinged Smeck Kiærleikans j þi
nu Hiarta. Soddan kiennr þier þessi Exkle
ngur/sem er/Hugrnen þu skuler fyrer þig ta
ka Christi edla Lyferne/ og þa lifande verk
ande trw/ Jar/lærta Christum fyrer Truna j
þier lifa/ꝛ alla Hluce verka. Og þegar þu
med optlegre Aflætsemc og fyfellder Idkan
fingr heñe j hñ Lifnad/ eins og þegar eitt
Blomstur fuyst j Avextenn/þa muntu verda

eb

ad medkienna/ad petta sie sa riette lifande ch
risten Domur/ og ad par sie ecker angnara
ecker kostulegra/eda lystelegra Lyperne til/
helldur en pad H. Lyperne Christi. Pu mu
nt pa og eirnen medkienna verda/ad ein Chr
isten Madur hlioti ad verda ein ny Skiep
na/annars heyrer han ecke Christo til/sem S.
Paull seiger/2. Cor. 5. Er nockur i Christo
pa er hann ein ny Skiepna/A pessare Endur
nyung i Christo/ a pessare andlegu/ himnes
ku og Gudlegu Endurgiorning liggur oss olk
Magt. Su hin sama er ending allrar Theo
logiæ et Christianismi/pad er/Gudlegrar ky
nningar og Christenpoms. Pesse er Samein
ing med Gude/1. Cor. 6. Trulopun vid ro
tn Himneska Brwdguma Herran Jesum Ch
ristum/Hos. 2. Su lifande Trw/Endurnad
ingen/Christi pwo i oss/ Christi edla lyperne
i oss/Avextur H. Anda i oss/Opplysing/Hel
ganen og Guds Rike i oss/pui petta er alle
samen eitt/ puiad huar sönn Tru er/ par er
Christus med ollu synu Rietlæte/Heilagleik
a/ Forbienustu/ Mæd/ Syndana fyrir
giefning / Sonarleyfd Guda/ og Arfto
ku eilyfs Lyfs/ Petta er su Endurfæding/
sem kiemur vt ap Truna a Christum/ puiad
Christus i Triwen samteingia sig hiort vid
annad/ so allt huad Christus er/ pad verdur
vort fyrer Triwna. En huar sem hellst Chr
istur fyr fyrer Triwna/par verkar han eitt
Heilagt Lyperne/og pad er pad edla Lyper
ne Christi i oss. En huar Christi Lyperne

er

er/þar er einskiær Kiærleike/ og huar Kiærleike er/þar er heilagur Ande og allt Guds Rike/ Hafe nu nockur Madur eitt af þessu/ þa hefur hann allt/eñ vante hann eitt af þeim so vantar hann og allt. Þuiad hafe hann eckert af Christi heilaga/edla og nya Lyferne/þa hefur hann eckert af Christo/af Truñe og Endurfædinguñe. Eñ ef Christur byr i þier/ liþer og verkar/so er allt þad gooda þu giører/ecke þitt/helldur þenns Konungs sem i þier byr/Eph. 3. Guds Kraptur er þad sem i oss verkar/ þess vegna þarftu ecke ad tilreikna þier þad/helldur Gude/ og eñ sydur þor þienar þu nockud þar med/ af þui þad er ecke þitt/helldur Guds/af huørium allt kiemur/þad sem gott er. Þad er af Gude til vor/eñ ecke af oss til Guds/þad hann yrde oss nockud skylldugur.

I annañ stad mun sia af þessare Book/ad sañarleg Upplysing og lifande þecking Christi/kuñe ecke ad gaast fyrer vtan sañferduga Idran og Umvending til Guds/fyrer vtan Epterbreiting þess heilaga Lyfernis Christi/fyrer vtan sana Gudrækne/ og Forakttan heimsins/Þuiad huada Samfelag hefur liosed med Myrkrunum/ 1. Cor. 6. Idranar leysed er Myrkur/ hun hefur Lios sañrar Christi Þeckingar eckert sameigenlegt med þui. Þess vegna er þad omgiengulegt/ ad þeir hiner sømu kuñe med Anda og Liose þessei lyfa Sañleika vpplyster ad verda/sem lifa i Myrkrum i Idrñarleyse/ þui so seiger Her-

ran

rañ/Joh. 8. Ęg em Lios Heimsins/huęr hañ
þylger mier eptęr/sa geingur ecke j Myrkrum
um/helldur mun hañ haþa Lios Lyfsins.
Þesse Eptęrþylging a ad skiliast vm Christi
Lyfgrue/og þad Lyfsins Lios/ sem riettęr
Eptęrþylgendur Christi munu haþa/ þad er
Lios sañrar Guds, Kyñingar. Þar af er
augliost/ ad þeir kuña ecke med Anda og Li
ose þessi ęilyfa Sañleika rpplyster ad verda
sem ecke eptęrþylgia Christo j Kiþnadenum.

J þridia lage seiger Spękeñ Guds/Sap.
1. z. 7. Heilagur Ande þlyr þra þeim heim
sku/eñ x og alla tyma gięþur hañ sig j Sæl
er þeirra heilþgu/z giętęr af þeim Guds vi
ne og Propheta. Ęf heilagur Ande/ vor
einaste Himneske Doctor/ sem ossleider j all
an Sañleik/þad einasta Lios/ sem rpplyser
vor Myrkur/ þlyr nu þra þeim Ogudlegu/
huęrneñ meiga þeir þa rpplyster verda? þess
vegna seiger hañ ad Heimurcñ kuñe ecke ad
medtaka hellagañ Anda/ meinande þad veg
na hans Nęrvotarleysis.

J þiordu Grein seiger S. Paall/Eph. 5.
Vakna vpp þu sem sefur/ so mun Christur
þig rpplysa/þar fyrer/huęrick sem hellst ec
ke vppvakna af Synda suefne þessa Heims/
af Augnalyst/ Hollds Lyst/og Drambsęmi
Lyfgrue/ þeir kuña ecke af Christo/rpplyster
ad verda.

J þimta matta vottar þetta mañsins En
durnyung/þuiad so myrkt sem Verk Myrk
raña verda dempud j Mañenum/suo myrkt

liper

liper Christur j hønum. So myked sem su vonda Nattura j Manenum mynkar/ eins myked vex Andenn. So myked sem Holldeð Krossfestest/eins myked vppvekst og styrkest Andenn. So myked sem sa ytre Madurenn fortæreſt og deydest/ eins myked endurnyast sa jnre. So myked sem þeir eigenlegu Giædsmuner/og alle þad Holldlega Hattalag j Manenum verdur deide/ so sem er/ eigenn Elska/Erugyrud/Agyrne/ Hatur/Reide/et ns myked verdur Madur lipande j Christo/ Þessmeir sem Heimurenn vekur ut þra Manenum/so sem er/Augna lyst/ Holldz lyst/ og Drambsamt Lifferne Þessmeir æiemur Gud Christur og heilagur Ande jnn til hans/ og giora Vistarveru hia hønum/ Og aptur ut mote/og þessmeir sem su vonda Nattura/ Holldeð og Myrkureñ rykia j Manenum/ þessmane Nad/Ande/Lios/Gud og Christur er þar hia hønum. Hier jnne prose huør og eirn sialfan sig. Hier fylger nu þad epter er/ad Madur kunne ecke vpplystur ad verda og komast til riettrar Þekkingar Christi/nyr er utan sæna Idran og Yferbot/þad er Su sta og Jnnhalld þessa Bæklings.

Þess hattar gamlar Smæbækur/hugtiar ed leida til heilags Lifernis/ liogra margar j Dupte þolgnar/ lika sem Joseph j Myrk uastopum. Þui ad sijnu þa hafa þeir eirn eñ verid M n j yrre Tydeñe/sem hafa hafd Kunnar og Vorsta epter Christo/ meir enn þesse kallda ynignande Verolld/sem nu er

est.

ést. Og þeir sem í Einfalldleik/ af hreinu hiarta og einskiærre Elsku/ hafa epterfylgt þui edla ᵭ heilaga Lyfærne Christi/þeir þa þa jafnast mest vpplysted Menn verda. Og líka sem Joseph/ þegar hann vard laus vr sinu Fangelse/þa gieck hann í hornum Piena ra Bæninge/So kiemur þesse Bæklingur þe ann./í einum þornum Bæra Stacke/það er/ med Yfirlætislausre Rædu og Orda eiltæke huar sem hann kiemer þo miog victuglega and lega hlute/ sem er/Christi edla Lyfærne sier þyrer hendur ad taka/Christelegum Lærdo me í Lifnadenn ad snua/ Og huærnenn Christ ur eige í oss ad lifa/enn sa gamle Adam ad de ya. Enn þesse Joseph kiemer hier ecke ad samlaga sig Potiphars hustru/það er þess are Verøld/ Heldur kiemer hann hier ad þot akta hana/og leita þess hæsta Gooda/þuiad þeir sem leita meir epter þui stundlega enn sia lfum Christo/ med þeirra Christendome/ þe ir samlaga sig Potiphars Ruinu/ hugr ed greip í Josephs Kyrtel/enn hann liet Fated la ust/ᵭ blwde þra henne. So meinar su hof moodruga/Holldlega og Vellystingasama Ve rold a þessum Dogum/ ad sa Himneske Jo seph Christus Jesus/munc samlaga sig henc epter Veralldlegum Hætte/hugr og eirn hof moduguer/Peninga siukur/og Veralldlegur Bwk hienare grípur til hans og seiger/Hier er Christur/eg er sa Madur/ med hugrium Christur er. En sa Himneske Joseph stepper fiinne Yfirhøfn vid þa/það er þeim ivrvor

tis

þis Boorstaþ/ Nafne og Title/ eñ hañ sialf
ur þlyr þra þeim/ og latur sier aþ þeim ecke
hallda/ vtan þui eins/ þeir gigre aþ Hiarta
Idran/ vakc sier eyrer Hendur þad Lyrela
ta Christi Lyþerne/ og gange þar jñe. Þar
eyrer kiære Lesare/ Halld þetta til Gooda
ad so komnu/ þar til annad meira eylg
ier at eptir/ Og Bid eyr
er mier.

Johañ Arndt.
General Superintendent
þess Luneborgiska Fur
sta damis.

Gudhræddum og Godfwsum Lesara/ Oska eg Nadar af Gude/ og Heilags Anda Vpplysingar/ fyrer Jesum Christum.

MAR Endurlausnarenn vor seiger hia Lucam Gudspi allamañe j 9. Cap. Ef nockur vill mier eptersylgia/ afneite hann sialfum sier/ take a sig sin Krossfuglss Daglega/ og sylgie mier eptir. Pa sie eg ecke neitt j hans Ordum/ bad samhlioda sie Heimsins hattalage/ sem nu er (Guad Gud nade) opmiog Tydkanlegt a þessum sydustu Hæskasamle gu Timum/ jafnvel a medal þeirra sem vilia lata sig Christna kalla/ þar marger hugsier hrosa sier ab Trwñe/ og þyktiast gooder ab vtvortis æfynd Gudræknesar/ afneitan de hennar Krapte/ 1. Cor. 11. Koma saman ecke til Betrunar heldur til vesnunar. 1. Cor. 2. Ga þegar þeir verda ransakader ab þeim sem hafa Christi sinñe/ þa finst ecke hia þeim eirn Neiste Gudlegs Lyfernis/ Heldur reiker Hordomur/ Frillulifnadur/ Saurlyfe/ Lausung/ Afgudadyrkan/ Fiolkinge/ Fiandskapur/ Hatur/ Aga Reide/ Præta/ Sundurbycke/ Tuydrægne/ Ofundsapur/ Manndrap/ Ofdryckia/ Grat og þessu lyke/ Gal. 5. A medal allra þeirra sem a Jordu byggia (þad

er

þr Jardlega siñader eru)n. Cor. 3. Og hu
ad allra Hørmul gast er/ þa hefur soddann
Vggleysi Yverhønd tekid i Heimenum/ Ad
Menñ læta sier ecke til Hugar koma/ ad þar
sie nockur Hætta a perdū/ med soddañ Arhæ
þe/ Helldur a þ allt ad vera klært z kurt/
nær þeir koma i Skriptarstooleñ/ Hugrenn
sem sa er a sig komeñ sem Aklannar leitar.
Jæ/þo hañ hafe ecke nytt sydur i Hug ed
ur Asetninge eñ sin Lifnad ad bætta/ og til
betrrar andlegu Endurbædingar ad stunda
am hugrrar eingeñ kañ sin ad ganga i Guda
Ryke/Joh. 7.

Nu er Auxeñ vid Rootena sett/hugrt þad
Tre sem ecke giefur godan Avøxt/mun vpp
høggvast og i Eld kastast/Matth. 3. Luc.
16. Nu er sa mykle Dagur Drottins þyr
er Hende/hugr ed breña mun sem eirn O'm
nær aller Forakt ærar og Ogudleger munu
halmur vera/og sa tilkomandi Dagur mun
þa vppbreña/ og ecki læta Runst nie Rot ep
ter ap þeim vera/ Mala. 4. Nu skulu Hun
darner/Fiølkyngismeñ/ Saurlifnadar meñ/
og Mañdrapparar/og aller þeir sem elska og
giøra Lygena/vera fyrer vtan þa himneskv
Jerusalem/Apoc. 22. Og Herrañ Christur
mun øllum Hræsnurum læta/ad alldrei þec
kta eg ydur/Matt. 7. Petta ætte Mañes
kiañ ad læta sier til Hiarta ganga/suo vier
forsmæum ecke Rykdom Guds Godgirndar/
Polenmode og Læanglundargieds/ og søbn
um ossecke Reide vppa Reideñar dag/z Opp

byrtingar Guds Kiettlatis Doms/ hellduꝛ
lætti hñs Godgirnc oss til Yꝑerbotar leida/
Rom. 2. Huꝛr ad sꝛñu ei er þñꝛpalcñ j þui
ad Madur ad eins þætte synar Synder meꝺ
lausum Ordum/ tuisar eda þrisrar a Are/
helldur j Daglegre Endurnyungu Lyꝛdagsꝛ
ña/Rom.6. J Deiding og Korssꝛesting þss
Syndsama Hollds/meꝺ þess Girndum z Til
hneigingum/ Col.3. Gal. 5.

Huꝛrneñ kañ nu Mañeskiañ ad tilleggia
sier so mykel Frydeit ad syndga/mz þui Þoꝛ
Gud er ecke sa Gud/huꝛrum Ogudlegt At
hꝛꝛꝺe lyssar?/ Psalm.5. Eda er su lipande
Trw/am huꝛrrar omꝛgulegt er Gude ad þa
knast/ oss sem erum Jꝛꝺ og aꝑ Jꝛꝺu kom
ner/Gen.3. Soddann citt liett og Almeñ
legt Verk/ ad Meñ þurꝛa þar til ecꝛert ad
vinna/eduꝛ motc sier ad læta/ suo þeir þæc
hana oblast? Er hun ecke Guds Kraptur j
oss/ epter Verkan hans Volduga Styrkleiꝛ
ke? Og ad sꝛñu soddan yꝑergnæꝑanleg Stꝛa
rd hans Kraptar/ sem hañ hefur verkad j
Christo/þa hann vppvakte hann aꝑ Dauda
Eph. 1.

Nu er Trwen am Verkaña Daud/ Jac.
2. Ecke þad vier þorpienum nockud þar meꝺ
þui vier erum onyter Pionar/Luc.17. He
lldur aꝑ þui/ad þaug eru obrygdanleger A
verter þeirrar Rootar / sem Heilagur Aꝛn
de sialfur vꝛkvar. Þar fyrer Amiñer Post
ulen Paull miꝛg trwlega/ Eph.5. Vakne
vpp þu sem sefur/og ryss vpp aꝑ Dauda/ so

mun

mun Christur þig vppluſa. Hugr ſem Da
udleg Verk hefur í þraume/og í Girndum lif
er/hañ er liþande Daudur/1. Tim. 5. Og
engeñ kañ riett Andlegu Lyfe ad liþa/vtan
Jesus Christus/ ſa ſem ad er Vegurenn/Sañ
leikurenn og Lyfed/Verulega og Verkanlega
liþe í hiartum/Joh. 14. Col. 3. Gal. 2.

Par þyrer er nu Tyme til/ ad vppvakna
af Suefne Syndaña/og vpprysſa af Dauda
med vorum Herra Jesu Christo/ leita þeſs
ſem þar vppe er/Col. 3. Eñ læta þad þara
ſem í Heimenum er/ſem er/Augna lyſt/ Hol
dz lyſt og Drambſamt Lyferne. Og med
þui hann er vor Vegur/og engeñ kañ kom
ast til Fodursins/vtañ þyrer hañ/Joh. 14.
Þa eigum vier hiarnum einũgis epter ad þyſg
ia/ſo ſem hann hefur oſſboded/Matth. 16.
Luc. 9. Samvottande Poſtulanum Petre.
í 1. Piſtle og 2. Cap. Par hañ ſeiger/ Par
til eru þier kallader/ med þui Christur hef
ur lided þyrer oſſ/og oſſ til Epterdæmis lat
ed/ad vier ſkulum epterþylgia hans Foot
ſporum. Par þyrer í Dag/ þyrſt vier heyr
um hans Rauſt/þa forherdum ecke vor Hiø
rtu/Heb. 3. Helldur hreinſum oſſ af allre
Saurgan Holldſins og Andans/ og fœrum
oſſ þañ medur Helganeſſe í allre Gudhrædſlu
2. Cor. 7. Suo ſem ſkyr og oſtrafþanleg
Gudz Bœrn/ Phil. 2. Giætande þeſs/ ad
hann hefur ſig þyrer oſs utgiefed/vppa þad
hann Endurleyſte oſſ í þra fallu Crieftlæte
ſig hrenſad

hreinsade sialfum sier Folk til eignar/ ad kostgiæped være til godra Verka/Tit. 2.

Soddann Heilagann Lifnad og einballd aũ mæta/til ad eptersylgia vorum Herra Jesu Christo/kienner þessi Bæklingur/ z þetta er su einasta Ordsøk/huar fyrer eg hefe mier fyrer Hendur teked/ hønum a vort Modur Mæl ad snua/suo nockrer mættu hier j Lande þar oppvakning af haffa/einkum þar eg sa Kostgiæpne annara Þioda/ sem þessare-mgiætu Book hafa snued/huør a sitt Tungumæl. Huar vm sa Hæst upplysste Guds Madur/ Christian Hoburg j sinne Theologia Mystica/ Lib. 3. Cap. 17. talar med þessum Ordum.

Huad Thomas A Kiempis hafde vered eirn sierdeilis jnnelegur Guds Astvinur/ Pad wrøfsa hans Bækur/ sierdeilis hans Book vm ÆPTerbreiting Christi/ Huør vegna sinna Edla Kosta og Agiætis/ wrlegder nær a øll Tungumæl/ og eirnenn a Tyrkianna Tungu/Og eg mun med Sannleika segia/ad næst þeirre Heilogu Kienning/ þa helld eg øngua Book j Vergllduse eder verk t Nytsamlegre edur meir til Uppbyggingar. Þetta skriba eg ut af minne eigenn Reinsku Æg veit og vel huad eg skriba/ ad þad er þyrer Gude satt. Þeir Veralldlegu Lærdu og Rangsnuntu meiga segia huad þeir vilia. Lof sie Gude/Æg veit vel huad Huitt er/edur suart/og vil a Bigrtum Deige vid

øngumann

ínguann disputera/ huórt það er Dagur eð
ar ecke.

Þetta eru Hoburgh Orð/ Huar að eirneck
ma merkia/ Huað hætt sa Guds Madur að
tar þessa litlu og einföldu Book/ og huað
myked hónum þyker til hennar koma vmþr
að aðrar Bækur.

Þess vegna bid eg öll Gudhrædd Hiórtu/
að þaug virde vel þetta mitt litla Ervide/
þui i ínguann mata/ hefr og það giórt/ mi
er ecke mónu þannyta Nafne til Hrosunar/
Huað eg vel kyñe lyda/ að vm alla Æfe mð
re læge/ Ef Guds Sónnudur mætte þar i
mot vpbyggiast/ og hans dyrdlega Nafn
Degsamast. Og ef einhuer eirn mætte hier
Mot að hafa/ til Vppvakninger i sónnum
Guds Orda/ það være mier eilift Hrosan og
Avistingur þyrer Gude.

Gud sa Mætugur er/ alla Hlute yferflí
otanlegar að giora/helldur enn vier kunnum
að skilia eður vmbidia/ Eph. 3. Giefe oss
Vyfdomsins og Vppbyrtingar Anda/ i vpp
lyfe Augu vors Hugskots til sinnar eigenn
Vidurkienningar/ So vier þyrer hans Kr
apt/ mættum styrkiast i hinum innra Manne
og laata Christum þyrer Truna bygia i vor
um Hiörtum/ og þyrer Kærleikenn innrætt
ast og Grundvallast/ vt ande það/ að Elska
til Christum/ i hónum eins er að þylgia/er bet
ra enn allt að vita/og Reiknum alla Hlute
þyrer skada/ Hia þeirre yferguæfanlegu Þek

ing

ing DROTTins vors Jesu Christi/ sidste
pnnepalenn er þ hans Lipande Epterbreyt
ing. Peim hinum sama sie Dyrd/ Heid
ur og Valld vm allar Allder Allda
ad eilipu/ A M EN.

Gordum a Alptaneſe/ þann 29.
Decembris. Año 1567.

Gudræknis Lesara og allra þeirra
sem ottaſt Drottin/ og vorum Her
ra Jesu Christo Epterpylgia vilia.

Styllougur Þionare.

Thorkiell Arngrims sonn.

Fyrsta Book

Um Epterbre

iting Christi/ Og Foracktan alls Veralldlegs Niegoma.

I Capitule.

Huornen Madur skule þyrer lista allan Niegoma þessarar Ver alldar/ og fylgia Christo epter.

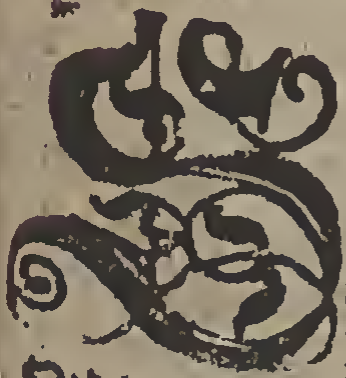

A mier epterfylger hann geingur eige i Myrkrunum/ heldur hefur hann Lios Lyffsins seiger Herran Joh. 8.

Þetta eru Christi elgiñ Ord/ Huar med vier verdum aminter hans Lyferne og hegdan epter ad fylgia/ so þramt sem vier vilium sannarlega vpplyfter/ og þra vollum Hiartans Bli

ndlíka frelsáder verda/ þess vegna er þ að vera vor allra stærsta vmhyggia Herrans Christi Lýðerne ad skoda og yfervega.

Christi Kienîng yfergeingur allra Heilagra Kienîng/ og huor sem Anda Drottins hefur/ hann þînur það folgna Maña/ edur Nimnabraud. En það skiedur opt/ ad margerhuorier hafa lýst ed gagn af Heyrn Evangelij/ vegna þess þeir hafa ecke Christi Anda/ þar yfer/ huor hann vill hafa fullkomeñ Smeck Christi Orda/ hann hlytur ad leitkgiosa allu sínu Lýðerne epter Christo ad hegda.

Huort gagn er þier það/ þo þu disputerer edur taler margt og myked vm þa heilogu Guddomsins Þrenîng/ ef þu hefur ecke saña audmykt/ huar med þu kuñer betre heilogu Þrenîng ad þockast? Gior Ord og diup Rada giorer enguan riettlatan nie heilagan/ En eitt skickanlegt og sidferdugt Lýferne/

gior

gloter Mañ Gude kiœrañ og þocknañ legañ. Eg vil heldur þiña med mier ri etta og saña Jdran/ eñ þad eg kuñe ad seigia og wtleggia huad Jdrañeñ ste. Þo þu kyñer alla heilaga Skript fyr er vtan/ og allra vissustu Maña Ords kuide/ huad stodade þig þad/ eþ þu hefder ecke Guds Nad og Winskap? Þad er allt Niegome og einskis verdt/ vtan ad elska Gud og þiona honum alleina. Þad er sa hœdste Wisdomur/ fyrer forœtlan Verallda reñar/ ad jñpreyngia ser j Guds Riike. Þad er Niegome og einskis verdt/ ad stunda epter forgeingalegum Audœfum/ og setta sijna Von þar a. Þad er og einskis verdt/ ad kieppast epter storum Metordum. Þad er og til onytis/ ad elska Holldlegar Wellystingar/ vegna huerra Madur verdur sijdar meir hardlega straffadur. Þad er og fawysslegt/ ad huxa alleina sta fyrer þessu fallvallta nœrveranda Lijfe/ eñ peinkia ecke vm þad epterkom

ande. Pad er einskis verdt ad osta sier leangra Lifdaga/ en akta lifted vm eitt Gudlegt Framferde. Pad er og Nie gome og Fæviska/ ad elska pad sem sn arlega forgeingt/ en kieppast ecke pan gad sm eilifur Fognudur er/ z onguan enda tekur.

Peinktu optlega vm pad Ordtak/ Augad sier sig alldrei mett/ og Eyrad heyrer sig alldrei preitt. Par fyrer ka pkosta ad snua pinu Hiarta fra elsku synelegra Hluta/ z til peirra osynelegu pui ad peir sem sinu Holldlega Sinne eyterfylgia/ peir saurga sina Samvis sku og missa Nad Guds.

II Cap.

Ad Madur skule ecke hyra vm stora Konst eda Veralldlega Speke/ heldur mykiu pramar vm Elsku til Guds/ og Pecking sia lfs sins.

Aller

ALLer Menn giarnast ap Natturuskie margt ad vita/ en hu ad stodar margfrod Viska um Guds Otta? Sannarlega Eirn einfalldur Bonde sem Gude pionar med audmykt/ er betre en Drambsamur lardur Madur/ sa Nimentunglanna gang stundar/ en pecker ecke sialfann sig. Huor rietteleg a pecker stalfann sig hann lytelater sig rietteleg a/ z hyzar ec fe vm Mannlegann Lopstyr. Po eg vis se alla Hlute j Veroldu/ en hefde ecke Elsku Guds/ Huad stodade mig pad p Gude/ sa ed mig mun epter mynum Verkum dama.

Lat ap ad vilia vita myked/ put pad bærer med sier Droseme og Villu. Peir ē margvitrer eru/ vilia hattaktader z fyrer Spekinga halldner vera. Par eru marger Hluter/ ad Sæluse eru ec fe nytsamleger/ po Menn pa vite/ og sa er miog pæyds/ sm stundar meir adra Hlute/ en pa sem til Sæluhiolparchyr

þiena. Morg Ord sedia ecke Saalena
eſi eitt Gudlegt Lyſterne Endurnærer
Nugſkoted/ og god Samviſka gisrer
ſterka von til Gudo.

Þeſſ meir/ og þeſſ Naleitare Nlute
ſem þu veitſt/ þeſſ ſtrangara Dom nu
ntu fa/ eſ þu ecke Neilaglega þar epi
er lifer. Þar fyrer metnaſt ecke vegna
þiſſar myklu Viſku edur Kunnattu/ hel
dur vert var vm þig/ þui þier er til my
kels truad. Eſ þu lætur þier þykia
þad þu viter margt/ og ſiert Nyggnare
eſi adrer/ þa ſkaltu vita/ ad þad er my
klu pleira/ ſem þu veiſt ecke/ Af þui ſka
ltu ecke þykiaſt hævitur med ſialfum
þier/ heldur kannaſt vid þinn Vankun
ende. Nuar fyrer villtu hroka þier upp
yfer adra/ þar þo marger finnaſt vitra
re og Nalærdare enn þu? Vilier þu
nockud nytſamlegt kunna/ eda læra/ þa
lærdu ad vera lijtelætur/ og huxa ecke
vm/ ad marger vite af þier ad ſeigia/
eda akle þig myckels.

Ad

Ad þeckia sig sialfan rietteleg a/ og forakta sialpan sig/ þad er su hædsta Konst og allra nytsamlegaste Lærdom ur. Ad hallda eckert af sialfum sier/ eñ akta adra myklu ædre og betre eñ sig Þ er eirn stor Vísdomur og Algiorleg leike. Siaer þu nockurn openberlega Syndga/edur falla storkostlega/ þa ak ta þig engum betre eñ hann/ þui þu veitst ecke/ huad leinge þu kant stodugur ad standa j þui enu goda. Vier erum all er Breyskuer/ þo skalltu enguan breyskr vare hallda eñ þig.

III Cap.

Vm Samleikssins Kienning og Manna Lærdom.

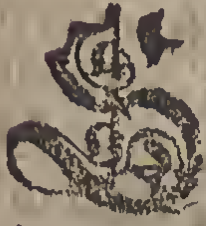

Sa er sa Madur/ husrium Samleikurinn kienner sialfur/ z vinder vissar/ ecke med Figur um edur þorgeingelegre Ra du/ heldur þyrer sig sialfan/ og sa sem

hafi er i skalfum stet/ þuiad vort Sidf
og þankar pretta oss opt/og sia ecke lan
gt. Nuad skoda þratur og Strýd vid
leinda og okunna Hlute/ vegna huorra
vier verdum þo ecke straffader a Deige
Domsins/þo vier eckert þar ap vitum.
Þad er stor Faviska/ ad vier forsomum
þad Naudsynlegasta og nytsamlegasta
ef vier kieppustum epter þui skadlega og
ompta/ so erum vier med slaande Aug
um blinder.

Nuar fyrer leggiu vier so stort Kapp
a Disputatiu og Malsku Kunst/ þar
sa alleina prelsadur verdur þra marg
konar Villum/ til huors þad eilisþa
Orded talast. Þuiad af einu Orde eru
aller Hluter/ og aller Hluter tala eina
sta eitt.

Þad er z þad Vpphafed sem til vor
talar/ an huors eingesi kall nockud ad
skilia/ nie tiett vm ad dæma. Þar for
er/ sa sem helldur alla Hlute fyrer eitt
sem alla Hlute Neimfærer til eins/ og

fier

ſier alla Hlute j einum/ hafi kafi ad bera med ſtodugu Hiarta og hafa Nugld og Frid j Gude.

Oh Gud/ þu eilifze Sakleike/ Giør mig eitt med þier j þui eilifza Lioſe/ Mier leideſt opt margt ad leſa edur høra/ þuiad j þier er allt þad eg oſka og øitneſt. Aller Doctores hliota ad þegia og øll Skiepnaſi kyrr ad vera fyr er þijnu Auglite/ eſi tala þu alleina til mijn.

Þeſſ meir ſem Madurifi er a mote ſialfum ſier/ og einfalldare j ſier ſialfum/ þeſſ ſtærre og yppartegre Hlute lærer hafi ad ſkynia/ an allrar Mædu/ þui hann medtekur Lioos Skilningſins/ hier oþan ad/ Eitt hreint/ einfallt og ſtodugt Sijne/ lætur ſier ecke þijſka hingad og þangad/ fyrer margbættadar Sijſſlaner/ þui hafi giorer alla Hlute Gude til Dyrdar/ og hugar ecke vm ſitt eiged Gagn/ nie eigeñ Vegſemd. Nu ad hyndrar þig meir edur þyngar/ eſi

þsn eigin Girnd æ Niartans Tilhneyging/ medan hun er ecke j þier dæm.
Sirn fromur og Gudhræddur Madur Raadstafar sijnum verkum fyrst hid jnnra/ adur hann framkuæmer þau hid ytra/ vppa þad þau hneige hann ecke til Syndsamlegra girnda/ þui hann stiórnar þeim epter visttre skynseme. Nuor stendur j meira Striide/ eñ sa sem leitast vid ad yfervinna sialfann sig? Og þad a ad vera vor Dagleg Idia/ ad yfervinna sialfa oss/ og æ meir og meir ad styrkiast j Gude/ og fara vaxande j ollu godu.

Allur Algiorlegleike j þessu Lijfe hefur med sier nockurn Opullkomlegleika æ vor" j huganer eru nie nockru Myrkre blandadur. Audmiuk Þecking sialfs sijns/ er mykiu viissare vegur til Gudz/ eñ dirfsett viska margbrodr" Kunnattu/ vit æ kunnatta er ad sonnu ostrauþanleg/ su sem good er/ og ap Gude stickud. Oñ velstickad Lijperne og God Samviska er allre Kunnattu mykiu ædre. Og vegna

na þess ad flesker girnast helldur margt ad vita/ en Gudrækelega ad lifa/ þa fa þa þeir viller vega/ og færa lysteñ edur onguan Avoxt.

Ef Menn legde sig so epter/ alla Lesste ad vppræta/ en goodar Dygder ad ínplanta/ sem þeir leggia sig epter Onytsamlegum Spurningum og Præst þa mundu ecke pinast so stor Nneyxle ẽ Vondsta a medal Manna. Sanlega/ þar verdur ecke adspurt a Domo deige/ huad margt eda myked vier hofum lesed/ helldur huad vel og Gudlega vier hofum lifad/ ecke huad mælsker/ helldur huad Gudrækner vier hofum vered. Seig mier/ Huar eru nu þeir lærdu Bockar/ sem a sínum Dogum Blomstoger voru i sine Konst? Þeir voru vel nockurs metner/ a medan þeir lifdu/ en nu minnast Menn þeirra ecks meir.

Oh huad snart forgeingur þessa Heims Vegsemd? Gud giæfe þeirra Lysterne hefde samhlioda vered þeirra kunnu

mist

altu/ þa hefdu þeir vel lesed og studer ad. O huad marger fordiarfast j Nie goma veralldlegrar Lærdoms Konstar/ þeir sem lifted huxa vm huorneñ þeir kuñe Gude riett ad þiona? Og vegna þess þeir girnast meir mykler ad vera/ En Lifselenter/ þa hliota þeir j sijnum Paunkum ad onguu ad verda. Sa er j Sañleika mykell sem mykla Elsku hefur/ sa er sañarlega mykell/ sem lifi ell þykest/ og alla stora virding einskis aktar. Sa er riett hyggeñ/ sem helldur allt þetta stundlega fyrer Preck/ vppa þad hañ avinne Christum. Og sa er ri ettelega hæstatdur sem sijnum eigeñ vil ta apneytar/ en lærer ad fullgiora og fromkuæma Guds Vilia.

IV Cap.

Ad Madur skule ecke oþþlioc ur vera j sijnum Vrskurde/ nie trua oprutog stalfum sier.

Pad er ecke verdt ad trua huer iu Orde sem talad er/ helldur skylde Madur alla Hlute framast til leinge og forsialega pfervega/ og hegda peim epter Guds Vilia. Efi pui midur/ ad vier truum og tolum pliotara vm adra/ pad vonda/ efi pad Goda/ so mykelega breyst er Mannesksan/ Efi ei en vsso Madur truer ecke allu put sem hann heyrer/ pui hann veit Mannesksan er hneygd til pess vonda/ og kann skiott ad skeika j sijnum Ordum.

Pad er stor Vijsdomur/ ad vera ecke opt sliotradur nie einpyckur j pui Madur gisrer/ par med ad trua ecke huorki Manne/ nie bera strax vt huad sem madur heyrer. Radgast pu vm vid eirn hyggenn Mann/ sem stundar epter goodre Samvisku/ og lat pier alltijd betra pykia ad lara af einum fromum Manne/ efi ad folgia pijnu eigenn sinne. Gud raekelegt Lijperne gisrer Mann hyggenn og j morgu reindast. Pess audmiukare sem

sem Madur er j sialfum sier/ og Gude meir vndergiefen/ pess hygginare/ roleg re og Fridsamare verdur hann j allum Epnum.

V Cap.

Hvornen Madur skule lesa pa heilogu Skript.

Peirre H. Skript ber Mann meir ad akta Sannleikann en mi uka Malsku/ Madur a og ad lesa pa heilogu Skript med soddan Anda/ sem hvern hun er gi rd og tolud. J Skriptenne ber meir ad akta Nytsemuena en Ordsnilldena/ og sapngiarnan skal Madur lesa Gudræ kelegar og einfaldar Baekur/ sem Nat viklugar z diupsinnar. Pu skalt ecke alysta pann per giort hefr/ hvort hann sie mykels edr litels aktadr/ ecke hvat h se iger/ helldr hvad hann seiger/ z lat ecke h wlvortis Alit knya pig til ad lesa/ he ldur elsku til pess omeingada sannleika-

Med

Menerner forganga/ eſſ Guds Sak leike blyſſur eilyſflega. Gud talar marg yſſlega til vor/ og fer ecke j Manvirdingar. Vor Forvitne hindrar oſſ opt j Leſtre heilagrar Ritningar/ pegar vier vilium ranſaka og grunda pad vier ætlum einfalldlega ad yperfara. Vilier pu hafa Gagn af Leſtre H. Ritningar/ pa les audmiuklega z einfalldlega j Trune/ og girnſt ecke Nafn mykels Lærdoms ad hafa. Spyr giarnan/ og heyr Radu peirra heilogu j kyrrpey/ z lant pier ecke misfalla Epterliſkingar og Dulmæle peirra Gomlu/ pui peir hafa pau ecke ofyrerſpniu fraſett.

VI Cap.

Vm pær otilbærelegu Holld ſins Girnder.

Hegar Madur hefur nockra otilbærelega girnd til emhuors pa verdur hann j ſialfum ſier orolegur/

Sa

Sa Hofmoduge og Aglarne hefur all
drei Roo. Eñ sa sem er Fatækur j An
da og einfalldur/ hñ framűgeingur j ma
rgfolldum Fride. Sa Madur sem ecke
er eñ nu olldungis salfum sier dœmi/
hñ verdur af litlum Smamunum aud
velldlega preistadur/ œfoktur og yferhñ
eñ/ þui sa sem veykur er j Andanum/ e
eñ nu er nockud Holldlega stãdur/ og
hneygdur til sñnelegra Hluta/ kañ for
velldlega ad snua sier fra Girndum og
Lysting þess Jardneska. Þess vegna
angrast hañ/ þa hañ skal taka sig þa
þra/ og reidest optsinnis/ þeim sem hœ
um Motstodu veita.

Eñ ep hañ fullkomnar sãna Girnd
þungast hañ af Saurgan sñar Sam
vitsku/ þui hñ hefur fylgt sñnum eigen
Vilia/ huad honum hialpar ecke til
þess sem hañ epter leitade. Þar fyrer
þiggur Madur hañ saña Frid sñns Hia
rta ecke þar med/ ad hañ bylge sñe eig
in Girnd og Vilia/ heldur med þui/

ad

ad hañ stande þar a mote. Þess vegna er sa riette Fridur ecke j eins Holldlegs Mans Hiarta/ eda þess sem Helldur sig til Jardneskra Hluta/ helldur j Hiarta þess Mans sem breñande er j Andanū.

VII Cap

Vm onytsamlega von og Oþ traust a Vtvortis Hlutum og Go dum Verkum.

Sa sem sijna Von setur a nockurn Mañ/ edur adra skapada Skiepnu/ hañ er einskis verdur. Skamast þijn ecke odrum ad þiona/ j Jesu Christi Kiærleika/ og ad vera fatækur hall dest fyrer Verolldenne. Treist ecke vp þa stalfast þig/ helldur set þijna Von til Guds/ giør so nyked s mogulegt er so mun Gud vera med þijnum goodum Vilia. Treyst ecke vppa þijna Konst/ eda nockurs lifande Mans fuyduglei

hellder myklu fram̃a Guds nad/ ſa ſaf nā hialpar þm lſtelætu/ eſſ nidurlæger þa ſem treyſta oþmiog vppa ſialfa ſig.

Leita þier ecke Lops edur Vndingar aþ þſſnum Rſkdome/ edur þſſnum Vinum þo þeir ſie mektuger/ hellder hroſa þier og gled þig j Drottne/ huer ed alla Hlute giefur/ og vmþraſſ alla hlute girneſt ad giepa ſialfan ſig. Meinaſt ecke af Styrkleika edur Vanleika þſſns Lſkama/ þui þad kann ſnarlega med eirnre Sott ad burtſuiptaſt ẽ aflagaſt. Sierſtu velſkickadur/ giedprudr/ hyggiñ og forſtandigur/ þa þocknaſt ecke ſialfum þier ofmiog þar af/ vppa þad þu miſſpockneſt ecke Gude/ huorium þad allt er ad þacka/ ſem þier er af Nattu runnit vel lmnad. Reikna þig ecke betre eñ adra/ ſo þu verder ecke reiknadur hiñ ſiſſſte forer Gude/ huer ed giorla veit huad eirn og ſier huer hefur ad geima. Vpphef þig ecke aþ þſſnum godum verkum/ þui Gudz Domur er myklu odru

vſſs

vísse eñ Mañaña Domur/ og Gude mispocknast margt huad sem Mońun um velpocknast. Hafer þu nockud gott til ad bera/ þa hallt þo adra jafnañ betre eñ þig/ vppa þad þu behallder Lźte latenu. Þad skadar þig ecke þo þu sterr ollum Mońum vndergiefeñ/ eñ þad skadar þig/ ef þu vpphefur þig ypper nockurn. Sźtfelldur Fridur er hia þeim lźtelata/ eñ jafnadar Stygd/ Opolenmode og Ogied hia þeim Dramblatu Niosrum.

VIII Cap.

Vm Openberan leindra Hluta og ofinykeñ Vinskap.

Openbera ecke huorium einũ þitt Hiartalag/ helldur wtri ett þźn efne vid einn Gudhrædaan Mañ/ eñ vert sialldaan i Stodlendne vid vnga/ ofyrerlatsama og vkunuga. Hreesna ecke fyrer þeim

Volldugu/ og hafa ogiarnan Vmgeingne vid Stormeñe. Samlaga þig þm Lystelatu og einþollðu/ þeim Gudhraddu/ Sidsømu og Dygdugu/ med þeim skalltu vtrietta hvad sæmelegt er. Nas ecke of mykla vmgeingne vid Kuenfolk Eñ giep ollum fromum Kuinum tilbaralegt Lof/ og befala þær Gude. Girnst allcina Gude og þeim heilogu Eingium kuñugur ad vera/ og ad hafa Vmgeingne vid þa/ eñ fordast ofmykeñ kuñingskap og vmgeingne Mañaña.

Alla Meñ eigum vier ad elska/ Eñ ofmykenn kuñingskap og vmgeingne vid þa ad hafa/ er ecke gott. Þad skiedur opt/ ad eirn okuñugur fær Lof og godan Vitnisburd/ sem þo einskis aktadur er/ þar hañ er kuñugur. Vær meinum opt ad vilia þocknast Mañunum med vorre Vmgeingne og Selskap/ eñ miſþocknuſtum þeim þo epter a/ þegar þeir sia vora Vmgeingne.

Vm

IX Cap.

Vm Hlijdne og Vndergiepne.

KAd eru ſtor Giæde/ ad vera vnd ergieſeñ/ eñ ecke ſiñ eigeñ Herra Pad er myklu ohœttara/ vndergiepeñ ad vera/ eñ yper adra bodeñ. Eñ marger eru meir vndergiepner af Verdung eñ elſku/ peim hinum ſomu felle þ pungt/ mœgla giarnaſt/ og kuña ecke Fryheit ad hafa j ſiñu Hiarta/ vtan þui eins/ peir vndergiefe ſig af Hiarta vppa Guds vegna. Þu mætt þara hu ert þu vilt. Þu þiñur þo hiuorge Roſeme/ vtan j audmiukre Vndergiefne/ vnder eins Ypervallsſtiornan. Ad ſla vppa margt og ſkipta vm ymſa ſtade/ Hefur margaſt a talar dreiged.

Pad er ad vijſu ſatt/ ad ſierhuor lifer epter ſiñu ſiñe og Vilia/ og hepur meſta Sioblendne vid þa ſem honum eru Lundlijker. Eñ ef vier viltum leita Gu

bo Dyrdar/ þa er þad naudsynlegt/ ad Menn briote nockud af Siede sijnu/ sök um Fridarens. Nuer er so vijs/ ad hann kunne ad vita æ skynia alla Hluti? Par fyrer treyst ecke ofmiog þijnum Vits munum/ eñ heyr og so añara Maña Meining/ Sie þijn Meining good/ og þu latur þar af og fylger odrum epter vppa Guds vegna/ þa munttu myklu meire Nytsemd giora þar med.

Eg hefe opt heyrt sagt/ ad tryggua ra være ad taka Rad og þiggia/ eñ od rum ad giefa. Pad mun vel skie/ ad einn hafe goda Meining/ eñ þad ad vilia ønguum hlijda/ fyrer vissar og skynsam ar Ordsaker/ þad er Teikn Þuerudar og Drambsemi.

X Cap.

Vm þad ad þordast Mælge og omytt Mal.

Vakta

Vakta þig fyrer ohentugum Mañaña Vidrædum/ þad fr ekast mogulegt er/ þui ad ta la vm Veralldleg efne/ þad hindrar miog Gudraknena/ þo þad sie j einþalldre Meining giort. Þui vier kuñum snarlega/ af Niegoma og Giar lyfe Veralldareñar/ pleckader og fan gner ad verda. Eg villde opt og tydum þagad hafa/ opt og tydum ecke nalæg ur vered stykkum Niegoma. Nuar fyrer skrafa Meñ so margt safeingelegt/ þar þeir kuña ecke/ æn Særingar siñar sam vysku/ ad komast aptur til roosamlegrar þagnar? Þess vegna tala Meñ giarn afi huor vid añañ/ ad þeir fæe nockra Nugsuolun eda Nuggun fyrer sitt Nia rla/ sem æ margvyslegum Þonkum er mædt orded. Vier tolum giarnaſ vm þa Nlute sem oss eru kiærer/ eda vm þad sem vier meinum oss vera motstæd legt/ eſ þui midur/ þad er til onytis/ þui su yfre Nuggun giorer ecke litla Nind

run og skada þeirre sijre Gudlegre Nyg gun. Þar fyrer skulum vier vaka og bidjaſ ad tijdeſt ecke onytſamlega edur forgiefzens hta lijde. Þegar þier ber ad tala/ þa tala þu þad sem nytſamlegt er og ſæmelegt. Slæmur vane er þad/ ad Madur hefur ecke vakt a ſialfum ſier ſo hann pare varande j þui goda. Þad Kiemur þar af/ ad vier voktum ecke bet ur vorn Muñ. Eñ þo epteſt þad and lega Lijferne miog vid andlegar Bid rædur og Samtal. Sierdeilis þegar þeir ſamlaga ſig huor odrum/ ſem ſliſt kt Siñe z ſlijkañ Anda hafa.

XI Cap.

Huerneñ Madur kuñe ad þvi þañ ſaña Frid j Gude/ z hu ad Mañ ſins betrun meſt hindre.

Vier kuñum ad hafa mykeñ Frid Ef vier lietum ecke vid oſſ koma aſtara Ord og Verk/ ſ vier þurf um

um þo ecke ad ábyrgiast/ huorneñ kañ sa langvarande Frid ad hafa/ sem jnn smeiger sier j adarlega Vmhyggiu/ z sneider sig ecke hia þui sem honum ecke vidkiemur/ sem og skalldan er eda huỹl est med skalfum sier/ par fyrer eru þr ein folldu saler/ þui peir hafa mykeñ Frid.

Nuar þyrer hafa peir heilogu so full komner vered og huorneñ hafa peir so langt komest j skodan leindra hluta k Par fyrer/ ad peir hafa mskundad ad de yia skalfum sier/ og ollum Jardlegum Girndum/ uppa pad peir mættu Gude alleina samteingiast/ og af ollu Hiarta þrỹ og ohindrader hans Lof og Þionu stu jdka. Vier gefum opmykeñ Ta um vorum Jardlegum Girndum/ og er um oþ Sorgfuller vm þa þorgeingele gu Hlutena. Vier yferviñum og skall dan oludungis sier huorn Lost/ og orvu nst ecke til Daglegrar Beitrunar/ þess vegna erũ vier so hialfosalger z kallder.

Ef þ vier værum skalfum oss olldung

is dæmer/ z hid sijra ohindrad af Jard legū Nautum/ þa kynum vier ad skilia huad Guds er/ og þa skodan himneskra Nuka. Su stærsta hindran Gud legrar skodunar og Nugleidingar/ er su ad vier erum ecke frij og liduger fra Jardneskum Girndum og Vellystingum/ og þad vier astundum ecke Veige og Dæmum þeirra heilogu epter ad fylgia.

Þegar oss kiemur nu eitt lijted Mood kast til Handa/ þa erum vier strax yfer komner/ og leitum Manlegrar Hialpar og Nuggunar. Ef vier stædum stoduger j godu Aformi/ so sem sterkur Madur j Strijde/ þa mundū vier ad alls ecki þijna Herrans Hialp af Himnum ofan/ þui Gud er reidubwen ad hialpa ollum þeim sem manlega strijda/ og til hans Mædar vona. Nafn giefur oss og sio Ordsok til ad beriast/ suo vier meigum yfervijna. Ef ef vier latum vora Guds Þionustu alleina jnefalda

vera

vera j vkvortis efnii z Ceremoniu þa hefur vor Gudrækne snart enda. Lætti oss þar þyrer Orena vid Rootena setia ad su syndsamlega Root Hollolegra Girnda vpphøggueñ verde/ sidan kuñum vier yþer fridsamlegu Giede ad bwa.

Ep vier vppræktum eina Eynd a are huorju þa yrdum vier snarlega fullkomner/ Eñ vier reinum opt/ þad vier vorum myklu heilsare z kosgiæfnare fyrst j Vpphafe vors aptur huarfs heldur eñ vier erum nu/ epter morg ar vorrar Truar. Þess vegna ætte vor Yferbot og Gudrækne Daglega vaxande ad fara. Eñ nu er so komid/ ad þ þyker myked/ ep eirn heldur nockrum Parte af sinne fyrstu æstundan og Alvorugiefne. Ef vier giordum fyrst nockud lijted ad Verkum/ eñ lietti oss þad vera þess metre Alvoru/ þa kyñum vier sidan alla Hluti med Glede og lietifeline ad framan kuæma.

Þad fellur ad soñu þungt/ ad læra

ap

að þui sem Madur er vanur til/ eñ þo er það eñ þyngra að briota af sínum eigeñ Vilia/ og hafa að yfervinna/ En ef þu lærer ecke að yfervinna það minna/ hu ørneñ villtu þa yfervinna það meira? Stattu fyrst j mote þínum eigeñ Girndum/ og ven þig af vondre Tilhneyging/ so þu faller ecke j stærre Synd.

Ef þu villder giefa gætur að/ huað mykla Roseme þu gierer sialfū þier/ z huað mykla Glede þu gisrer øðrū mð þínum Godverkum og Kiærleika/ þa munder þu meira kapp aleggia/ j Guðs hræðslu og Dygdum varande að fara.

XII Cap.

Um Motgangsins Nytseme og Gagn.

HAð er oft gott að vier þessa millū Kross z Motlæte lifdum/ þui þar af kiemur Madur opt til sialfs síns/ suo hann þecke sína Eymd/ og fel ie ecke

ie ecke ſyna von til ſtundlegra og forge
ngelegra Hluta. Pad er oſſ z ſo gott/
ad vier hœrum ſtundum þa ſem oſſ laſ
ta og motkaſta/ og tala illa vm oſſ/ þo
vier gleorum huad rietf er/ þui þad þien
ar oſſ til Audmyktar/ og varnar oſſ œru
gyrnd/ Þa kuñū vier þeſſ betur hid jnn
ra Gud ſialfann til Vitnis ad taka/
þegar Meñerner hid ytra foracktа oſſ/
ſem oſſ ecke trua.

Þar fyrer ſkyllde Madur gieta ſig
alldungis vnder Guds Vernd/ ſo þyrf
te hañ ecke ad leita ſtorrar Huggunar
hia Moñunum. Þegar eirn Madur
ſem goodan Vilia og Gledsmune hef
ur/ verdur œreiftur/ edur med vondum
Þonkum plœgadur/ þa merker hū vel
huad mykelega hañ þurfe med Guds
Nadar og Huggunar/ an huorrar hū
ſkyniar ſig einſkis megna/ þui hañ ver
dur þa hryggur/ andvarpar og bidur j
ſtñe Angiſt/ ſem hañ hefur ad bera/

þa

þa leideſt honum ſitt Liff/ oſkar ſier ad deyia/ ad leyſaſt hiedan ꝛ vera med Christo. Þa ſkynar hann ad eingen ſannur nie ſtodugur Fridur kann ad faast j þeſſum Heime.

XIII Cap.

Huørnen Men ſkule motſtan da Freiſtingunum.

Sa leinge ſem vier lifum j Verolldenne/ kunnum vier ecke ad vera an Motgangs ꝛ Armædu/ ſo ſem hia Job ſkrifad ſtendur/ Ad Mannſins Liff a Jordunne ſie ecke nema Eymd og Hormung. Þar fyrer ſkylde huor og eirn vmhyggiuſamur vera vm ſinnar eigen Freiſtingar/ ꝛ vakande j Bæneñe/ ſo Diofullen fae eckert rwm hann ad ſuikia/ þui hann ſefur ecke hellder gengr vm kring/ ꝛ leitar ad þeim ſem hann kunne vppſuelgia. Þar er eingen Madur ſo algiordur nie hellag

ur

ur/ ad hann fæe ecke stundum Freistingar/ og vier kunnum ecke olldungis mann betrra ad vera.

En Freistingarnar eru Manne opt z tijdum miog nytsamlegar/ þo þær sie þungt ad lijda/ þui þar med verdur madur audmyktur/ hreinsadur og uppfraddur j morgu goodu. Aller heilager hafa vnder Krossenum lifad/ og þar af mykid lært/ og aller þeir Freistingena ecke hafa viliad lijda/ eru af Gude burtkastader/ z hafa fra honum fallid. Þar er eingenn Stiett so heilog/ og eingenn stadur so leinelegur/ ad þar kome ecke Kross og Motgangur.

Mannesklann kann alldrei olldungis frij ad vera fyrer Motlætenu/ so leinge sem hun lifer/ þui oss er þad medfædt/ af þui vier erum j Holldlegum Girndum getner og fædder. Þo eirn Krossburdur sie aplideñ/ þa kiemur annar strax apfur/ og vier verdum a ollum stundum eitthuad ad lijda/ þui vier hofum mist

Aud

Audæpe vors Fridar og Farsælldar. Marger leitast vid ad vm plyia Motlæted/ eñ peir palla þess diwpara þar i þui mz Flottanū kuñū vier ecke Krossiñ ad yþerviña/ helidur verdum vier/ fyrer Þolenmæde og sæña Audmykt/ yfersterkare ollum vorum Ovinum.

Nuor sem alleinasta vill sneidast hia Krossburdenum/ edur frastiſa Freistingunum hid ytra/ eñ vpprycker ecke peirra Root/ sa vtrietter miog lijted. Ja/ þær koma þess þliotara aptur/ þess nie ir þiſiur Madur til þeirra. Med Þolenmæde og Langlundar giede kantu alla Hlute myklu helldur ad yferviña/ eñ med Þolenmæde og sterkre Motstodu leita þier opt goodra Rada i þessum Freistingum/ z vert ecke hardur vid þa sem nockra Astriſdu hafa/ helldur hugga þa/ suo s þu villder þier være giort.

Vppfok allra skadsamlegra Freistinga/ er Ostodugleike Stiñesins og Mistrauſt a Gude/ þui liika sem eitt Skip fyrer

fyrer vtan Meñ/ þad hrekst hingad z
og þangad af Bylgium/ suo verdur ein
ostsdug Mañeskia/ sñ ecke treyster Gu
de/ j margañ mata þreistud. Ellduriñ
reiner Gulled/ eñ Freistingeñ eirn Ri
ettlatañ Mañ. Vier vitū opt ecke hu
ad sterker vier erum/ eñ Freistingeñ gio
rer þad openbert/ huorneñ vier erum a
oss komner. Þo verda Meñ j Vppha
fe freistingaña kostgiæfelega ad vaka/
þui þa er hægra Dvineñ ad sigra/ eþ
Madur lætur hñ ecke jñ vin Dyr Nug
skoisins/ helldur stendur honum fast a
mote/ strax s hañ aknyr. Þar þ hefur
eirn so sagt/ Stattu j mote strax j Vpp
hafe/ añars kiemur Lækningiñ opseint
þui j fyrstu kiemur Mañe j siñe einsa
mall Þanke/ þar næst fellur honum þ
meir og meir j Gied/ sidan fær Madur
Lyst þar til/ þa hneigest hañ til þad ad
vilia z sampyckia. So smeiger sa jlle
Ande sier ølldungis jñ hia Mañenum
ef honum er ecke j fyrstu Mootstada

gisrd/ Og þess leingur sem Madur fer
sinnar Motstodu ad veita/ þess veykare
verdur hann j sialfum sier/ en Drottinn
þess sterkare a mote honum.

Sumer þa mestar Freistingar strax j
Upphafe/ sumer med þad seinasta.
Sumer hafa Angur og Soring alla
sijna Daga/ Sumer fa lijdid þar af/ ep
ter þui sem Guds Vijsdomur og Vagd
þad tilskickar/ þuiad Gud yfervegar all
ra Manna Mætt/ og skickar ollum Rl
ufum sijnum Vtvs'dum til gooda.

Þui skulum vier ecke ordi ænta þegar
vier þreitstader verdum/ heldur akalla
Gud ap Hiarta/ þad hann kome oss til
Hialpar j ollum vorum Freistingum/ z
giepe þar fæne þann enda/ ad vier kunnum
ad standast/ suo sem S. Paull seiger.
Vier skulu z audmykia oss vnder Volld
ugre Guds hende/ þui hann hialpar þe
im vid/ sem audmiukann Anda hapa/
huggar og vpphefur þa.

Quad myked einum og sierhuerium
hafe

hafe fram fared j Gudraknesse/ pad verdur reint ꝛ openberad a Freistingar tijmanum/ pui pa liggur mest a/ ꝛ pec kest Dygdesi allra best. Pad er ecke til Ords ad taka/ po eirn sie heitur og rakesi/ a medan hann hefur engua Freis sting/ eñ sijne hann mykla Polenmæde a Nærmungar tijmanum/ pad er Von til mykellrar Betrunar. Sumum verdur hlijpt fyrer storum Freistingum/ esi ver da po daglega yferbugader af peim sm ærre/ vppa pad peir audmykesk/ og trey ste ecke mieg vppa sialfa sig/ epter pui peir voru so veiker j peim litlu Freistin gunum.

XIV Cap.

Ad Meñ skule pordast adra ad dæma.

SNÆB pijnum Augum til sialfs pijn/ og varastu ad dæma pliotle ga vm adara Mana Athæfner pviad dæmg adra er onytt Verk/ huar

vti Madur kann snarlega villt ad fara. En ad dæma og grandskoda skal fañ sig er nytsamlegt Verk/ Þui so sem oss er j Giedpotta vm huad fyrer sig/ so dæmu vier þar vm. Þuiad elska til vor skalp ra gioter það opt ad vier leggium ecke riettañ Dom a eirn Hlut/ En ef vier meintum Gud alleina j ollum efnum/ þa mundum vier riett dæma/ og voru ei geñ Siñe audvelldlega motstanda kun na.

En þar er opt eitthuad heimuglegt hia oss/ eda kiemur oss fyrer hid ytra/ s. oss leider a sijna meining. Marger hus rier leita sañ skalfra j þui/ þeir giora ep ter heimugkegum Nætte/ vita þo ecke sialfer þar af/ og meina þeir sitie j god um Fride/ þegar allt geingur ad þeirra vilia/ En þegar odruvisse fellur/ hellð ur eñ þeim tykar/ þa verda þeir Angur samer z hlioder. Sokum motstædelegra meinnga/ verdur opt sundur þicke mille Vina/ Nabua og anelegra Maña.

Af

Af gomlum Vana er ohægt ad læta
Og eingeñ vill giarnañ vijkia af sinne
Meining og Nugbodæ. Reider þu þig
þa meir vppa þijna Skynseme z adra
Ærgierfe/ eñ vppa Lijfelæte z vndergiefne Christi/ þa munku traudt eda seint
vpplystur Madur verda. Þui Gud vill
ad vier giefum oss alldungis vnder hñ
og alla vora skynseme/ vt af brennande
Elsku til hans/ yferviña og til fanga
læta.

XV Cap.
Vm Kiærleikans Verk.

VIer skulum hvorke vegna nockurs Hlutar i Veroliduñe
nie vegna Elsku til nockurs
Mans giora þad sem illt er.
Eñ eitt gott Verk verda Meñ, stundū
vegna naudsynia z elsku Naungans ad
læta hia lijda/ eda snua þui til añars
betra. Þegar þad skiedur/ þa er Verke

nu ecke spillt/ helldur er þui vmbreitt til betra. Þad allra hædsta Verk er ecke nytsamlegt an Kiærleikans/ eñ þad sem skier af Kiærleikanum/ þad er miog nyt samlegt/ huad ighelþierlegt sem þ er/ þui Gud aktar myklu meir aþ huada Kiærleika Madur giorer eirn Nyt/ z huad stor hann sie/ helldur eñ huad stort Verked er/ sa giorer myked/ sem myk eñ Kiærleika hefur.

Sa giorer og nyked sem vel giorer/ z þienar Sofnudenum meir eñ sinum eigeñ Vilia. Margt kann ad synast so/ sem være þad aþ einsomlum Kiærleika og andlegt Verk/ þar þad er þo afnatturuñe og Holldlegt. Þui vier kunnum stalldann j vorum Giordum/ ad vera fyrer vtan Holldlegar girnder/ eigeñ Vilia/ Von endurgialldz/ og vors Gagns ad leita.

Sa sem sañarlegañ og algiordañ Kiærleika hefur/ hañ leitar ecke sialfz sins j neinum epnum/ helldur girnest hann

ad

ad aller Hluter maete skie Gude til Dyrdar/ Naū hatar z onguan Mañ; þui haū gitnest ongua sierdeilis Giede/ hū gledur sig og ecke j stalpum sier/ helldur oskar alleina vmfram alla Hluti/ j Gude Sæluholpen ad verda. Reiknar og ecke neinum Mañe til þad gooda/ helldur Gude alleina/ af huorium allt hid gooda sēm Vpptok hefur/ j huorium eirneū aller hælagar vm sēder þa Roo og Huglo.

Huor sem hefde eirn Netsta sañarlega Kiærleika/ haū munde sañarlega sia af formerkta/ ad aller Jardnesker Hluter være fuller af Niegoma.

XVI Cap.

Huornēū Madur skule læra ad vmbera aūara Breste og Veikleika.

HAd þu kant ecke ad leidretta hia odrum/ þad skaltu volenmodlega vmbera/ þar til Gud skickar þui

vdruvijſe. Þeinkttu med þier/ad þad mune fara ſo beſt/ſo þu ſkuler reinaſt z læra þolenmœdena/ enn huorrar vor verk eru ecke mykels aktande. Þo ſkalltu bidia fyrer ſoddaſi Breſtum/ſuo Gud hialpe þier nœduglega/ añara Avirdingar med Hogvœrd ad vmbera.

Ef eirn er mvſtadur einuſtñe eda tui ſuar/og vill þo ecke ad giora/ vid hañ ſkalltu ecke myked þrætta/ heldur bœna þad Gude/ ad hans Vilie verde/ og hañ hafe Dyrd af ollum Mañum ſa ſem vel kañ ad ſnua ollu til goods. Stunda þu til ad vera þolenmodur yfer añara Breſtum/ þui þu hefur marga Breſte ſem adrer verda ad vmbera/ Ef þu kant ecke ad venia ſialfan þig/ ſuo þu ſiert eins z þu villder vera/ huorneñ ſkylldu þa adrer kuña ad vera vid þitt Gied j ollu? Vier vilium jafnañ ad adrer ſie þullkomner j mote oſſ/ eñ viluum ſialfer ecke lagfœra vora Breſte.

Vier vilium ad adrer ſkule hardlega

ſtraff

straßpast/en stalper vilium vier ostrof fader vera/ Oss þellur ecke þad myked sie lated epter odrū/ en stalpū oss vilim vier ecke lata synia neins s vier vmbid ium. Vier vilium giarnan ad adrer sleu þuingader med straungu Logmale/ ef stalfer vilium vier vera frij. Þar ap er augliost/ ad vier holldum ecke af Naun ganum so sem stalpum oss. Ef vier vœ rum þullkomner aller/ huad hepde þa huor vid annan ad vmlisda vppa Guds vegna.

Efi nu hepur Gud þad so tilsett/ ad eirn skule bera annars Byrde/ epter þui ad eingen er þyrer vtan Byrde/ og all er hafa nockurn Brest/ og eingen kan stalfum sier ad hialpa/ nie fullnœgiu ad giora/ et helldur einhlijstur vera/ j sijnū Raudum nie Witsmunum. Þess vegna verdum vier huor annan ad vmbera/ hu or annan ad hugga/ huor odrum ad lid sinna/ kienna og ammina. Huad Dygdug ur eirn er/ þad verdur augliost a hans

Naunga misþerlum/ þui soddan tilra un wtvissar hvad eirn sie/ og hvorsu sterkur hann sie.

XVII Cap.

Vm Kansins Pilagrims stap og hvar til hann sie kalladur hier a Jardrike.

ÞV verdur ad læra ad yþervinna sialfan þig/ j morgum epnum/ ef þu vilt hafa Frid og eining vid adra Men. Þad er ecke lyted ad vmgangast med marga men/ z vm lyda allar Areitur an Klogunar/ og þo samt þiggast frur fyrer Gude alla til Daudans. Sa er sæll sem lifer vel j Sofnudenū/ og endar slitt Lyfs Gudrækelega. Ef þu villt lifa rietta/ og þier skule fara þeim j Gudrækneñe/ þa verdur þu ad halda þig sem Pilagrim/ edur þramande hier a Jordu. Þu verdur ad vera so s fævyss Dare halldenn þyrer Christi skuld

lld/ ef þu vilt christelegt Lifferne fara.

Þaug ytre Verk/ Bwningur eda Klædnadur/ giøra lijted þar vm/ helldur vmbreyting z Betran Lifnadarins/ mz Deilding Nolldlegra Gyrnda/ þad giør er rietf andlega Mañeskiu. Sa sem epter ødru leitar/ eñ einungis epter sial þum Gude/ og sijnar Sælar Velferd/ hañ þijnur eckert añad/ eñ Sorg z Angist. Sa kañ og ecke leingt hapa Frid nie Roo/ sem ecke stundar epter sa minste/ og ødrum vndergiefeñ ad verda.

Þu ert komeñ j Heimeñ ecke til ad stiorna/ helldur til ad þiena/ ecke til ad ríkia/ helldur til ad lijda. Til ad erfiida/ eñ ecke ganga Idiulaus/ Þu ert kallader til þess ad hafa Sorg og Motlæte/ eñ ecke til ad lifa j mykellre glede. So verdur Mañeskiañ riettelega reind eins og Gull j Elde/ og kañ eingeñ þ standast/ sem ecke girnest af ollu Hiarta sig vppa Guds vegna ad mdurlægia

Vin

XVIII Cap.

Vm Epterdæme Forfedrana og peirra Heilogu.

Koda þu Dæme þeirra heilogu Forfedra/ a hvørium ſkyned hefur ſu rietta z ſanna Gudrækne/ þa ſier þu hvad lifted þad er/ og nar eckert ſem vi er giorum. O hvad er vor Lifnadur ad reikna ſ mote þeirra? Þeir Heilogu Christi viner/ hafa þionad Gude ſ Vngre og Þorſta/ ſ Kulda og Klædleyſe/ ſ Mædu og Ervide/ med Vokum og Foſtum/ ſ Bænum og Þackargiørd/ ſ Opſoknum og Fyrirlitning.

Hvad myklar Hørmungar hafa lid ed þeir heilogu Poſtular/ Pyſlarvott ar/ Truareſnar Medkieſendur/ Heilagar Jomfrwr/ og adrer s Christi Foſporum hafa viliad epterfolgia? Þui þr hafa hatad ſitt Lif ſ þeſſum heime/ ſo þeir mættu eignaſt þad eilifa. Hvad

ſtrangt

strangt og einmotlegt Lyfferne hafa þe
ir haft? Huad þungar og langvaran
de Opsoknir hafa þeir lided? Huad
opt hafa þeir af þeim vonda Freistad
er vered? Huad margar heitar Bæner
hafa þeir Gude offrad? Med huad my
kelle Sparseme hafa þeir lifad? Huad
mykla Alvorugiefne hafa þeir haft
til eins andlegs Lyfernis? Huad sterka
Baraattu hafa þeir wfstaded/ til ad yf
erviña sitt eiged Hollde? Huad hreina
einskiæra Meining og Alvoru hafa
þeir haft til Guds? A Dageñ hafa
þeir ervidad/ og Nottena wtendad med
Bænahallde. Eñ þo þeir hafe ecke j
sijnu Ervide enn Banarefiar verid.

Allar Stunder hafa þeir nytsamle
ga brwkad/ Aller Tijmar þottu þeim
oxstutter til Guds Þionusstu. Þeir gle
ymdu opt lijkamlegre Naudþurfti þ sæt
leika Gudlegr Þodumar. Þeir snerdu
sig hia ollū Rikdome/ allre Virding
vinskap Veralldlegre Vpphefd/ ollū

Teingd

Teingdum/ og girnlust eckert af Ver
alldunne/ vtan alleinasta Lykamans na
udsyn/og var þeim opt leidt/ ad þeir vr
du ad þiona Lykamanum til naudsynle
gra Hluta. Þeir voru fatæker af tym
anlegum Hlutum/ en miog ryker af þe
im Himnesku/ ap Guds Nad og good
um Dygdum. Hid ytra voru þeir þurf
ande/en hid jnra fuller af Endurnær
ing Guds Nadar og Huggunar.

J Heimenū voru þeir framande/en j
Himnenum nast Gude/og hans allda
Viner. Fyrer sialfum sier voru þeir O
verduger og hiartelmotleger/en fyrer Gu
ds Auglite forkostuleger og verduger.
Þeir lifdu j sannarlegre audmykt/ j ein
falldre Hlydne. Þeir geingu fram j Kt
ærleika og Þolenmæde/ par fyrer styrkt
ust þeir æ meir og meir j Andanum/ æ
fundu stora Nad hia Gude. Soddan
men eru sett' oss til Epterdæmis/ æ sku
lu meir orua oss til betrunar/ helldr en
mykell þiolde þeirra Forsomunarsemu
til

til Vandraktar a sialfum oss.

Huad stor Alvara hefur vered hia peim Gudhræddu/ j Lærdome heilagr" Vndervisſunar? Huad hen" Bæner? Huilijk Dygdaña Elska? Og huad stor Kostgiæfne j Aga og Vmvendun hefur vered j Bophafe hia peim Christnu? Par vm bera eſi j Dag peirra Fotspor Vitne/ huad Manlega peir hafa barest/ og Heimeñ yfervñed. Eſi nu er sa hallden mykell/ s ecke er Yfer trodslu madur/ eda kañ ad yperviña mj Dolenmade/ þ honum kastast a mote.

O þañ mykla tregleika og Slenskap sem er a medal vor/ ad vier so snart vsk ium þra Guds Elsku/ r Alvorugiefne til Gudrakniñar/ ad oss eirneñ leidist ad lifa sokum Tregleika og Oneñinga/ Gud giæfe ad elska Dygdaña og Gud raekniñar være ecke so alldungis sofande þar vier hoptum so mörg Heilagra ma sta Epterdæme.

Cap

XIX Cap.

Vm eitt gott Christelegt framferde.

GJns þroms Christins Manns Esperne a ad vera prijdt med allshœttludum Dygdum/ suo hañ sie eins hid jñra og hañ synest ad vera hid ytra/ og med riettu ette Madur jñvortis ad vera betre ad sier/ eñ hañ synest vtvortis/ þui Gud pecker og sier Hiartad/ Nuorn vier eig um mest ad ottast/ huar sem vier erum/ og fyrer hans Auglike hreinferdugle ga og heilaglegaad ganga so s Fingl ar Guds. A huertum Deige skulum vier endurnya vort Gudlegt Aform i allu þui gooda/ og uppvekia oss sialfa/ til Hiartanlegr Gudrækne/ eins z rier vœrum a þeim sama Deige fyrst Chri stner ordnez/ og seigia. Hialpa þu mi er Drottñ Gud i mijnu goda Aforme þiñar Þionustu/ og giep mier nu a þes sum

sum Deige fullkomlega ad vppbyrja/ þui þ er allt ecke /sem eg hingad til gi ort hefe.

Eins og vor Asetningur er/ eins lyk ka er Framkuæmd vorrar Betrunar og Auknings. Þui sa sem vill betra sig/ hann þarf mykellrar Kostgiæfn med. Enn med þui Manneskian finst opt forsomu narsom/ j þui hũ alvarlega asetur sier. Huad mun þa vera fyrer hinum/ sem sialldan eda alldrei aformar eda vppby rjar nockud gott? Þui vor Asetningur j þui hinu gooda/ hefur j þred margar Hindraner/ og ein lyfel forsomun vorr ar Idkunar j goodu/ er ecke an stors skada. Einn rietttrũadur Madur bygg er sitt Aform meir vppa Guds Mad/ en sijna eigen Vitsku edur Framsyne/ þui huad hann vdlast þad tilreiknar hann Gude. Madurenn asetur sier eitthuad/ en Gud hann skickar þui/ og Mannsins Veiger eru ecke j hans sialfs Valde.

Þegar nockur veniuleg Idkan hia ly

dur fyrer Velgiorda ſaker/ edur Naud ſynia Naungans/ pad kañ vel vpprietta aſt aptur. Eñ pad ſem af leida edur Lete forſomaſt/ pad er ſtraffs vert og ſkadlegt. Vier ættum ſafnañ ad koſt giæfa pád goda/ eñ oſſ vill eñ pa mykid vanta. Vier eigum ad taka oſſ einhuæria viſſa Idkun fyrer/ ſierdeilis a mote pui ſem oſſ meſt hindrar i Gudrækne ñe. Vier eigum eirneſ ad profa oſſ z vmſnua/ bæde hid ſñra og ytra/ pui petta husrtueggia kañ bæde ad hindra vora Betran/ og til heñar ad hialpa.

Eſ þu kant ecke allhafnt riettſkicka dur ad vera til Befrumareſñar/ pa þeink þu þar þo vin minſta koſte einuſiñe a Deige/ Morgna og Kuolld. A Morgnana tak þu þier eitthuad gott þ hendur/ A Kuolldeñ þa giordu Reikning vm þitt Framűerde/ husorneſ þu hafer þañ Dag þraműgeinged/ med Ordum/ Verkum og Hugreñingum/ So munttu þiña/ ad þu hefur ſtigt bæde Gud z þñi

Naunga

Rainga. Bw þig wt sem eirn Stríds madur a mote Hreckvísse Diospulsins. Varast Ohof og Ostraust/ so muntu audvelldlega yfervñed fa/ allar Nolld legar Girnder. Vertu alldrei olldungis Idiulaus/ helldur les edur skriþa/ hid edur hugleid/ edur ervida nockud til gagnsmuna. Þo eru lýkamleg" Idkaner med Athuga vppfakande/ þui þær eru ecke hentar huorium einum.

Það sem ecke er Almeñelegt/ skal Madur hid ytra ecke adhafast/ þui heimuglega Nlute skal Madur leinda hafa. Þo skalltu vakta þig/ad vera latur til þess sem Almeñelega vidvikur/ eñ meir hneingdur til þess sem stal þum þier tilheyrer. Nelldur þegar þu hefur trwlega giort það sem þier er boded/ þa skalltu wtrietta þijn eigeñ efne/ ef þu hefur tijma afgangs/ epter þui sem þijn Gudrækne wtkrefur. Vier kunium ei aller eins Idkaner ad hafa/ þui einum er þetta/ odrum hitt nytsamlegt

Madur verdur og epter tijmans Hent ugleika/ymeslegar Jdkaner ad hapa. Sumer Hluter eru hentugre a Helgū/ Eā sumer a virkum Dogum. A Fre istingartijmanum verdur Madur odru vijs ad skicka sier j sijnum Jdkunum/eā a roosamlegum Tijdum. Pa vier erū hrigguer/ hofum vier adra panka/ og adra pa vier erum gladvarer j Gude. A Storhatijdum skulū vier endurnija goodar Jdkaner/og audsijna Christele gaā Kiærleika/ peim sem purfande eru

Fra eirnre Natijd til aānarar/ og fra einum Deige til aānars/ skulum vier a meir og meir/ kappkosta Gude ad pio na/eins og villdum vier strax ad Morg ne fara burt wr pessare Verolldu/ til pess eilijfa Natijdar Dagsins. Par fyrer skulum vier a soddan Gudrækilegū Tijdum/ gieta oss olldungis til saānrar Gudhræddu/eins z vier attum pa sam stundis ad medtaka Nadar Verdlaun ap Gude.

Og

Og ef þad vndanðregst/ ad vier verd um ecke so snarlega burttekner/ þra þes sum Nelgedøgum/ til þess eilifa Nætis dar Dagsins/ þa skulum vier taka þad so vpp/ ad vier høfum eñ þa ecke vered riettelega vnderbwner/ og overduger þe irrar Dyrdar/ sem a oss skal openber verda a sijnum tijma. Þui skulum vier þess betur framveigis bwa oss til vorrar Burtfarar. Sæll er sa Þion husrn Herrañ þiñur vakande. Sañlega sei ge eg ydur/ ad hañ mun setta hañ yfer allt sitt Gotz.

XX Cap.

Hiørneñ Madur skule hegda sier so hañ verde ecke villtur af añara Vngeigne.

Sitastu vid ad fa hentugañ tijma til ad vera einsamall/ og vm Guds Þelgiorninga/ var astir þa Hlute sem þier eru op hæer/ eñ les og hugleid þad hellst sem

meir þienar til sannrar Idrunar en annara Onytsemda. Ef þu fordast oparfinda Rædur/ Idiuleyse og epterleitne nyrra Frietta/ þa muntu finna nogan tijma og hentugleika til Godra umpeinkinga. Þeir heilsugustu Menn hafa allt fyrd fordast mykenn Selskap og Vnigeingne, þad mest þeir hafa gietad/ ad hafa wivaled ad lifa Gude/ ad þiona hanum j Kyrrþey.

Eirn þeirra hefur so sagt/ þegar eg hefe verid j Selskap annara Manna/ þa hef eg komed mine Madur heim aptur þetta reinum vier optlega/ þegar vier hofum langar Rædur vid adra/ þad er betra ad þeigia olldungis/ en ad þurfa ad hafa stort vardhalld a sier annarstadar. Þar fyrer/ huor hann stundar epter þeim jnnvortes og andlegu Hlutum/ sa verdur med Herranum Christo ad vinna apsijdis fra Folkenu. Enguum er

hættara enn þeim sem giarnan eru í
kyrdum og leine. Enginn talar varleg
ar en sa sem giarnan þeiger. Engenn
er betur hentur til Ypermans/ en sa sem
giarnan er vndergiefen. Og eingen
kan skynsamlegar edrum ad stiorna/
en sa sem vel hefur lært hlyden ad vera
Enginn kan tryggelegar sig ad gledia
en sa s hefur Vitnisburd godrar sam
visku med sialfum sier. Þo hefur jafn
an Glede þeirra heilogu full af Otta
vered/ og þess meire Nad sem þeir ha
fa þeiged/ og þess stærre Dygder/ þess
audmiukare hafa þr í Guds Otta ver
ed/ so þeir kynne í storre Nad og Dygd
um ad auglysast. En Vggleyse þeir
ra vondu/ kiemur af hoffnod og ofr-au
ste/ og ad lyktum verda þeir af sialfum
sier a Talar dregner. Þu skylder ecke
sem þier til mykellrar Rosemi eda Vg
gleyses/ þo þu siert fromur halldenn.

Þeir sem fyrer Mannunum eru halld
ner hiner bestu/ hafa opt storkostlega

falled/ af þui þr hafa treyst ofmiog vp
pa sialfa sig. Þessi vegna er morgū bet
ra/ ad þr sieu ecke an Freistinga/ Nelld
ur ad þeir verde optlega reinder/ so þeir
verde ecke of Vggalauser/ falle j Op
metnad/ eda snue sier ofmiog til wtvort
is Nuggunar. O huad godre Samvi
sku hiellde sa/ s̄ ecke leitade epter neirrre
forgeingelegre Glede/ og ecke fœke sier
Verolldena opnœrre. O huad mykla
Roseine og Frid hefde sa Madur/ sem
sœge fra sier allre onytsamlegre Vm
hyggiu/ z þeinkte alleina vm Gudlega
Hlute/ og setie alla sijna Von a hann.

Engenn Madur er verdugur Gudle
grar Nugsuslunar/ vtann sa sem sig hę
þur kostgiœfelega jdkad j sannre Idran.
Ef þu villt jdrast af ollu Hiarta/ þa
gack þu j þijna Samvisku/ og fordast
oll Vmsuiþ Veralldarenar/ so sem skri
fad stendur. Taled vid ydar Hiortu j
ydrum Sœngum.

J þijnu Hiarta þijnur þu opt þad s̄

þu

þu hefur tínt fyrer vtan það. Þessme
ir sem eirn er einsamall/ og med sialfū
sier/ þess sætara verdur hønū hanslíþ.
Eñ sa sem drýpur sig med margt wtvo
rtis/ og yókar sig ecke j Gudlegum efn
um/ hønum fellur Líþed swrt. Þess ve
gna þegar þu/ j Vpphafe piñar Bet
runar/ vardveiter vel þitt Hiarta z sam
visku/ þa verdur það þier epter a/ ein
astudleg Glede/ og fior Huggun.

Ein Gudrakeleg Sal betrar sig/ z
lætur sier þrañfara med þogneñe/ og
j Kyrrd og Rosemne Fridarens. Þar læ
ter hun leinda Doma heilagrar Rifn
ingar/ Þar pisnur hū Tæra bruña/ mz
Hüsrium hun laugar sig a Nottu hus
rre/ so hun verde þess eigenlegre og kuñ
ugre sínum Skapara/ sem hun gior
er sig meir frasnwna Veralldlegum vm
suifum. Þar fyrer/ huor sig helldur
fra Selskap og Vmgeingne þessarar
Veralldar/ hønum nalægest Gud med
sínum heilogum Englum. Það er

betra ad dyllast og bera Vmhyggiu þ̃ſiñe Sælu/ heldur eñ giora Furduverk og skeyta lỹsed vm Sælareñar velferd Ad koma skalldan vỹdt wt/ z fordast vondan og skadlegan Selskap/ þad er lỹdlegt fyrer eirn Gudhræddan Mañ.

Þuiad huar fyrer villtu girnast ad sia/ þad sem þier somer ecke ad sia? Neinsturiñ forgeingur med ollum hñs Bellystingum. Nolldsins Lysting kiemur mañe til ad sia sier vỹdt wt/ Eñ þegar su stund er af stadeñ/ þa hefur Madur ecke añad heim med sier aptur/ eñ Samvisku þyngsl og Nugat ringl. Þui ein gladvær wtganga/ giorer opt hriggua Iñgaungu/ og eitt gladvært Kuolld leider opt eptir sig hrigguañ Morgun. So geingur oll Lỹskamleg Glede liuflỹñ/ eñ ad Endingu bỹtur hun og dender. Huad kantu ad sia añarstadar/ þ̃ ſiñ þu sier ecke heima? Skoda þu Himin og Jord/ og allar Nafudskiepnurnar/ þar aferu aller Nluter giorder. Huad

kan

kantu nockurn tijma ad sia vnder Sol uñe pad sem langvaranlegt sie: Þu meinar kañskie/ ad metta þig af Sion margra Sluta/ Eñ þo þu sager alla Slute j Verolldu/ þa være þad þo fanyytt og forgeingeleg Sion.

Vpphef þijn Augu til Guds a Himnum/ Og bid vm þyrergiefning Synda þiña/ og forsomunar a sialfum þier. Lat þa Niegoma fullu fast vid onyt samlega og Niegomalega Slute/ eñ þu takt vara a þeim Slutum sem Gud hefur boded þier. Lat aptur Dyr þiña holldlegra Girnda/ z kalla jñ til þijn þiñ Neilsugiafara Jesum Christum/ og blijf j honum/ so blijfur hñ j þier/ z mun tu añarstadar onguañ Frid þiña. Ni er fyrer/ hefder þu ecke vtgeinged/ og onytsamlega Slute heyrt/ þa hefder þu j godum Fride vered. So geingur þ opt til/ þo þig lyste til nystærlega Slute ad heyra/ ad þig angrar þad sijdañ j þijnu Hiarta.

Cap

XXI Cap.

Vm saña Idran og heñar Nytseme.

HIlier þu leidrietta myked a sialfum þier/ þa hallt þier fast j Guds Otta/ og tak þier ecke til ofmykel Frýheit. Bardveit oll þijn Skilningarvit vnder christelegum Aga. Gief þig ecke wt j ofæmelega Glede/ heldur snu þier til Niartanlegrar Idranar/ þa mumtu þiña heilagar hræringar. Sañarleg Idran vppleitar z opnar margt gott/ sem Gia lifed snarlega aptur tijner. Þad eru stoor vndur/ ad Mañeskian sem veit sijna Eymd/ og huxar vm margfalldann skada siñar Salar/ kañ nockurn tijma gladvær ad vera.

Gialijfe vors Niarta/ og þad vier eckium so lijtels vora Breste/ giorer þad/ ad vier þiñum ecke til Særinga Salariñar. Vier hlæum opt Liettferduglega

og

og sannvísslega/ þar vier ættum med riet
tu að granta. Þar eru engen sannarleg
Frýheit/ nie riettur Fognudur/ vtan
í Guds Ótta med godre Samvisku.
Sa er sæll sem ollum Hindrunum og
Ymsurfu Veralldarenar/ kann þra sier
að kasta/og giefa sig í Eining heilag
rar Kyrkiu. Sa er sæll sem fra sier gi
etur lagt allt það sem hans Samvisku
kann að þlecka. Strýd þu þar þyrer
Manlega/ þui eirn vondur Vane verd
ur med godum þþervnnen. Adrer læta
þig vel vera med mak/ að giegna þui
þier vidvyrkur/ ef þu kant að læta þa
vera.

Drag ecke vnder þig annarlegt Gots
og fall ecke jafn í Embætte þrýa Yfer
manna. Snu þýnum Augum allra fyrst
til þýn sialfs/ og vmþrann alla þýna
bestu Vine/ þa aminnstu fyrst sialfann
þig/ Hafer þu ecke Mannana Vingan
þa lat þier ecke falla það þungt/ Enn
það skal þier þungt falla/ að þu kant

ecke

ecke so vel og varsamlega þrãmganga sem einum velskickudum Guds Þiena ra ber og hæfer. Þad er mykla nytsamlegra/og opt mykla tryggvara/ ad madur hafe ecke mykla wtvortis Nuggun edur Velgeingne/ þui þa nalægest su Nimneska Nuggunen. Efi þad er vor eigen skuld/ ad oss vantar opt þa Nimneskv Nuggun/z þiñum so sialdan þar til/ af þui vier leitum ecke epter Roo seme Hiartans/ og elskum so myked þa ytre fafeinga Nuggun þessa Heims.

Mykels Krossburdar og Þianingar skalltu þig verdugañ akta/ eñ overdug añ Gudlegrar Nuggunar. Þui þegar ein Mañeskia'er forgande wt af sañar legre Jdran/þa er oll Verolldeñ heñe beysk z ogiedfelld. Firn fronnur madur þiñur noga Ordsok til ad harma z bera sig illa/ þegar hañ maetur sijnar sialfs/eda sijns Naunga Eymder/ þui engen liser hier an Hrellingar. Jaa/ þessbetur sem hañ ransakar sialfan sig

þess

þess hrelldare og sorgbitnare verdur hñ. Ordsok til vors Angurs og þñvor tis Særingar eru vorar Synder og Vo ndska/ j husrñ vier erum so fangner/ ad vier kuñum stalldan ad skygnast vm þa Nimnesku Klutena.

Ef þu þeinkter optar vm þñ Dauda eñ vm langa Lisþdaga/ þa munder þu can efa/ alvarlegar betra þig eñ þu gi orer. Ef þu þeinkter eirneñ med meira Athygle vm Helvijte og epterkomande Kualer/ þa munder þu giarnsamlegar alla Mædu og Anauder vmbera/ og ec ke fordast neitt Ervide nie motdræga Klute. Efñ vegna þess ad sliker Klutar ganga oss ecke til Hiarta/ og vier erum giefner fyrer miukum Simadur lætum þessarar Veralldar/ þa erum vier suo kallder og treger.

Pad er opt stor og aumlegur Veykle ke Andans/ ad Holded klagar sig suo miog/ vegna sinar Armædu. Par fyrer bid Gud audmiuklega z hugarlætlega

60

ad hñ giefe þi᷒ eirn sundurknosadā An da/ So þu meiger seigia. Sed þu mig med Sorgar Braude/ og dryckia mig med Maler fullū Tara.

XXII Cap.

Vm Hugleiding Mañleg ra Eymda.

Þv ert vesæll og aumur/ Nuor he lust sem þu ert/ og huort sem þu snyr þier/ ef þu snūr þier ecke til Guds. Huar fyrer ertu sørgande þeg ar þier geingur ecke eyter þīnum Vil ia? Huor er sa sem allt geingur ad Oskum? Huorke eg nie þu/ eda nockur ma dur a Jordu. Þar fyrer er eingeñ mad ur j Heimenum an Sorgar og Motlæ tis/ huorke Kongur nie Pave. Huor hefur betra eñ sa sem nockud kañ ad lif da vppa Guds vegna?

Þeir fanæku og veiku seigia. Sia hu orsu Rikur er hañ? Huad stor z megt

ugur

ugur? Huad hæfft aktadur? Huad hef
ur hañ goda Dagat Eñ ef þu alltus
meir þaug Himneſku Giædeñ/ þa mun
der þu verda ad medkiennæ/ ad þeſſe stu
ndlegu eru miog þallvolle/ miog Ma
dufsem og einſkis verd/ Jæ/ ad þau ver
da alldrei matt æn Otta og Ahyggiu.
Þad er ecke Mañſins Salubialp/ ad
ſitia ſ alls Nægtum tſmanlegra Hluta
þar Madur kyſſe þo af þeſſ Helminge
Fulnægiu ad hafa. Ad liþa a Jordun
ñe er ecke vtan Eymd og Armæda/ og
þeſſ þromare og Chriſtelegre ſem eirn
vill vera/ þeſſ ſwrara og beyſkara verd
ur Honum ſitt Liſf/ þui hañ ſier þeſſ bet
ur z fiñur til/ huad mañlegañ Breyſk
leika ſkorter. Þui ad eta og drecka va
ka og ſofa/ bera Vmhyggiu og Ervi
de/ og odrum naudſynlegum Hlutum
vnderorpeſt ad vera/ er ad ſañu ſtor Ne
yd/ og einum Andlegum Mañe mykell
Krossburdr/ fra husriū vier villdū gia
nañ vera leyſter/ z þrū þ allū Syndū.

Þui sa sánre Madureñ þuingast miog med þeim ytre Naudsynium Lijkamans þess vegna bidur Spæmadurtñ ad Gud vilie leida sig burt fra ollum Naudum. Eñ vei þm s ecke vilia kañast vid sijna Eymd/ og vei þeim sem þetta forgeingelega Lijf so miog elska/ ad giarnan villdu eilijfplega hier lifa/ eñ girnast alldrei Guds Rijke. Jafnvel þo þr kuñe valla med ollu sijnu skarpe og Vmsiut þuin naudsynlegt Vidvære ad hafa.

O/ huad Galeñ og Vantruud Niu rtu eru þad sem so diupt eru nidursoc eñ j þad Jardneska/ ad þeim smacke eckert añad/ eñ þad sem Jardlegt og forgeingelegt er? Þau munu med stor re Særing vm sijder reina/ huad olldu ngis einskis verdt og hiegomlegt þad hefur vered/ sem þau hafa elskad. Eñ þeir heilogu og Gudhræddu Christi/ Vner akta einskis þa Hlute sem Holl denu velþockna st/ eda huad æfielegt er j þessu Lijfe/ heldur hrada sier med alle re

re von z Epterlangan til þeirra Himneſku Giæda/ þuiad þeirra Siñe er hneigt til þeſſ eilifſa/ ſtadfaſta og oſynelega/ ſo þeir verde ecke af Elſku ſyneleg ra Hluta lockader/ til þeſſ ſem hier nidre og forgeingelegt er. Miñ kiære Broder/ ordæmt ecke vm þſna Betran þui þu hefur eñ bæde tom og tſma þar til/ eda huar fyrer villtu þſna Betrun ondañ draga? Stattu nu vpp/ og tak til ad betra þig/ ſeigiande med ſialfum þier. Nu er tſd medan eg er eñ a lifi/ ad giora gott. Nu er tſme ad ſtrida ad betra ſig/ þegar þu ert Sorgfullur og kuſjandi/ og þier geingur tregt/ þa er ko meſt ſtund þiñar Betrunar/ þu verdur ad ganga j giegnum Eld og vatn/ adr eñ þu kiemr til Hugſuslunar. Þu ypperviſiur og ecke Syndena/ nema þu giorer ſialfum þier med Vallde a moti. So leinge vier erum j þeſſu aumu Hollde/ þa kuſſum vier ecke enn Synda enn Krofſburdar/ Armadu og Plaging

at ad vera/ Vier vildum giarnan hafa Roo fyrer allre Armædu/ enn med þui vier hofum fyrer Syndena tapad voru Sakleyse/ þa hofum vier og þeirre riettu Sælu tapad/ þui verdum vier Þolenmæde ad hafa/ og vænta vppa myskun Guds/ jn̄ til þess þetta hiegomlega þorgeingur/ og Daudlegleikin̄ verdur af Lifsenu vppfuelgdur.

O huad mykell er mannlegur Breyskleike/ sem æfinlega er hneigdur og reidubwen̄ til ad Syndga/ j Dag skriptast þu fyrer þessnar Synder/ En̄ a Morgun dryger þu þær somu aptur. Nu æsetur þu þier/ ad vakta þig fyrer Syndenne/ En̄ jnnan lifstels tijma giorer þu þad vonda/ eins og þu hefder æsett þier ecke rt gott ad giora. Med þui vier erum nu so veiker og ostoduger/ þa ættum vier med riettu ad audmykia oss/ ꝛ ecke halda myked af oss sialfum. Men kuna ꝛ so af Dgiæfne/ snarlega ad tapa þui sem þar epter a/ med storre Mædu/ fyr er

er Naadena/ naumlega kañ aptur þein ged ad verda.

Nuad vill verda af oss vm sijder/ ef vi er j Bpphafenu erum so treger og lat er? Vei oss/ ef vier nu þegar leitū Nu ūldar/ eins og hefdum vier alla reidu Frid/ og værum ohrædder/ þar þo valla þinst eitt Fotspor sañrar Gudrækne z Heilagleika j voru Framferde. Þad være gott vier værum so sem tiltakande Skoolabørn/ sem fyrst eru vaneñ til go dra Sida/ þa være kañ skie/ good Von til epterfylgiande Betrunar/ og andleg rar Tilhneigingar.

XXIII Cap.

Vm Hugleiding þess tijman lega Dauda.

Hvad er snart wtgiørt vm þig j þes sum Heime/ Þar fyrer vandadu þitt Lijferne. I Dag er Mañeskt kañ nockud/ eñ a Morgun eckert. Og

Ef iij þegar

þegar einn verdur burt tekenn/ fra vorū Augum/ þa er hann og burt wr voru Niarta. O huad mykell er Blindleike ē, ſkamſyne Manneſkiu Niarta/ þa hun þe inker alleina vm þad nærverande/ enn huxar eckert vm huad epter kiemur. Þu ſkallt ſo halldа þig j ollum Hugre ſingum og Athofnum/ ſem þu ætter þa ſtrax ad deyia. Eꝑ þu hefder goo da Samviſku/ þa munder þu ecke hra daſt Daudann ſuo frekt. Þad er mykl u betra ad fordaſt ſyndena/ enn ad vmflyia Daudann. Eꝑ þu ert ecke reidubwenn j Dag/ huorneñ mattu þa a Morgun reidubwenn verda? Morgundagurinn er enn voiſſ/ huorneñ veitſtu þad/ ad þu muner til Morguns lifa.

Huad ſtoda oſs langer Lyfdagar/ ef vier betrum oſs lyted vid þa? Þui lan ger Lyfdagar þiena ecke allt ſamt til Betrunar/ helldur auka þeir þramar ē margfalldra Syndernar. Gud giafe vier hefdum enn Dag vel lifad j þeſſ

are

are forgeingelegu Verolldu. Marger huorier reikna morg Ar fra sine Vmbendan/ esi Avextur Betrūareñar er miog lytell. Eþ þad er vidbiodslegt ad deyia/ þa er þad/ kañ skie/ mykklu hættara og skadsamlegra ad lifa leinge. Sæll er sa sem hefur sijna Daudastund jafnlega fyrer Augum/ og byr sig Dag lega til ad deyia. Nafer þu sied nockurn Mañ andast/ þa peinktu med þier/ ad þu eiger þañ sama Veg fyrer Hendi.

Huorn Morgun skalltu peinkta med þier/ ad skie meige þu lifer ecke til Kuolds. Og þa Kuolld er komed/ kantu ecke ad lofa fyrer vijst/ ad lifa til Morguns. Verfu þar fyrer alla tijma rei dubweñ/ og lifdu so/ ad Daudeñ finne þig alldrei ohentugañ. Marger deyia skyndelega og oforvarandis/ kañ skie/ ẽ so ovidbwner/ þui Mañsins Son kiemur a peirre stundu sem Mest ecke var er. Þegar nu su sijdasta stund kiemur þa muntu langtum odruvijse dæma og

meina vm þitt Lyfferne/ eñ audur þram an til/þa mun þig angra þad/ad þu hefur so forsomunarsamur og hyrdula us vered vm þyna Betran.

O huad er sa Madur farsæll og hyg giñ/ sem kostgiæfer þutlyfkur ad vera j sijnu Fraffiferde/ sem hafi villde fundiñ verda j sijnu Andlate/ þad giefur mañ esktuñe stora Von til Goods Afgan go/ ef hañ olldungis foracktar Verol dina/ z ef hñ kappkostar sig ad þokast j Gudraknijne/ j Kiærleikanum/ j Jdran og Yferboot/ j vilugre Hlijdne/ j Afne itan sijn sialfs/ j Þolenmæde/ j Krossbu rde vegna elsku til Christñ. Þu kant z so margt gott ad giora/ medan þu ert Neilbryggdur/ eñ þegar þu ert siukur or diñ/ veit ecke huad þu megnar. Fær betra sig storum epter huoria Sott/ Ei us og þeir verda stalldan heilager/ sem margar Pilagrijsnis Gongur fremia.

Set ecke þijna Von epter þyna Bu ilfor/ til þiña Vina og Naunga/ ad

þeir

þeir munu giora gott ap þ̃num Aud
æfum/ og drag ecke vndañ þad þier heil
ſuſamlegt er/ til epterkomande t̃ma.
Þu Meñ gleyma þier þliotara eñ þu
ætlar. Þar þyrer er betra ad giora rad
medan Madur ma/ z lata ſialfur gott
af ſier leida/ medan Madur er eñ a lif
fe/ heldur eñ vona vppa añara Nialp/
Ep þu ber nu ecke vmhyggiu þyrer ſia
lfum þier/ huor vill þa ſidañ lata ſier
vera vm þig hugad? Nu er ſu dyrmæta
tiſdeñ/ ſa Dagur Nialprædeſins z þæge
lege t̃me/ a huorium þu kant vmgan
ga þad/ ad þu meiger eiliſþlega lifa.
Aumur madur ertu þa/ ep þu forſoom
ar þeſſa tiſd/ þar mætte ad koma/ ad þu
girnteſt eirn Dag edur eina ſtund ad
fa til Ædrunar og þferbootar/ enn eg
veit ecke huort þu muner fa þad edur
ei. Þar fyrer miñ kiære Brooder/ Fra
huad mykellre Hættu og ſtorre Ahygg
iu kantu ad frija þig/ ef þu ert jafnañ
var vm þig og vantande Daudans.

Ep Þar

Þar fyrer kostgiæf þu sio ad lifa/ad þu meiger heldur gladvær enn Ockasleigiñ vera a þiñe Daudastundu. Cær þu ad deya fra Heimenum/ so muntu til taka med Christo ad lifa. Allt þýnu Nolde j Traume med Jdran og Þærbot/ so þu meiger viltuglega og med Fogn ude deyia/ þegar su stundeñ kiemur.

O þu Dære. Huad girnest þu leinge ad lifa/ þar þu matt þo ecke a nockrum Deige Vgglaus vera? Huad marger hafa hier a þrettast/ sem oþorvarandis og ovidbunner hafa skilder vered vid þetta Lýf? Huad opt hefur þu heyrt sagt/ Sa er þyrer Suerde falleñ/ sa er drucknadur/ sa hefur sitt Hals j sundur broted/ sa er yfer Maltyd burtkallader. Þar hefur eirn spilande/ añar j Ælde/ þridie j Sott sína endalykt feinged. So burtlýdur Mannsins Lýf sem añar skugge. Huor meinar þu mune mitast þýn j Hiartanu/ þegar þu ert daudur? Huor mun þa lasta sier vera

ym

um þig hugadt Hvor kall þa hialpa þier med sinne Bæn: Þar fyrer min kiæ re Broder/ giør nu hvad þier mægulegt er/ þui þu veist ecke hvonar þu hlytur ad deyia/ eda hvad epter þin Apgang verda mune. Nu kantu ad sapna þier o forgeingelegum Audæpum/ medan þu tijd og tomstund hefur. Stunda þu ep ter ongum kostgiæfelegar en þinne Sa luhialp. Giør þa heilogu Guds þier ad vinum/ so þeir/ þegar þu vid skilur/ medtake þig j eilyfar Tiallbwder.

Hallttu þig hier a Jordu/ so sem Pila grym og praamande/ so sem þau er þessa Heims Vmsuip eckert vidkoma. Hall tu þinnu Hiarta frij/ og vpplypt þui til Guds/ þui þu hefur hier ongvan blys ande samastad. Þangad skalltu senda þinar Bæner og Andvarpaner/ dagle ga med Tarasollum/ so þijn Vind/ ept er Daudan/ hialpsamlega til Drotti ns þinganga meige.

Vm

XXIV Cap.

Vm þañ ſijdaſta Doom og Straff Syndareñar.

Lijttu Endalyktena j ollum efnum/ Og hugleid huorn geñ þu muner fæa ſtadeſt fyr er þeim ſtranga Domara/ huorium eingeñ Hlutur er duleñ/ huor med Gæfum ecke verdur blijdkadur/ ed ur giegner nockrum Aþſøkunum/ hell dur dæmer huad rieſt er.

O þu aume og fævijſe Syndare/ſem hrædeſt opt þyrer Auglite eins reidug legs Manns/ Huortu villtu ſuara Gude ſem veit alla þijna Vondſku? Huar þ hrædeſt þu ecke fyrer Deige Domſins/ þar eingeñ kañ añañ ad aþſaka edur forſuara? Þar huor og eirn hlijtur ſj na eigeñ Byrde ad bera? Huar þyrer ſier þu ecke fram j Beigeñ fyrer þier j Tijma/ medan þitt Erfide kañ nockr rn Avoxt ad færa/ Medan þiſi Grat

ur er þocknanlegur/ þesnar Andvarpan er verda Bænheyrdar/ og þitt Nugar angur kann fram fyrer Gud ad koma?

Sa Madur verdur vel hreinsadur/ ⁊ þolenmodur er/ sem meir lætur sig angra annara Vondsku/ þess sem hønum gioser til miska/ helldur en þann Driett sem hann sialfur lijdur. Sa sem bidur þ sijnum Ovinum/ sem fyrergiefur Misgiordernar ap Hiarta/ sem ecke vndan dregur adra Fyrergiefningar ad bidia/ sem þliotare er ad sijna Myskunseme/ en reidast/ sem bagar sialfan sig vegna annara/ ⁊ giør sier skada til þess/ ad giøra odrum gott/ sem kostgiæfer sitt eigid Hollð ad Krossfesta/ og Andanum allð ungis vndergiefed ad giøra,

Þui er nu Ræd ad hreinsa burt Synderner i þessu Lijfe/ og skilia sig vid vondskuna/ enn geyma þad ecke til seinna Tijmanna. Sannarlega/ vier drøgum sialfa os ad tælar/ med oskickanlegre Elsku/ sem vier hofum til vors Hollds

og

og Blods. Huad mun Eldurin anad
brena ſydar meir/en vorar Synder?
Þeſſ meir ſem þu lætur hu epter ſialfa
þier/og hlyder Holldenu ad/þeſſ ſtærre
Hrelling muntu ſydan þa/og þeſſ ſter
kare Ordſok og tilefne a þier hafa til
ad brena.

I huorn mæla eirn ſyndgar meſt/
þar mæla verdur haſi og meſt ſtraff
adur. Þeir lotu verda med Gloande
Suipum þrandbarder. Ofneytſlusam
er verda med ſtoru Hungre og þorſta
pynder. Loſtafamer og ohreinferduger
verda med vellande Bike og Brenneſtei
ne yferhellter. Þeir Reidegiarnu og
olmu Hundar/munu af Kualana myke
leik hrædelega yla. I ſtuttu mæle ad
ſeigia. Þar er eingen Synd/ſ ecke ha
þe ſitt ſierdeilis Straff. Þeir Dramb
ſomu verda mz allskonar Suivirdingu
vppfyllter. Þeir agiarnu mz ſargræde
legre Eymd z fatækt plagader/þa ve
rdur ein ſtund þyngre j Þyſtunum/hell
dur

dur eſi hier hundrad ar/ j peirre allra beyſtuſtu Yferboot og Idran/ par ha fa peir Fordæmdu ongua Nuggun eda Huſlid/ eſi hier er ſtundum nockud Hlie a vorre Mædu/ og Madur far hier ſtundum huggun ap einum godum Vin/ eſi par onguaſeigiſi. Bertu par fyrer koſtgiæfeſi/ Idka pig j Idran og Yferboot piſſa Synda/ ſo pu meiger a Deige Domſins med peim Sæluhelpnu/ fra allre Kuol og Pyſnu frij og prialſ vera.

Pui pa munu peir Riettlætu med ſyrum Fognude ſkanda a mote peim/ ſem pa hafa offoket og puingad/ pa muſa yfer odrum Dom ſitta/ ſem ſig hefur af peim Polenmodlega dama lated. Pa mun ſa fætæke og liſtelæte ſtodi aſi Fognud hapa/ eſi hiſi hofmodige Oka a allar ſiſdur/ Pa mun ſa pikra vis og hyggeſi/ ſem fyrer Chriſti ſaker hefur hier j Neinne færiſs halfeſi vered. Pa mun ſa vegſamlegur vera/ ſem hier

j Neinne

j Heime hefur forſmaadur verid. Þa munu aller þeir ſem vnder Krossburden um hafa leiged/ gledia ſig vegna ſinna Narmkuæla. Þeir ſem hier hafa þol enmodlega lided/ munu þeſſ riſkuglegar huggader vera. En a ollum Hofmod ſkal Muſturiñ tilſtappaſt. Þa munu aller Gudhræder ſig glebia/ eñ Ogud leger hryggiaſt. Þa mun þad Krossbeſta Hollð meir fagna/ eñ ſa Lykame ſem j Sælulife hefur aleñ verid. Þa mun eitt lúfelmotlegt Klæde fagurt ſkina/ eñ prýdelegt Skart/ folt z dapurt vera. Þa mun eitt fatæckt Hwskorn meir gillda/ eñ ein Gullbweñ Holl. Þa mun ein ſtødug Þolenmæde meir duga/ eñ allur Yfergangur og Magt Veraldareñar. Þa mun einføld Hiñdne meir vpphafeñ verda/ eñ oll ſlægd og Snidugleike Heimſins. Þa mun good Samviſka meir gledia Mañ/ eñ oll Kuñatta og Viſſdomur peirra Lærdu. Þa mun Fyrerlitning Audæfana

meir

meir oftud vera/ eñ aller Fiesioder þes
sa Heims Barna. Þa muntu meir hu
ggadur verda/ vegna eirnrar Rækeleg
rar Bænar/ eñ aþ einum sætum og vel
smackande Rietti. Þa muntu meir gl
edia þig af þiñe Þogn/ eñ eirn Mælsk
ur Madur aþ siñe langre Rædu. Þa
munu Christeleg Verk mykiu meir gild
da/ eñ hier gillda morg Ord. Þa mun
christelegt framferde og soñ Idran bet
re vera/ eñ oll tismanleg Bellysting.

Reindu þad hier fyrst/ huad þu mun
er þar gieta þolad. Ef þu verdur opol
inmodur af þui/ ad lida hier nockud li
ted/ huerneñ mun þier þa falla þar hel
visstar Kualer ad lida? Sañarlega/
Þu kant ecke ad haþa tueþallda Glede
hier tismanlega Bellysting/ og þar ad
riskia med Christo. Þo þu hefder hi
ngad til ; Birdingū z Bellyst liþad/ z
þu skyllder nu a þessare somu stundu de
yia. Huar til være þier allt þad nytsam
legt? Þar þyrer eru aller Klufer onyt

er/skadsamer z Niegomleger/ vtan ad elska Gud z honum alleina ad þiona. Þar fyrer/ huor hañ elskar Gud af Niarta/ hỹr ottast huorke Dauda nie Pỹsler/ huorke Dom nie Helvỹte/ þui fullkomeñ Elska leggur ovalita Braut til Guds. Þad eru eingeñ Vndur/ þo sa ottest bæde Daudañ og Domeñ/ sem eñ nu hefur lyst til ad syndga/ Ef þu vegna Elskuñar lætur ecke af Syndum/ þa være þo gott ad Otte Helvỹtis þuỹngade þig/ og hielde þier j Tame. Eñ huor sem metur Guds Otta miña/ hañ kañ ecke leinge stodugur ad standa j þui hinu goda/ og fellur þess þiotar j Snorur Dysfulsins.

XXV Cap.

Vm alvarlega Betran alls vors Framferdis.

Ef Guds þionustu skalltu vakande z mstundunarsamur vera/ z þeim kia opt vm/ huar til þu skert kom enn

en/ og hvors vegna þu hafer fraskiled þig Heimenum/ sem er þess vegna/ ad þu mætter lifa Gude/ og verda Sælu holpen. Þar þ mæstūda þu med allre kostgiæfne/ ad betra þig/ og fara vaxande j Gudræknesse/ þui þu munt vissulega fa laun þyns Erfidis. Þa mun z sijd an hvorke Otte nie Motlæte hia þier vera/ þu ervidar hier ad eins litla stund/ þar þ muntu eilyfa Nytsemd z mykinn fognud finna. Ef þu finst trwr z Alvaldi j goodum Verkum/ So mun og Gud trwr vera/ ad endurgiallda þier. Þu skallt hafa goda von/ ad þu munner þa Sigur og Yfervinning/ en skallt þo ecke vera vgglaus/ so þu faller ecke j Hoffmod og nesningarleysse.

Þar var eitt sinn eitn Madur miog Sorgfullur/ z velkiest millum Vonar og Otta/ kom næsta hryggur j Kyrkiuna/ bad og sagde med stalfum sier/ Gud giæfe eg visse hvort eg mune verda stad fastur? Strax pieck hann Gudlegt and

ſuar ſo hliodande. Ef þu viſſer þad/ huad villder þu giøra? Giør þu þad nu ſem þu villder þa giøra/ og muntu verda orſadur/ Samſtundis huggadeſt og ſtyrkteſt hann/ og gap ſig Guds Vilia a Hendur/ So þuerrade ſu ſorgfulla Efaſeme/ og hann hyrdte ecke meir epter ad grenſlaſt/ huad ſydar vid hann þr añkoma mũde/ helldr gaf hñ ſig til ad reina/ huad fullkomlegur Guds Vilie og Gledpocknan være/ j þui ad vppbyr ia og framkuæma nockud gott.

Vona þu a Drottiñ/ og giør þad go da/ ſeiger Spamaduriñ/ Bw j Lande nu og leita þiñar Atviñu ærlega. Þar er eirn Hlutur/ ſem mørgum ſnyr fra alvarlegre Betran/ ſem er þad/ þeir oftaſt þad mune falla oppungt/ og mune koſta ofmyked Ervide og Omak. Eñ þeir giøra meſta Vmbot/ z eplaſt j godum Dygdum/ ſem ſetia ſier ſiordan punkti j mote ad ſtrida. Þui Madur kann j anguaſt manna ſig frekar ad betra/ ed

ur

ur ſtarre Nød hia Gude ad fiña/ eñ þ
haſi yfervilſe ſtalfaſi ſig/ og deyde fyr
er Andañ Hollofins Girnder.

Eſi aller haſa ecke eins myked yfer
ad viña edur deyda. Þo hepur eirn he
itur Elſkare Gudrækneſiar/ meire Al
vsrugiefne til ad betra ſig/ eñ þo hann
hafe og ſo mykla fleire Nindraner/ he
ldur eñ eirn añar Sidſamur Madur/
ſem ecke er ſo heitur/ eda ſo ſtora elſku
hefur til Dygdaña. Tueir Hluter eru
ſerdeilis þeir ed þiena til mykellrar yf
erbotar. Sa fyrſte er þad/ ad Madur
take ſig srduglega þra þeim Hlutum/
ſem hans ſpillta Nattura er meſt hn
eygd til. Añar ſa/ ad æſtunda alvarle
ga þad gooda/ſem Mañe er meſt þorf
a. Stunda einneñ til ad fordaſt þa Hl
ute allra meſt/ ſem þier þykia lioter a
ødrum.

Stunda epter ı ollum ſtødum ad læ
ra huorneſi þu ſkuler betra þig/ þar s
þu ſier good Epterdæme/ edur heyrer

nytsamlegast Lærdom/ hvar med þu fu
ster tilleidast Christo ad epterfylgia.
Ef þu formerker nockud þad sem Str
afse er verdt/ þa vakta þig/ ad þu gio
rer ecke slijkt hid sama/ efi hafer þu gi
ort þad/ þa sia til/ ad þu latir af þui/
þuiad so sem þitt Auga sier adra/ suo
sem adara Augu þig. O hvad lystele
gt þad er/ þegar Madur sier astundun
arsamar/ Gudræknar/ sidugar og vel
vpptuktadar Mañeskiur? Og hvad hr
iggelegt og liott er þad/ ad sia þa sem
oskickanlega breita/ s ecke epterþylgia
þui/ hvar til þeir eru kallader? Hvad
skadlegt er þad/ ad forsoma Verk sinar
Kallanar. Og giefa sig til adara Ylu
ta/ sem Mañe eru ecke Bodner?

Þeink jduglega vm þijna Kallan/ og
lat þier þyrer Augum vera Epterdæ
me þess Krossþesta Christi/ So muntu
skamast þijn, þegar þu Christi Lijfer
ne gaumgiæfer/ þui þu hefur ecke enn
nu mykelega astundad hønum samlijf
is

ur ad vera/ þo þu hafer leinge vid Gu
ds Veige vered. Eirn heilagur Mad
ur sem rækelega og af Hiarta þokar sig
j þeim allra helgasta Lifnade og Kross
burde Christi/ hafi mun þiña þar jnne
alla Hlute yfergnæfanlega/ sem hønk
nytsamleger og Naudsynleger eru/ og
ecke þurfa þyrer vtan Jesum/ añars be
tra ad leita. O ad sa Krossþeste Jesus
kiame jñ j vort Hiarta/ þa mundum vi
er snarlega nogulærder verda.

Eirn jñelegur og andlegur Madur
tekur vppa sig z vmber audvelldlega al
la þa Hlute/ sem hønum eru bodner.
Eñ eirn latur og forsomunarsamur/
hefur Motlæte a Motlæte ofan/ Lisdur
Dmak og Angur alla vega/ þui hañ
vantar þa jñre Nuggñ/ eñ þeirrar yfire
er hønum bañad ad leita. Eirn christ
eñ Madur sem lifer an Aga og Vm
vondunar/ hafi mn vakta sig fyrer sio
ru Falle/ Jm/ Sa er japnañ j Þreing
ingum/ sem avallt stundar epter Lieik

er og linum/ þui stundum missiskar hon um þetta/ stundum hitt annad. Eſi hu vrneñ breyta riett andleger og christe leger Menſk Þeir koma siallvan vędi wt/ og lifa fraskilder Verøllduñe/ þeir neita fatæklegrar Fædu/ hafa tilkomu listeñ Klædnad/ þeir ervida myked/ emn skrapa þatt/ þeir vaka leinge/ og stan da sneiña vpp/ þeir ydka sig j Gudlegū Vmþeinkingum/ lesa myked/ og eru rei dubwner vnder allañ Gudlegañ Aga. Soddañ heilager Meñ/ standa opt vpp vm midiar Nætur til ad lofa Gud/ so s David hefur vm sig sagt/ Þar fyrer er þad stor Vanvirda/ ad þu skuler so tre gur og latur vera til heilagra Verka/ þar so marger þiñast sem jdulega lofa Gud.

O ad vier mættum eckert annad adha fast/ eñ lofa Gud mz Hiarta z Muñe. O ad vier þyrftum huorke ad eta nie drecka eda sofa/ so vier kynnum allum stu ndū ad lofa Gud/ z Nimneſkar Jcku

er

er vm Hond hafa/ þa værum vier myk
lu sælle eñ nu/ þar vier verdum voru Lif
fe j alliskonar Naudsynium ad þiona.
Gud giæfe vier þyrftum ecke þessara lif
famlegu Naudsynia med/ eñ mættum
alleina leita Sæluñe andlegrar Fædu/
husvia vier/ þui midur/ allt oþfiallda
smockum.

Þegar Madur er kemeñ so langt/ ad
hañ leitar ecke Huggunar hia nockre
Skiepnu/ þa tekur Gud til ad smackaſt
honum rietta og fullkomlega/ þa er hñ
z ollduugts til frids med allt þad sem
ad hondū kiemur. Þa gledur hañ sig
ecke af þui mykla/ edur hrigged af þui
litla/ helldur huſleſt olldūgis med full
nadar trauſte j Gude. Huor ad er allt j
ollū/ þyrer huortum eckert þordiarfaſt
edur burt depr/ helldur liper honum
allt/ z þionar allt an enda.

Þenktu allt japnt vm endalyktena/
z ad sa vinlidne tīmeñ kiemur ecke apt
ur. An mædu og Ervidis fær þu ecke

komest til neirnrar Dygdar/ z þ verdur þier stor skade/ ep þu tekur til Forsomu narsamur edur latur ad verda. Efi ep þu lætur þier vera Alvøru/ þa muntu þiggia mykeñ Frid og linun þyns Erviðis/ þad giører Guds Nad og elska til Dygdana. Sa sem Dygdernar elskar er reidubuenn alla hlute ad lyda/ þad er mykiu meira erviðe/ Syndenne z Holld sins Tilhneigingum motstøndu ad veita eñ ad vinna lykkamlegt Erviðe. Sa s̄ ec ke sier sig vid þeim smærre brestum/ hñ fellur audveldlega j stærre Synder. Þegar þu hefur Dageñ nytsamlega z Avaxtarsamlega brukad/ þa verdur þi er Kuollded roolegt og gledesamt/ Bar þu yfer sialfū þier/ z uppvektu þig sialf ann/ z sia ecke epter odrum/ so þu forsom er ecke sialfann þig. So myked per þier fram j þinne Betran/ sem þu kant þuinga sialfann þig/ og þynu Holldi Mot stødu ad veita.

Ender þeirrar fyrstu Bookar.

Book

Su Aunur Book

Um Da mure

Hegdan og Umburdarlynde alls Motlætis.

I Cap.

Um þad sinna Mannsins Lyderne.

ÞEr Kraft seiger so sialfr ur. Guds Ryke er hid sinna med ydur. Snu þu þier af øllu Hiarta til Drottins/ og yfergief þessa aumu Verølld/ þa þinur þyn Sæla Huyld. Lær þu ad forerlyta þad ytra/ en snua þier til þess sinna, þa muntu sia Guds Ryke i þig koma. Guds Ryke er Fridur og Fognudur/ i Heilogum Anda/ huad þeim Ogudlegu verdur ecke gefed. Christur

mun

mun koma til þín/ og veita þier Huggun/ ef þu tilreider hønū verdugann Bustad/ Øll hans Vegsemd og Prýde er hid ýtra/ og þar vill hann hafa sýna Velþocknan. Þann ýtra Mannenn plagar hann ýmelega ad heimsækia med sætu vidtale/ Nollustu Huggun/ Fride og furdanlegum Vinskap.

O þu trwada Sæl/ hwdu Hiarta þitt j mote þessum Brwdguma/ so hann vilie til þín koma og hwa med þier. Þui hann seiger sialfur/ Huer hann elskar mig/ sa vardveiter mýn Ord/ og mín Fader mun elska hann/ z vid munum til hans koma/ z Vistarveru hia hønum giora. So gief nu Christo Rwm/ og banna øllum sdrum ýngang/ þui þa þu hefur Christum/ þa ertu ríkur noog/ þar med lat þu þier nægia/ hann mun vera þín Forsorgare/ og j øllum efnum trur Forsionar madur/ suo þu þurfer ei ad vona a Menenna/ þui Menerner forandrast snarlega/ og forganga skyndelega

lega/ eñ Christur bliſſfur eilliſplega/ og ſtendur med þr ſtøduglega allt til enda.

Þad er ei verdt ad ſetia myckla von m eirn daudlegañ Mañ/ þo hañ ſie oſſ nyt fur z velviliadur/ ei helldur ad lanta ſier falla þungt/ þo hañ meige ſtundum vera motſtædlegur. Þeir ſem j Dag eru þiſſuer Vinir/ kuña a Morgun vera a mote þier/ og ſo þuert a mote/ eins og vindurin ſnyr ſier. Settu alla þiſna von og Trauſt til Drottins/ ottaſt hañ og elſka alleina. Hañ mun ſuara fyrer þig og wtrietta alla Hlute j beſta mata. Þu hefur hier ønguañ bliſſpāde Samaſtad/ þu ert hier framande og wtlendur husr hellſt ſem þu ert/ og þu piñur huorge Huſſld nie Roo/ vtan þu ſiert hid jſra ſamteingdur Christo. Huad ſkygneſt þu hier vm kring? Hier er þo ecke ſamaſtadur piñar Naudþurftar nie huſſld" /hta þui himneſka a adv"a pitt Heimele. Alla ſtundlega Hlute mit þu ad akta/ ſo ſem geinger þu ſuipſiñis fr

añ

afli hia peim/ þuiad þeir forganga/ og þu eirneñ med peim. Sia þu so til/ad þu Anetier þig ecke/ so þu verder ei veiddur z forerfarest/ Þiſner Þanckar ſtulu vera til þeſſ allra hædſta/ og þiſnar Bæner til Chriſtum an aplæts. Kuſi er þu ecke yþervega hafa og Nimneſta Nlute/ þa halld þig vid Kroſſeñ Chriſti/ z leita Nuſldar j hans heilogu Sarum/ Þt ef þu flyr jſtelega til þeſſara Sara/ og forkoſtulegu Lækningsbruña/ þa þiñur þu ſtora Nreſſing j Motlætenu/ z aktar ecke mykels Mañaña for akt/ eñ vmber giarnaſt Laſtarans ord.

Chriſtur var og ſo forerliteñ j Heimenum/ og j hans ſtærſtu neyd var hañ ap ſjñum Vinum midt vnder Laſtmælumum yfergiefeñ. Fyrſt Chriſtur vilde nu lyda/ og foraktadur vera/ huar þyrer villtu þa klaga yfer neinu? Chriſtur hefur Motmælendur og Laſtyrde lided/ og þu vilt hafa einungis Vine z Velgiordameñ? Nuar med ſkal þiñ

Polen

Þolenmœde Koronast/ eþ þier fellur ecke kert motstœdlegt til̃ Nuerneñ villtu vera Christi Vinur/ eþ þu villt ecke lijda neitt Motlœte̊ Kiœre/ Þu hlijtur med Christo og þyrer Christum nockud ad lijda/ ef þu vilt rijkia med honũ. Wœrer þu eitt sinn fullkomlega jñgeing eñ j Eigenleika Christi/ og hefder þu nockud lijfed smœckad af hans breñandi elsku/ þa munder þu litla ahyggiu bera vm skada edur Abata. Ja/ þu munder þramar gledia þig af þier tilloguum Smœnar Ordum. Þui ad Elskañ Jesu kiemur þui til leidar/ ad madur forakter sialfañ sig. Eirn sañur elskare Jesu Christi og jñelegur Madur sem er þrũ fyrer ollum osickianlegum girndum/ kañ audvelldlega snua sier til Guds og forhœrda sig þañeñ yfer sialfañ sig/ hafande Avaxtarsamlega Nustlo j Andanum.

Sa er sañarlega vijs og meir aþ Gude eñ Mañinum uppfrœddur/ Nuortum

allt

aller Nluter smackast epter þui sin þeir eru/eñ et epter þui sem þeir verda nefn der edur halldner. Sa sem vett ad heg da sier rietta hid jñra/og þad ytra lysels ad virda/ hañ wtvelur onguañ stad/ z hisdr epter ongre tijd til Gudrækelegra jdkana. Eirn jñelegur Madur kiem ur snart til sialfs sijn/ þui hañ giefur sig alldrei olldungis til þess sem wtvort is er. Nonum er og ecke skadlegt wtvor tis Erfide edur adrar Naudsynlegar Syslaner/sem stundum vppa koma/ he lldur so sem þad fellur til/ so skickar hñ sier þar wti. Sa sem hid jñra er velskic kadur/ hañ akkar ecke vndarlegt z Ra ngsnued Nærtalag Mañana. Þess mei ir hindrast Madur og vinglast/ sem hañ fæst meir med þa wtvortis Nlut ena.

Aller Nluter yrde þier ad goodu z til Nytseme/ ef þu værer vel hreirn ordin Eñ vegna þess þu ert ei fullkomlega vmeñ sialfum þier/ og þrasiña ollum

Jard

Jardneskum Hlutum/ þess vegna mis liskar þier suo margt og hreller þig. Þar fyrer er eckert sem so saurge z ville Mannsins Hiarta/ sem ohrein elska ski epnana. Ef þu hugar ei vm hvor tis Huggum/ þa kantu Himneska Hlu te ad skoda/ og hid sanna storan Fognud hafa.

II Cap.
Vm Listelæted

HAta ecke mykels hvor med þier er edur mote/ helldur hugsa vm þad/ ad hvad sem þu giorer/ þa sie Gud med þier. Haf gooda Samvitsku/ So mun Gud vernda þig. Þui þeim sem Gud vill hialpa/ honum kan eingen Man ana vondska skada ad giora. Ef þu kant ad þeigia og lida/ þa muntu ann efa sia Hialpræde Drottins. Han veit tima og mæta þig ad þrelsa/ var for er skalltu giefa þig honum olldungis

a Vallð/ þui þad hęyrer Gudè til/ ad hñ kome þier til hialpar og þrelse þig. Þad er opt gott ad adrer vite vora Breste og straffe þa/ suo vier þess hęlldur hølldum Cristelætenu.

Þui þegar Madur audmyker sig sø kum sinna Avirdinga/ þa speker hañ hi na adra/ z fullnæger/ kañske/ þeim sm hønum er reidur ordeñ. Gud freisar og þorsuarar þañ rietttlæta/ Hañ elskar z huggar þañ listelæta/ hñ hneiger sig til þess listelæta. Stora Næd audsyn er hañ þeim Cristelæta/ og epter hans Armædu og Nidurþrycking/ vpphefur hañ til Dyrdar. Sinna leynda Doma openberar hañ hm/ ladar hañ suo og lockar sætlega til sin. Eirn Cristelæt ur er til Frids/ jafnvel þo hañ verde Smæn og Mynkun ad lida/ þui hañ stolar vppa Gud/ eñ ecke vppa Heimiñ I stuttu Mæle ad segia/ þu skallt ecke þeinkia edur meina/ ad þier hafe nock ud þramþared j christelegum efnum/

nema

nema þu þiñer þad/ ad þu siert sa Lysset mollegaste þyrer hvorium Masse.

III Cap.

Vm eirn þromañ og Frid samañ Mañ.

SÆT þier þyrer Gudlegañ frid/ so kantu eirneñ adra Frid sama ad giora. Eirn Fridsamur Madur er nytsamare eñ lærdur Madur. Eirn Styrialldarsamur Tvyndr Madur/ snyr eirneñ þui godu til ills/ z tru⁹ þui illa audvelldlega. Eirn fromur og þridsamur Madur/ snyr allu a besta veg/ Sa sem giarnañ er til Frids/ hañ a ecke illt vid neinn mañ/ edur ætlar odrum illt/ eñ sa sem oforlyt unarsamur er/ og illa til Frids/ og hefur illar mispanka a odrum/ hañ hefur stalf ur ongua Rooseme/ lætur ei helldur ad ra Roo hafa/ Nañ talar opt þad sem ecke sydlide/ Nañ lætur opt ogiort/ þad

sem honum være þo nytsamlegt/ ef hñ þad giørde/ hañ siktar naumt huad ad rer eru skylduger ad giøra/ eñ huad honum sialfum ber/ þad lætur hañ hia liða. Þar fyrer giæt fyrst vel ad sialf um þier/ siðan mattu vel giefa giætur ad odrum.

Þu kant vel ad afsaka þin eigenn Verk/ eñ añara afsakaner villtu ecke heyra/ eñ þad være riettara ad þu afsa kader þiñ Broder/ eñ hiellder sialfañ þig sekañ. Vilter þu adrer skule liða þig z vmbera/ þa ber þier z ad liða og vmbera odra. Sia þu huad længi þu ert eñ nu/ fra sañarlegre Elsku z Lifte læte/ sem a onguñ kañ Dvilld ad hafa edur nockrum reidur ad vera vtan sialf um sier. Ad bua vid froma og hogva ra Meñ er ecke myked/ þuiad þad fell ur huorium Mañe vel/ eyter Natur legre vísu/ þui huer sem eirn vill giar nañ hafa Frid/ z eiskar þa s mr hænū halldа. Eñ ad gicta l weo vid hardud

iga

iga/ Rængſnuna/ oſpaka og þuerbrot na/ þad er ein ſtor Mæd/ loplegt z mañ legt Verk. Eñ þar þiñaſt þeir Meñ ſem bæde hafa Frid ſialfer og vid adra meñ. So eru og þeir til/ ſem huorke hafa Frid ſialfer/ nie læta adra vera j Fride. Þeir eru odrum þunger/ eñ ſial þum ſier þo allra þyngſter. Þar eru og þeir Meñ til/ ſem bæde halda ſig ſialfa j Fride/ z ſtunda til ad adrer ſku le Frid halda. Eñ þo er allur vor Fr idur j þeſſu auma lifi þe meir jñefaleñ j audmiuku Vinburdarlynde og Polen mæde/ helldur eñ j þui/ ad vilia ecke lif da edur kaña nockurt Motlæte. Sa ſ ineſt gietur lided/ hañ bifhelldur ſtær ſtum Fride/ hañ er yperviñare ſialfs ſins/ Herra Veralldareñar/ Vinur Chriſti/ og Erfinge Himnariikis.

IV Cap.

Vm eitt þromt/ einþalldt og hreint Hiarta.

MEd tuemur Bængium verdur Mañe vpplypt fra þeſſum Jardneſku Hlutum/ſ er med einfelldne og Hreinleika. Einfalldleikeñ ſkal vera j Aſetningenum/eñ Hreinleikeñ j Girndeñe/ Einfalldleikeñ ſier vpp til Guds/ enn Hreinleikeñ vmþadmar hañ og ſmackar. Huad þu giorer/ kañ þig ecke ad ſkada/ ef þu ert hid jñra frÿ fra øllum ohreinlegum Girndum. Eñ þa mat tu brwka þau jñvortis Frÿſheit/ þegar þu ecke epter neinu leitar/ vtan Guds Velþocknan og Naungans Nytſeme. Eþ þitt Hiarta være riett/ þa være allar Skiepnurnar þier ſo ſem eirn Lÿſs Speigell/ og Book Gudlegrar Kuñatu. Þui eingeñ Skiepna er ſo lÿſtelmoſleg edur veik/ ad hun audſÿne ecke ẽ teikne Guds Godgirne.

Ef

Ef þu værer innvortis fromur og hrein/ þa mætter þu alla Hluti vel sia og þrwka an Hindrunar/ Eitt hrent Hiarta preinger sier i giegnum Himen og Helvijte. So sem eirn og sier huor er a sig komen hid jtra/ so dæmer hann hid ytra. Ef nockur sannarlegur Fognud ur er til i þessare Verolldu/ þa mun ei rn hreinhiartadur Madur hafa hann. Þuiad huar Normung/ Neid og Ang gist er/ þad kann ein jll Samviska best ad þina. So sem Jarned þad Madur leggur i Eld/ misser allt sitt Rid/ z ve rdur gl[illegible]oande/ So verdur sa Madur s allduigis smijr sier til Guds/ Afklæddur þui Riduga Hollde/ og vmvendur i ny an Mann.

Þegar Madur tekur til ad verda hm Iþvolgur og forsomunarsamur/ þa ekur hann sier vid litlu Ervide/ og medtekur giarnan wtvortis Huggun. En sem hann tekur fullkomlega til ad yperviña sialfann sig/ Karlmannlega ad ganga/ a

Guds Vegum/ þa aktar hann þa Klute lætels/ sem honum þottu mdur þung er og storer.

V Cap.

Vm Jhugan sialfs sijn.

Vier eigum ecke ad trwa ofmi og sialfum oss/ þui oss vantar optlega bæde Vit og adrar Gæfur/ Þar er eitt lijsted Ci os j oss/ huort vier kusium med Forsom un z astundarleyse optsinnis wt ad sio ckua. Þar med giætum vier ecke optle ga ad þui/ ad vier erum jnnvortis mykc lega blinder/ vier giorum opt illa. Opt latum vier vondar girnder og Motvil ia fyrer oss rada/ og hølldum þad þo allt fyrer Alvarugiefne. Þad litla strøffum vier hia odrum/ en yfer hylm um þad stærra hia sialfum oss. Þad vi er lijdum ad odrum/ þinnum vier skiott/ og oktum þad mykels/ en huad adrer lij da ad oss/ þad oktum vier ad engu.

Huor

Huor sem sijn eigen efne vel og riettele ga yfervega vilde/ hñ munde ecke jlla nie hardlega vm adra dæma.

Sa jñre Madurin lætur Vmhygg iu sijns sialfs sitia fyrer allre añare vm hyggiu. Par fyrer þeiger þa audvelld lega vm adra/ sem hefur gooda giæfne a sialfum sier. Þu verdur alldrei jñiele ga Gudræken Madur/ vtan þu þeiger vm adra/ en giæter mest ad sialfum þi er. Þegar þu giæler Guds og þijn sial fs emungis/ þa fellur þier ecke myked til gieds/ þ þu sier edur formerker þar þ vtan/ þui huar ertu þa/ ef þu ert ecke heima edur hia sialfum þier? Og þeg ar þu hefur alla Hlute skodad og gieg num geinged/ huor Nytseme er þier þ/ eþ þu hefur forsomad sia fañ þig. I stuttu Maale/ þad hlytur ad vera/ ad þu kaster ollum Hlutum a bak þier ay tur/ og hafer alleina rakt a sialfum þi er/ eþ þu vilt hafa sañan Frid og Ein ing vid Gud. Þier mun daglega fram

fara ef þu varaſt ſiſmanlega Ahyggiu: Og þier mun eirneſi mykelega apt urfara/ef þu ert Ahyggiuſamur vm ſiſmanlega Nlute. Þu ſkallt eckert akta hatt/ eckert myked/ eckert lyſtelegt/ eckert pocknanlegt/ vtan þad ſie einungis Gud/ edur af Gude alleina. Og akta allt fyrer Niegoma/ onytt og forgeingelegt/ þad ſem þier kann af Skiepnunū til Nuggunar ad koma. Su Sal ſem elſkar Gud/ þoraktar alla Nlute ſem fyrer vtan Gud eru. Sælarenar Nuggun og ſannur Niarkans Fognudur er alleina ſa eilyfe/ eine/ ovmrædelege Gud/ ſem alla Nlute vppfyller.

VI Cap.

Vm Fognud goodrar Samvitſku.

Tarſte Neidur og Vegſemd eins froms Mans/ er Vitnisburdur goodrar Samviſku. Hafdu þar fyrer

fyrer gooda Samviſku/ ſo hefur þu ſig
fellda ſañ Fognud. Þui good Samviſka
kañ nyked ad vmbera/ og hefur mykiñ
Fognud j ollum Motgange. Eñ vond
Samviſka er ætijd ottaſom og Drooleg
eñ þu kant hapa ſæta Nuild/ ef þitt Ni
arta ſtraffar þig ecke. Þu mætt og ein
ungis gledia þig/ þegar þu giorer tiett
þui þeir vondu hafa alldrei ſaña glede
og þiña onguañ jñvortis Frid/ þui ad
Ogudleger hafa onguañ Frid/ ſeiger
Herrañ/ Esa.57. Og þegar þeir ſeig
ia/ Vier erum j Fride/ og eingeñ Olue
ka mun koma yfer oſſ/ Nuor vill nu gie
ta giort oſſ ſkada? Þa tru þeim ecke/
þuiad Reide Drottins vakner ſkindele
ga vpp yfer þeim/ ſuo þa munu þeirra
Vfriettingar ad ongu verda/ og aller
þeirra Þankar þyrrfaraſt.

Einum Mañe ſem hefur Kiærleik
añ/ honum er ecke þungt ad vera glad
ur j ollu Motlæte og Hormungum.
Þuiad þagna og glediaſt j þañ mæta/

þad

þad er ad gledia sig j Krossburde Drott
ins. Þad er skamvin Æra og Virding
sem Menner kuña ad giefa oss/ eda
fra oss ad taka/ þui alltsid kiemur Nri
gd og Sorg epter Veralldlega Glede
og Vegsemd. Fromra Mañа Fognud
ur z Virding/ er j þeirra Samvitsku/
enn ecke j Munum Mañaña/ þeirra
Rietklætu Fognudur er j Gude og aþ
Gude/ z oll þra Gladværd af Sañleik
anū. Sa s girnest sañarlega og eilifa
Dyrd z Æru/ hañ aktar ecke þa tim
anlegu. Og sa sem stundar epter tim
anlegre Vppheso og Virding/ og þor
aktar hana ecke aþ Hiarta/ hañ hefur
þess miñe elsku til þeirrar Himnesku
Dyrdar og Æru. Sa hefur sañarlega
Roseme Hiartans/ sem husrke skeyter
vm Lof nie Last/ þuiad þañ er hægt ad
stilla/ og sa er giarnañ til Frids/ sem
gooda Samvisku hefur/ þu ert ecke hei
lagre þyrer þad/ þo þu siert lofadur/ ei
helldur verre þo þu siert lastadur/ þu
ert

ert hvad þu ert/kant og ecke med riettu meire hallden̄ ad vera/ en̄ þu ert fyrer Gude. Ef þu giæter ad þui/ hvad þu ert hid ytra hia sialfum þier/ þa hug ar þu ecke vm hvad Men̄erner tala vm þig hid ytra. Men̄erner sia oss vnder Augun hid ytra/ en̄ Gud sier yfi̇ hiar tad. Men̄erner skoda Verken̄/ en̄ Gud ransakar hugrenningarnar. Ad giora jafnan̄ hvad riett ꝛ vel er/ ꝛ hallda list ed af sialfum sier/ þad er Merke a eirn re audmiukre Sælu/ og ad hyrda ecke vm Huggun af nockre Skiepnu/ þad er Teikn mykels Hreinlerka og yfi̇vort is Trunadar trauſts.

Sa sem vmfram̄ sialfan̄ sig hid ytra vnguan̄ Vitnisburd girnest/edur epter leitar/han̄ hefur visselega sig vlldung is Gude giefed/ og a Hendur fenged. Þuiad ecke sa sem sialfur lofar sig/ sei ger S. Paul/ 2. Cor. 11. Heldur sa ē Drottin̄ lofar/han̄ er reyndur. Med Gude ad vmgangast og af ongre vt

vorf

vorkis girnd/ þleckadur nie fæangeñ ad vera/ þad er Art og Vera þess jnnra Mañsins.

VII Cap.

Huørneñ Madur skule elska Gud vm fram̃ alla Hlute.

SAll er sa Madur sem veit z skilur hvad elska Jesu Christi er/ og fyrerlætur sialf sañ sig þyrer Guds saker/ þt sa s elske"/ hñ verdr þ sijns Elskuga saker/ alla Hlute ad yfergiefa/ med þui Jesus vill vera elskadur vmfram̃ allt. Elska Skiepnaña er fölsk og fall vollt/ En Elskañ Jesu Christi er sañ arleg z stadfost. Sa sem vppa Skiepnurnar reider sig/ hañ fellur þegar þar falla. En hvor sem Jesum vmfadmar hñ mun verda styrktur an alls enda. Þu skallt elska þañ/ og hallda þañ þ Vin/ sem þig onguañeigeñ forlætur nie yfer

ypergiepur/ þegar aller adrer eru fra þier horfner/ þuiad vid Menena verd ur þu/ huørt þu villt eda ecke/ einusiñe ad skilia.

Þar fyrer skyllder þu j Lyfsenu halla þaſt vid Jesum Christum/ og j Da udans Neyd befala þig hans Truleika a Hendur/ þui hann kañ vel ad hialpa þier/ þo aller adrer ypergiepe þig. Þiſſ Elskuge er so til siñis/ ad hann kañ ong uann añarlegann eda framande hia þier lisda/ hann vill hafa einsamall þitt Hia rta/ og sitia þar/ so sem eirn Kongur j sinu Hæsæte/ Christus vilde og giarn añ bwa hia þier/ ep þu kynner skilia þig fra ollum Skiepnum. Þuiad þad er al lt forgiefens. pyrer þier/ ad þu setur þi na Bon a nockurn Hlut fyrer vtann Gud. Forlat þig ecke eda treyst vppa eirn Vindskiekeñ Reir. Þui allt Hollde er Hey/ og oll þess Vegsemd fellur ap sem Grasablomstur.

Ef þu villt glleiga mlista þad vtra

Skyr

Skyn Mañaña/ þa verdur þu snart a kalar dreigeñ. Og eþ þu leitar Huggunar eda Avisings hia nockrum Mañe/ þa finur þu optlega þiñ eigiñ skada. Eñ eþ þu leitar Christi j øllum efnum/ þa þiñur þu hañ og so j øllum efnum. Eñ leiter þu þijn sialfs/ þa þiñur þu eirneñ sialfañ þig/ eñ þo þier til skada/ Ja/ þegar nockur leitar ecke Christi/ þa er hañ sialfum sier skadlegre eñ øll Verøllden/ z aller hans ovinner og Motstodu meñ.

VIII Cap.

Vm þañ Heillasama Vinskap Herrans Jesu Christi.

Þegar Christur er hia þier/ þa er allt gott og Lietlbært/ enn þa Christur er ecke nalægur/ þa er allt harddrægt. Þegar Christur talar ecke til þijn hiddinna/ þa er øll Huggun vepst og til onytis/ eñ tale hañ ett eina

asta

asta ord/ þa fær þu strax stora Huggũ. Stod ecke Maria Magdalena strags vpp þadan sem hun var ad grata/ þegar Martha sagde til heñar/ Meistar eñ er hier og kallar a þig. Þad er ein Heilla stund/ þegar Jesus kallar a oss fra Tarunum til andlegs Fagnadar. Huad viseñ og þurt ertu fyrer vtan Christum? Huad dærlegur og heimskur ertu/ þegar þu girnest nockud fyrer vtan Christum? Sem þier er þo stærre skade/ Helldur eñ þo þu hefder tapad allre Veroldusie.

Huad kañ þo Veroldeñ ad stoda þig fyrer vtan Christum? Ad vera fyrer vtan Christum/ er eitt straungt Helvijte/ eñ ad vera mz Christo og hia honũ/ er ein lysteleg Paradijs. Eþ Christur er hia þier/ þa kañ engeñ Dominur þier ad grandad. Sa sem þiggur Christum/ hañ hefur þundred eirn godan Fiestood/ Ja/ þad Gotz sem yppergeingur allt añ ad Gotz. Og sa sem misser Christum

hañ hefur miſt meir eñ myked/ Jaſ/
negra eñ alla Verolldena. Huer hañ
lifer pyrer vtan Christum/ hañ er ſa
allra faatækaſte/ eñ ſa ſem er j Vingan
vid Christum/ hañ er ſa allra riſkaſte.
¶ Ad kuña ad þwa vid Christum/ pad
er ein ſtor Kuñatta/ og ad kuña ad bſ
hallda Christo/ pad er ein ſtor Speke-
Verk par pyrer lijtelætur og Fridſam
ur/ þa mun Christur vera med þier.
Vert Gudrækeñ og Roſamur/ þa mun
Christur ſtadnæmaſt hia þier. Christ
um kant þu ſnarlega þra þier ad reka/
og hans Nad ad miſſa/ ef þu hneigeſt
til þeirra wtvorkis Nlutaña. Eñ nær
þu hefur hñ burt reked eda miſt. Til
huers villtu þa plyia? Edur huorn
villtu þa hafa þier ad Vin? Bui an
eins vinar gietur þu ecke vel lifad/ Og
ſie Christur ecke fram yfer alla þiñ vin
þa mun þig ſidañ angra þad/ og þu
munt yfergiefeñ verda. Þeſſ vegna gio
rer þu feavñſlega/ ef þu hefur þitt Tr

aufl

ast a vørum/ eda gledur þig j nockrū vørum. Madur skylde fyrr hafa alla Verolldena a mote sier/ en ad styggia Christum j neinu.

Þar fyrer skal Christus vera sa allra kiæraste Vin/ a medal allra sem ossi eru kiærer. Aller Menn eiga ad elskast vegna Christi/ en Christus alleina vegna sialfs sijn. Christus Jesus alleina er sierdeilis verdur ad elskast/ sa ed vinfr adr alla Menn er Rietrøsse/ goodur og trwfastur pundeñ. Sokum hans vgj honum/ skulu bæde Biner og Oviner elskader vera. Christum eigum vier ę fyrer ollum Mosium ad bidia/ bad hann nockru aller elska og þeckia. Þu skallt ecke girnast ad vera lofadur nie elskad ur mieg vætt/ þui þad heyrer einnsta Gude til/ sem enguan hefur sier lijkann. Þu skallt ecke vilia/ ad nockur Madur sie þrangen j sijnu Hiarta/ afsierdeilis Elsku til þijn. Þu skallt og ecke af elsku til nockurs annars þrangen vera/

helldur sie Christur j þinnu Hiarta/og allra fromra Manna.

Vertu hreinn/frij og lidugur hid jnnra/ suo þig eingenn Skiepna ville/ þui þu verdur ad hafa hreint og falsklaust Hiarta til Christum/ eþ þu vilt smaeka og skoda huad sætur Herrann er. Þu kant ecke helldur ad komast þar til/ vt an þui ad eins/ ad hann framann til hrære þig og jnntake med sinne Naad/suo allar Skiepnur sie af þier wreluckiar og burtlæknar/ og þu alleina med Honum samteingdur verder. Þui so snart sem Guds Naad kiemur til Mannsins/ þa verdur hann sterkur noog til allra Hluta/ eins sem Naadenn vinkur fra/þa verdur hann veikur ꝛ ormagna/ eins ꝛ hann sie ein mana j straffenu yfergiefenn. En j þessu skalltu ei ervænta edur vppgiefaſt/ heldur med iafnadarlegre Hugarhreyste stødugre städa/ epter Guds vilia/ ꝛ allt huad yfer þig kiemur skalltu lijda Jesu Christo til Lofs ꝛ Dyrd/ þt epter vell

riſi kiemur Sumared/ epter Noottena kiemur aptur Dagurin, og epter Dvedred/ Nite og fagurt Soolskyn.

IX Cap.

Hvornen Madur skule skicka sier/ eb Madenn verdur vm stundar sak er fra honum tekenn/ og Nuggun ena vantar.

AD fyrerlysta Manlega Nuggun/ begar Madur hefur ba Gudlegu/ bad er ecke myked edr torvelt. Enn ad hafa hu erke Gudlega nie Manlega Nuggum/ og vilia bo giarnan lyda allskonar Nørmungar byrer Guds Dyrdar saker/ leita ecke sialfs sijn/ edur ealysta sijna Forbienan j neinu. Bad er næsta myked ad bu siert gledvær og Gudrækelegur begar Guds Hialp og Nad er audsyneleg fyrer Hende/ bad eru eingenn Vndur bui bar mundi hvor Madur vilia vid

vera/ So sem eirn hefur sagt/ ad sa hafe goodan Reidskiot/ sem Naud Drottins ber a Nøndum/ og huad er ad furda sig a þui/ þo sa piñe ecke til sinar Byrde/ huorn sa allra hædste hefur a Nørdum. Vier viltum giarnan hafa ein huoria Nuggun/ ẽ Madesskiati gietur torvelldlega skeled vid stalpan sig/ so hun sie fri fyrer sier sial fum. Madurenn verdur myked og langt strijd vid stalpan sig ad hallda/ adur hann fær sig sial fan yfervked/ og lært ad heimfara alla sijna Girnd fullkomlega til Gudz. Pegar Madur helldur vppa stalpan sig/ þa feller hann sig snarlega til Madslegrar Nuggunar. Ẽn eirn sannarlegur elskare Christi/ og Epterfylgiare Gudlegra Dygda/ feller sig ecke vid soddan Nugsuslun/ og leitar ecke epter soddan Nolldleguin Sattleik/ helldur girnest hann stranga Jokan og Pijnigt Krvide fyrer Christi skulld ad lijda.

Par fyrer/ þegar þier giefst af Gude

nock

nockur andleg Nuggun/ þa medtak hana med Þackiæte/ og þeink þar vm/ ad þad er ein Guds Gafa/ eñ ecke þín Verdskulldan/ fyrer þui skalltu ecke opmi og gledia þig/ nie hallda opmi og af stalþum þier/ helldur vertu þess audmiukare sokum þeirrar Gafu/ og þess vg gasamare z vareygdare j ollum þínum Athofnum/ þui ad þesse stund z tíme lisdur/ z þa fylger a epter Motkastedi. Þegar Nugguneñ verdur fra þier tekin þa svoant ecke strax/ helldur hýd med Audmykt og Þolemmæde Nimneskrar Vitiunar/ þui Gud er mattugur ad senda þier adra stærre Nad og Nuggun. þui þetta er ecke nytt eda oveniulegt/ þeim sem a Guds Vegum reinder z forsokter eru/ og soddan vmbreyting hefur opt vered hia þeim heilogustu og allra Spamannum. Þar fyrer sagde eirn af þeim so þegar Nadeñ var malæg/ Eg sagda þegar mier gieck vel/ alldrei mier ad skeyka. Eñ huad hañ fañ med

stalfum sier/ þegar Mædeñ fra honum veyk̃/ þad setur hann eirneß til z seiger/ Eñ þa er þu byrgder þitt Andlit/ giør dest eg hryggur/ þo efadest hann ecke j neinn maata vm þetta skeid/ helldur bidur þess alvarlegar til Guds og seiger. Eg vil Drottiñ kalla til hiln/ Drottiñ vil eg gratbæna. Þar epter auglyser hañ Avoxt sinar Bænar/ og vottar þ hann sie Bænheyrdur/ seigiande/ Drottiñ hefur heyrt þad og vered mier myk unsamur. Drottiñ er ordeñ miñ Hialpare. Eñ med huort slag hann seiger fr añveigis/ Minum Sorgar grat hefur þu snwed j Dans/ þu hefur miñ hryggdar Seck j sundur slited/ og vngyrt mig med Fognude. So hefur þad geinged til þ þeim storheilogu/ þui skulum vier aumer og veyker/ ecke ervænta þo vier meigum stundum kallder/ stundum hrater verda/ þui Anden kiemur/ og fer j burt aptur/ epter sinñe Velþokuan. Þess vegña seiger hun sæle Job/ þu sa

ser

ter hann heim a Morgnana/ og reiner hann a huorre stundu.

Huar oppa skal eg þa vona/ ellegar a huorn skal eg treysta/ vtan alleina a þa storu Myskunsemi Drottins/ og þ eilijfa Athuarf Guddomlegrar nad^{r}. Þesi vegna þo fromar mañeskiur/ Gud hrædder Brædur/ truer Vinir/ Heilag ar Bækur/ godar Fortolur/ eda sæter Songuar og Lopspalmar /sie hia mier edur j Kringum mig/ þa hialpa þo aller þesser Hluter lijted/ og smackast mier ec ke/ ef eg er aþ Nædesie ypergiefen/ og j Armod settur/ þa er eingen betre Lækning/ en Þolenmæde z Afneitan sialfs sijn/ mz ondergiefne vnder Guds vilia.

Eg hefe huorge funded so andlegan og Gudhræddan Mañ/ ad hann hafe alldrei þra Onædesie kipt vered/ eda hann hafe ecke þunded mynkañ a sinne Alvoru giepne. Jm/ eingen heilagur hefur vered so heitt vpptendradur/ edur hæst vpplyftur/ ad hann hafe ecke aftadhuert

þyter eður epter Freistíng mætt/ þui sa er ecke verdugur ad skoda hælenta Nu te þess eilífra Guds/ sem ecke er reindur j nockrum Þreingingum og Motlæte/ Þui vndanfarande Normung/ er Tei kn epterkomande Nuggunar/ af þui ad þm sem j Motlætenu eru reinder/ verd ur heited Himneskre Nuggun/ suo sem hañ seiger/ Kuor hañ yfervinur/ þeim vil eg giefa ad eta af Lífsins Trie/ Apoc. 2. Cap.

Þar med verdur Gudleg Nuggun þess vegna giesen/ ad Madur sie þess sterkare til ad vmbera Motlæted. So og kiemur Freistingen þar a epter/ suo hñ vpphroke ser ecke af þui hinu goda. Þuiad Diofullen sefur ecke/ þar med er Holded eñ ecke daudf. Þar þ lat ec ke af ad bwa þig til Strijdsins/ þui þij ner Dyner eru bæde til hægre og Vin stre Handar/ huorter alldrei huijlast.

X Cap.

Ad Madur skule ecke leita Holldlegrar Huſlodar/ helldur ; øll um efnum packa Gude.

HVar fyrer leitar þu Huſlodar/ þar þu ert fæddur til Eroidis? Forlattu þig meir vppa Þolenmæde eſ Huggun. Gief þig meir til Krossburdar eſ Glede. Hvor Verallolegur Madur munde ecke giarnan medtaka Huggun og andlega Glede/ ef hann matte allſſd beſhallda þui. Sokum þeſſ/ ad su andlega Huggun/ yfergeingur alla Verallolegar Glede og Holldlega Vellyſting. Þui øll Verallolegt Vellyſting er annadhuort fannſt/ hiegomleg eda ſkamarleg. En andleg Vellyſting og Huggun er alleina gledeleg og ærleg/ af Dygdunum fædd og af Gude ſiſhellt þeim hreinu Hiortum. En þo ma eingenn þeſſa Guddomlegu Huggun brwka eptir er ſiſne Girnd/ þui Freiſtingar tiſmeſ dregſt ecke leinge vndan.

Falſkt

Falſkt ſtalfrœde vors ſiñis z Dœtra uſt a ſtalſum oſſ/ er peirre Gudlegu vit tan miog a mote og ſkadlegt. Gud gio rer vel pad hañ giefur oſſ Nuggun ſiñ ar Nadar/ Eſa Maduriñ giorer jlla/ pad hañ ecke med ſtarſta Packlæte tilreiknar hanna peim Almattuga Gu de/ og giefur hœnum hana aptur/ Par pyrer kuña Guds Nadar gœfur/ ecke ad jñpliofa j oſſ/ ef vier erum ecke Giaf arnum packlatter/ og jñhellum peim ecke alldungis aptur j pañ œdſta Bpp ſprettu bruñeñ/ Þuiad peim ſem pack lœtur er/ verdur Nadareñar jaþnann vnt/ og peim Nofnoduga verdur pad þrateked/ ſem audmiukū verdur giefed.

Eg girneſt ecke þa Nuggun/ ſem Jd rañareñar Beyſkleyka j burt fra mier reckur/ Eg vil og ecke pad ſkoda nie yþ ervega/ ſem mier orkar Stœrelœtis/ þut pad er ecke allt heilagt ſem hatt er/ ec ke allt hreint ſem girnelegt er/ ecke allt gott ſem ſœtt er/ og ecke allt Gude þœgt

ſem

sem Mannum er kiært. Eg medtek giarnan þa Mæd/ af huørre eg vgga samur og audmiukur verd/ og reidubw nare til ad yfergiefa sialfan mig. Sa s af Gæfum Mædareñar hefur lært/ og Gud hefur eirneñ agad med Mædarikt ar fratekning/ hañ tilleggur sialfu sier eckert gott. Jea/ hañ medkiesier þad/ hañ sie eirn armur og nakeñ Beklare. Gief þu Gude huad Guds er/ t tillegg þu þier huad þitt er. Giefs Gude Hack er fyrer sijna Mæd/ eñ merk þier fillhe yrer alleinasta skuld og forþient sstraff.

Legg þig jafnan hid lægsta/ so verd ur þier giefed þad hædsta Plaatz/ þui ei ngeñ kañ koniast epst/ vtan hañ hafe vered nedst. Þeir hædstu og heiløguf tu fyrer Gude/ eru þeir lægstu fyrer sial fum sier. Og þess yppariegre sem þeir eru/ þess audmiukare gioera þeir sig/ og þeir sem eru fuller Gafileika z Himne skrar Dyrdar/ girnast øngua fæþeinge lega Æru/ þui þeir sem j Gude eru Gr

und

undvallader og stadfester/ kuna j ollu vaa maata hofmoduger ad vera. Og þo ir sem Gude tilreikna allt þad gooda/ sem þeir hafa medteked/ þeir leita ecke Vegsemdar hia odrum/ heldur Vilia þeir alleinasta þa Vegsemd/ sem kiem ur af stalfum Gude/ og girnast ad Gud skule j þeim z j ollum heilogum prýdur og lofadur verda/ og þar epter sækia þeir og stunda alla tijma.

Vertu þui þacklatur fyrer þad litla so giorest þu verdugur ad medtaka þad stærra. Lætt þier linda þ minsta so vel sem þad mesta/ og þad forsiantanlegasta so vel sem eins sierlega Gaupu. Huiad þar sem verduglæike Giafarans er allt eins/ þar aktast eingen Gaua lijtel/ og eingen Steinkur audvirdelegur. Þad er j enguan maata lijted/ s sa vilia hædste Gud giefur/ þo hann giefe Hegg og Þijsler/ þa a þad ad vera oss þægt/ af þui hann giorer þad allt sokum vorr ar Velferdar/ huad sem hann lætur yf

er

er oss koma Sa sem girnest ad bishalldа Guds gæfum/ vere hann packlatur fyrer þa mad sem honum veitest/ z þol enmodur vm þa sem honum verdur frateken/ og bidie þad hann meige fa hana aptur/ og sime sig vel fyrer/ so hann tape heine alldrei þramar meir.

XI Cap.

Ad þeer þinest Viner Krossins Christi.

Christur hefur a þessum tsmū marga þa sem elska hans Nimneska Ryke/ en allsa þa sm vilia bera hans Kross/ hū hefur marga þa sem girnast hans Nuggaher/ en fa sem hans Nærmungar girnast. Hann hefur marga Stallbrædur sem girnast hans Fædu og Bordhalld en fa sem hans Fostu og Bindinde girnast. Ja/ Vier vilium aller vera glader med Christo/ en faer med honum

lyda

lsda. Marger fylgia Christo epter/ ſū til þess hū bristur Brauded/ eſi fæer til þess ad Kaleikur hans Þiſnu ſkal breckast. Marger hallda myked af hans Teiknum og Kraptaverkum/ eſi fæer aþ hans Fyrerlitning og Krossins Smæn. Marger hafa Christum kiær aſi/a medan þeim þellur eckert Motlæte vppa. Marger lofa hañ/ z tala vel vm hañ/a medañ þeir þa Nuggun aþ honum/ Eſi ef Christur dylur ſig fyrer þeim/og yþergiepur þa vm ſtundarſaker/ þa taka þr til ad klaga eda verda miog oſtøduger. Eñ þeir ſem elſka Cristum fyrer þad hañ er Christus/eñ ecke þyrer hans Nugganer/ þeir packa honum og lopa hañ j øllum þeirra hørmungum og Angiſt/ eins og j Nionne Allra ſtærſtu Nuggum og Glede ſiins Hiarta. Jæ/þo hū villde allþrei fram ar meir hugga þa/ villdu þr ſamt lofa hañ z packa honum.

O/ Nuad myklu kiemur ſu hreina Elſka

ſta Chriſti til leidar/ þegar hun er ecke meingud med nockre Elſku til vor ſialfra/ edur vors eigen Hagnadar og Nyt ſemer Eru þad ecke allt Leigulidar/ ẽ ollu epter Nuggun leita? Verdur ecke þar med openbert/ ad þr elſka ecke Chriſtum/ helldur ſialfa ſig/ med þui þeir þeinkia japnan vm ſitt eiged Gagn og Abata.

Huar verdur ſa fundenn/ ſem Gude j Hreinleika þione? Huar finſt nu ſo gudlegur Madur/ ad hann ſlæme ſier fra ollum Hlutum/ enn girneſt Gud alleina? Ju/ Huar vill Madur þiña riett andlega vofada og af ollum Skiepnum ſnauda Maſteſkiu? Hans mun viſſt vera langt ad leita. Þo Madur giefe allt ſitt Gotz fra ſier/ þa er þad þo eckert. Giøre hann ſtorar Skripter og Jdran/ þa er þad enn liſted. Þo hann hafe alla Kuſtattu/ þa er þad enn þiærlægt/ Og þo hann hafe mykla Krapta Gudlegra Dygda/ ẽ ſtoora Alvsrugiefne/ þa va

ntar hñ eñ myked/ sierdeilis eitt/ z hñ er allra naudsynlegast/ Eñ huad er þ̃ þad/ Ad þegar hañ hefur yfergiefed alla Hlute/ þa yfergiefe hañ og so sial fañ sig/ og vñke alldungis fra sier sialf um/ so hañ hafe eckert epter af sierdeil is eigeñ Elsku. Jæa/ þegar hañ hefur giort alla Hlute/ sem hañ veit sig eiga ad giora/ ad hañ kañest vid og þecke þ hñ hefur eckert giort. Og ad hañ ecke hætt akte/ þ sem þo kynne hætt aktad ad verda. Helldur medkienne sig j samn leika onnstañ þion/ Epter þui sem sañ leikurin sialfur seiger/ þo þier giored allt þad þier eiged ad giora/ þa seiged þo/ Vier erum onnster þionar/ þa kañ hañ þyrst ad vera fatækur og voladur j Anda/ og seigia med Spæmañenum Eg er einmana og þatækur. Og þo er eingeñ riskare/ eingeñ þrialsare/ og eingeñ mektugre eñ þesse hin same/ kañ ad yþergieþa sialfañ sig/ g samt s lu odru z hallda sig þ hin allra minsta z lætelyotlegasta.

12 Eg

XII Cap.

Huornenn Madur skal bera Krossen Christi og fylgia Hon um epter.

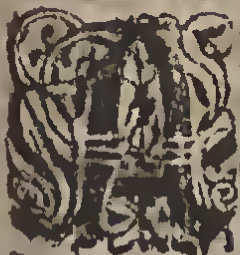

Fneita þu sialfu þier/ Tak þitt Krossoppa þig/ og fylg mier epter/ Matth. 16.

Morgum þiker þetta hørd Reda/ en mykiu hardara mun vera ad heyra þad sidasta Ord/ Vijked fra mier Bølvader j þann eilijfa Eld. Huorier sem nu giarna heyra Krossburdarens Ord/ og fylgia þui epter/ þeir þurfa ecke ad hrædast eptera/ fyrer þeirre eilijfu fyrerdæming. Krossensteikn mun sijast a Himnum/ þegar Herrann kiemur ad dæma. Þa munu aller Korssens Pienarar/ sem þeim Krossfesta hafa sig j Lyfenu lijka giørt/ med øruggua trausste/ fyrer Domaran Christum fra sier...t.

Nuar fyrer ottastu þa ad lijda Kross

burdeñ fyrer huorn Meñ komaſt j Gu
ds Riķe? J Kroſſenum er Hialpræd
J Kroſsenum er Liſſed/ J Kroſsenum
er Forſuar þyrer Dominum/ J Kroſs
enum er Jñhelling þeſs œdſta Sætlei
ka/ J Kroſsenum er ſtyrkur Hugſtoſ
ſins/ j Kroſsenum er Fognudur Anda
ns/ J Kroſsenum er ſa ſtærſte Kraptur
og fullkomeñ Heilagleike. Þar er hu
erge Sælareñar Velþerd nie Von ei
liſſs Liſs/ vtan j Kroſsenum. Þar fyr
er tak þiñ Kroſs vppa þig og fylg Chri
ſto epter/ þa geingur þu jñ j þad eilſ
þa Liſ, Nañ er geingeñ vndan þier/ z
hefur siñ Kroſs bored/ z er fyrer þig a
Kroſsenñ domeñ/ vppa þ þu ſkuler haſt
eirneñ bera/ z gyrnaſt med Kroſsenum
ad deya/ þui eþ þu deyr med Honum/
þa muntu eirneñ med Honum lifa. Og
ef þu ert Hluttakande j hans Pijnu/ ſo
muntu og hans Dyrdar og Vegſemd
ar Hluttakande verda.

Sia þu/ þad er allt j Kroſsenum fol

ged

ged/ ꝛ allt er ſkefaled i Deyding ꝛ Dauda. Þar er eingen annar Vegur til Lyfſins og ſannarlegrar ihvortis Glede/ helldur en vegur þeſſ heilaga Kroſſ og Daglegrar Deidingar.. Þu mátt fara huort þu vilt/ ꝛ giegnū leita huad þu vilt/ Þu finnur þo onguan hanleitara Veg þar vppe/ nie trygguare veg hier nidre/ helldur en Veg þeſſ heilaga Kroſſ. Skicka þu og ſettu nidur alla Nute epter þine Villd og Þoknan/ þu munt þo þina nockud þad ſem þu verdur ad lyda/ huort þad er þier vilugt edur ovilugt/ þa finnur þu Kroſſen allſtadar/ þui annadhuort finnur þu Særing a þynum Lykama/ edur þu finnur Þianing Andans a þine Salu.

Stundum verdur þu ypergiefen ap Gude/ ſtundum æreitur ap þynū Naunga/ ꝛ þad allra meſt er/ ad þu ert þier opt til Þuingunar ſialfur/ og kant ecke med neirnre Nialp edur Huggun þig ad friſa/ nie þier ad hugſuala/ So lxm

ge sem Gud vill:/ verdur þu ad lyda þ/ þui Gud vill þu lærer ad lyda Motlæt ed mn Nuggunar/ so þu giefer þig öll þungis vnder hañ/ z verder þess audmi ukare. Eingeñ kañ ad læta sier til hia rta ganga huad Christur hefur lided/ sem sa er nockud þuilyct reiner. Þess vegna er Krosseñ allstapnt til reiduf z sekur vakt a þier allstadar. Þu mæt hlaupa hut þu villt þu fær þo alldrei hia honum komest/ þui huar þu kiem ur/ þa hefur þu sialfañ þig med þier og piñur þig sialfañ ollum stundum/ Jæ/ slæer þu vpp yfer þig/ slæer þu of an fyrer þig/ letter þu hid ytra/ leit þu hid ytra/ þa piñur þu Krosseñ allstad ar/ þar fyrer gioreft Dorp/ ad þu japn añ hallder Dolenmædenne/ ef þu vilt hafa ytivortis Frid og odlaft eilyfa Ko rona.

Ef þu ber þa Krosseñ liufflega/ þa ber hañ þig etrneñ/ og leider þig til æf kelegrar Endaliktar þar alli Motlæte

sekur

leikur enda. Eſi berer þu ecke Kroſsen liuplega/ þa giorer þu ſialfum þier byrde/ þuingar þig meir og meir/ og verdur þo ſamt ad bera hañ/ Jea/ ep þu kaſtar einum Krossburde fra þier/ an efa fiñur þu añañ aptur/ og kañ ſkie myklu þyngre.

Eda meinar þu ad vmbłyia þad/ ſem eingen daudleg Maneſkia kañ ad vmbłyia? Huor af þeim heilogu/ hefur verid an Kross og Motgangs i Veroll duſied? Sialfur Jeſus var alldrei eina ſtund an Motgangs og Normunga/ medan hann lifde hier i Heime/ þui hann ſeiger/ Christur hlaut ad liđa/ og vpprijſa af Dauda/ og ſiginga ſuo i ſijna Dyrd. Huar fyrer leitar þu þa epter odrum Veige/ en þeim Konunglega veige Heilags Krossburdar? Var ecke alt Christi Lijferne fullt med Kross og Motlæte/ og þu leitar epter Huijld og Glede? Þu fer villt/ ef þu leitar annars en Normunga og Motlætis/ þui allt

I tiđ þetta

þetta daudlega Lyf/ er fullt Armædu/ og Krossenum vnigirt/ og þess meir sem eirn þroast j Andanum/ þess þyngra Krossburd þiñur hañ opt/ þui Þyña t Særing hans Motlætis vex og verdur stærre vt af Elskuñe. Eñ þo þess margfalldlegar sem hañ verdur plægadur þa er hñ samt ecke an milldelegr Nialþar og Nuggumar/ þui hañ fiñur þad ef hañ lýdur og vmber siñ Kross þolen modlega/ þa færer þad honum nyken Avext.

Þui ef hañ giefur sig viliuglega vnder Krosseñ/ þa snýst honum oll sýn Byrde og Normung j Gudlega Nuggun/ og þess meir sem Nollded þiæst/ þess meir styrkest Andeñ fyrer jñvortis Nuggun. Jaa/ af þeirre Strid/ sem hñ hefur til Normunga og Motlætis/ og þeirre Elsku/ sem hañ hefur til Krossens Christi/ verdur hañ stundum so styrkur ad hañ vill ecke giarnañ an Motlæti vera/ þuiad þess þægare veit hñ og truer

Trwer sig Gude ad vera/ sem hñ giet ur meir og frekar lided hier Guds sa fer. Pad eru ecke Mañleger Kraptar helldur Nad Christi/ sem so myked vt rietter z verkar/ j þui auma og breiska Hollde/ sem er/ Ad Madur med gloan de Anda/ medtake pad z elske/ sem hñ hefur allñd adur þlwed og fordaſt.

Pad er ecke Maſſins Krosseñ ad vm bera/ Krosseñ ad elska/ Hollded ad tem ia/ Þræll og vndergiefseñ ad vera/ Vi dingar ad flyia/ Forsmañ ad lida/ Sig ſialfañ ad fyrerlita/ og girnaſt fyrerlit iñ ad vera/ allra Manna Motkaſt og ſkada ad þola/ z ecke girnaſt nema Cu cku edur Velgeingne j þeſſum Heime. Ef þu villt alñta ſialfañ þig hier vti þa kantu ap ſialfñ hier/ enguu þeſ,u til leidar ad koma. Ef hñ forlæter þu þig vppa Herrañ/ þa verdur þier Styrkleike giefeñ af Himnum ofañ/ Ja/ bæde Heimureñ z þitt eiged Hollð verdur þñnu vallde vndergiefeñ. Þu

þarft og ecke ad ottast Diofulen/ef þu ert med Trufie vopnadur/og teiknadur med Krossenum Christi.

Þar fyrer gief þig sem trur Þienare Christi/ Karlmannlega til ad bera þenns Herra Kross/ sem af skiarre Elsku er á þig Krossbestur. Þu matt bwast vid ad lijda stort Motlæte og margskonar Armædu i þessu auma Lijfe/ þui þad ei emur vppa Dagen vid þig/ huer sem þu ert/ og þu munt þad so i Sannleika reina/ huersu sm̃ þu villder dyliast/ þui þad hlijtur so ad skie/ og þar er engen Nialp edur Lækning til/ ad þu meiger hia motgange/ Eymdum og Harmkuælum komast, helldur hlijtur þu þ ad lijda. Kaleik Drottins verdur þu lost uglega ap ad dreckа/ ef þu vilt vera Hans Vin/ og girnest ad hapa Hlutskipte med honum/ Nuggun og Glede befaladu Gude/ og lat hann fara þar med sem honum lijkar allra best/ enn bu þig til Normung og Motlæte ad lijda/ þad

skalt

skalltu virda fyrer stærstu Nuggun/ þui Hørmung þessara tijma/ er ecke verdug nie verd þeirrar Dyrdar og Vegsemdar/ sem vid oss mun openber verda/ þo þu kyñer hana alla einsamall ad lijda.

Þegar þu kiennur so langt/ ad Hørmung og Motlæte er þier sætt og smackar þier vel fyrer Christi saker/ þa skalltu vita ad þier geingur vel/ þa hefur þu funded Paradijs hier a Jordusie/ so leinge sem Motlæted fellur þier þungt/ og þu leitast vid ad vimplyta/ so sem vilder þu hita þui komast/ suo leinge geingur þier illa z ecke riett/ z sa Flotte mun mest plaga þig.

Eñ ef þu skickar þier so/ ad þu sert reidubwen til þess sem þier byriar/ þad er ad lijda og deyia/ þa verdur þad senn betra/ og munt þu hafa Frid. Ja/ þo þu med Palo yrder vppriktur j þañ prijdia Himen/ þa værer þu samt ecke viss vppa/ ad þu skyllder ecke lijda neitt motlæte. Eg vil sijna honum/ seiger Chr

istur

iſtur/ huad myked hann ſkal liſda fyrer mijns Nafns saker. Ef þier liſkar nu ad elſka Christum/ og honum enn aflæ ts ad þiona/ þa er ecke annad á Hendi en Motlæti.

Gud giæfe þu værer verdugur ad liſda nockud fyrer Christi saker. O huad stora Vegsemd mũder þu þar af hafa! Nuad mykel Glede munde þad vera ollum hellogum/ ẽ stor Leidrietting Naunganum! Þui aller lopa Polenmæden/ þo þæer ſie þeir sem liſda vilia. Þu ſkyllder med riettu giarnan liſda nockud liſted fyrer Christi ſkuld/ mz þui marger liſda Þunga og Ervida Hlute fyrer Heimsins ſkuld.

Þu ſkallt viſſulega vita/ ad þu hlũtur eitt deyiande Liſperne ad fœra/ og þeſs meir sem Madur deyr ſialfum ſier/ þſs meir tekur hann til ad lifa Gude. Eingin er hentugur til ad grũpa edur ſkynia Himneſka Hlute/ sem ecke hefur gied

ed

ad sig til ad lijda Motlæte fyrer Chri
sti skuld. Par er eckert Gude peckara
nie þier Neitsusamlegra/ eñ ad lijda gia
nast j þessum Neime-fyrer Christi sak
er/ Og mætter þu vmvelta/ þa skylder
þu helldur girnast ad lijda nockud veg
na Christi/ eñ ad vera huggade af hs
num med myklu Epterlæte/ þu værer
þa Christo þess lijkare. Þuiad vor Þi
enusta/ og þroaan vorrar Veru/ er ecke
jñefalen j mykelle Huggun og Sætlet
ka/ helldur j vmburdarlynde storrar þu
ingunar og Motlætis.

Nepde nockud annad Mannsins Sa
luhialp betra og Nytsamlegra vered/
þa munde Christur ann epa med Ord
um og Epterdæmum þar til vissad ha
fa/ þui Lærisueinana sem honum epter
folgdu/ og alla þa sem honum vilia ept
erfolgia/ aminner hann openberlega
ad bera Krossenn/ og seiger. Huor hñ
vill koma epter mier/ hann afneite sialf

um

um ſier/ og take ſinn Kroſs vppa ſig/ ⁊ fylge mier epter. Par fyrer/ pegar allt er yferleſed/ Giegnum leſed og vt leſed/ þa ſie þetta Endalyktenn. Ig giegnum margſkonar Preingingar hliotū vier jnn ad ganga j Guds Rike.

Ender peirrar affatar Bookar.

Su þridia Book.

Hem er eitt ſam

tal/ Huar þñe Gud ſem eirn Herra/ og Maneſkiañ ſem eirn Þiena are/ tala ſaman hid þñra/ fyrer vt an wtvortis Ord.

I Cap.

Hvørneñ Gud ſie þanur ad tala vid Truada Sæl/ fyrer vtan wtvortis Ord.

Eg vil heyra hvad Gud Drottiñ talar j mier. Sæl er ſu Sæla/ ſem heyrer Drotteñ tala j ſier z medtekur Ord Nuggu nareñar af hñs Munne. Sæl eru þaug Eyru ſem heyra Ord Guddomlegs Vidtals/ eñ heyra ecke hie merkia Nuñſkran z Kiaſmæle Be

ralld

alldarefiar/ Jm/ Saðlega eru þau Eyru sal/ sem ecke hlyda nie akt giefa þeirre wtvoriis hliodande nie klyngiande Rauſt/ helldur Saðleikanum sem hid ſiira kiefier og ſalar. Sal eru þaug Augu sem byrgd eru og aptur lukt fyr er þeim ytre Hlutunum/ eſi open þyrer þeim ſiire. Sæler eru þeir sem preingia ſier j gegnum þa ſiire Hlutena/ og ſig meir og meir Daglega tilreida/ So þr fæe hondlad þa Himneſku Leyndardoma. Sæler eru þeir sem gledia ſig/ af þui þeir kuna Gude alleina ad þiona eſi ſkal ſier fra ollum Hindrunum Ver alldarefiar.

Hafdu gæt a þeſſu miſn Sal/ z læt aptur Dyr þiſns Hugſkots/ ſo þu meig er heyra huad Drottin þiſi Gud talar j þier. Þetta ſeiger þiſt elſkulege Herra. Eg er þitt Hialpræde/ þiſi Fridur og þitt Lyf/ Hallstu niter hia þier/ ſuo munttu þiſna Frid/ Þergieſ alla ſtundlega Hlute/ og leita þeirra eilyſþu/ þui aller

aller stundleger Nluter eru ecke annad en tal/ og allar Skiepnurnar hialpa ecke neitt/ ef þu ert af Skaparanum yfer gieseñ. Þar fyrer snu þier fra ollum Nlutum/ og gief þig trulega og Hugar lætlega þiñum Skapara/ so þu kuñer ad nam þre rietta Sælu.

II Cap.

Ad Madur verde ecke alleina sia ad heyra þad vtvortis Orded/ helldur og eirneñ ladast þyrer Jñvort is Leidsogn Gud Anda.

IJEnareñ. Tala þu Herra/ þiñ Þion heyrer þad. Eg er þiñ Þi enare/ Gieþ þu mier Skilning/ ad eg þecke þiña Vitnisburde/ hneig þu mitt Hiarta til Ordaña þiñs Munns/ Þt þuit tal þrañþlytur liska s dogg Israels Syner sogdu fordum tijd til Moysen/ Tala þu til vor/ þavilium vi er heyra þad/ eñ ecke Drottiñ/ so ad vi

er deyfum ecke. O/ Drottiñ/ Eg bid ecke so/ heldur bid eg audmiuklega af Niarta/ med Spæmañenum Samuele. Tala þu Drottiñ/ þiñ Þion heyrer þ. Tale Moyses ecke til mijn edur nockur añar Spæmadur/ heldur þu Drottin Gud/ sem hefur vpplyst alla Spæmenn ena og talad fyrer þa/ tala þu j stadenn allra þeirra/ þui þu alle na kant mier fullkomlega ad vndervijsa/ eñ þeir kunna eckert ann þijn.

Ordenn kuña þeir vel ad wthropa/ eñ Andañ kuña þeir ecke ad giefa. Þeir tala fyrer þad Lios sem þeim er giefed eñ ef þu þeiger/ þa vpptendra þeir ecke Niarkad. Þeir kienna Bokstafenn eñ þu opnar Nugskoted. Þeir bera fram Leyndardomana/ eñ þu opnar skilning iñ/ þeirra Nluta sem Jnnsiglader eru. Bodordenn kunngiora þeir/ eñ þu hialpar til ad vppfylla þaug. Þeir vijsa Beigenn/ eñ þu fræder og vpplyser Niortun. Þeir vekua hid ytra/ eñ þu giefur

Frioþ

Friofgunena (Þeir hropa med Ordū/ eſi þu giefur Heyrnenne ſkilning.

Þar fyrer/ ecke Moyſes/ heldur ta la þu miſt Gud og eilifſe Saklleike/ til mīn/ vppa þad eg ſkule ecke deyia/ Og ſo eg verde ecke til einſkis og oduganle gur/ med þui eg yrde alleinaſta wtvort is ammintur/ eſi ecke hid ſāra vpplendra dur/ ſuo þad Ordēd verde mier ecke til Doms ofelles/ ſem eg hefe heyrt enn ecke epter þui giort/ ſem eg hefe þeckt eſi ecke elſkad/ ſēn eg hefe trwad eſi ecke hallded. Þar fyrer Drottīn/ Tala þu fyrer þui þīn Þienare heyrer þad/ þui þu hefur Ord eilifſs Lifs. Tala þu alls konar Hugganer fyrer mīne Sālu/ og þadſem til Betrunar horfer mīnu Lifferne/ eſi þier til Lofs/ Æru/ Dyrdar og Vegſemdar.

III Cap.

Hvorneſi Madur ſkule heyra Guds Ord/ og vm þeſſ Forakttan.

HERRAN. Heyrdu nu min son/ mijn allra sætustu ordz ſ̄ yfergánga allan heidena manna Meystarad̄/ ꝛ alla kuſnattu peſſa heims Spekinga. Mijn Ord eru Lijf og Ande/ og eiga ecke ept er Manlegum Potta ad yfervegaſt/ edr til fannſtr̄ velpoknū̄ ad hemiſaraſt helldur a Madur pau ad heyra med Kyrd og Pogn/ og med allre Audmykt og epterlangan ad medtaka. Þjen areñ. Sæll er ſa Drotteñ/ huorium pu vnderveiſſar og kieñer pitt Logmal/ pad pu vardveitter han fyrer peim von da Deige/ ſo han fyrerfareſt ecke a Jørdu ñe. HERRAN. Jeg hefe kient Spamannunum/ Ja/ fra Vpphafe og alt ti̇ hessa/ læt eg ecke af ad tala til allra Manna/ Eñ mieg marger eru harder/ dauter og Heyrnarlauſer/ til ad heyra mijna Rauſt.

Marger heyra helldur Verolldena eñ Gud/ ꝛ helldur fylgia peir girndum ſyn-

sins Hollds/ eñ Guds Vilia. Verolld eñ heiter fyrer tímanlegum og lýtels verdum Hlutum/ og Meñ þiona heñe þar fyrer med storre Lyst. Eñ eg tilsei ge mykla og eilýfa Hlute/ þo eru Daud legra Maña Niortu treg og Ofws þar til. Huor þionar mier og er mier hlýdeñ j ollu/ med soddan æstundan/ ei ns og Meñ þiona Verolldeñe og heñ ar Nofdingium? skamest þier ydar/ og ef þier spyried/ huar fyrer? Þa heyred þad/ sokum lýtels Aviñings edur Vi rdingar hlaupa Meñ opt langan veg Eñ vegna eilýfs Lýfs hræra marger valla sín Fot fra Jordune/ lýtils verdra Audæfa leita Meñ med Mædu/ z vm eirn Þening verdur opt skamarlegt str ýd hallded. Fyrer eirn þordiar fanlegañ Hlut/ Ja/ eitt lýted Loford/ spara meñ hýke nokt nie Dag/ þreitter ad ganga.

Eñ þui midur (huad Gud nade) ad þeirra oforgeingelegu Audæfa/ þeirra owfskýranlegu Launa/ þeirrar hæstu

Wegsemdar/ og œvarande eilifþrar Æ-
ru og Dyrdar/ þa er Madur tregur og
forsomunarsamur ad leita/ Jm/ Mad
ur vill ecke hid minsta Omak þar fyrer
hafa. Skamast þin þar fyrer/ þu la
te Þion/ ad þu ert fwsare til Glottunar
eñar/ eñ til eilifs Lifs/ ad þu gledr þig
meir af Lisgeñe eñ Sañleikanum/ stun
leg Von verdur opt ad onguu/ eñ min
Lopord sufkta onguañ Mañ/ z þa sm
mier treysta/ læt eg ecke til Skamar ve
rda. Þad sem eg hefe lopad/ þad helld
eg/ og þad sem eg hepe sagt/ læt eg fr
am koma vid þa sem j minne Elsku til
enda stoduger standa. Eg er Endur
giallare allra Godverka/ z allra Gud
hræddra sterkur Verndare.

Skrifa min Ord j þinu Hiarta/ z
yferveg þau med Kostgiæpne/ þuiad
þu parft þeirra storlega med/ a Ne
rmungartimanum. Þad sem þu skilur
ecke þegar þu les þad muntu a Deige
Vitjunareñar og Motlatesins vel vid
kannast

lassast. Eg plaga mijna Vivalda j tusfalldañ mata ad heimsækia/ sem er med Hrelling og Huggun/ og eg set þe im a Deige husrium tuar Lectiur fyr er/ eina þa/ ad straffa þeirra Synder/ Adra þessa/ ad eg gymifie þa/ þeir skule fara vakande j goodum Dygdum/ það er j goodum Verkum/ Sa sem heyrir mijn Ord/ og þorakter þau/ hañ hefur þañ sem hañ skal þordæma a sijdasta Deige.

IV Cap.

Ein alvarleg Bæn til Guds vin Undervijsan j Lærdomenum.

Þ IESV Nareñ. Drottijn mijn Gud/ allt vitt gooda ert þu. Jm/ Huad er eg þess/ ad eg þore ad tala vid þig? Eg er þijn allra aumaste Piena re/ eirn þoraktanlegur Madkur/ z myk lu vesælle og syrerlitlegre/ eñ eg sialf ur veit edur wtseigia kann. O Drott ijn/ Lmt þier þo til Nugar koma/ ad eg

er eckert/ hęþe eckert/ og þorma eckert. Eſi þu ert alleina goodur/ riettþerdugur og heilagur/ þu formaatt alla Hlute/ þu giefur alla Hlute/ og oppfyller alla Hlute. Alleinaſta þaū Synduga lætur þu toman og fafeingaū vera. Drottiñ/ Minſtu a þīna Myſkunſeme og oppfyll mitt Hiarta med þiñe Naad þui þu vilt þo ecke ad þīn Verk ſkule tom eda fafęing vera.

Huorneſi kaū eg j þeſſu auma Lifi ad þola edur vinbera ſialfaū mig/ ef þīn Naad og Myſkun ſtyrker mig ecke. Snu ecke þīnu Andlite fra mier/ ſeinka ecke þiſſe Vitian/ og ſuipt ecke þiñe Huggun burt/ ſo mīn Sæla verde ecke ſem þurr Jord an Vokua. Drotteñ/ Kieñ þu mier ad giora þiñ Vilia/ kieñ þu mier ad ganga riettferduglega og audmiuklega fyrer þier. Þui þu ert mīn Speke/ þu þecker mig j Saūleika. Ja adur eñ þ Veroldeñ vard/ ꝛ adur eñ eg fæddeſt j heimeñ/ þa þeckter þu mig.

Tap

V Cap.

Ad Madur hliote ad þiona Gude j Audmykt og Saðleika.

HERRan. Miſi Son/ Gack þu fyrer mier j Saðleika/ og leita mijn jafnaſt j Einfallde leik þeſs Hiarta/ þui ſa ſem geingur fyrer mier j Saðleika/ hann er bruggur fyrer vondum Motblaſtre/ og Saðleikurinn mun þrija hann þyrer ollū Rōog og Laſtmælum þeirra Rangſnu nu. Nu ef Saðleikurinn þiſar þig/ þa ertu viſſelega þrū/ og munt einſkis akta Umrædur þeirra hreckvijſu.

Þienarenn. Þad er ſatt Drottinn/ ſem þu ſeiger/ þui bid eg/ Giör ſo vid mig/ ad þinn Saðleike fræde mig/ ad hann vard veike mig/ og leide til farſællegrar Endalyktar. Þinn Saðleike frelſe mig fra allre vondre Girnd z otilbœrelegre Elſku/ ſo mun eg ganga þyrer þier j myklum Hiartans Frialsleika. HERRan.

Eg vil kiesa þier hvad riettvísst er/ s
þocknanlegt fyrer mier/ Hugleid þínar
Synder/ med storre misþoknan a þeim
og Hugarangre/ og þeink ecke þad þu
siert nockud/ vegna þína Godverka.
Þu ert j Saunleika eirn Syndare/ mor
gum Breiskleika vmvafen og vndiror
þeni/ Ap sialfum þier hneigest þu jafn
an til þess sem einskis er vert/ Fellur sn
arlega/ verdur þliott yfervinnen/ þliott
Sorgfullur/ og fliott Giæligiur/ Þu he
fur eckert þad þu kunner hrosa þier af/
en margt hefur þu þad/ þu kynner apvi
rda þig fyrer/ þui þu ert myklu veyka
re/ en þu kant sialfur ad skynia.

Þess vegna skal þier ecke neitt af þui
þu gierer/ mykels verdt þikia. Eckert
skalltu mektugt/ eckert kostulegt/ eckert
fagiætt/ eckert dyrmætt/ eckert yppasle
gt/ eckert med riettu Lofs verdt/ edur
girnelegt akta/ vtan þad sem eilifft er.
Læt þier þann eilifa saunleika þoknast
vmfram alla Hlute/ Læt þier þin ofull

kom

komlegleika miſpoknaſt vm fram alla Hlute. Eckert ſkalltu meir hrædaſt/ ec kert meir laſta eda fordaſt/ en þinar ſy nder/ þær ſkulu þier falla myklu ver he ldur en nockur ſkade/ ſem þier hefde ku nad vppa Liſp edur Gods ad Nøndum koma. Sumer huærter ganga preſt vijſlega/ og ecke hreinferduglega fyrer mier/ en af Noſinnod og Forvitne/ vilia þeir vita mijna Leindardoma/ og ſkilia Gudlega Hlute/ þorſoma þo ſialfa ſig æ ſijna Sæluhialp. Þeſſ hattar mann eſkiur/ ſem eg er ſo þuert a mote/ þalla opt j ſtorar Freiſtingar/ ſøkum þeirra Noſnods og Forvitne.

Ottaſtu þar fyrer Guds Dom. Hræ doſtu fyrer Reide þeſſ Almattuga/ æ gi rnſt ecke ad ranſaka Verk þeſſ allra hædſta/ Athuga helldur þijnar Synd er og Vondſku/ j huad ſtorkoſtlegum Hlutum þu hefur miſbroted/ og huad myked gott þu hefr forſomad. Sumra Gudrækne er meſt j Orde eda Bokſt

Sum

Sumer hafa hana j Myndum/ sumer j wtvortis Figurum/ sumer hafa mig j Muñenum/ eñ fæer j Hiartanu. Sumer þat þuert a mote/ eru vpplyster j Siñenu/ og hreiner j Girndeñe/ stundande safnañ epter þui eilifa/ heyra og iarnann talad vm stundlega Hlute og þiona Mattur legre Naudþurft m̃ Angre z leida. Þesser þiña vel huad Ande Sañleikſins j þeim talar/ huer þeim kieñer ad forakta stundlega hlute eñ elſka Himneſka/ fordaſt Heimeñ/ eñ girnaſt Himeneñ Dag z Nott.

VI Cap.

Lop og Packargiord til Guds fyrer medtekna Nad/ Item/ vm Krapt og Verkan Gudlegrar Elſku.

KJær Nareñ. Eg prijſa þig Himneſke Fader. O Fader vors Herra Jeſu Christi/ þu sem hefur af þiñe Nad alited mig auma mañ

eſku

eſkiu. O Fader Myſkunar/ O Gud allrar Huggunar. Eg loꝑa og vegſama þig/ aſamt þínum Eingietna Syne og Huggaranum þeim hetlaga Anda og eilíꝑlega. O Herra Gud mín hetlage Elſkare/ þegar þu kiemur j mitt Hiarta/ þa gledſt allt þad ſíſta ſem j mier er/ þu ert mín Æra og Hiartans Glede/ þu ert mín Von og mitt Athuarꝑ a Hormungar Deigenum.

Eſ vegna þeſſ eg er eſ nu veykur j Kiærleikanum/ og oꝑullkomenn j Godū Verkum/ þa er mier Þorf ad eg ſtyrkeſt og Huggeſt af þier/ þar ꝑyrer bid eg þu vilier ſem oftaſt vitta mín og vnder vaſſa mier/ med þínum hetlaga Aga. Frelſa mig ꝑra vondum og Syndſamlū Tilhneygingum/ og hreinſa mitt Hiarta og lækna þad aꝑ allum otilhyreleg um Girndum og Loſtum/ ſuo eg verde jnvortis Heilbrygdur z vel hreinſadur/ ſtyrkadur vel til ad elſka þig/ hraustur til ad lída z ſtodugur ad bída.

Elſk

Elskañ er eirn mykell Hlutur/ ℣ med ollu mykeð gott/ huor ed alleina kañ sa ettbært ad giora allt huad þungt er/ ℣ omber audvelldlega allt huad ojafnad arlegt er/ þui hun ber alla Byrde ann Mœdu/ og allt huad beyskt er/ giörer hun sætt og velsmackande. Su edla elska til Jesum/ kiemur Maske til ad verda mykla Hlute/ og vppvekur hann til ad girnast þad sem fullkomlegt er.

Elskañ vill sueima hatt yþer sig/ ℣ latur sier ecke hallda edur hamla af þui sem langt er. Elskañ vill vera þrỹ ℣ afarleg fra ollum tymanlegum Girndum so hennar jafnre epterlangan hindrest ecke/ so hun ecke rate j Snorur ℣ Villu/ vegna nockurs tismanlegs abata/ elleg ar af nockre Olucku vnderþrikt verde. Eckert er sætara/ eckert sterkara/ eckert hæleitara/ eckert sem leingra breide sig vt/ eckert lystelegra/ eckert fullkomnara/ eckert betra a Himne nie a Jordu/ helldur en elskañ/ þui elskañ er af

Salt

ſalfum Gude þædd/ og lætur ſier ecke nøgia med nockurn Hlut vtaſ ſalfann Gud/ ſem er adre øllum ſkøpudum Skiepnum.

Elſkaſ flygur/ hleipur z gledur ſig/ er laus og lidug/ lætur ſier ecke halldaſ Giefur alla Hlute fyrer allt/ og hefur alla Hlute j øllum/ þui hun huĝleſt j þui enu allra hædſta gooda/ ſem er yfer øllu/ af huøriu allt gott kiemur og fr amflytur. Elſkaſ malĝtur ecke Gæfu na/ helldur ſniſr ſier/ vm fraſm allt hu ad gott er til Giafarans. Elſkaſ veit af engvum Skamte/ þui hun er heit z viliug vm fraſm allaſ Skamt. Elſkaſ þiſtur ecke til Þungans/ og aktar ecke fyrer Ervided. Elſkaſ girneſt meir ad þraſtkuæma/ helldur eſ hun þær ork ad. Elſkaſ kuartar ecke vm nockurn Omøgulegleika/ þui hun meinar aller Hlufer ſome ſier vel/ z ſieu møguleger. Þar fyrer er Elſkaſ good til allra hlu ka/ z hun vppfyller alla Hlute/ z þar ſa

ſa

ſa ed elſkar verdur Forſomunarſamur og lætur af/ þa vppvekur hun aptur Biliaſ.

Elſkaſi vaker/og þo hun ſofe/ þa er hun ecke Suefnug/ Af Luanum er hũ ecke treg/ Af Þreingingũ vnderþryck eſt hun ecke/ z af Sorgeñe verdur hun ecke hrygg/ helldur bryſt hun fram ſin eirn lipande Loge og breñande Blys/ og þrenger ſier tryggelega j giegnum allt. Sa ſem Elſkuna hefur haſi veit vel huad Rauſteñ kallar/ þui ſu breñande girnd Sælareñar/ er eitt myked kall j Eyrum Buds/ nar hun ſuo ſeiger. Miñ Gud/ mijn Elſka/ verfu ellding is miñ/ og eg elldungis þiñ/ Epl mig j þiñe Elſku/ ſo eg med þeim jfra mu ñe/ kuñe ad ſmacka huad ſæt Elſkann er/ og huad ſætt þad ſie ad ſueima z leg giaſt j bleyte j Elſkuñe/ ad eg ſynge ei rn Elſkuſaung/ ad eg þier miñ Elſku ge epterfylge/ haſt vpp j Nædernar/ Ad minn Sæla til þiñar Loſgiardar/

wt

wt ap Elskuñe/ Gladvar burtnumen verde. Ad eg elske þig/ meir en mig/ Jm/ ad eg elske mig sialfan ecke nema þina vegna/ og elske alla þa j þier/ sem þig j Sannleika elska/ so sem wtkrepur Elskuñar Logmal/ s wt af þier skyn.

Elskan er fliot/ hrein/ Gudleg/ glod lystug/ sterk/ Polenmod/ trufost/ forsial Langlundarsom/ Karlmannleg/ leitar alldrei sialfs sijn/ þui ef nockur leitar sialfs sijn/ þa fellur hann fra Elskuñe/ Elskan er vmburdar god/ Lystelst/ hrein tiedtud/ ecke lin/ ecke gialjff/ aktar ecke Hiegomlega Hlute. Elskan er sparne yfer skijrlijf/ stodug/ ofleckud/ rooleg/ z j allan wanta riettsinnud. Elskan er vndergiefen og hlydenn þeim odre og yfer bodnu/ Fyrer sialfre sier er hun veyk z fyrerlitleg/ en vid Gud rækeleg z þacknæm/ A Gude er allt hennar Traust z Von/ en þo Gud burttæke alla Huggun þuiad an Sorgar og Særinga/ gietur Madur ecke j elskuñe lifad.

Þat þyrer/ Sa sem ecke er reidubw
esi ad lijda og lijda alla Hlute/ epter sijn
ns Elskuga Vilia/ sa kañ ecke riettur
Elskare ad kallast/ Þuiad eirn elskande
Madur verdur alla beyska og ogiedfell
da Hlute liuflega ad medtaka/ þyrer
þess skulld sem hañ elskar/ og ecke lata
nockud motstædlegt tilfelle skilia sig fra
honum.

VII Cap.

Huørneñ Madur skule þeckia sañañ Guds Elskara, og huørneñ vi er skulum þeim vonda Dvin j mote standa.

HErra. Miñ Son. Þu
ert ecke eñ nu sterkur nie skyn
samur Elskare. Þ Jneñ-
Nuors vegna Herra? H E R
rañ. Vegna þess/ ad þu sækum lijtels
Motlætis/ lætur ap vpptecknum hætte/
og girnest ofmiog Hollolega Huggun
og Froo. Eirn sterkur Elskare stend
ur stødugur j Motgangenum/ og trw

it ecke ſlagdar Raadū og vmtolū þeſſ Hreckvijſa Dotnar/ ſo s̄ hañ hefur þo ecknan a mier j Medlætenu/ſo hefur hñ ecke miſþocknan a mier j Motlætenu.

Eirn ſkynſamur Elſkare aktar me ir Elſku Giafarans/eñ Gafu Elſka rans/Jam/hñ helldr meir vppa godā vi lia Elſkarans/helldur eñ gagned edur gafña/ þui hñ virder meir þañ s̄ hñ el ſkar/eñ allar hñs Giafer. Eirn riett ur Elſkare lætur ſier ecke med nægia Gafuna/helldur med mig s̄ hñ er be tre eñ allar Gafur. Þar er ecke helld ur oll von wte/ þo þu fæer ecke j hus rn tijma ſo myked af mier ſem þu giar nañ villder/ þuiad ſu Nad og Sæt leike/ſem þu þiñur ſtundum til/ þad er tilſijning nærverande Nadar/ og eirn forſmeckur þeſſ Himneſka Fodurlands. Eñ þar vppa ſkaltu ecke ofmiog for lata þig/ þui hun vykur fra og kiemur aptur. Eñ ad ſtrijda mote þeim j ſijpall ande voudum Girndum Hugſkotſins/

Eñ og

og forakta Jnblæstur Andskotans/ þ er Dygdaña Blom z verdt ad launast.

Þar fyrer læt þig ecke sturla ymesse ga Þanka/sem þier kuña jñ ad falla/ vm Veralldlega Nlute/ eñ hallt stodu gum Asetninge z hreinnre Meinmg til Guds. Þad er eckert Fals/ þo þu meig er snoggsiñis þa nockurt Nimneskt jñ fall z þo strax falla j heimskulega Þan ka aptur/ sem þier koma jñ a mote þsn um vilia/ og þu fullgiorer þa ecke/ Jaa so leinge sem þeir mislyka þier/ og þu stendur þeim a mote/ þa er þad Nad/ eñ eingeñ misser.

Þu skallt vita/ ad sa gamle Ovin stu ndar epter/ ad villa þsna Girnd til þess goda/ z ad rœna þig allre Gudrœkelegre Jokan/ Gudlegre Vmpeinking nisiar Þsnu/ nytsamlegre Jhugan Syndan na/ Andvara a þsnu eigeñ Hiarta/ og stodugum Asetninge ad fara varande j godum Verkum. Margar vondar Nugreñingar giefur hañ jñ/ huar med hañ

hann vill auka þier leida/ Tiegleika z Nædslu/ so hann hyndre þig fra Bæne ne/ Guds Orda Neyrn og Idkan/ No nu mislykkar audmiuk vidurkienning / z þad frekast hann kann/ hindrar hann þig eirneñ þra Guds Borde. Tru þu hon um ecke/ og akta hann ad engvu/ so opt s hann leggur sýnar Snærur þ þig. Re kna þu hønum þad til/ ef þier koma j Hug vonder og oleifeleger Hluter/ og seig til hans/ Vyktu burt þu ohreine Ande/ skammastu þin/ þu vonde saurug e Ande/ ad koma med soddann oleyþele ga Hiuke til min/ Vyktu fra mier þu vonde Suikare/ þu hefur ecke med mig neitt/ þui Christur er hia mier suo sem eirn sterkur Stridsmadur/ og þu mun t til Skammar verda. Eg vil heldur deyia/ og allskyns Pyssler lyda/ eñ hly da þier j nockru. Þeyge þu/ og vert Mwlbundeñ/ eg vil ecke heyra þier/ huad miked vondt þu hefur j framme vid mig. Drotteñ er mitt Lios/ og mitt

Hialpræde/ huorn skyllde eg ottast? Drotten̄ er Verndare mins Lyfs/ fyr er huorium skyllde eg hrædast? Þo þeir reise Herbuder a mote mier/ þa skielfr eg ecke mitt Hiarta/ þui DROtten̄ er mīn Hialpare og mīn Frelsare/ Ps. 27.

Strijd þu so sem goodur Strijdsmadur/ og þo marger af Veykleika hrase/ þa tak þier aptur til enn sterkare Krapta og Hugarhreysste/ enn þu hafder fyrre/ og treyst vppa mīna yperbliotanlega Nad/ og varast Hofmod og fafeingelega Þoknan a sialfum þier/ huar af marger j Villu leidast og balla stundū j oloknanlegan̄ Blindleik/ Þetta Fall þeirra Drambsemu/ ꝛ þeirra sem varlega hallda myked af sialfum sier/ Lat tu þier til Varnadar vera/ suo þu slert ecki þess audmiukare.

VIII Cap

Ad Madur skule ecke upphefa sig af Guds Gæfum/ helldur ijt elætlega framganga.

MIn Son. Pad er þier gott og nytsamlegt/ ad þu dyl ier Nad Gudrækneñar/ t upphefier þig ecke myked þar af/ eda taler þar margt vm/ eda lætur þier þad þykta/ helldur afvirder sialfan þig/ og slert vggande vm þig/ eins og hun sie giefen overdugum/ þui Madur ma ecke med eigen Voltu/ hall da myked vppa soddan rækelega Girnd sem snarlega kañ ad vmbreytast. Þeim ektu helldur med sialfum þier/ þegar þu hefur Nadena/ huad aumur og vesall þu munder vera/ ef þu værer fyrer vt an hana. Þuiad þar vnder er ecke fal ed mykel eflyng andlegs Lifernis/ ad þu slert med Huggun og Nad begafa dur/ helldur j þui/ ad þu slert audmiuk og þolenmodlega lijda kuñer/ ef soddañ

Nad yrde þier fratekeñ/ suo þu verdest þa huorke tregare til Banareñar/ nie tomlætare til añara veniulegra godverka/ helldur giorer giarnañ allt þad þu kant og skyniar/ epter þui sem þier er mogulegt/ z forsømer þig j nnguañ mata/ vegna þeirrar Sturlunar/ sem a þier liggur.

Þar eru marger sem verda þorsomu narsamer/ treger og oþolenmoder/ stear þeim gengur ecke allt ad Oskum. En Mañsins Veiger eru ecke allsiafnt j hña sialfs Valldz/ helldur Guds/ þui hñ ma giefa edur huggá/ huenar/ huorsu myked/ og med huorru moti hñ vill/ epter þui sem honum þoknast/ og ecke med añadslag. Sumer vadgiætin er haþa vilia sialfa sig/ j þeirra Gudraekne/ af þui þeir haþa teked sier fyrer Hendur/ meir ad giora eñ þr voru mest til/ z ecke riett aktad nie yfervegied ma ta sina Vesalburda/ helldur epterfylgt Girnd sijns Hiarta framar eñ rettum

Dom

Dom skilningsins. Og med þui þeir vogudu ad taka sier þyrer viktugre Nlu te eñ Gude var þocknanlegt/ þa hafa þeir snarlega Naadena mist/ og þeir ed villdu sier Nreidur i Nimnenum bwa/ vrdu tilkomulitler vesæler og yfergiefn er/ ad þr so lystelatter z wtarmader lær du ad þliuga so ecke meir mz sjnū eigen Vængium/ helldur vppa mānar Fiadr er ad trepsta. Þeir sem eru nykomner a Guds Veige og vanar/ þeir verda aud velldlega villter og hnepxlader/ vtann þeir hallde sig og riette epter Rædum þeirra sem betur vita/ vilier þeir þa he lldur fylgia sjnū vitsmunū/ eñ truaþm ȝ reindare eru/ þa fa þeir hættelega en dalykt/ so framt sem þeir verda ecke hin drader/ edur aptur halldner fra sīe eig eñ Vppateke og Asetninge/ Þeir sem sierviltrer eru/ læta sier sialldan audmi uklega stiorna aþ odrum. Þad er betra ad vita lysted/ med Audmykt og onguū þokta/ eñ ad hafa stora Kunnattu/ og

þikiaſt mykell þar af/eda ſannſla Bel þockinan fyrer þaū ſkulld a ſialfum ſier ad hafa/ þad er betra þu hafer liſted eū myked/ af þui ſem þu mætt verda Drambſamur aþ. Sa bretter ecke vīs lega/ ſem forlætur ſig ollungis vppa Mad z glede/ eū gleymer ſīnum fyrra Armod/og hreinum Guds Otta/z þeinker ecke vm ad hafi kuīe/þa forlientu Mad aptur ad miſſa. Sa hefur og ecke nog dygduga ſkynſeme/ ſem hellder ſig ſtrax yfergiefeū ad vera a Normun gartiſmanum/ og hepur miſſa trauſt a mier eū honum ber ad hapa.

Sa ſem vill vera of vgglaus j Frids tīdeīe/ hann verdur opt ſkadlaus og Ot taſleigeū/ þegar Strīd kiemur vppa. Ef þu kynner med ſtalfum þier/ jafn ann liūtelætur og audmiukur advera/ og hafa gooda Stilling og ſtiornan þīns Anda/þa fieller þu ecke ſo fnart j Nattu og Myrkle. Þad er gott Rad/ þegar þu fīnur þīū Ande hitnar/ad þu

þa

þa ſtrax vmþeinker/ huorneſ fara mſi
de fyrer þier/ ef Lioſed fra þier vike/ og
ef þad ſkiedur/ þa þeinktu med þier/ ad
þad kuñe vel koma aptur/ þui eg hefe
þa mitt Lios vm nockra Nrſſd fra þier
teked/ þier til Vidvorunar/ eſi mier til
Æru og Dyrdar.

Þuiad ſoddan Reinſla er þier opt z
iſdum nytſamlegre/ eñ þu hefder jafn
añ alla Hlute Luckuſamlega epter þiſn
um Vilia. Þar fyrer verdur þad ecke
talited þier til Forþienuſta/ Nuad mar
gar ſioner edur adrar Nugganer þu he
fur feinged/ eda þad þu ſiert vellærdur
j þeirre heilogu Skrift/ edur ſeftur til
hærrar ſtiett"/ helldur ad þu ſiert Gru
ndvalladur j ſañarlegre Audmykt/ og
vppfyllter aþ Gudlegre Elſku/ ad þu
laþnañ af heilum Hug og hreinu Hia
rta leiter Guds Dyrdar/ hallder eckert
af ſtalþum þier/ forakter þig ſtalþann
ſañarlega og audmiuklega/ haþer ſtær
re Glede ap þui/ þo adrer forakte þig

og

og lijfels virde/ hellour eñ þo myked væ re af þier hallded.

IX Cap.

Huørneñ Madur skule akta sig lijfels verdañ j Guds Auglite.

Jg Enareñ. Þo eg tale vid Drot tiñ/ þa er eg ecke añad eñ dupt z Aska/ Vilie eg þa halda meir af mier/ og þikiast betre/ þa stendur þu mier a mote/ þui mijn Vondska ber riett tañ Vitnisburd vm mig/ eg kañ þar ec ke a mote mæla/ eñ ef eg kañast vid mijn Veykleika og virde mig þyrer eckert/ læt aþ ad hroka mier/ z helld mig riett þ Dupt/ so sñ eg er/ þa ertu mier mild ur og nædugur/ og þitt Ljos nælægest mitt Hiarta/ þa sockur allur miñ Þot te/ huad lijtell sem hañ hefur vered/ ni dur j Dal Nidurlægingareñar/ þar sy ner þu mier huad eg er/ og huad eg ver ed hepe/ og aþ huørtiu efne eg er/ þui

eg

eg er eckert og veit eckert. Reide eg mig vppa sialfan mig/ sia/ þa er eg eckert og þar er ecke nema Veikleike. Eſ̃ eſ þu alitur mig/ þa verd eg a Augabr agde hraustur/ og vppfyllest nyum Fo gnude. Og þad er ad ſeſ̃u ſtor vndur/ huad ſnoggiega eg verd af þier vppha þeſ̃/ og ſo milldelega vmþadmadur (þui aþ m̃num eigeſ̃ Þyngſlum/ dregſt eg lafnaſ̃ nidur epter ofan; Diupeſ̃) þad giorer alle þſ̃n Elſka/ ſm̃ oforſkulldad til/ hialpar mier; ſo margre Neyd/ ver ndar mig; morgum Haſkaſemdum/ z (ef eg ſkal ſatt ſeigia) prelſar mig þra okelianlega margre Olucku. Þegar eg hefe elſkad ſialfaſ̃ mig/ þa hefi eg tap ad ſialfu̇ mi̇ olldu̇gis/ eſ̃ þeg̃ eg hefe alleina leitad þſ̃n/ z þig af hreinu Hia rta elſkad/ þa hef eg vnder eins punded bæde þig z mig/ z þeſſ meir af Elſkuſ̃e nidurſokt mier og virdt fyrer eckert/ þui þu hiſ̃ allra hugkuæmaſte/ breitter vid mig vmþraſ̃ alla Verdſkulldan/ Jm/

vm

vinfraſñ allt þad eg þore ad vona/ vm hidia eda girnaſt.

Lofadur ſiertu miñ Gud/ þui þo eg ſie alls goods overdugur/ þa ſamt vill þijn oendanlega Giedgiæſka/ ecke aflæta nie vndanfella til gooda ad giora/ j afnvel þeim opacklatu/ og þeim ſem eru langt fra þier. Og med þui þu ert þa vort Nialpræde/ vor Kraptur og ſtyrkleyke/ þa ſnwdu oſſ til þijn/ ſuo vier mættū þacklater/ audmiuker z Gudra ner fiñaſt.

X Cap.

Ad Gud ſie Vppſpretta alls goods/ og þad ſkule allt hønum tilreiknaſt.

GRaſi. Miñ Son. Eg a ad vera þiñ æduſte og ſijdaſte Ender/ ep þu j Sañleika gik neſt Sæluholpeñ ad verda. Af ſoddañ Aſeiminge hreinſaſt pitt ſinne/ ſem opt og tijdum ranglega hneikt

ez

er til ſalꝛs þíñ/ og añara Skiepnaña
Þui ef þu leitar ſalfs þíñ j nockrum
Hlut/ þa hnignar þier ſtrax/ og þu vpp
þornar j ſialfum þier. Þar fyrer ſnw
þu ollum Hlutum einungis til míñ/
þui eg em ſa ſem alla Hlute hefe gieꝛ
ed. Sierhuorn Hlut ſkalltu j þañ mar
ta yfervega og malíſta/ ſo ſem hañ er or
ruſſeñ af þui allra hædſta goda. Þeſſ
vegna eiga aller Hluter til míñ ad he
imfæraſt/ ſo ſem til añars Vppruna.

Þuiad hæde ſtorer og ſmaer/ ríker
fatæker/ vppauſa af mier ſo ſem odrum
Bruñe þad lifanda Vatn/ og þeir ſíñ
mer viliuglega þiona/ munu fa Nad
af Nad ofan/ ſa ſ̄ þ̄ vtan mig vill hro
ſa ſier/ gledia ſig edur forliſta/ aꝛ nock
urskonar angiæte/ hañ verdur ecke ſtad
faſtur j ſoñum Fognude/ nie hefur noc
kra Gladvard j ſíñu Hiarta/ helldur
mun hañ margvíſſlega þuíngaſt
gaſt. Þar þyrer ſkalltu ſialfum þier
eckert gott tileigna/ eda neina Dygd

noct

nockrum Mañe tilleggia/ heldur giefa og tileigna pad allt Gude/ enn huors Mañeskiañ hefur eckert. Eg hefe gi efed þ allt/ vil z eirneñ hafa þ allt apt ur/ og streingelega þa wtheimte eg þa eklæted.

Petta er sa Safileike/ med huoriu oll Niegomleg Dyrd burtdrifeñ verdur/ þutad huar sem su Himneska Nad og soñ Elska þigeingur/ þar kañ eingeñ Ofund/ Natur nie Vondska/ ei heldur Elska til sialps sins/ Yperhond ad fa/ Ordsoketi er pesse/ ad su Gudlega elska yfervinur alla Hlute/ og wtbreider alla Saalareñar Krapta. Ef þu hefur riet ta Vitsmune/ þa munfu gledia þig i mier alleina/ og a mig alleina vona/ þui eingeñ er godur vtan Gud alleina/ sa sem vmfram alla Hlute a ad lofast/ og i ollum Hlutum ad blessast.

XI Cap.

Huad

Huad sætt pad sie ad piona Gude/ eda porakta Verollden a.

HJEnareñ. Drotteñ/ Eg vil eñ nu tala aptur og ecke peya. Eg vil tala j Eyra mjñu Gude/ mjñ um Herra og mjñum Konunge/ sem ad er j Hædunum. O Drottiñ/ huad myk ell er piolde pijns Sætleika/ sem pu hefur geymt og fyrersætlad peim sem pig ottast. Eñ huad ertu peim sem pier af allu Hiarta piona? Sañarlega/ pad er owtskyranlegur Sætleike sem peir pa er pig elska/ af pui peir hugsa vm pig/ Sætleika pinar Elsku hefur pu allra mest audsynt mier par med/ ad pu hefur skapad mig/ pegar eg var eckert og ad pu leidrettir mig pegar eg var villtur/ so eg skylde piona pier/ og bau dst mier ad eg skylde elska pig. O Br unnur eilijfrar Elsku/ huad skal eg seig ia vm pig? Huorneñ kañ eg pier ad gl eyma/ sem hefur suo Rikulsamlega

þeinkt til mijn? Jæ/ þegar eg var Dr magna/ fordiarfadur og yferkomeñ/ þa giord' þu vid þiñ þienara oforvænta Myskunseme/og audsynder mier ofor þienta Nad og Vinskap. Huad skal eg þier endurgiallda fyrer slijka Nad? Eg skylldc med rieittu forsaka alla Nlute/afneyta Verolldeñe/og þiona þier j einu Christelegu Lyfferne/ huad þo ad soñu ecke vill ollum audvellt veita. Eñ skal mier þikia þad mykels verdt/ þo eg þione þier/ huorium oll Skiepnañ er skylldug ad þiona? Nei/ Þad skal mier ecke myked þykia/ eñ þad synest mier ẽ þikier næsta myked/ ad þu skallt so aum añ og vesalañ þienara ad þier taka/ ẽ vilt hafa hñ fyrer þiñ Elskulegañ þion.

Sia þu/ allt huad eg hefe/ og huar med eg þiona þier/ þad er þitt. Þar mẽ þionar þu mier myklu meir aptur a mot/ eñ eg þier. Sia þu/ Nimen ẽ Jo rd sem þu hefur skapad Mañenum til

þion

Þionuſtu/ eru fyrer Nende z gisra dag lega þad þu hefur þeim boded/ og þad er eſ þa liſted/ þu hefur og ſo Engla na ſkapad og ſkickad Mañeſkiuñe til Þionuſtu/ eñ yfer allt añad geingur Þ/ ad þu hefur j Nadeñe lofad Mañeſki uñe ſialfur ad þiona/ z þig ſialfañ hø num ad giefa.

Nuerneñ ſkal eg þier vmbuna/ fyrer þiſnar margfalldar Gæpur? Gud gie fe eg kyñe ad þiona þier/ alla miſna Liſ fs tiſd/ Jm/ ad eg kyñe eirn Dag ſiſna þier giedþelldu og loplega Þionuſtu/ þui þu ert j Sañleika allrar Þienuſtu allrar Æru og eilifs Lofs verdugur. Þu ert j Sañleika miñ Herra/ og eg þiñ aumur Þienare/ ſem er ſkylldugur ad þiona þier aþ øllum miſnum Kropt um/ og alldrei lata mier leidaſt ad lofa þig/ og þad er eirneñ miſn ſtærſta girnd Eſ huad mig þar abreſtur/ þad vird ſtu nadarſamlega ad vppfylla. Þad er ein ſtor Æra og Virding/ þier ad þio

na/ og ad þorakta alla Hlute þessa veg na. Þuiad stora Mad og Þock munu þeir fa/ sem giefa sig vikuglega i þessa heilogu þionustu. Þeir munu þessa þa allra sætustu Huggun Heilags Anda sem þessa vegna hafa Holldlegre Lyste semie burt kastad/ þeir munu odlast mykel Hiartans Fryhett/ sem fyrer þesss Nafns saker hafa geinged a þessi þra ungua Veg/ og foraktad oll Verallds leg Vensuif.

O þa þægu og gledelegu Guds þionustu/ þyrer huoria Madur verdur full komlega frij og heilagur. O þa heilø gu Stiett andlegs þionustu folke/ sem giører Mann Gude þocknanlegann/ Englunum samlijkann/ Diøflunum hrædelegann/ og allum Heilogum giedfelldann. O þa lystelegu og allum stundum æskelegu Gudds þionustu/ Huar med þau hædstu Giæde verda forþienud/ og soddan Glede wtvegud og feingenn/ sem alldrei nockurn endg tekur.

XII Cap.

Huørneñ Madur skule proba og dempa girnder sijns Hiarta.

TEr Rañ. Miñ Son. Þu verdur eñ nu ad læra margt/ sem þu hefur hingad til ecke riett numed. Þ Jeiareñ/ Huad er þad Herra? Ner Rañ. Þad er/ Ad þu setter þijna Girnd i epterlangan ollbungis j miñna Velþocknan/ og slert ecke Elskare þijns sialfs/ heldur breñande Elskare og Epterfylgiare miñns Vilia. Og þo þijn Epterlangan vppkendre þig optlega/ og framűdrisse þig med Magt/ þa verdur þu ad giefa giætur ad/ huort þu hneigest þar til/ sokum miñar Dyrdar/ edur þijna gagnsmuna. Ef þad er þa fyrer miñnar saker/ þa lætur þu þier vel nægia/ ad eg skicke þuj so sem eg vil. Enn ef nockur þijn eigeñ tilgangur er þar vnder faleñ/ skal þu/ þad sama er þad s

þig hindrar og þyngar. Vakta þig þar fyrer/ ad þu forlæter þig ecke ofmu og vppa þess hættar epterlangan/ sem nu er mælt/ an miña Rada/ suo þig þurpe þess ecke (kañskie) sijdar meir ad jdra/ og þier misþockneſt þad ecke seir na meir/ sem þier hefur adur velþockn ast. Þui Madur maa ecke strax epterfy lgia/ sier huørre siñe Girnd og tilhneig ing/ sem good sijneſt. Ei maa heldur þess hættar Girnder edur tilhneiging ar strax vmflyia/ þo þær j þytſtu sijneſt motstædlegar. Þad er stundum nytsam legt og gott/ ad Madur hallde siñe riet tum Jdkunum og Girndum/ so hñ ecke gange yfer matañ/ og vijngle stalfañ sig/ ei helldur giefe odrum Kneyxle mis ohentugum Aga/ ellegar Angreſt og falle fra sokum añara Motstodu.

Eñ Madur verdur neckud med Ba llde ad ad fara/ t Kallmañlega motstø du giora/ þeim Syndsamlegu Girndñ ecke aklande huad þad Syndsamlega

Hollo

Nollo vill/ edur vill ecke/ helldur kostgi æfa þad allra mest/ ad Nolloed (eirnęſ a moteſiſnum Vilia) ſie Andanum vn dergiefed/ og ſo leinge tamed og þuing ad/ þar til þad verdur reidubwed til allra Nluta/ hafe Lyſt/ eirnęſ til þeſſ ſem liſted og einþalldlegt er/ z lære ad magla ecke a mote þui ſem ogiedþelt er.

XIII Cap.

Ad Madur ſkule vera þolen modur og ſtriſda a mote girndunū.

IESUS. O Drotteſi Gud/ ſo formerke eg/ ad eg mune enn nu hafa myklelega þorf a Þolenn mœde/ med þui margt motſtædlegt vil l vppa falla i þeſſu Liſe/ Jm/ Nusrneſi ſem eg leita epter Frid/ þa kan mitt liſ ecke vera fyrer vtan Striſd og Barat tu. NESRAN. Min Son. Þui er ſo vared ſ þu ſeiger/ Eſi eg vil ecke þu leiter ſoddan Fridar/ ſem fyrer vtan A-

strydu sie/og eckert Motlæte þiñe/ Heldur skalltu þa reikna þig hafa Frid funded/ þegar þu ert leikeñ; margskonar Freistingum/ og i myklu Motlæte Reindur.

Eñ ef þu seiger/ad þu kuñer ecke myked ad lyda. Nuorneñ villtu þa þola Nelysstis Ellde Alystadar skylde madur af tuestu illu wtvelia þad miña.

Þar þyrer so þu meiger sleppa hia þeim eilyfu Kuolum/ þa kappkosta nærverande Nørmungar/ fyrer Guds saker þolenmodlega ad lyda. Eñ meinar þu ad þessa Heims Born hafe lysted eda eckert ad lyda? Nei/ þad þiñur þu ecke þo þu leiter vpp þa allra Sællyfustu/ þu kant ad seigia. Þeir hafa sijnar Bellystingar/ z lipa epter sijnum eigin Vilia/ þess vegna akta þeir ecke mykils þo Þr meige lyda nockud þar mz. Cattu Þ so vera/ad Þr hafe huad þo lysier/ eñ huad leinge meinar þu þad skule vara? Giafu/ Eins z Reykur verda þrir z so

yfer

yperpliotanlegt hafa hier j Verolldu. Þeir forganga/ og minnast ecke meir a vndanfarna Glede/ Jm/ a medan þeir ẽ nu lifa/ þa kunna þeir ecke vera an Beyskleika og Angurs/ og meiga ecke an Otta j sijnum Vellystingum sitia. Þad skiedur og/ ad þeir eirnẽ af þeim Nytum/ sem þeir veniulega til Vellyst inga brwka/ optlega Pijnu og Særing hafa/ Nuad þeim skiedur riettelega/ ve gna þess þeir leita osskickanlegrar Lyste semi og heñe folgia/ ad þeir fa heñe ec ke þrañkomed an Beyskleika og Ska nar.

O huad stutt/ huad suikul/ huad oti erleg z osskickanleg er oll vellysting þes sa Heims? Eñ af Galenskap z Blind leika skynia þeir þad ecke/ heldur so sm skynlausar skiepnur viña þeir þ þ skam viña Vellysting þessa þorgeingelega Lijfs/ ad falla j Dauda sijnar Salar. Eñ þu min Son/ Gack þu ecke epter girndum og Vellystingum/ heldur snu

þier fra þínū eigen Vilia. Gled þig j Drottne/ og mun hann giepa þier huad þitt Hiarta girnest.

Jaa/ Ef þu vilt riettelega gledia þig/ og fa ap mier noga og yferþliot anlega Nuggun/ þa skaltu vita/ ad ef þu þorakter og fraſneider þig ollum Graefulausum Veralldar Vellystingum/ þa muntu rikuglega bleſſad ur og huggadur verda. Þeſſ meir ſem þu helldur þig fra allre Nuggun Skiepnaña/ þeſſ ſaetare og Kroptugre Nuggun fiñur þu hia mier. Eñ þar til kantu j fyrſtu ecke ad komaſt æn Sorgar Striids og Ervidis. Sa gamle og ſligrone vane ſtendur þier þaſt a mote/ huærn þu verdur med odrum betre Vana ad yþerviña. Nollded verdur þier z þuerbroted/ Eñ þad gietur þu vel tamed med Alvorugiefne Andans. Sa gamle Noggormur vill þig eirneñ tilleigia z locka/ eñ med Vaneñe kant þu hñ fra þier ad reka/ og med ſkynſomu Er

vide

vide verdu hann m. fiigangurin fillukt
ir.

XIV Cap.

Ad Madur skule epter Christi til Dæme/ sinnu Yfervallde vnder giepeñ vera.

SONurañ. Mitt Son. Sa sem dyrfest ad skilia sig vid Hyonena/ hañ skilur sig eirneñ vid Naudena Sa sem stundar epter ad ad hafa nock ud sierdeilis/ hñ tapar þui sem Almenn er. Sa sem ecke giefur sig giarnañ og viliuglega vnder stiñ Yfermañ/ hañ lær ur i Croſe/ ad hans Hollð sie eñ nu ec ke fullkomlega hlyddd/ helldur optlega Hardsinwed og þuerbroted/ þar fyrer lær du snarlega ad giefa þig vnder þitt Yf ervallð/ ef þu girnest ad giora þier Hollded hlyded og vndergieped/ þuiad myk lu pliotara verdur Drinur Mañsins yf ervñeñ/ ef sa synre Madureñ er hreiñ og Obrialadur.

Eingeñ

Eingeñ er ſkadlegre Dyinur Sałar ſiñar/ helldur eñ ſialfur þu/ þegar þu ert ecke rietт ſamlyndur Andanū. Þar fyrer hlytur þu ad taka þier fyrer Hendur ſañarlega Foraktan ſialfs þíſn/ef þu vilt hafa yfer hønd þíns Hollds ẽ Bloods.

Eñ þu hefur eñ nu ofmykla Elſku a ſialfum þier/ þeſſ vegna ertu tregur ad gieſa þig j añars Valld. Er þad nu ſo myked/ ad þu ſem ecke ert añad eñ Dupt og Aſka/ Jamj/ olldūgis eckert/ ſkuler giora þig eirnre Mañeſkiu vndergiefe eñ fyrer Guds ſaker/ þar eg ſa Almat tuge og allra hædſte/ ſem alla Hluke hefe ſkapad af onguu efne/ hefe giort nig Mañeſkiuñe vndergiefeñ fyrer þíſna Skulld? Og er fyrer øllum ſa lą telmotlegaſte/ og audmiukaſte ordeñ/ vppa þad þu ſkylder yferviña þína Drambſeme med mínu Lyſtelæte. Þu Dupt og Aſka/ Lærdu hlyðeñ ad vera lærdu ad Lyſtelæcka þig/ þu Jardar Le

yr/ og leggia þig vnder hvørs Manns Fætur/ lærdu ad briota allan þinn Vilia/og giefa þig til allrar Vndergiefne.

Vert graamur ẽ reidur vid sialfan þig og lat sngua Drambseme þrutna med þier/ Nelldur gief þig til so lyttelætrar Vndergiefne/ad aller Menn meige ganga ofan a þig/og þig so sem annad Dyt a Stræte vnder Fotum troda/þu vesæl Manneskia/ hvad hefur þu ad klagast þu ohreine Syndare/hvad hefur þu ad seigia mote heim sem þig laska/ af þui þu hefur so opt stygt og modg ad Gud/ og so margfalldlega þorpien ad Nelvytte? Enn sokum þess þyn Saal var so dyrmæt þyrer mier/þar fyrer hefur mitt Auga hlyft þier/ so þu skyldier vidurkienna mijna Elsku og Trupesste/Þacklætur vera þyrer mijna Velgiorninga. Gief þig an aplats til sannrar Audmyktar og Vndergiefne/ og Þolenmoodlega lyda þad þu forakta ur vætter.

15 Cap

XV Cap.

Mañeskiañ hefur eckert vtan þad sem hun hefur af Gude med teked/ Sæll er sa s̄ Gude treyster.

KJEnareñ. Þiñ Dom Drottiñ wthroopar þu/ og lætur Hioma ypper mier/ og med Skielfing og Otta stær þu oll mijn Bein/ og mijn Sal er miog hrædd/ Eg stend bliugur og vmbeinke ad Himnarner eru ecke hr einer fyrer þijnu Auglite. Ad eirneñ hafe vondska fundest a medal Englaña/ og þeim hafe ecke hlijfst vered/ Nu ad mun þa verda vm migg Stiornurn ar eru af Himnum fallnar/ Huors skal eg vænta mier/ sem er Dupt og Aska/ Þeir s̄ syndust giora lopleg Verk/ eru fallner nidur j Afgruñeñ/ z þa sem Br auds Englaña neyttu/ hep, eg sied mis Suñnunum Drap efa.

Þui þar sem þu Drottiñ tekur þijna Hond fra/ þar er eingeñ Heilagleike.

Þar

Þar sem þu lætur af ad stiorna og va
rdveita/ hialpar eingen Vijsdomur/
Þar sem þu verndar ecke/ hialpar eing
en Styrkleike/ Þar sem þu helldur ecke
vid magt/ þar er eckert Hreinlijfe/ þar
s þijn heilaga Vaktan er ecke nalæg/
þar hialpar eingen ofn Vakt. Þuiad
þegar vier verdum af þier yfergiefner/
þa sockuum vier og þordiorfunst/ Ef
af þine Vitian vidrtettumst vier/ og li
þnum. Vier erum ostøduger/ en fyrer
þig verdum vier styrkter. Vier kolnu
opt sijnis/ en ap þier verdum vier aptur
vpptendrader. O huad lijfelætlega og
audvirdelega ber mier ad dæma vm sia
lfann mig/ og øllungis þyrer eckert ad
akta og virda/ huad a mier gott syn
est? O huad diupt og lægt ma eg Dr
ottin giefa mig vnder þijn Dom/ Þar
eg kann ecke annad þijna en eg sie einskis
verdur og med øllu eckert? O huad obæ
relegur þunge er þad og oyperstæiman
legt Naf/ þar eg kann eckert annad sijna
vm

vm sialfan mig/ eñ þad eg sie eckert?
Nuar skal eg þa standa med nijsna Af
giørfe? Nuar er þad Trausst/ sem eg
haft hefe a miñe eigeñ Vegsemd? Oll
sakeing Æra er nidursockeñ j Diup þij
ns Doms/ og wiskurdar yfer mier. Nu
ad er allt Nolid þyrer þijnu Auglite?
Kañ nockud Leyrkiered vpphefia sig/
yfer þañ sem þad hefur giort? Eñ hu
orneñ kañ sa vpphefia sig med slorum
Ordum/ huors Hiarta Gude er j Sañ
leika vndergieped? Oll Verolldiñ kañ
ecke koma þeim til ad vpphefia sig ed
ur hroka sier/ sem Sañletkureñ hefur
sier vndergiefeñ giort/ Ja/ med allra
Maña Muñum sem hñ villdu leppa/
verdur sa ecke þar til leiddur/ sem alla
sijna Von hefur stadpest a Gude/ Þui
sia þu/ aller sem þad tala/ eru sialfer
eckert/ og lijka sem Nionuriñ þeira
Orda þorgeingaur/ so verda þeir ad ong
uu/ eñ Sañletkuriñ Drottins varer ei
lijplega.

16 Cap

XVI Cap.

Vm huad og med huorium Nætte Madur skule bidia Gud.

HERRañ. Min Son/ Suo skalltu seigia vm alla Hlute/ Drottin/ sie þier þad þocknan legt/ þa verde þad so. Drottin/ sie þad þier til Dyrdar/ þa laat þad skie j þinnu Nafne. DRottenn/ Sier þu þad gott og nytsamlegt, þa giep mier ad brwka þad þier til Dyrdar/ Enn ef þu sier þad munu verda mier skadlegt/ og minne Sælu ónytt/ þa tak fra mier þessa girnd/ þui oll girnd er ecke af heilsugū Anda/ þo Manneskiu sine þyke þad rietet og gott. Þad er j Sannleika ohægt ad þeckia huort eirn godur edur annar Ande drifi þig til ad girnast þ edur þad/ ellegar hneigest þu þar til af sialfs þijns Anda. Marger hafa vm sijder orded ad Tælar dregner sie j vpphafe meintu sig leidast af godū Anda.

Þess vegna/ hvad hellst sem Gieds mvnunum vel fellur/ þad a Madur alltiþ ad vmbidia og girnast/ med Gvds Ottia og avdmiuku Hiarta/ Einkū befala mier sialfum alla Hlute med vndergiefne/ z seigia. Drott.n/ þu veitst vel hvad best er/ Gior þu þetta epter þui sem þier þoknast/ Gief þu mier hvad þu vilt/ hvarnen þu vilt/ og hvenær þu vilt/ Far þu med mig svo sem þu vilt/ og þier j allan mata best lykar/ og þier er Dyrdarlegast/ settu mig þar sem þu vilt/ og breittu vid mig j ollum-Efnum svo sem þu vilt/ Eg er j þine Hende/ snv þu mier a hvoria sidu sem þier synest. Alst þin Þienara/ Eg er reidvbvenn til allz þess sem þu vilt/ þui eg girnest ecke ad lifa mier/ helldur þier j ollum Efnum. Gud giæfe eg kynne þ verduglega z full komlega ad giora.

XVII Cap.

Ban

Bæn ad Madur kunne þuil komna Gudz Vilia.

O Jesu Christe. Allra Giæfurlegaste Herra Jesu Christe/ Gief mier þijna Nad/ ad hun sie hia mier/ verke med mier/ og vijfe hia mier alla til enda. Gief þu ad eg allstadar girnest og vilie þad sem þier er allra kiærast ok þocknanlegast/ so ad þin Vilie sie min vilie/ og min Ville epterfylge jafnan þijnum Vilia/ og j besta Matta honum samþyckur verde/ suo huad þu villt eda ecke villt/ sie mier liuft/ og eg eckert vilie nie ecke Vilie vtan þad sem þu villt edur ecke villt.

Gief þu mier ad eg meige deiga allra Hlutum sem j Veroldunne eru. Gief ad mier sie liuft þo eg sie þina vegna hier j Veroldu þorakiadur/ og einkis verdur halldenn. Gief mier ad eg vmfr afm alla Hlute hafe mijna Nuijld j þier/ og j þier mitt Niarta þrijdstille/ þu

ſaſſe Hiartans Fridur/ þu einaſta Nad 13/ þui ann þeſſu eru aller Sluter harder og oroleger. Þar fyrer gir neſt eg all eina j þeſſum Fride/ þad er j þier/ þu eina hædſta og eilifſa gooda/ ad ſofna og huſlaſt/ Amen.

XVIII Cap.

Ad ſannarlegrar Huggunar ſie allenaſta hia Gude ad leita.

ALt huad eg kann ad peinkia edur girnaſt mier til Huggu nar/ þeſſ vil eg ecke vænta hi er/ helldur a epterkomande timum/ þuiad þo eg hefde alla Ver alldar Huggun/ og mætte niota allra Vellyſtinga/ þa kynne þad ad ſoſnu ecke leinge ad vara. Þar þ kantu ecke mijn Sal pullkomlega huggud/ nie fyllele ga forlyſtud og glødd ad verda/ vtan j Gude/ ſem er allra fyrnadra Huggare og allra audmiukra Meitakare. Bijd þu

þu vm stund mijn Sæl / og halld þier vid Guds Fyrerheit / so munt þu j Himnenum ødlast yferfliotanlega Nægt alra godra Hluta. Eñ ef þu hefur oleiþelega Girnd til þessara stundlegu Hluta / þa misser þu þa Himnesku og eilijfu / þar fyrer skalltu hafa þad stundlega alleina til wtvortis Brwkunar / enn þad eilijfa skal vera þijn jfire epterlangan / þui af stundlegum Giædum kanstu ecke saddur ad verda / vegna þess þu ert ecke skapadur til þeirra ad niota.

Jæa / Þo þu hefder alla skapada Hluti / þa mattir þu af þeim huorke heilagur nie Sæluhiolpenn verda / helldur er þijn Sæluhialp og Heilagleike j Gude / sem alla Hluti hefur skapad. Ecke soddan Sæluhialp sem þeir fauvisku veralldarenar Elskendur lata sier þikia og halla nyked af / helldur su sem þeir fromu og Rettrwudu epterbijda / Huortar Forsineck eirnenn optlega hafa þeir andlegu og Hreinhiortudu / sem sitt Hi-

imele hafa a Ninnum. Øll manleg Nuggun er Niegomleg og skamvin/ ek su jnre Nuggun sem Saalelkurin giefur er Nialpsamleg og languin. Einn Gudraken Madur hefur jafnan hia ser sin Nuggara Jesum Christum/ og segier til hans/ Vertu hia mier Herra Jesu Christe j ollum stodum/ og a ollu stundum/ pad sie mijn Nuggun/ ad eg giarnan vil vera fyrer vian alla Manlega Nuggun/ Ja/ pegar pijn Nuggun er ecke fyrer Hende/ pa se mier pinn Vilie og riettvijs Reinsla ein Nuggun/ puiad pu reidest ecke alla Æfe/ og ert ecke eilijflega bistur.

XIX Cap.

Alla Vmhyggiu skal Madur leggia vppa Gud.

GErrast. Min kiære Son/ Lattu mig giora vid pig so sem eg vil/ pui eg veit huad pier er gott og gegn

ſ gagnſamlegt. Þiſner Þankar eru Maſleger/ og þu ſkyniar vm marga Nlute epter maſlegre viſſu. Þ Jenarin Þad er ſatt Drottin huad þu ſeiger/ Þiſn Vmhyggia þyrer mier/ er ſtærre en oll ſu Vmhyggia/ ſem eg kan ſialf ur fyrer mier ad bera. Þuiad ſa ſtend ur næſta hætt/ ſem ecke leggur alla ſi na Vmhyggiu vppa þig. DRottin/ Gief mier ad eins/ ad min Vilie ſie r eitur og ſtodugur til þin/ og gior ſo vid mig huad þier vel liſkar/ þui þad kan ecke ad vera vtan gott ſem þu giorer vid mig.

Vilier þu þa/ ad eg ſie i Myrkrun um/ þa vertu lofadur/ Vilier þu eg ſku le i Ljoſenu vera/ þa vertu eirnen lofad ur. Nugger þu mig ap þiſſe Nad/ þa ſie þier Loþ/ Og vilier þu lata mig hr yggiuan vera/ þa ſie þier afam Loþ. HErran. Min Son/ So attu ad ſta nda/ ef þu villt a minum Vegum gan ga/ þu verdur ad vera ſo reidubuen til

ad lijda/ sem til ad vera gladur. Þu hlijtur eirneſi ad vilia so giarnsamlega vera fatækur og þola skort/ sem ad hafa Rijkdom og Nægter. Þ Jenarin/ Giarnan vil eg O Drottin þina veglia lijda huad þu villt yfer mig koma lata. Alltems vil eg af þine Hende medtaka gott sem liett/ sætt sem swrt / gledelegt sem Sorglegt/ og fyrer allt þad sem vp pa fellur vil eg þier Packer giora. Þa rdveittu mig fyrer Syndunum/ þa vil eg huorke hrædast Daudan nie Helvijte. Alleina bid eg þig þu burtkaster mier ecke eilijfplega/ og wtstietter mig ecke af Lijfsbokene/ þa munu mig ecke skada huada Normungar sem yfer mig koma.

XX Cap.

Madur verdur alla tijmanlega Eymd/ epter Christi Dæme polenmodlega ad lijda.

Ner

ERRan. Min Son/ Veg
na þinar Saluhialpar er eg
ofan af Himnum komenn/ og
hefe þínna Eymd og Armoe
du vppa mig teked/ Ecke þungadur nie
fulneiddur/ heldur wt af Eisku/ so þu
skolder Polenmædena læra/ og tíman
lega fatæckt viluglega lijda. Þuiad
fra þui eg var fæddur/ og jn til And
lattins a Krossenum/ var eg alldrei ann
Eymda og Harmkuæla. Eg hafde
storan skort a Timanlegum Hlutum/
Þar voru opt mykel Klogumal ypper
mer/ Forsinan og mynkun leid eg med
goodu Vmburdarlynde/ Fyrer Velgiø
tiunga hef eg Opacklate/ Fyrer Krap
saverk Skammyrde/ z þyrer minna trw
lynda Kiesung Lastmale þeiged.

Þ Jenarenn. Med þui þu Drottin/
hefur þolenmodlega lided/ j þui þu full
komnader þinns Fodurs Vilia/ þa er Þ
til heyrelegt/ ad eg epter þínum Vilia
þolenmodlega lijde z bere/ mier til Sa

luhialpar þessa forgeingelega Lifs hyrde/ so leinge sem þu villt/ Þuiad þo þetta nærverande Lif þikest hart og þungbært/ þa er þad nu j þessu Nya testamente/ fyrer þijna Nad frioſamt orded og fyrer þitt Epterdæme og Fotspor þijna heilagra Manna/ oss veikum Mannesktum mykla linara og bærelegra/ Ja mykla Nuggunarſamlegra/ helldur en þad var þordum tijd j þui gamla Testamenti/ þegar Himnaria Port voru aptur luki/ z Vegur til Himensins myrkur syndest/ þegar so fæer tooku sier fyrer Hendur epter Guds Rijke ad leita. Ja/ þeir sem þann tijd Riettlætaster voru/ og verdugaster Sæluhialparefnar Kunnu þo ecke ad koma jnn j Himnarijke fyrer vtan þijna heilogu Pijsl z Pijnu og Forþienann þijns Dauda.

O Nuad myked þacklæte ai eg þier ad giallda/ fyrer þad þu hefur mier og ollum Trwudum/ sijnt og vnder vijsad/ rietlann og godann Veg til Himnarijkis

narskis/ huiad þitt Lysferne er vor Be gur/ og fyrer heilaga Polenmæde kom unst vier til þijn/ sem ert vort Hofud og Korona. Þar fyrer/ ef þu hefder ec ke geinged vndan oss/ og kient oss/ þa munde þar eingen hafa epterþylgt.

O huad langt mundu marger epter ve rda/ ef þeir sæe ecke þijna Fyrermynd an og Dæme fyrer sier/ Sem/ Vier er um eñ nu Halfvolger/ þo vier hofum nogu morg Teikn og Kiesingar heyrt Huad mundum vier þa vera/ ef vier he fdum ecke so skiart Lios/ sem þu ert/ epr er ad fylgia.

XXI Cap.

Huornen Madur eige ad lijda Rangindeñ ef vera polenmodur.

Erraff. Mijn Son/ Huad er þad þu seigerst Laktu af ad klaga/ og merk huad eg og adrer heilager/ hafa lid eo/ þu hefur eñ nu ecke strijdst jafn til Blo

dz

os wthellingar/ þad er lijsted z ecke my
kels verdt sem þu hefur ad lijda/a moo
te hinū ad reikna/ sem so myked hafa
lided/ sem so mykelega freistader/ so sar
lega angrader/ so margfalldlega reind
er og profader hafa vered. Þess vegna
skalltu yfervega aūara Harmkuale i
þijnu Hiarta/ so þier falle þess lettara
þitt Motlæte/ sem er mykiu miña/ þo
þier þyke þad nogu þungt. Eñ sia þu
til þad sie ecke þiñe Dpolenmæde ad ti
eña. Nuorr þad er nu myked edur lijsted
þa ber þig ad lijda þad þolenmodlega.

Þess meir sem þu mætur þier ad lij
da/ þess vijsslegar gierer þu/ og þess þec
kare ertu Gude. Þad verdur þier z þess
lettbærara/ ef þu byr þig þar til af Al
voru/ med allre viliuglegre Jdkan/ eñ
ecke med Motvilia. Þu skallt ecke sei
gia so/ Þad man eg ecke af þeirre Maū
esktu lijda/ þad er mier obærelegt. Hañ
hefur giort mier storaū skada/ og legg
ur mier til/ þad eg hafde alldrei þeinkt

Enn

Eſi af ǫdrum villde eg vel haſa lided
pad. Sliſker og puilſker Pankar eru
Heimſkuleger/ og peirra Maña ſem ec
ke ypervega Dygd Polenmædeñar/ ell
egar alſta Gud/ aſ huorium peir ſku
lu Koronader verda/ helldur akta Per
ſonuna og ſkadan edur Miſgiorningiñ
ſem peim er ſkiedur.

Pad er ecke riett Polenmodur Mad
ur/ ſem ecke vill liſda meir eſi hañ ypk
eſt eiga ad liſda/ og af peim ſem hǫnū
vel fellur ad liſda. Eſi eirn riett Polen
modur madur alſtur ecke af huorium
hañ liſdur/ huort pad ktemur aſ hans
Herra og Ypermaſie/ edur af hans liſ
ka edur miña Maſie/ af fromum z Hei
lǫgum/ edur vondum og overdugum/
helldur an alls miſmunar/ huad/ edur
huerſu opt ſ hǫnū ktemur til. Manda
eitthuort Motlæte aſ nockre ſkiepnū/
pad medtekur hſi med Packlæte aſ He
nde Drottins/ og aktar pad fyrer ſkor
aſi Abata. Puiad fyrer Gude kaſi eck

ert olaunad ad vera/ huad lijted sem þ
er sem lided er hans vegna.

Vertu þar fyrer reidubwen til Strijd
sins/ ef þu vilt þa Sigurin/ þuiad an
strijds kansu ecke ad komast til Koronu
Polenmædenar. Vilier þu ecke lijdaf
þa villtu ecke Koronadur verda/ En vil
ier þu verda Koronadur/ þa strijd Kall
maßlega og lijd polenmodlega/ þuiad
an Erviðis kan Madur ecke koma til
Nuijldar/ og an strijdz kiemst Madur
ecke til Sigursins. Þ Jenaren. Drot
tin/ Gior þu mier þad af Nædenne mø
gulegt/ s mier þiker af natturune omø
gulegt. Þu veist ad eg giet lijted lided
og þad eg verd snarlega yfer komen af
einum litlum Motgange sem eg mæte/
þui skal mier sierhu jokū Motlætesins
þ þyns nafns saker/ þag og velkomen
verd/ þt þ er mine Sælu Neilnæmt ad
eg þina vegna lijde z plagadz verde.

XXII Cap

Med

Medkiēning Mañlegs Veik leika/ og vm Mañsins Lyst/ hvad Niegomlegt pad se.

Mit Mangiate klaga eg Ē kieñe mote sialfum mier/ Ja/ pier Drottiñ medkienne eg miñ Veikleika. Þ'ad er opt miog lysted sem mig angrar og yferbugar/ eg sef mier fyrer ad eg vilie vera sterkur og strijda Mañlega/ eñ hversu lysted motkast sem vppa kiemur/ pa er mier pad stor Sorg. Miog lysted og einskis verdt er pad opt og tijdum/ sem mier giorer stoora Freisting/ og pegar eg meina eg mune vera full vrugg ur/ ad þui eg þiñ ecke til neins/ þa mer ke eg strax/ ad eirn lystell Vindblar kañ mig yferbuga.

Þar fyrer Drottiñ salst þu miñ ofull komlegleika/ og miñ Veykleika sem þī er er jafnañ kuñugur/ myskuna þu þig yppet mier/ z frelsa mig fra Ohreinleik

anum

anum/ſo eg ecke olldungis fyrerfarest/ burtkaſtadur og yþervoſen verde/ þad er þad ſem mig ſturlar ſuo opt/ og giorer mig ſkamfullan fyrer þier/ ad eg fell ſo ſarlega/ og er ſo omattugur Girndun um a mote ad ſtanda/ Og þo eg ad ſon nu ecke neitt ſampycke þar wti/ þa bell ur mier þad miog þunge/ og þad er mi er a mote/ ad þer aſtriſda mig ſo/ og mier leideſt Daglega j ſoddan Striſde ad ſtanda/ Af þeſſu kanaſt eg vid mik Veykleika/ ad vonder og ſkadleger Þa nkar falla mier ſliotara j hug/ en þeir vik ta burt aptur.

En eg vilde/ ad þu hiæ allra ſterk aſte Gud Iſraels/ þu ſem elſkar allar truadar Saler/ og ber Umhyggiu fy rer þeim/ villder miſta Mœduſamt ſe vide þeſſs Þienara/ og tuier Aaſtod ve ita j allu hui ſem eg tek mier fyrer Hen dur/ ſtyrk þu mig med Minneſkum Kr apte/ ſo ad ſa gamle Madur og þad au ma Noll/ ſem Andanum er en nu ecke

olld

allðungis vndergieped orded/ þæe ecke yferhond yper honum/ edur yperstiige hañ/ a møte husrtu hañ hlystur ad striꝺa/ so leinge sem hñ velkiest j þessu Ar mædupulla Lyfpe. Æ/ Huad er þetta Lyf ad reikna? Þar Madur mæ alld rei vera frij nie ohultur pyrer Hormun gum og særgrætelegum Eymdum/ þar aller Hluter eru fuller med Snorur og Fiandmeñ/ þuiad þegar ein Hormung edr motlæte er yferstadid/ þa kiemur sñ ur ad Hondum. Jæa/ A medan eg er eñ nu ad striꝺa vid þad pyrra/ þa kiemur margt añad oforvarandis vtã ad mier.

Huorneñ kañ Madur ad hafa þad Lyf kiært/ sem so myklū beyskleika/ ꝛ so ored morgum Eymdum og Harmkuc lum er hladed? Huorneñ kañ þad Lyfs ad nefnast/ sem so margfalldañ Dauda og Eitur af sier fæder? Samt elskast þad af morgum/ so ad marger sig þar jñe gledia og þorlista. Þo Heimurin verde opt wimæladur/ huad sultull/ hie

gomlegur og saunstur hañ sie/ þa forlæ
ta Menn hañ ecke þar þyrer/ þui Nolld
sins Lyst ræður ofmyklu. Enn þar eru
nockrer Niuter/ sem locka Mañ og til
leiga Neimenn ad elska/ enn nockrer sem
koma til hañ ad forakta. Til Neim
sins Elsku leiger Men Nolldsins Lyst
Augna lyst/ og Drambseme Lyppsins.
Enn epterkomande Eymd/ Kualer og
Pyssler/ giora hañ forakianlegañ/ og
koma ad oss Leida til hans.

Enn þui er midur/ ad Nolldsins Lyst
yferviñur Nugskoted hia þeim sem sig
hafa Neimenn giefed/ þui þeir meina
þar mune vera lysteleg Fœda a medal
Pyrnaña/ med þui þeir hafa huorke
Guds Sætleika/ nie Dygdaña jnnvort
is Afkwodleika/ nockurn tyma reint edur
smackad. Enn þeir sem alldungis for
akta Neimenn/ og stunda til ad þiona
Gude vnder andlegum Aga/ þeim er ec
ke okunnugur Guds Sætleike/ sem Ne
imsins Afneiturum er tilsagdur og fyr
er

erheiten/ þeir sia og so klarlega huad myklelega Heimurin þer villt/ og husrn ein hann verdur j morgun mata a Tal nr dreigen.

XXIII Cap.

Ad hafa Huijld j Gude þad eru þau hædstu giæde s mañeskian kann til ad komast j þessu Eyndardal.

Minn Sal/ þu verdur vm þrann alla Hlute/ j ollum Efnum/ og alla tijma ad hafa þijna Huijld j Gude/ þui hann er su eilijfa Huijld allra Hel lagra. O þu allra elskulegaste Herra Jesu/ vnn þu mier ad hafa Huijld j þi er vmfram allt annad/ þad er/ vmfram Heilsu/ Fegurd/ Æru Magt/ Verdug leik/ Kunnattu /Nærþærne/ Riked om/ Meistaraskap/ þægnud/ Glede/ lof/ sæt leika/ Huggun/ von/ Loford/ Forþienu stu/ Girnd/ Gæþur og Gersemar/ vm

fraſk allaſ Saung og Gledſkap ſem Nugſkoted yþergrijpa kaſ. Jaſ vmfr aſ alla Ęngla/ og vmfraſ allaſ Ni unneſkaſ Ner/ vmfraſ alla ſynelega og oſynelega Nlute/ og vmfraſ allt þ ſem þu mnſ Gud ecke ert.

Þui þu mnſ Gud ert ſa allra beſte vmfraſ alla Nlute/ þu ert alleina ſa hæſte/ alleina ſa volldugaſte/ alleina ſa Nægdarfullaſte og fullkomnaſte/ allemaſta ſa ſætaſte og Fagnadarrijka ſte/ alleina ſa þegurſte og prijdaſte/ all eina ſa æſte og yppurlegaſte vmfraſ allt. Ę huorum aller Nlutер/ eirn med ødrum fullkomlega eru/ ætijd vered ha fa/ eg mn alls enda blijfa munu. Þar þyrer/ allt huad þu giæfer mier fyrer vtan ſialfaſ þig/ openberader eda lofa der/ þad vere mier oþijted/ og ecke æ nægianlegt/ efeg þig ſialfan ecke fæ/ fullkomlega feinge og mediæke/ þuiad mitt Hiarta kaſ j Saſleika ecke ad hu ſlaſt nie fullnægiu ad hafa/ vtaſ þad

gans

gange yfer allar Gøfur og ſkapadar Skiepnur/ og huſle alleinaſta ſ þier. O þu miñ allra elſkulegaſte Brwdgume Herra Jeſu Chriſte/ þu allra hreinaſte Elſkare/ þu Stiornare allra Huta/ Huer giefur mier Vange ſaſtar legs Freſis ad þuga til þyn z huſla ſ þier? O þu Drottiñ/ Nær þœ eg noog ſamlega ad rœna huad ſœtur þu ert? Huenœr ſkal eg pyllelega vmſnueñ verda til þíñ? So ad eg ſøkum Elſkuñar þiñe til miñ ſtalpes/ helldur alleina til þíñ/ vmfram allañ Skilning og manta eñ þo epter þeim Nœtte og Mata/ ſiñ Almeñinge er ecke kuſtugur? Nu andvarpa eg optlega z ber miñna Eymd med Trega/ þui mørgu ſliu mœte eg ſ þeſſum Eymdardal/ ſem mig tiþñ ſturlar/ hrygguaſt og Rannſaken giorer/ formyrkuar/ hindrar/ viller/ erter og œreyter mig/ ſo eg kañ ecke haſa lidug añ gang til þíñ/ og þiñar Fagnadar iſſku vmpodmunar njota/ Huer þeir

heilsogu Englar og Andar ollum sku
ndum eru nælæger. O Jesu/ þu eilíf
lega skínande Dyrdar Ljome/ þu sem
ert Huggun allra þeirra Sælna sem i
Eymdunum velktast/ Lattu þig meda
mínar Andvarpaner og margfallda
Þianing hier a Jordu. Mín. Mun
ur er hia þier an Mælroms/ og minn
Þogn talar vid þig/ Huad leinge dreg
ur mín Herra vndan til minn ad koma?
Kom þu mín Drottin til mín vesælls
ar Manneskju/ og gior mig gladværan/
Virkett þínna Hond og frelsa mig aum
an af allre Angist. Kom Herra/ Kom
þui an þín fæ eg vnguan Rosamans
Dag nie stund/ þui þu ert mín Høgna
dur/ ℣ an þín er mitt Bord tomt. Eg
er aumur og nockurn part þangen/ Ja
med Fota Jarnum þungadur/ þar til
þu med Ljose þinar Næveru vidrietter
mig/ giefur mier Frelse/ og lætur mig
sia þitt Andlit. Adrer meiga leita hu
ers þa lyster fyrer vtan þig en mier fell
ur

ur ecke nie kañ falla nockud aſnad enn
þu miſi Gud/ miſn Von z eilifft Hialp
ræde. Eg vil ecke þeigia nie kalla af
ad bidia/ þangad til þiſn Nad ſnyr
ſier vid/og þu talar hid þñra til miſn.
Herrañ. Sia/eg er hier/ſia/eg er hia
þier/þui þu hefr ækallad mig/þiſn kar
og Girnd þiſns Hiarta/þiſn Audmykt
og Hugar æingur hafa hrært mig/ og
Enwd ad koma til þiſn. Þienareñ. Eg
hefe Drottiñ ækallad þig/z girnſt þiſn
ad niota. Eg er til reidu alla Hlute þi
ſa vegna ad þorakta og fyrerlifta/þui
þu hefur þramaſt til hrært mitt Hiar
ta/ſuo eg ſkylde leita þiſn/þar þyrer
Drottiñ ſiertu lofadur/ þad þu hefur
ſyſka Giæfku audſynt Þræle þiſnum/
Huad ſkal þiñ Þienare frainar meir
vid þig tala? Vtan ad audmykia ſig/
og hneigia þier/og ad haſ ſie ækiſd nit
ſiugur ſiñar eigen Vondſku z Overdug
leika. Þiñ Liſke er ecke a medal allra
furdanlegra Hluta Hmens og Jardar

þui oll þijn Verk Drottin eru good og þijner Doomar saþarleger/ og aller Natturer stiornast af þijne Forsio/ Þar fyrer O þu Fodurssins eilijfa Speke/ sie þier Lof og Dyrd/ þig skal lofa mitt Munstur/ minn Saala/ og med mier allar Skiepnurnar/ huer med annare.

XXIV Cap.

Huorneg Madur eige ad hugleida Guds Gafur/ og honum þar fyrer þacker ad giora.

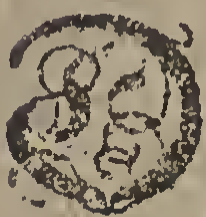

ODtin/ Vpplyk þu Augum mijns Hiarta/ so eg skilie þitt Logmal/ og kienn mier ad ganga epter þijnum Bodordum. Giefe þu mier ad eg þijn Vilia rietteleg a þecke/ og med staerstu Virding z Jd uglegre adgiætne Natturlega z open berlega/ Nagleide og vijdfraegie þijnar Velgiorder/ so eg þier siidann þar fyrer uyklar Packer giore. Enn eg veit fal-

er vijst og medkienne/ ad eg kann ecke þyr er minsta Part þar af/ þier verdugt Lof z Þacker ad seigia/ þui eg er allz þess ooda sem þu veitst mier/ overdugur/ so þegar eg ympeinke þijna Giæsku og Blæte/ þa vanmegnast mijn Ande j mier/ og þyrerverd mig sekum myckle ik þinar Godgiarne.

Nuad vier hofum j Samlu edur Lijfe til ad bera/ jnvortis edur wtvortis/ naat turlegt edur yfernaturlegt/ þad eru allt þijnar Velgiorder/ þar fyrer er þ skylldugt/ ad vier þig so sem milldann Giafara/ af huorium vier allt gott med leked hofum/ verduglega lofum/ z þo eirn hafe meira/ annar minna/ þa er þad allt samann þitt/ þui enn þijn kann eing ehn ad hafa eitt ed minsta/ Sa s mykl ar Gafur hefur medteked/ hann skal ecke hrosa sier af sinne Forþienustu/ nie hioka sier vpp yfer odre/ edur forakta þa sem minne Gafur hafa þeiged/ þui þess minna sem eirn tilleggur skalpll sier.

og þess audmiuklegar og alvarlegar sẽ hañ þackar þar fyrer/ þess meire og betre Madur er hañ/ og sa sem reiknar sig sialfur fyrer þañ allra veykasta og overdugasta/ hñ er best skickadur til ad medtaka þær storu Gæfur Guds. Ef sa sem miñe Gæfur hefur þeiged/ hañ skal ecke vera hryggur þar af/ edur lata sier falla þad illa/ ei helldur hata nie ofunda þañ riska/ heldur elska þig alleina/ og þess framar-lofa þẽna God girne/ þ þu giefur þẽnar Gæfur so yþ erþlokanlega/ og vitbister þeim so mill delega/ olldungis fyrer eckert/ og fyrer vtan nockurt Personu Alit. Aller Nluter eru af þier/ þar fyrer ertu Lofs verdur j ollum Epnum/ þu veitst hvad þi enanlegt er ad giefa einum og sier hvorium/ z hvar fyrer eirn skal hafa meira eñ añar miña/ þui þier tilheyrer einũ þar vm ad dœma.

Þar fyrer Drottiñ Gud/ vil eg hallda þad fyrer storañ Velgiorning/ ad

eirn

eirn hefur ecke myked aþ þui sem hid
yra kalli þyckia þyrer Verolldunne lop
legt og Vegsamlegt/ þo suo/ ad þegar
hann mijtur sijna Fæckt og Besling
skap/ ad honum ecke falle þad þungt/
eda giore sier Sorg z Angur þar aþ/
Nellour mykla framar Nuggun og Ko
nud take/ þui þu/ O Gud/ hefur fæ
ckt og fyrerlitlegt Folk þier til Vina
og þionustu Maña wtvaled/ huad oss
wtvijsa þijner Postular/ huoria þu hef
ur seit til Hofdingia alls Jardrijkis/
Nuorter so olldungis an Riogunar/ j
Audmykt og Einfalldleika/ þyrer vt
an Suik z Vondsku/ vmgeingust j Nei
menum/ ad þeir gloddust vid Forsmæ
er ad lijda fyrer þijns Nafns saker/ og
þad sem Verolldena hryllte vid/ med
toku þeir med Lyst og Eyterlæangan.

Þar fyrer O Drottin/ skal eingenn
Nidur so glædia þa sem þig elska/ og
þijnar Velgiorder vidurkienna/ suo sem
þin Vilie og þad sem þu aþ þijnu Æ
lijfa

liſſa Guddoms Rade hefur tilſkickad/ huar med hann ſkal ſier ſo vel nægia lata/ ad hann ſuo giarnſamlega vilie vera hiñ minſte/ ſem enn annar kann vilia vera hiñ yppaſte/ og ſo vel ſem lata ſier nægia ad ſitta hid nedſta ſem hid efſta/ So vel ad lata ſier liſka ad vera hinn þorakkanlegaſte og forrrlitnaſte/ ℣ ein geſi Meiord edur Embætte hafa/ ſem ad vera ædre og yppaꝛlegre eſi nockur annar i Veroldeñe/ þuiad þiñ Bilie ℣ elſka til þiñar Dyrdar a ad yþergnæ fa alla Hlute/ og mykla þrautar Hugga þann ſem þig elſkar/ ℣ honū Gied felldur vera/ eſi allar þær Velgiærder ſem honum eru veittar/ eda kyñe eñ nu veittar ad verda.

XXV Cap.

Vm þa þiora Hlute/ſem þiena til þeſſiaña Fridar.

Herr

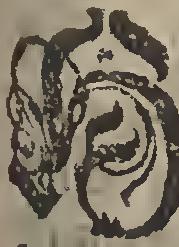

GRan. Min Son/ Nu vil eg kiena þier veg Fridarens/ og þess sana Frelsis. Þjena reñ. Gior þu so Drotteñ sem þu seiger/ þui eg vil giarnañ heyra til. Herrañ. Min kiære Son/ stunda þu epter/ ad giora eins añars vilia meir en þin eigeñ. Vtveldu jafnan helldur ad hafa þañ minsta/ en þañ mesta edur stærsta Hlut. Leita avallt epter þui nedsta Plaatze/ og huorium Manne vnd giefen ad vera. Oska æfinlega og bid/ ad Guds Vilie meige fullkomlega a þier skie og þrañkoma. Sia/ soddañ Mañ eskia geingur a Veige Fridarens z sañ rar Roseme.

Þjenareñ. Drotteñ/ Þesse þin ræ da er slutt/ en þñebindur þo myken full komnegleika. Þad eru fa Ord/ en myk el og diup Meining/ full Avaxtar. Þar fyrer/ ef eg kyñe þetta trwlega ad halda z vardveita/ þa munde Angurse men ecke so sakia a mig/ þui so opt sñ

eg

eg þin hockra Orosemi j mier/ þa met
ke eg ad eg er vikeñ fra þessu lardome/
Eñ þusem alla Hlute meginat/ og lat
ur þier vera kiært Sialareñar Gagn z
Betran/ Margfallda vid mig þina
nad/ so eg kuñe ad halda þin Ord/ z
mina saluhialp verka z framűkuema.

XXVI Cap.

Bæn a moke vondum þa unkum.

GUDe min min Gud/ Vik þu
ecke fra mier. Kom þu mier
til Hialpar/ þuf vonder z hie
gomleger Þankar vpphepia sig j mier
og stoor Vagur og Otrasme plaga
mina Sal. Hvernen kan eg þar sak
laus fram vr komaste Hvernen skal
eg þeim fra mier hrinda. Herran. Eg
vil ganga fyrer þier/ eg vil dempa og
og lacka ba störa z mektugu a Jordu.
Eg vil Dyrd Fagnadarens vppluka/
z syna þier Leindardom huldra Hluta
þier

þienaren/ Drottin Giør so sem þu hefur sagt/ þui þa munu aller vondsleger Dankar flyia fyrer þynu Auglite/ þad er mitt Athuarp og einasta Huggun ad þlyia til þyn j allre mine Neyd/ trua þier og treysta/ ækalla þig ap Hiarta og bidia þolenmodlega epter þine Hugsuslun.

XXVII Cap.

Bæn vm vpplysing Hugskotsins.

O Dh Min Herra Jesu/ Vpplys mig med byrtu þess eilyfa Ljos. Tak burt oll Myrkur wr Herberge minns Hiarta/ vtdrif allt Giælyfe, Hindra allar Freistingar/ sem mier vilia vpsterkar verda Strid þu fyrer mig. Rek a burt oll skadsamleg Dyr/ sem eru vondar Til hneigingar og Girnder/ so fyrer þinn Krapt verde Fridur/ æ yfergnæfanlegt Lop meige hlioma æ heyrast j þeim hei

laga

laga Sal/ þad er j eirnre hreirnre sam viſku. Naſta þu a Vind og dvedur/ ſeig til Siafarens/ vertu kyrr/ z til þeſſ kallda Norðan Vinds/ þu ſkalt ecke blaſa/ ſo þar verde Kird mykel.

Biſend þitt Ljos og þiſi Saðleika/ ad þau lyſe hier a Jordu/ þui eg er ein eyde z odugandleg Jord/ þar til þu mig vpplyſer. Vthell þine Naad hier ofan ad/ vaskua mitt Hiarta med Himneſkre Dogguan/ Giep mier Vatn Gudrækn eñar/ Jardareñar Auglit þar med ad væta/ ſo hun bere goda/ Jat/ þa allra beſtu Avexte. Bidreittu mitt Stiñe/ þad ſem ap Syndaña þunga er nidur þryckt. Vpplypt þu allre miñe Girnd til þeirra Himneſku Fluta/ ſo mier leidest ad huxa vm þa Jardneſku/ af þui eg hefe ſmackad Saðleika þeirrar Himneſku Sælu.

Drag mig fra allre forgeingelegre Nuggū Veralldareñar/ þui eingeñ ſkopud Skiepna kañ ad pridſtilla edur fullnæg

ia

tu giora mine Girnd. Samteeng mig þier med einu osundurslitanlegu Astar bande/ þui þu alleina kant þullnægia þeim þig elska/ og an þijn eru aller Hlutter onnster og einskis verder.

XXVIII Cap.

Madur skal ecke dæma añara Lijferne/ heldur giefa giætur ad sijnu eigen.

SErrañ. Min Son/ þu skalt ecke vera þorviteñ/ eda hafa onytsamlega Vmhyggiu vm adra/ Huad kiemur eitt edur añad þier vid? Fylg þu mier epter Huad attu med þad/ þo annar sie suo og so a sig komeñ? Eda hañ tale og giøre so og so? Þu þarft ecke ad andsuara fyr adra/ eñ fyrer sialfañ þig þarftu ad andsuara og Reikning ad giora/ þui villtu þa hafa þar neitt med? Sia/ eg þecke Huorn Mañ/ Ja/ eg sie og alla Hlute

sem skie vnder Sooluñe/ og veit husrin eñ eirn og sierhusr er a sig er komeñ. Huad hañ peinker/ huad hañ vill/ og huar ad hans Meining hnigur/ þui ei ga aller Nluter mier ad bepalast. Eñ hallt þu þier j goodum Fride/ og læt hiñ añan hafast ad huad hñ vill/ þ ei emur vel yþer hñ einsamlañ/ huad hñ tolar edur giorer/ hañ kañ ecke ad bleck ia mig. Naf ecke Nytun a storu Naf ne. Girnst ecke mykeñ Kuñingskap/ ed ur sierlegañ Vinskap vid Meñena ad hafa/ þui soddañ Nluter vifngla og for myrkua Niartad. Eg villde giarnann openbera þier Neimuglega og leinda Nlute/ og tala witt Ord vid þig/ ef þu villder giefa gaetur ad mine Tilkomu/ og opna mier Dyr þins Niarta. Vert forstall og vakande j Bæneñe/ og nidur læg þig j allum Efnum.

XXIX Cap.

Huar

Huar sie sañur Hiartans Fr
idur z su rietta Betran sie faleñ.

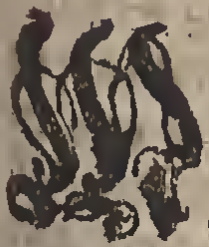

MIN Son/ Eg hefe sagt/ Miñ Frid lat eg hia ydur/ miñ Frid giep eg ydur/ eige so sem Heimureñ giefut/ þa giefe eg ydur. Aller Meñ girnast Frid eñ huad til þess rietta Fridar heyrer/ þ akta ecke aller Meñ. Miñ Fridur er hia þeim Hogværu og hstelætu af Hiarta. Þiñ Fridur er sñefaleñ j mykelle Þolenmæde. Jæ/ Ef þu hlyder mier og epterfylger miñe Raust/ þa kantu hafa mykiñ Frid. Þienareñ/ Huad skal eg þa giora? Herrañ. Giæt vel ad hu ad þu giorer edur salar/ og set þier stad fastlega ad þoknast mier alleina/ z gir nst eckert nie leita nockurs fyrer vtann mig. Dæm ecke forhleyped añara Ord nie Verk/ og fast ecke vid þa Hlute sñ þier eru ecke befalader/ þa muntu ecke so opt edur mieg sturladur verda.

Ecki ad þiña til øngrar Angurseme z øngun Sælar nie Lýfs þianing ad lýda/ þad heyrer ecke til þessum týmum/ heldur þeirre eilýfu Nýtzld og Sæluþeinktu þar fyrer ecke/ ad þu hafer sañan Frid funded/ þa þu finnur ecke til neins Meins/ Meina ecke heldur/ ad þa sie allt vel/ ef þu hefur øngvañ mot gang. Nalld þad ecke fyrer Fullkomleg leika þo allt gange epter þýnu Sinne og Giedþocka. Akta þig ecke heldur mykels/ nie meina þig ad vera þar þý storre Vingan/ þo þu siert Gudlegur z finer mykeñ sætleika/ þui af øllu þessu mun ecke riettþeck:ast sañur eiskare god ra Dygdo/ ei heldur Mañsins Nytse md aukast/ eda Fullkomlegleikeñ þar ýñe faleñ vera.

Þrenareñ. Drotteñ/ Nuar ýñe er þ þa falcdt Herrañ. Þar ýñe/ ad þu af øllu þýnu Hiarta/ offrer þig Guds Vi lia a Hendur/ og leiter ecke þýn stalfs i neinum Hlutū/ hverke storum nie sma um

um/ tímanlegum nie eilifum/ og þack
er Gude mz ʒafnadar giede/ so vel ʒ mot
læte sem Medlæte/ og akter þad huor
tueggia ad ʒofnu/ og þo sii ʒfire. Nugg
un yrde þier fratekeñ/ ad þu þo samt
stert so sterkur og stødugur ʒ Vonesie/
ad þitt Hiarta sie reidubwed eñ nietra
ad lyda/ og riettlæter þig þo ecke sialf
añ/ so sem ætter þu ecke slykt edur so ni y
ked ad lyda/ helldur medkieñer mig Ri
ettlætañ og heilagañ ʒ allre miñe seick
an/ So muntu ganga þañ saña z riet
ta Veg Fridarens/ og munt epter þeir
re obrygdanlegre Von/ sia mig Augli
te til Auglitis ʒ eilifre Glede. Eñ ep
þu kant komast til fullkomlegrar Fyrir
erlitningar þiñ sialfs/ þa skalltu vita/
ad þu muner yfergnæfanlegañ Frid ha
fa/ epter þui sem þier er mogulegt ad
medtaka/ a medañ þu ert eñ nu ʒ þessu
Daudlega Holldsins Nreyse.

XXX Cap.

Bæn vm rietta Alvorugiefne til Guds allema.

Þenaresi. Þad er eins fullkomens Mans Drottins/ ad hans Sinne vijke allorei fra Himneskum Þankum/ og þegar hann hefur sem mest ad sysla/ þa lmte hann sem þad komi ecke vid sig/ ℞ þad þo ecke med fregleika nie flenskap/ heldur med mykellre Alvoru giefne/ og hafe engua oskickanlega gim nd til nockrar Skiepnu.

O þu allra Giæskurikaste Gud/ vardveit þu mig fyrer Ahyggiu þessa lifs/ ad eg verde ecke ofmiog anetiadur af Vmsorgun Lykamlegrar Næringar/ ad eg ecke ap̃ nockre Velyst fangadur verde/ Sælunne til Hindrunar/ ad eg ecke ap̃ nockre Þianing/ orvæntesi og Nuglaus verde. Vardveit mig fyrer þeim Hlutum/ sem verolldesi so freklega gimesi. Vernda mig eirnesi fyrer þeirre Fynd sem þysns Þienara

mara Sal þuſungar og pýnet j þessu daudlega Lýfe/ þuiad eg kañ ecke suo opt sem eg vil/ komaſt til Friamsleika Andans.

O miñ Gud/ þu Owiſkiranlege sæt leike/ snw þu j Beiſkleika fyrer mier al lre Nolldlegre Nuggun/ Nuer mier bø ger þra elſku þeirra eilýfu Nluta/ enn ſtadſamlega lockar mig aptur a mot til ſýn/ med ſkyne nærverande lyſtelegra Giæda og Vellyſtinga/ ſo ad mitt Ho ld og Blood ecke yfervinne mig/ ſo Ver olldeñ og heñar þorgeingeleg Dyrd ec ke ville mig/ ſo Diæpulleñ med ſýnum Slagdum ecke forerkome mier/ Nier til gief mier ſtyrkleika til ad ſtanda a mo te/ Polenmiæde til ad lýda/ og Stødug leik ad býda. Gieþ mier j ſtadeñ allrar Veralldlegrar Nuggunar/ Smurning Andans/ og j ſtadeñ allrar No'ldlegrar Elſku/ gief mier ad elſka þitt Nafn.

Sia þu Drottin/ Matur og Dryck ur/ Klæde og allad sem heyrer til Lýfs

sins Vpphellds/ er þeim hetta Auda þuingunarsamt. Gief mier þar fyrer ad eg soddan Naudsynian sparsamlega brwke/so eg ecke fangesst verde af ofmiklle Lyst þar til. Vilu soddan fra sier ad kasta er ecke mogulegt/þui Natturan þarf Vidurværis med. En ad leita Dhoops og Vellystinga þar þñe/ er i þui N. Logmale forerboded/ þi Noll did yrde þa halstyrugt mote. Amañ. O Drottiñ/ I þessum Epnum bid eg þijn Nond vilie stiorna mier/leida mig og læra/ so eg hafe ecke opmyked þar vid.

XXXI Cap.

Ad Elskañ til vor sialfra/ hindre oss mest þra Gude.

GRRañ. Mín Son/ Þu verdur ad giepa heillt þad er heillt/og hallda einginu epter af þui ẽ þitt er eigid. Þu skallt vita/ ad Elska til þijn sialfs skadar

skadar þig meir en nockur annar Hlutur í Veroldu. Sier huor Hlutur festest vid þig meir eda minna/ epter þui sem þu hefur Lyst edur Elsku þar til/ Sie nu þijn Elske hrein/ einfolld og nett Kiærleeg/ þa kann eingenn Hlutur taka þig fangenn. Þar fyrer gietur ecke þad þier somer ecke ad hafa/ Nalld ecke vid þad sem þig kann ad hindra/ edur rana þig þui þvorkis Frelse. Þad vndrar mig storlega/ ad þu giefur þig ecke all dungis/ og af ollu Hiarta unner a Hendur/ asamt ollu þui sem þu kant ad hafa edur gietnast.

Nuar þ hefur þu þarplausa Angur seme/ og mæder þig med oniptsamlegre Vmhyggiu. Ef þu hiellder þier vid minna Velþoknan/ þa pinder þu ecke til neins skada. En ef þu leitar eins ad ofars/ og vilt vera hier og þar/ epter þínum eigenn Vilia og Giedþeckne/ þa ertu alldrei med mak eda frid fyrer Angre/ þui allhafnt þyker þier eitthuad ad

allskadar þiggur þu nockud þad sem þi
er sie a mote.

Þar fyrer hefur þu eckert Gagn af
nockru þui sem þu wtvegar edur sam
ansafnar hiá ytra/ Helldur er þier þad
gagnlegra ad forakta/ og ollioungis af
þínu Hiarta ad wtraeta/ Og þetta skal
ltu ecke allelnaasta skied hafa vm Gods
og Riskedæme/ Helldur og eirnesi vm
tímanlega Vpphefd/ og Girnd þæfei
ngelegs Lofs/ Huad allt med Verolld
unne forgeingelegt er/ Hvig stod^r z lísted
andleg Hegdū/ ef andans Alvorugiesp
ne er þar ecke med. Sa Fridur varer
ecke heldur leinge/ sem vtvortis er leit
ad/ ef þa riettu Hiartans stadfestu van
tar/ þad er/ ef þu helldur ecke fast vid
mig/ þa kantu vel forandra þig/ en ecke
þorbetra/ þui of lítellre Ordsok kasi þ
til bera/ ad þu mater þui sem þu vill
ber omfiwed hafa og en meira til.

XXXII Cap.

Þan

Bæn vm eitt hreint Hiarta og Himneſka Speke.

JEsnareſt. O Gud/ Skyrk þu mig med Naad þíns heilaga Anda/ Gief mier Krapt ad meiga styrkiaſt j þeim íſira Mañenum. Frĩa mitt Hiarta fra allre onýtſamlegre vm hyggiu og Syſlan/ ad eg ecke þangeſt verde/ aþ margvíſſlegum Girndum/ hu arke til hærra Hluta me lægra/ helld ur ad eg akte alla Hlute fyrer þorgein gelega/ ẽ eirneſt ſialfan mig/ þui ecke ert er varanlegt vnder Sooluñe/ helld ur er þad allt þarfeingelegt og angrar Mañſins Hiarta. O huad víſs er ſa Madur/ ſem þetta ſo alýſtur.

O Drottiñ/ gief mier Himneſka Speke/ ad eg mætte læra ad leita þíñ vm fram alla Hlute/ þig ad þiña/ þig ad þecka og elſka vmfram allt/ og vm alt añad ad ſkynia eyter Skickan þiñar Speke. Giep mier og þaſi Vijſedom/

ad eg

ad eg kunne ſia vid peim ſem pyrer mier Nræſna/ og Polenmodlega vmbera pa ſem mier eru a mote/ Pui pad er ſtoor Vijsdomur ad læta ecke veipla ſier aþ husrium Vinde/ eda hlijda peim ſem fagurt gala/ ſo ma Madur paſſ vpp byriada Veg ohræddur framganga.

XXXIII Cap.

Madur ſkal ecke akta huad Veralldeñ hellour vm hſi.

EKRaſi. Min Son/ Lattu pi er ecke illa lijka/ þo ſumer meine ecke vel vm þig/ eda tale þ þu ogi arnaſt heyrer. I þm efnum ſkalltu all tijd ſ̄ munſt halldа af ſialfum þier/ og trwa þ engeñ mune verre eſſ þu/ Ef þu vxrer hid jſtra vel ad þier/ þa mund er þu lijſted akta framhleipeñ Ord. Pad er ecke lijtell Vijſdomur/ ad peig ia a medan illt geingur a/ og ſnwa ſier hid jſtra til mijn/ z ecke læta Veralldar

eſſar

arenar Doma hryggia sig eda hindra.

Hin Fridur a ecke ad vera komen vn der Tungum Manna/ huort helldur hr virda p hier vel eda illa h pu giorer ha ert pu hin same Madur. Huar er sann Fridur/ Ara og Vegsemd? Er pad ecke allt hia mier? Par fyrer/ Sa sem ecke girnest Mosiunum ad poknast og ecke er hroddur pyrer pui/ ad hann mune peim misposknast/ Sa kan ad ha fa mykenn Frid/ Puiad allur Hiartans Droleike og Hugskotsins okyrd/ kiemur aftad huort af osticckanlegre Elsku edur opmykellre oparfre Nrodslu.

XXXIV Cap.

Bæn ym Hialp i mliggian de Normungum.

Kienareñ. DRotin/ Lofad sie pitt Nafn ad eilifu/ pad pu he fur viliad lata pessa Normung og Motlæte yfer mig koma/ eg kann ec

ke

ke þar hia sleppa. Æfi mier er þorf
ad flyia til þijn og bidia þig þu hialp
er mier/ og later mier þetta snwast til
hins gooda. Drottin/ eg er nu vnder
þryckter/ og mitt Hiarta er æingrad/
af þui þetta nærverande Motlæte plag
a mig/ jæa/ min hiartkiære Fader/ Nu
ad sk eg seigia? Midt a millū Norm
ungafia er eg hondladur og fangen/
Nalltu mi vid z mig leis af þssare stūd
Æfi þess vegna er eg komen j þessa stu
nd/ ad þu auglystur verder/ j þui ad eg
fyrst nidurlæckadur verde/ og sidan leys
est og prelsest af þier. Þar fyrer O
Drottin/ Lat þier þoknast mig ad prel
sa/ þui huad skal eg giora an þūnar
Og huert skal eg leita vtan til þijn?
Drottin/ Gief mier þo Polenmæde
ad þessu sinne og hialpa mier/ þa mun
eg ecke ottast/ Drottin min Gud/ huad
sem a mig verdur lagt.

Æfi huad skal eg seigia þess a millū?
Drottin/ verde þin Wilie/ eg hefe þad
þor

forskulldad/ad eg skule so straffast/ þa
þyngast ꝛ plægast. Þad hlytur so til ad
ganga ad eg þetta lijde/ Gud giæfe eg
kynne bera þad þolenmodlega/ þar til
Herrans afliettir/ og þar verda god vm
skipte æ. Ef vegna þess þyn Nond
er Almæltug/ þa kann hun vel supta
þessare Piænning af mier/ og mykia he
liar Uhlaup/ so eg ecke vlldungis syner
þareft/ sua sem þu hefur optlega adur
giort vid mig/ Min Gud og Myskun
same Fader/ Jæa/ þess þyngra sem a mi
er liggur/ þess auvelldlegar kann hæg
te Nond þess allra hædsta/ ad snua þui
a goodann Veg.

XXXV Cap.

Ad Madur skule hia Gude alleina leita Hialpar og Huggunar/ ꝛ engvann eigenn ervænta hvad sem ageingur.

Herrann

Ferran, Min Son/ Eg er Drot
ten. Sasem þig styrker a Veige
Normungareñar. Kom þu þar
þyrer til mãn/ þegar þier geingur a mo
te/ þui þad hindrar allra mest þa Nim
nesku Nuggun/ ad þu giefur þig so seinf
og treglega til Bœnareñar. Þui mdur
eñ þu leitar mijn af Alvoru og Root
þijns Hiarta/ þa leitar þu ad Nuggun
vijda anarstadar/ og hefur af þier med
alvoruis Hlutum. Þess vegna geingur
þ so til/ ad allt þ kañ þier ecke ad hial
pa/ jñ til þess þu kañast vid/ ad eg sie sa
einaste Naudhialpare/ allra þeirra sm
a mig vona. Þui an mijn er eingeñ ri
ett Hialp/ eckert nytsamlegt Rad/ nie
varanleg og stadfest Bot. Lattu nu
þisi Anda styrkiast epter þetta Storm
vidre/ Endurnær þig nu aptur vid Ci
os miñar Mijskunar/ þui eg er nu kom
eñ alla Hlute/ ecke ad eins allvungis/
Heldur og yferflodanlega ad Endur
bœta.

Eda

Eda meinar þu ad mier ſie nockur Hlutur ohugur? Edur eg ſie lyckur þeim ſem lofa nockru/ eſi enda þad ecke? Kiarte/ Huar er þijn Tru? Statt ſtodugur og bijd/ Vert hraustur og þolenmodur þu fær vel Huggun j rietta tijd/ Bijd og vona a mig/ Eg vil koma og hugſa ala þier. Þad er ecke nema Niegome all ſu Freiſting/ ſem þig þuingar/ og all ſu Nædſla ſem þig ſkielfer. Huad þeter ad hyggia fyrer okoninum Tijmū aſtad med ſier eſi eina Nælling ofan ad adrar Huorium Deige næger ſijn Piaūing. Þar fyrer er þad hiegomlegt ẽ til ontſtis/ huort ſem Madur hryggeſt edur gledur ſig yfer Dordnum Hlutum ſem kan ſkie alldrei framkoma.

Eſt þad er Mannlegt ad freiſtaſt og talaſt af ſoddan Þonkum/ og er Teikn til ſtiellrar Hugbreyſte/ ad Madur lætur Diofinarens Jnblæſtur ſo ſnart villa ſig/ þui Diofinn gillder eins huort heldur hann gietur talt og ſuiked eitn/ med

ſyſku edur oſyſku/ eda hvort hann fyrer kiemur einum med Elſku til narveran
de Niuta/ ellegar Nrædſlu/ fyrer þui
ſem epterkomande er. Ef þu ſkallt ecke
vera kuſsande nie Ottaſleigeſt. Trv
þu a mig/ z ſet þyna von a mynna myſk
unſeme/ Þviad þo þu ætler ſtundum eg
mune vera langt fra þier/ þa er eg opt
ſem nælægaſtur. Jæ/ Þegar þier þyk
er ſem allt ſie þared og wigiort/ þa er
optſinnis fyrſta ſo tyme til ad yfervinna/
og þa nockurn fraſagang. Ecke er hv
ſvur allt vmſturnad/ þo einn edur anar
Nyttur meige falla Bæglega a þier ed
ur mote þynu Giede. Þu mætt ecke
dæma epter þui ſem þier nu ſynest vm
hvad fyrer ſig/ Þu mætt ecke hellour
ſetia þier ſo hungt fyrer ſier hvorta ſtu
rlan/ hvadan ſem hun kiemur/ eins og
all Nialpar von være fra þier tekinn.

Þu ſegiſt ecke meina/ ad eg hafe vilð
ungts yfergiefed þig/ þo eg ſende þier
Mottæte til Nanda/ eda take fra þier

tyman

ómanlega Nuggun/ þuiad þetta er ve
ur til Nimnariſkis. Þar fyrer er þad
mykiu nytſamlegra hede fyrer þig z ad
ta mína Kienara/ ad þier jdkeſt j mot
lætenu/ heldur eñ þaur gange allt epti
er þdar eigeñ Vilia. Eg veit og þecke
þína Heimuglega Panka/ þad er nyt
ſamlegra til þinar Saluhialpar ad
þu ſiert laateñ vera fyrer vtan Smeck z
tilþiñing nockrar Nuggunar/ ſuo þu
vpphrokeſt ecke af Velgeingneñe/ edur
ſkærer þig aþ þui ſem þu þo ecke ert.
Þad ſem eg hefe giefed/ þad man eg vel
aþ þier taka/ og giefa þad eirneñ aptur
nær eg vil.

Þar eg hefe giefed þier þad/ þa er þ
mitt/ og þo eg take þad aptur/ þa tek
eg ecke neitt fra þier/ þui vll god z full
komeñ Giøf kiemur af mier. Þeſſ veg
na þo eg ſticke þier Motlæte edur nock
urre konar Þianning til Handa/ þa vert
ecke Mæglunarſamur/ eda ſtrokteñ j
þínu Hiarta/ þui eg kañ ſnarlega frel

sa þig/og snwa allre þine Hormung i Glede/ Og þegar eg breyte þañeg vid þig/ þa er eg sami Reitlatur og Lops verdur. Ef þu skilur þetta rietteleg/ ef alhytur þad epter Gaffleikanum/ þa munttu ecke framar meir/so hriggur nie vonar lyted verda i Motgangenum/ heldur myktu meir gledias og packer gi bra. Ja/þu munt reikna þier þad fyr er stærsta Glede/ ad eg straffa þig og hiapesst ecke vid þig i neinu. So hep eg sagt til minna elskulegra Cæresueina lyka sem min Fader hefur elskad mig/ so elska eg ydur. Eg sende þa ecke til synanlegrar Glede/ heldur til myke larr Barattu/ecke til Virdingar/ heldur til Dyrdingar/ecke til Iduleysis/ heldur til Eyrdis/ecke til Nytsemdar i Rosemi/ heldur til ad bera myken A vext i Þolenmæde. Min Son/Taktu epter þessum Ordum.

XXXVI Cap.

Hvar

Hvørneſt Madur ſkule liſtels virda alle Skiepnurnar/ oppa pad hafi kuñe þiña Skaparañ.

Jenareñ. O Drottiñ/ Eg hefe eñ nu metre z frekare Mædar þørf ſkule eg komaſt til þſſ/ ad hüke nockz madur/ nie oñur ſkopud ſkiepna/ kuñe hindra mig þra þeſſu/ þui ſo leinge ſem nockut Hlutur helldur mier/ þa kañ eg ecke þrÿ og ohindradur fliÿia til þÿn. Sa girneſt fullkomlega til þÿn ad þlyia/ ſem ſo ſagde Gud græfe eg hefde Vænge ſem ein Dwfa/ ad eg kynne burt þliuga og koma til Huÿlldar. Huad er rolegra eñ eitt einfallt Augnablick Og huad er þrÿmæglegra eñ ad girnaſt eckert hier a Jordu? Þar fyrer verdur Madur ad ypergiepa alla Hlute a Jordu̇ñe/ forakta ſialfañ ſig fullkomlega z i þañ mæta hætt vpphafeñ j Anda/ Sia og ſkynia ad eingeſt Hlutur med ol Skiepnaña ſie ſamlÿkiande þier/ þa

allra Hluta Skapare. Vtan þui eins ad madur sie frꝛ fra allum skopudum Hlutum/ þa kann hann ecke vera ohind radur/til ad yfervega og stunda Gudle ga Hlute. Þess vegna þiñast suo þeir þeir sem þiona Gude af rietter Hvgsu ad þeir kuña ecke fullkomlega skilia sig fra þessum þorgeingelegu Hlutum.

Hier til er nu Þorp a storre Mad/ sem vort Sine og Smt so yfer sig hefir Þad er ꝛ lytels verdt/ huad Madur vil og hefur til ad bera/ ef hann er ecke so vpphafenn j Anda fra allum skopudum Hlutum/ ꝛ alldungis samteingdur Gude. Sa sem nockurn Hlut hatt aktar eð ur mykels virder/ vtan þann eina Omak anlega og eilyfa Godda/ hann mun leing ge vera lytels verdur og langt liggia/ Þuiad allt þad sem Gud ecke er/ þad er eckert/ og skal eckert aktast. Þar er stor Mismunur a millum þess Vissoma/ sem eirn vpplystur og Gudhraddur/ og þess ẽ eirn lærdur og astundunarsamur

Madur

Madur hefur/ Þui myklu ædre er sa Vijsdomur sem kiemur hier ad ofan af Bruñe Gudlega Jñblæstrs/ helldur en sa ſ̃ med myklu Erfide fæſt kañ af Manlegre Skynſeme.

Marger girnaſt ad ſkoda og ſkygnaſt vm Guddomlega Nlute/ eñ hyrda ecke vm ad joka þa Nlute ſ̃ þar til heyra. Þad er og ein ſtor hindran/ ad Madur helldur ſo faſt vppa þaug wtvortes Teikn og ſynelegu Nlute/ eñ hefur ſo lytid til ad bera/ af þui ſem þienar til ad det da ſiit eiged Nollo. Eg veit ecke hu ad vier hofum fyrer oſſ/ huer Ande oſſ drifur/ eda huad vier hofum til þeſs/ ad vier ſteum andleger edur Chriſtner kallader/ og þar fyrer halldner/ þar vt er þo ſo ſtort Erfide hofum/ Jæ/ Vm ſuif og Ahyggiu berum vm þorgeinge lega Nlute/ eñ myog ſialldan lætum oſſ til Hugar koma alvarlega ad gaumgæ efa/ hvernen vorum ſære epnum ſie va red. Og þo oſſ meige huarfla þad ſ̃

Nug/ eda vier mſetium oſſ þad/ þa er þui midur/ ao vier þollū ſnarlega þar þra aptur/ og athugum ecke vor Verk/ med riettre Þropan/ ſo ſem oſſ bære. Vier giefum og ecke giætur ad/ huerū eſi vorum Tilhneigingum ſie vared nie lætum oſſ angra huad ohrein ad eru oll vor Verk. Allt Nollū hafde fot diarfad ſijna Vegu/ þeſſ vegna kom for dum Synda Flooded. Med þui nū vor Tilhneyging hid jſtra er fordiarfud og ſpillt/ þa hliota og eirnefi oll verk ſem þar af koma/ fordiarfud ad vera Huad ad ſeku er Teikn til þeſſ/ ad þar ſie lifſtell Kraptur edur Styrkleike jſi vorfis/ þui goder Avexter og Lifnadur koma vt ap Hreinu Hiarta.

Meſi þiaga ad ſpyria ad/ huad mykid eirn giorer ad Verkum/ Eſi af huerſu mykelle Dygd/ edur huerium Krapte hann giorer þad/ þar verdur ecke ſo fre ſt epter leitad. Meſi ſpyria vel epter huerſ eirn ſie. Rykur/ Meſtugur/ frid ur

ur/ storstandougur/ Lærdur edur goodur Evidis madur/ Ein huørt hñ sie and lega Voladur/ Volenmodur/ hogvær/ ñelegur og Gudiækin/ þar leggia fæsti er til/ So mikla Men af Natturuñe þad ytra/ eñ af Nadene snwa þeir sier til þess ñra. Natturan þer opt vilt/ eñ af Nadene vonar Madur a Gud/ so hann nm ecke steika.

XXXVII Cap.

Huorneñ Madur skule afneita sialfum sier/ og snelda sig þra ollum Holldlegum Girndū.

Erran. Kiære Son/ þu kant ecke fullkomlega frij ad verda/ vtan þu ollungis hafer afneitad sialfum þier/ þuiad aller sem eiska sialfa sig/ aller þorvitner/ Ragiarner/ Lostasamer/ þeir sem jafnan leita þess sem þa sialfa lyster/ enn ecke þess sem Christo til heyrer/ þeir eru

fangader/ Þeir vppheimtia og styppa marga Klute/ ẽ þo haka enguan stad. Þui allt hvad ecke er af Gude/ þad hlyt tur ad þyrrkarast. Þar fyrer merk þu og legg j mijke/ þesse fæu/ eñ þo þullko minu Ord/ yfergiek þu alla Klute/ So fijkur þu alla Klute/ Fordast Agirne/ so pijkur þu Roseme. Þeinktu vm þetta med stalfum þter/ og ef þu giorer þar epter/ þa muntu reina ad þad er Satleike.

Þienaren. Drottenn/ Þetta er ecke eins Dags verk edur Barnaleikur/ Jæ/ J þessum þæum Ordum er j hiefalenn allur Fullkomlegleike eins Gudrækins Manns. Herrann/ Mijn Son/ Þu matt ecke strax snwa fra/ þo þu heyrer Veg Fullkomlegleikans nefndann/ heldur lata þig þar nr vpphuetia/ til þss ad fie vpast epter ædre Klutum/ og med Gps erleangan þar til stunda. Eg vilde þu værer so langt komenn/ og þier vare svo vel hallad/ ad þu elskad ecke mier sial

fæd

þan þig/ og þu hellder þig stadfastle
ga vid mig/ og mins Foduts Vilia/ t
eg hefe þier openberad/ þa þieller þu
mier vel j Gied/ og munder alla þijna
Lyfdaga med Frid og Glede fram leida
Enn þig vantar ecki nu marga Hlute
ad yfergiefa/ Ef þu giefur mier ecke
allt j Vallo/ þa gær þu ecke helldur af
mier þad þu girnest. Eg vppa þad þu
þiggur verder/ þa rædi eg þier/ þu kaup
er af mier Gull/ þad j Elde er hreins
ad/ þad er himneska Speke/ sem oll
Jardneske Andæfi Fotum tredur. Þu
skallt og fra þier kasta allre Jardnesk
re Speke/ ollu þui sem af Mannunu
er/ og sialfum þier vel þellur.

Eg eg seige þier/ þu skuler taka aud
mydelega og lijtela akrada Hlute/ fyrer
þa sem eru fyrer Heimenum kyrmæter
og kostuleger/ sokum þess ad su sama
Himneska Speke/ sem ecke helldur my
ked af sialfre sier/ ei helldur leitar affha
lldz a Jordusie/ hun er olldungis hall

deff

dest Adkuædalaus og einskis verd/ og hesse er nær forgleymt medal Manna/ þo marger myked af hesse seige/ og vm hana tale. Nuorter aderu j Lifnaden um længst þar fra/ saamt er hun eirn dyrmætur Gimsteirn/ og su kostulega Perla/ sem fyrer morgum er huleñ.

XXXVIII Cap.

Vm Ostodugleika Mañlegs Nugskots/ og ad Madur skule wtvelia Gud vmfram alla Nute.

HJære Son. Trwdu ecke of mog þsnu eigen Sinne/ edur fylg þui epter/ þad kann vera nu a þessa hatt eñ snarlega vmbreytast og verda odru visse. Þui so leinge sem þu liser/ þa ert tu Ostodugleikanum onderorpeñ/ þu ert stundum gladvær/ stundum Sorgande/ jafnvel a mote þsnum eigen Vilia Stundum ertu vel til Frids/ stundum ang

angurvær/ stundum Gudrækelegur/ stundum Ogudrækenn/ stundum kostgiæfenn stundum forsomunarsamur/ stundum med þungu enn stundum med liettu Giede. Enn einn vijs Madur/ og hann sem er vel vppfræddur j Anda/ stendur stodugur vmfram allt þetta/ þui hann hugar ecke vm til huors hann þiænar/ edur huadan þ ostodugu Vedur stendur a hann/ helldur stundar hann þar til/ ad allar Hræringar hans Sinnis/ nytsamleg ar verde/ og leide hann til þess rietta og besta Enda.

Þui med soddan hætte kann Madur o bifanlegur standa/ og hallda sier til minn med empolldu Auga an allss Apes/ huada Tilfelle sem ad Hendum kiemur. Og þess hreinna sem Hugskotsins Auga er/ þess stoduglegar kann Madur framganga/ huada Vedur sem ydynur. Enn Hugskotsins Auga verdur opt blindad j þann maata/ ad þad fær Alit til einhuors gyrnelegs sem hann

fyrer kiemur/ og pinst skalldan frij fra peim Fleck/ ad leita sijns eigen gagns og Lysteseme. So komu Gydingar for dū til Bethania, til Mariam z Marcham/ecke vegna Jesu/ helldur til ad sia Lazarum. Þess vegna verdur Madur ad hreinsa Auga sijns Hugskots og Meiningar/ ad pad sie skiett og riett/ Norfe jafnan til mijn/ huad adad sem fyrer kiemur.

XXXIX Cap.

Peim sem elskar Gud/ hørum eru allar hluter satar z vel smackande.

Jesus segir. Gud er mikil og allar Hluter/ Hvad kan eg Heilsusamlegar ad girnaste? Hvad satt z vel smackande Ord er petta? Ēn pad er peim po alleinaste satt sem elskar Orded/ eda ecke Neimen/ edur nockud pad sē j Neimenum er. Gud er mikil/ og allar Hluter eru mijnar/ Pad er einum hygn

sijm

um Mate nog sagt/ og þeim sem þad elskar er Glede ad hafa þad sem optast yfer. Aller Nluter eru Gledesamer/ þar sem þu ert nalægur/ en þar ſ þu ert ecke nalægur/ þar eru aller Nluter leidenleger/ þui þu gierer Rosami Hiartat þu gierer mykenn Frid og Nattyd lega Glede. Þu gierer þad/ ad Madur þiggur sier gott af ollum Nlutum/ og lopar þig þar ecke. An þijn kann eingenn hlutur velpocknast/ þui ef þ a þocknan legt z velsmackande ad vera/ þa hlytur þijn Mad ad koma þar til/ og þad hlytur med Kriddum þiggar Speke ad yfer dreyfast.

Huad kann þeim illa ad smackast/ sem þu smackast rietta og vel? Og þeim sem þu smackast ecke/ huada Lyst eda Glede kann hann ad hafa? En þyrer þigge Speke munu Witringar þessa Heims/ og þeir ed Nolldlegann Smeck hafa/ hlad na og ad ongum verda/ þuiad þar inne þigga þeir ecke annad en Niegoma z Da

uda

uda. Ef huser er sem þier eptersylgia
med Fyrerlitning Veralldlegra Hluta
og Holldsins Deyding/ þeir eru sañtet
nder Spekingar/ Hui þeir eru snuner
fra Niegomanum til Gañleikans/ og
þra Holldenu til Andans/ soddañ mañ
eskium smackast Gud vel/ og huad gott
sem þinst hia Skiepnunū/ þad færa þe
ir allt Skaparanum til Lops og Dyrd
ar/ þo er þad olyst/ Jm/ mtog olyst/
smeckur Skaparans og Skiepnuñar/
Eilyfdareñar x þessara Æfe stunda/
þess oskavada og þess vpplysta Lios.

O þu eilysþa Lios/ sem yþergeingur
allt skapad Lioos/ virdstu ad skyna hier
vpan af Nædeñe med þynnm Biartle
ik/ allt hid yfsta mins Niarta i giegnū
ad ganga/ x mīn Anda med allum ha
ns Kroptum adhreinsa/ gledia/ forkla
ra og lyfga/ so hañ hallde sier pastle
ga vid þig med Glede og yferpliosanle
gum Fognude. O hvenær mun þesse
Neilsusamlega og æskelega stund koma

þad

ad þu sedier mig med þiñe Naveru/ og siert mier allt j ollu/ so leinge sem mier giepst þetta ecke/ þa hefeg ecke fullkom in Fognud. Eñ þui er midur/ ad sa gamle Madureñ liper eñ nu j mier/ og er eñ nu ecke olldungis Krossfestur/ edur fyllelega daneñ. Nañ girnest eñ nu stedelega a mote Andanum/ Nañ byriar illvorttis Strijd/ og lætur ecke Riike sal arenar j Fride. Eñ þu Drottiñ sem rædur yfer Siafarens Olgu/ z gisrer þar uppæstu Bylgiur sliettar og kyrrar/ Riis upp og hialpa mier/ Sundurdreif þu Neidingiunum/ sem hafa Lyst til Strijds. og sundurslaa þa med þiñe magt. Sijn þijn Dasemdarverk/ suo þijn hægre Hond prijfud verde/ þui eg hefe ecke nockra Von eda Athuarf/ vtann þig alleina Drottiñ mina Gud.

XL. Cap.

Ad Madur sie alldrei byrer vtan Astrijdu z Freistingar hier i lijfe.

Ætrafi. Min son/ þu ert alldrei fyrer utan Nattu j þessu Lijfe/ helldur þarft þu andlegra Herklæda mj so lenge sem þu lifer/ Þu byr midt a millum þina Ovina/ ⁊ hefur Armæsum ad mæta til hægre og vinstre Handar/ Þar fyrer/ ef þu hlijfer þier ecke jafn añ med Skyllde Þolenmædenar/ þa verdur þu snarlega sar. Þar ad auke/ ef þu setur þier ecke fastlega j Sine/ alla Hlute mina vegna ad vmbera med Lostugum Vilia/ þa kantu ecke ad standast soddann Angist/ edur komast til Sigurvinningar Vivaldra/ Þar fyrer verdur þu ad preingia þier Karlmannlega j'giegnum og taka Hraustlega vid ollu þui sem þier kastast a mote/ þui Himna Brauded verdur giefed þeim sem yfer vinna/ en stor Eymd er yfer þeim sem treiger og lafer eru.

Ef þu leitar epter Hugld j þessu Lifi/ Huorneñ kantu þa ad komast til þe

irrar

ittrar eiliſu Hufſldar? Þeſſvegna ſkal
tu ecke ſtunda vppa mykla Roſeme/ he
ldur mykla Þolenmæde/ og leita þeſſ
ſaña Fridar/ ecke a Jorduñe/ heldur a
Himnenum/ Ecke hia Mofunum ed
ur odrum ſkopudum Hlutum/ Helldur
alleinaſta hia Gude. Sokum Elſkuſ
ar til Guds ſkalltu vmbera alla Hlute
So ſem er Mæda og Ervide/ Hrelling
og Harmkuæle/ Neyd og Angiſt/ Kra
nkdæme/ Drieſtur/ Bakmæle/ Laſtan
er/ Fyrerlitning/ Spott/ Stroffun og
forſmaun. Þeſſer Hluter aller hialpa til
Gudlegra Dygda/ Þeſſer Hluter reina
Chriſti Skoolabørn/ Þeſſer Hlufer til
reida þa Himneſku Koronuſ þui fyrer
litla Madu og Ervide vil eg giefa ei
liſ Laun/ og fyrer ſmanlegt Spott z
Fyrerlitning/ eiliſa Dyrd z Vegſemd.

Eſi meinar þu/ ad þu ſkuler þaſa
aſi haſa andlegar Hugganer/ epter þ
ſium eigen Vilia? Ney/ Þad haſa mi
her Lærefueinar ecke haſt/ heldur my

ella Armadu/ margfalldar Freistingar og stora Eymd/ og þetta allt haþa þe ir Polenmodlega lided og treyst Gu de meir en sialfum sier/ þui þeir vissu vel/ ad þessa Heims Motlætingar eru ecke verdar þeirrar tilkomande Dyr dar. Eda villtu strax grijpa vid þui s adrer haſa naumlega epter mykla An gist og Erfide kuñad ad komast til? Bijd þu Drottins/ Vert hughraustur og strijd Kallmannlega/ Vert ecke orva ntenn og fall ecke fra/ helldur voga diarf lega/ bæde Lijfe og Sælu fyrer Guds Dyrdar saker/ Eg vil hid fullkomleg asta endurgialda þier þad/ og vera hia þier j allre Neyd og Normung.

XLI Cap.

A moke þorhleipnum og þm nistum Veralldarenar Dome.

Mis

MIn Son/ Set þitt Hiarta z Siñe fastlega til Drottins/ z akta ecke Mañaña Doma þegar þín Samviska er hrein og saklaus/ Þad er gott og hialpsamlegt j soddan mæta ad lýda/ og fellur ecke þungt þeim sem af Hiarta eru lýste later/ og meir treysta Gude eñ sialfum sier. Marger eru skrøpuger og tala margt/ þess vegna er þess miñe Trwnadur a þeirra Ord leggiande. Þo ad S. Paall legde sig til sierhuørium Mañe ad þoknast epter Guds Vilia/ og gior dest ollum allt/ samt seiger hann ad sier sie þad fyrer minsta koste af Mañlegū Deige dæmdur ad verda.

Hann giorde þad frekasta honum mogulegt var/ sokum añara Saluhialpar og Betrunar/ eñ þad hann yrde epter era af odrum ymisllega dæmdur og forsmadur/ þ kuñe hñ ecke hindra mig fra bioda/ þar fyrer bifalade hann þad Gude sem allt veit og þecker/ hlýpde sier z

varde mz auðmykt z Polenmœde þ vou dum Tungum/ og þeim sem vppþeink tu skadsamlega Lyge a mote honum/ z fyrer þeim sem epter siñe Nreckvisse/ hrosudu sier apz slykju/ þo gaf hañ þeim stundum andsuar/ so þeir veyku skylde ecke hneyxla sig a hans Þægn. Nuad villtu þa ottast ad verda dæmdur af eir ure Daudlegre Mañeskju/ sem j Dag edur a morgun kañ vera burt sutpt/ Ot tastu Gud/ þa þarftu ecke ad hrædast Ognaner Mañasia. Nuad meinar þu nockur kunne ad skada þig med Ordum edur Driette? Jm/ hañ skadar stalfañ sig meir eñ þig/ z kañ ecke vmflyia Gu ds Rietlætis Dom/ þar fyrer skalltu hafa Gud fyrer Augum/ z ecke giallda Motstædleg Ord j giegn. Þuiad/ þo þier meige stundum þykia sem þu ligg er vnder og verder ad lyda Smæn og last/ sem þu hefur þo ecke þorskullbad þa vert ecke opolenmodur nie reidur þar vtaf/ so þu mz Þolenmœdeste/ nyntet

ecke

ecke þína Koronu/ Nelldur stæ þu til mín j Himmenn̄/ s er mattugur til ad þrelsa eirn og sierhuorn fra allre skom̄ Forsmæan og Rangindum/ og þar med ad endurgiallda huorium og einum epter sínum Verkum.

XLII Cap.

Huorneñ Madur skule olldum gis yþergiþa sialfan sig/ og leita Fryheita hia Gude.

Jñ son/ Yþergiþdu þig/ þa þiñur þu mig/ Legg sia lfum þier eckert til/ eda reikna þitt eiged ad vera/ suo muntu þa mviðing j ollum Efnum/ þui þier verdur a somu Stundu stærre Nad giefeñ/ Jæa/ straz sem þu aþsteigr og þorleggur sialfan þig/ og tekur þad ecke aptur. Þ Jenareñ. Herra/ Huad opt skal eg þa afneyta sialfum mier? Eda j huorju a eg ad forleggia

mig ſialfann Herran/ Allſtadar og vll
um ſtundum/ ſo vel j ſmaau ſem ſtoortu
eg tek eckert vndann/ Eg vil hafa þig
berſnaudann j ollum efnum/ Hugſuen
kantu annars ad vera minn/ eda eg þinn/
ef þu hefur ecke alldeilis ſkylld þig vid
þinn eigenn Vilia/ hvad hid ſiara z ytra.

Nu þeſſ betur og þuotar ſem þu gior
er þetta/ þeſſ betra er þad fyrer þig/
Þeſſ betur og Giorſamlegar þorkiaſt
þu vnder/ z þeſſ mette Avinning þar þu.

Sumer afneyta ſialfum ſier/ eſa þo
med ſkilorde/ og taka nockud vndann/ þui
þeir treyſta ecke Gude fullkomlega/ og
vilia þui ſialfer forſorga ſig/ Sumer af
neita ſier ſtrax j byrſtu/ en þegar Freiſ
tingenn kiemur ad Hondum/ þa ſnua þr
aptur til ſinn ſialfra/ og kuna þui et ad
aukaſt j andlegum Dygdum. Þeſſer ku
na ecke ad koma til ohindradra Frelſet
ra ſannhreins Hiarta/ nie til afluvdleg
rar Nadar minnar Vinnaſtu og þackin
gar/ vtan þt eins þeir ollungis afſtv

til

le ſier adur/og offte ſig mier Daglega þui um þeſſ kan nytſamleg Samleing ing ecke ſkie a millum mijn og ydar.

Eg hefe ſagt þier þad optlega/ z ſeige þier þad enn nu/ forlæt ſialfan þig/ og afneyta þier/ þa munttu haſa myklin lfvorttis Fiad z hans niota/ Giepdu he lit þyter heilli/ſaktu ecke neitt vndan/ leita ecke þijns eigin gagns/ Vertu hr erli og druggur j mier/ med þeſſu mote muntu þa halded mier/og verda frij z vhindradur af ollū Myrkrum j Niar kanu/eyter þeſſu ſkalltu leita/ hier vm ſkalltu bidia/þetta ſkalltu girnaſt/ ſuo þu meiger apfleeddur og wrþærdur verde/ ollu þui ſem þitt eiged er/og ſo alls nakenn þeim nokta Chriſto eyterfylgia deya ſialfum þier/ enn mier etlūþlega liſa. Þa munu lūa allar Niegomlegar Hugreſtingar og Meiningar/oll vþorf Angurfemi z onytſamleg Alyggia. Þa munu z eirrtenn oll omakanleg Hrædſla z vfickanleg elſka wiſlokna z burf deya.

XLIII Cap.

Huornen Madur skule halda sig hid ytra/ og ækalla Gud j ollum Naudsynium.

MIn Son/ Hier til skalltu ꝛ eirn in kunda/ ad þu j ollum stodum og j ollum ytre Verkum/ hond lan og Vmgeingne stert þrꝛ og stalþꝛ þꝛss rædande/ ad aller Hluter sieu þier vndergiefner/ en þu ecke þeim/ ad þu stert Herra og Stiornare þꝛra Athꝛfna/ en ecke Þienare eda Þræll/ helldur eirn frꝛ Hebreus/ sem ad gange j Nad og Þiwalning/ og Frꝛheitum Guds Barna j huor ed allt tꝛmanlegt forakta og Fotum troda/ en epterleita og grenslast þui eilꝛfa/ Sem ælꝛta þad forgeingelega alleinasta med þui vinstra Auganu/ en þad eilꝛfa med þui hægra Sem ecke lata þa Jardneskv Hluti villa sig/ suo þeir feste sitt Hiarta þar vid/ helldur mykiu framar draga þad

Jard

Jardneska til sijn/ ad pad sie sier mhan
gande/og pione sier/ huar til pad er eir
nijn skickad af Gude/ peim œdsta Verk
meystara/ sem ecke vill neitt gange oski
ckanlega til medal sijna Skiepna.

Pu skallt og j ollum tilfellum ecke
leyda pig vppa pa ytre Asyndena/ eda
huad sem pu heyrer edur sier/ med Holl
dlegum Augum malijta/ helldur j sier hu
ernu Malefne/ fliotlega med Moyse
ganga j Tiallddwdena/ og spyria Dr
ottijn par vm Rad/ pa munt pu optsijn
is fa gagnlegt Andsuar/ og bœde vm
nærverande og epterkomande Nyte fr
œddur wt aptur koma/ Put lijka sem
Moyses j vondum og efasomum sœk/
sem wrskurda skylde/ hafde sijn jngang
j Tiallddwdena/ og pegar Folksins sy
nder og vondsku skylde porlijka/ pa flu
de hann til Bœnareinar/ So skalltu ply
ia j Heimugleg Sylsne pijns Hiarta/ z
bidia par jnælega vm Gudlega Hialp.

Pad er skripad vm Josua z adra J

sraels

ſraels Menn/ ad þeir hafde þeſſ vegna orded gabbader af þeim Gibeonitis/ ad þeir leitudu ecke fyrſt Rada til Guds/ helldur trudu ofmiog þeirra Fagurmælum/ og lietu ſig prettа og dara/ med þolſku ſkyne Gudraekneñar.

XLIV Cap.

Madur ſkal befala ſig og alla Hlute Gude a Hendur.

Ón minn/ þu ſkallt alla tijma befala mier þijna Sok a Hendur/ eg vil vel giora ſkickan þar a j rietttan Tijma/ bijd þu epter minne ſkickan/ þar af muntu Gagn og Nytſemd hafa.

Þienaren. Drottinn/ Eg vil giarnan fela minna ſok þier af Hendur/ þui mijner Þankar kuña miog lijted ad wiriet ra/ eda til leidar ad koma. Gud giæfe eg være ecke ſo miog ſtwrande vm okomna Hlute/ helldur giæfe mig olldungis

og an Tafar vnder þinn Bilia.

Herran. Madur þrañfylger opt ein um Hlut epter sine Lyst/ eñ so snart sem hañ hefur þui til leidar komed/ þa fær hañ añad sier/ og tekur til ad þeinkia vdruvñse þar vm/ þui Mañsins Girnd ẽ þannkar hallda ecke stodugt vid eirn Hlut/ helldur vilia þeir honum fra ei nu til añars. Þar fyrer er þad ecke lijt els verdt/ ad gieta afneitad sialfum sier eirnesi j þeim minstu Smamunum.

Þui ad afneita sialfum sier/ þad er Mañe stor Aviñingur/ Jæ/ soddann Mañeskia er olldungis frij og vrugg/ sem sialfum sier hefur afneitad. Enn sa gamle Dvinur sem allu þui goda er motstædlegur/ lætur ecke af ad asækia/ helldur leitast vid Dag og Nott/ hvurnesi hañ kuñe eirn Dvareygdañ ad leida j Snoru Angurfemeñar. Þar fyr er vaked og bidied/ sem þier falled ecke j Freistne.

45 Cap

XLV Cap.

Madureñ hefur eckert gott af sialfum sier/ þar fyrer a Gude oll Vi rding ad tilleggiast.

Jenareñ. Drottiñ/ Huad er ma dureñ þess/ ad þu skuler minnast hans? Edur Mattsins Sonur/ ad þu vitier hans? Huad hefur Mad ureñ forplent þess/ ad þu skuler giefa honum þijna Nad? Huad kañ eg ad klaga/ þo þu yfergiefer migk Eda hu ar kynne eg þig þyter ad skulda/ þo þu gierder ecke þad eg vmbæde? Jm/ Eg mætte j Sañleika vel þeinkta og seig ia. Drottiñ/ eg er eckert/ og eckert gott hef eg af sialfum mier/ heldur fer mi er aptur j ollu/ so eg verd ad singiu. Þar fyrer/ ef þu hialpader mier ecke/ og vndervisader hid sanna/ þa munde eg snart falla/ Dopeñ og skynsemdarlaus verda.

Eñ þu Drottiñ ert æinn hiñ sanne/

hul

þu ert j ollu goodur/ rietvyss og heilag ur eilyfplega/ þu skickar og tilsetur alla Hlute j ollum attum/ vel rietvysslega og heilaglega/ epter þiñe Guddomleg te Speke. Efi eg/ sem er fwsare z þlio tare til þess vonda/ efi til þess goda/ eg blyf ecke stodugur j neinu/ þui Tydem vnbreitest margvyslega yper mier/ sa mt betrast þad snarlega/ þegar þier þocknast ad rietta ad mier þyna Hialpar hond/ þui þu kant mier allet na/ an Mañlegrar adstodar/ hialp ad veita/ og so styrkuañ z stodugañ giora ad myn Astana fram" meir ecke vnbr eitest/ helldur ad mitt Hiarta snue sier til þyn alleina/ og hafe Nytsld j þier.

Þess vegna efeg kyñe Mañlegre hu ggun fra mier kasta/ añadhuort med Idkun Gudrœkneñar/ eda þad einhuor Neyd þreingde mier til/ þyn ad leita (þui eingeñ Mañesstia kañ mier Nug gun veita) þa kyñe eg forlæta mig vp þa þyna Nad/ og gledia mig vid gafu norrar Nuggunar.

Eg packa þier/ af hiartum þad allt
kiemur/ ad mier nockurn tijma geingur
vel. En eg sem er Niegome og eckert/
þyrer þijnu Auglite/ ein veyk og ostød
ug Mañeskia/ Nuar af kañ eg ad hroo
sa mier? Eda þ huad mun eg þeinkia
meñ skule hallda nockud af mier? Kuña
þeir vel giøra þad af ønguas? Þad er
hiñ stærste Niegome/ ad eg skal vilia
hroosa mier. Jea/ ad sønu/ Ærugirnd
er eirn vondur Nlutur/ og stoor Niego
me/ þui hun dregur Mañ fra þeirre ric
tu Nrosan/ og suipter hañ Nimneskre
Mød/ þuiad þegar Mañeskian þokn
ast skalfre sier/ þa mis þoknast hun þier
þegar hun leitar Lops hia Møñunñ/
þa þer hùn a mis vid saññarlegar Dyg
der.

En sua Æra/ Dyrd og heilagur fø
gnudur er þad/ ad hrosa sier j þier allei
na/ eñ ecke skalfum sier/ alleina j þijnu
Nafne ad glediast/ eñ ecke j sijnum eig
eñ Verkum/ til ongrar Skiepnu Lyst
ad

ad hafa/vtan pad sie fyrer þíñ saker. So verde nu þitt Nafn lofad og prísad/ eñ ecke mitt/ þíñum Verkum sie hrósad eñ ecke míñum/ Þitt heilaga Nafn sie blessad/ eñ mier tilleggest eckert Lof ap. Moñunum. Þu ert míñ Dyrd og Æra/ þu ert Fognudur míns Hiarta/ j þier vil eg hroosa mier allan Dag eñ/ eñ j sialfum mier singuañeigeñ/ vtan j míñum Breyskleika.

Judarner meiga kieppast epter Æru og Virdingum sín a millum/ eñ eg vil hefiar leita alleinasta hia Gude. Þui ad sonn oll mañleg Vegsemd/ oll tím anleg Æra/ z allt Veralldareñar skart og Prial/ a mote þisse eilífre Dyrd og Vegsemd ad reikna/ er ecke añad eñ Heimska og Galenskapur. O þu míñ Sañleike/ míñ myskunsemie/ míñ Gud þu heilaga Preñing/ þier alleina sie Lof/ Kraptur/ Æra og Dyrd/ þra allre Eilífd til Eilífdar/ Amen.

XLVI Cap.

Madur skal huærke akta Virding nie Fyrerlitning Veralld arennar.

Erran. Min Son/ þegar þu sier nockurn vpphafen eda Heidradan/ en þig fyrerliten og forsmadan/ þa lattu þier þad ecke myked þykia/ helldur vpplypt þinnu Hiarta til min j Himenen/ so mun þier Mannana forakt ecke þungt falla. Þienaren. Drottin/ vier erum j Blindleika og verdum snart villter af Hiegomannum. En þegar eg alyt mig riette lega/ þa sie eg ad mier er ap sngre Skiepnu Dreitur giordur/ þess vegna hefe eg ecker med riettu yper þier ad klaga.

Ap þui eg hepe opt og storkostlega broted a mote þier/ þa er þad verdugt ad allar þinar Skiepnur sieu a mote mier/ þar fyrer heyrer mier til med riettu Smann og Forsiktun/ enn þier Los

Era

Æra og öll Virding. Jæ/ ef eg by mig ecke til þess/ ad vilia tuplega forsmæ dur/ þergiefen/ z öllungis þyrer eckert aktadur vera af öllum Skiepnum/ þa kan eg ecke hyd þæra Frid ad hafa/ ecke stadfastur/ ecke andlega vpplystur nie full komlega med þier Samteingdur ad verda.

XLVII Cap.

Ad vier skulū ecke setia neitt Traust a Mannana Elsku edur Vinattu.

HErran, Min Son/ Ef þu helldur þin Frid vera komen vnder Mannunum/ þad þeir samsinne þier j öllu og seige/ Jæ/ min Herra/ og læte þig vel/ þa verdur þu östodugur og ecke med fride/ En ef þu hefur þitt Athuarf til þess eilysa/ odaudlega og avarande Sæle ka/ þa kan þig ecke ad angra þott þi þier Viner burtdeyie/ edur j aflan mat

ta fra þier vyke/ Þess vegna skal elska Minañ vera bygd vppa mig/ og hvor sem þier lyst fromur vera/ og þu kant hafa kiæran hier j Lyfe/ hañ skalltu elska einungis mina vegna/ þui ann þyn duger eingen Vinskapur/ kañ og ecke leinge ad vara/ Jaa/ þad er eingen sañ atleg eda hrein Elska sem eg bind ecke saman. Þar fyrer skalltu fra Girnd Mañlegrar Minnattu/ so sem burt dau dur vera j þañ maata/ ad þu so myked̄ þig ahrærer/ giarnañ villder vera fyr er vtan alla mañlega Huggun. Þuiad þess leingra sem Madur vykur fra allre Jardneskre Huggun/ þss meir nalægest hañ Gud/ og þess hærra stygur hann vppepter til Guds/ sem hañ stygur leingra nidur j sialfum sier/ og helldur mina af sier sialfum.

En hvor sa sem tilleggur sialfū sier nockud gott/ hañ lofar ecke Guds nad til syn ad koma/ þui heilar Anda nad leitar ætyd einungis epter audmiuku hiarta

arta. Kyñer þu olldungis giora ſialf
añ þig ad ongue/ og ſkilia þig vid alla
Elſku til ſkapadra Hluta/ þa munde
eg med ſtorre Nad j þig jñþliota. Eñ
vegna þeſſ þu hefur mitt a Skiepnunū
þa ſmāſt Skaparans tillit fra þier. Lær
du þar þ vegna Skaparās ad yfervina
ſialfan þig j ollum Eþnum/ ſo kantu
ad komaſt til Guds Þeckingar/ Þui al
lt huad otilbærelega verdur mitted edur
elſkad/ huad liſted ſem þad er/ þad hin
drar Mañ fra þui hædſta gooda/ og gi
rer hann til Skamar.

XLVIII Cap.

Vm Veralldareñar þrenzein gelegañ Vijsdom.

SOn miñ. Þu ſkallt ecke lā
ta þig giña ſnotur Ord ma
ñana/ þui Guds Riſke er ec
ke jñefaled j Ordum/ helld
ur j Krapie/ Gief gætur ad mīnum

Orðum/ þaug ed Hiortun vpptendra/ Sifnid vppluſſa/ Hiartanlega Jdran verka/ og giefa margfallda Huggun. Þu ſkallt eckert leſa til þeſſ/ ad þu verder þar fyrer þeſſ Viſſare og Lærdare halldeñ/ heldur ſkalltu æſtunda og læra ad deya þra Syndum og Glæpum þui þad er mykiu nytſamlegra/ eñ þo þu kyñer vr vondum Spurningum ad leyſa.

Þo þu leſer og ſkilier margt og mykt ed/ þa hlytur þu ad koma heim til þeſſ rietta Vpphafs. Eg er ſa ſem Moſi um kieñe allan Viſsdom/ og gief þeim hinum minſtu mykiu ſkarpare Skilning/ eñ þeir kuña af Moſium ad læra. Vid huorn eg tala/ hañ verdur ſkiott hyggeñ/ og betraſt miog j Andanum. Þar fyrer vei þeim ſem leita ſier Forvitne hia Moſiunum/ og ſkeyta þeſſ vegna lytid vm ad þiona mier. Sa tyme mun koma/ ad Chriſtur ſa ſem er Herra yfer ollum Einglum/ og allra

Maña

Maña Yfermeistare/ mun byrtast z yf
erheyra allra Maña Lectiur/ þad er/
eins og sierhuors Samviſku ranſaka/
Þa mun Jeruſalem med Ljoſe og Lsm
pum giegnum leitud verda/ þa mun allt
openbert verda/ sem j Myrkrunum var
huled. Þa mun oll Malsmild z diup
fundeñ Rœda allra Tungumala aflæ
ta og þagna verda. Eg er sa sem vpp
vek eitt audmiukt Hiarta j einu Augna
blike/ so þad verdur myklu hentara til
ad merkia og skilia þañ eilijfa Vijsdom
hellour eñ þo eirn hegde lært j tiju ar/
j þeim hæfu Skolum. Eg kieñe fyrer
vtan morg Nœklyngiande Ord/ fyrer
vtan forvilltar og falskar Meiningar/
fyrer vtan Erugirnd/ fyrer vtan Kyf z
Þrætur jmeſtegra Bevijſinga. Eg er
sa sem kieñe ad forakta Jardneska Hlu
te/ vmbera þad nærverande/ eñ stunda
epter þui eilijfa/ og þeſſ ad leita/ vmfly
ia stor Meiord/ vmlyda Hneykslaner og
ſetia alla Von til mijn/ eckert ad girn

aſt fyrer vtan mig/og mig yfer alla Nl ute þram̃ jñelega ad elſka.

Þar var eirn Madur ſem elſkade mig jñelega/ þar vt aflærde hañ ad ſkilia Guddomlega Nlute/ ſuo hañ vt talade Guds Stormerke/og lærde meira a þui ad hañ yfergaf alla Nlute/ hellduren̄ þo hañ hefde læanga tijma ſtuderad ſ lagt ſig epter Nauiktugum Nlutum. Eñ eg tala vid ſuma vm Almeñelega Nlute/ eñ ſuma vm nockur ſierleg Eþ ne. Sumum openbera eg mig ſætlega med Figurum og Teiknum. Sumum byrte eg heimuglega Nlute j myklu Li oſe. Bækurnar hafa allar eins Rauſt eñ aller verda ecke þar af eins lærder/ þui eg er hid jſta Sañleikſins Doctor og Læremeiſtare/ Eg er Hiartaña ran ſakare/eg þecke Nugreñingarnar/ fr amkuæme Storningeñ/og meddeile ein um og ſierhuorium epter þui ſm̃ eg ſie tiett og tilbærelegt vera.

XLIX Cap.

Ad Madur skule ecke lata sig villa af þessum stundlegum Hlutum.

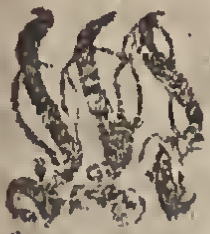

Jñ kiære son/ þu hlyst ad vera so sem Dvite og vankunnande j morgum Efnum/ ǽ akta sialfan þig a Jordune so sem vǽrer þu daudur/ og Heimurenn allur vǽre þier Krossfestur/ þu hlyst ad lata sem þu fiert daufur og heyrer ecke margt hvad/ alleinasta latande þier til Gieds falla/ þad sem þienar til Samvistunnar Fridar. Þad er mykelu betra þu snwer þynum Augum fra þim Hlutum sem þier misliska og ogiedfelld er eru/ og later hvorn pylgia sinu sinne/ heldur enn þu giefer þig j myked Kyb og Ordakast þar vm. Þegar þu ert j Bingan vid Gud/ og gizter hans Doma/ þa kanku þess betur lyda/ þo þu verder yfervsenn.

So þien

Þienare ſi/ O Drottin/ Huad erum vier ẽſ nu ſkamt komner? Sia/ Bier ſyrgium ſyſmanlegaſt ſkada/ og hofum ſtora Madu og Eyride vegna lyſtels Abata/ Eſ vort andlegt Gagn lætum vier med gleymſku hia lyda/ ẽ lætũ oſſ naumlega ſeint og ſydar meir þar til ranka. Þad ſem lyſtel edur eingeſ nyt ſemd er ſ/ þad tokum vier giarla til va ra/ eſ þad ſkor naudſynlegt er/ forſom um vier og lætum fara/ þui oll Mañeſ kiaſt giepur ſig loſtuglega til þeſſ ſem vtvortis er/ og ſie ſo Madur ſnøe ecke ſnarlega aptur og betre ſig/ þa blyſur haſ eirneſ Giarnaſ þar vid.

L. Cap.

Ad ecke ſie verdt ad þorlmta ſig vppa nockurn Mañ.

O Rottin. Send þu mier Hialp i myſnum Normungum/ þui Mañaña Hialp er fanyſt. O huad opt hefeg ongua ẽ

ygd

ygd edur Truskap þunded hia þeim sm eg hefe hellst til ætlad? Og huad opt hef eg þad þundrad/ þar sem eg hefe sijst hugad? so þallvallt er þad/ og med ollu onytt/ ad hafa traust a Menñunum. En su rietta Hialp og Heill kiemur ap þier. Bertu D Drottin lofadur z blessadur eilijplega. Vier erum veyker og ostoduger/ verdum snarlega villter og a Tatar dregner/ j ollum Hlutum sm uppa falla.

Ja/ Huar þinst sa Madur sem suo sie forsiall/ og suo vel kuñe ad sier gi æta/ ad hafi meige ecke rata j Dreing ing z Radaleysi? En Drottin/ huor sem þier trepster og þijn leitar med ein falldu Hiarta/ hñ kafi ecke so audvelld lega ad falla/ og þo hafi meige rata j nockra Nortnung/ edur þar jñe fanginn verda/ þa leysir þu hañ edur huggar snarlega/ þui þu yfergiefur ecke ad eilijfu þeim sem a þig vonar.

Madur þijur traudt suo frygþastan

Vin

Vin/ad hñ hallde ſtødugt vid j øllum naudſynliñ ſijns Vinar/ z lætte ſiet þær til Hiarta ganga. Þu ert alleina Drottñ ſa trufaſtaſte j øllum Æþnum/ þui ad þyrer vtan þig þinſt eingeñ ſijkur. O huad vel hefur ſu Sæl ſkiled þetta ſem ſagde. Mitt Siñe er ſtadþeſt byggt og Grundvallad vppa Christum. Bare eg ſo æ mig komeñ/ þa kyñe Mann hrædſlañ ecke ſo ſnøgt viña a mig/ nie þeirra Ordþijlur mig ad angra.

Eñ huer kañ ad ſiæ alla Hlute þyr er? Nuer gietur vid øllu ſkadræde gios rt? Ef þeir Hluter ſkada oſſ tijdt ſem vier ſiæum þyrer/ huad myklu framar munu þeir þa/ ſem vier ſiæum ecke þ? Eñ eg aum Mañeſkia/ þui hep eg ec ke betur ſied mig vid? Þui hef eg trw ad ødrum ſo þlokk? Eñ vier erum all er Mañeſkiur/ Jæ/ ecke aſiad erũ vier eñ veykar Mañeſkiur/ þo marger adrer villdu hallda oſſ edur kalla Eingla. Drottiñ/ Nuerium ſkal eg trua vtaſi þi

er

er: þu ert sa Sannleike sem onguann prettar/ eda af neinum kant prettadur ad verda. Hier a mote eru aller Menn Lygarar/ Breyskuer/ostøduger og hæl er/ allra mest i sijnum Ordum/ so Mad ur maa ecke trwa ollu þui sem riett og lijklegt þyker.

Þess vegna hefur þu suo forsiallega varad mig vid Mosunum (þui Mas sins Naungar og Heima menn eru opt hans Dviner) ad Madur skylde ecke trwa þeim er seigia/ Sia/ hier er hann Sia/ þar er hann. Þetta hef eg lært mz minum eigen skada. Gud giefe þad me ige verda mier til Varnadar/ en ecke til gleymsku edur meire skammsyne. Ætti se iger til min/ mundu þig/ Standu til þu hallder hia þier þui sem eg seige þier/ Nu sem eg þagde þar yfer/ og trwde þ munde leint vera/ þa kunne hann ecke sial fur leina þui sem hann bad mig yfer ad þeygia/ Gieck burt og openberade bæde mig og sig. Fyrer soddan/ Kioptugum

otrw.

ofrwum og Lausmælugum Mañeskiñ vilier þu Drottiñ mig vardveita/ ad eg falle ecke j þeirra Hendur/ nie epter þeim breyte/ heldur gief þu sañarleg og stadfost Ord mier j Munn/ z lat þalska Tungu vera langt fra mier.

O Huad gott og Rosamlegt er þad/ ad þeigia vm adra Meñ/ og trwa ecke ollu sem vm adra er talad/ Tala ecke opmargt vid adra/ openbera fœum sial þañ sig/ eñ j ollum Efnum leita þijn Drottiñ/ sem Hiortun ransakar. Ad lata ecke veiþla sier aþ huerium Vinde Ordaña/ heldur oska og girnast ad aller bœde hid jñra og ytra mœttu framganga epter þiñe Vilde og Velþockn an. O huod fast og tryggelega sa heldur Himneskre Nad/ sem ecke hyrder vm Mañaña alit/ z ecke aktar þa Hlute/ sem hid ytra meiga vndarleger þyk ta/ heldur epterleitar þeim Hlutum ō til Yperbootar þiena/ og breñande Alvaru vppvekta.

O huad

O huad margan Mann hefur pad skadad/ ad Menn hafa opsneima pecke og hroosad peirra Atgiorfek Og hier puert a mote/ Huad myked gagn ǽ nyt semd hefur su Dygd og Kraptur giort sem leind hefur vered og heimugleg/ j pessu auma og fallvalta Lýfe/ sem ecke ma afiad eſa Strijd og Baratta retknaſt.

LI Cap.

Madur skal ecke akta Verall dareſar Vmrædur/ hellour forlata sig vppa Guds riettan Dom.

Gerran. Min Son/ Stattu stod ugur/ og vona a mig/ pegar nock ur talar illa vm pig/ pui huad er: po Ordenn afiad eſa Ord/ sem pliuga j burt j Vedred/ og giora ecke einum Steine skadaſt Viter pu pig sekann/ pa peinktu mz pier/ ad pu skuler betra pig Eſa viter pu pig saklausann/ pa giek pig til ad lijda pad vppa Guds vegna.

Pad

Þad er ecke myked/ þo þu lijder endur og stundum nockur Ord/ þyrst þu kant ecke ad bera þung Nogg. Ef̃ þess veg na ganga þier lijtels verder Hluter mi og til Niarta/ ad þu ert eſ̃ nu hollolega siñadur/ og hellour meir vppa Meñena eſ̃ þu skyllder þui þu ert hræddur vm þ þeir mune þorakta þig. Þar fyrer vill tu vera ostraffadur fyrer þessy Afbrot/ og Vanskickan/ afsakar þig og dregur Skylu edur Fiodur þar yfer.

Ef̃ skodadu betur sialfan þig/ z mun tu þiña ad Neimureſ̃ og hiegomlegur vilie til ad þoknast Monnum/ lifer eſ̃ nu j þier/ Þui ef þu gietur ecke lided Ki firoda edur mynkun vegna þiña bresta/ þa verdur þar af augliost/ ad þu ert eſ̃ ecke riettelega audmyktur nie þra Þin daneſ̃/ og ad Neimureſ̃ er þier eſ̃ ecke Krossþestur.

Nijd þu minnum Ordum/ þa munttu ecke akta huad þusund Menn vin þig tala/ Jæ/ þo allt þad være sagt vm þig

sem

sem nockur kynne j vesta maka vpp ad peinkia edur dykka. Nuad kañ pad ska da pig/ef pu lætur pad allt fara z vird er pad ecke meir en añad Fios Mun pad kuña nockud ryckia einu Hare af pinu Hopdes

Sa sem nu ongua Hreyste hefur hid skra/ og ecke hefur Gud pyrer Augum hañ lætur sier falla pungt eitt lysted op ugyrde. Ef sa sem treyster mier og gi orer sig ecke sialfan til Domara/ hañ passar ecke fyrer mesteina/ pui eg er Do mare og Ransakare allra Heimugleg ra Hluta/ eg veit huorhen Maled er tilgeinged/ eg pecke banda/ bæde pañ s drieft hefur giort/ og hin sem pad hef ur lided/ Orded er komed fra mier/ pyr er mina lisdunarseme er pad skied/ vp pa pad ad margra Hiartans Hankar yrde openberader. Eg mun dæma bæde pañ sakada og saklausa/ en framan til vil eg reina pa med heimugleg dome. Mañana Vitnisburder bregdast opt/

eñ min Domur er sañarlegur/ obrygd
ull og oraskanlegur/ Nafn er huleñ fyr
er morgum/ og fæum ad ollu kuñugur
þo fer hafi ecke vilt/ nie kafi vilt ad
fara/ Eñ þo hafi meige synast rangur
fyrer Augum þeirra fæveyssu. Þui sky
lldu Meñ hafa mig fyrer framã j olle
Doomum/ og stoola ecke vppa sin eigin
Vilia edur Giedpotta. Sa Riettlæte
angrast ecke af þui/ sem Gud latur hø
num til Handa falla. Jæ/ þo nockud
meige oriett vppa koma/ þa giefur hñ
sig ecke myked ad þui. Hafi gledur sig
ecke Hofmoduglega þar yfer/ þott no
ckur fastlega apsake hafi/ helldur yfer
vegur hafi þad og adgiæter/ ad eg er hi
artaña og Nyrnaña Ransakare/ ecke
nie ecke epter Mañlegu Alite/ þui þad
sem toflegt er fyrer Mañlegum Dome
þad finst opt ad vera Straffs verdt fyrer
mynum Augum.

Þienareñ. Drotteñ Gud þu riettlæte
Domare/ sem ert sterkur og Polenmod
ur

ur/ og þecker Manneskiunnar Breyskleik a og Bondsku/ vertu mín Styrkur og allt mitt Athuarf/ Þui mín Samvisk a fullnæger mier ecke/ sokum þess/ þu veist þad eg ecke veit. Þar fyrer ber mi er alla Stroffum med Audmygt z Þol en mæde ad lijda. Fyrergief mier þui Nædarsamlega/ þ sem eg hefe hjer af brugded/ z gief mier þínna Nad/ ad eg framm̃veigis þss þolenmodlegar lijde/ þui þín yferfliotanlega Myskunseme er mi er myklu betre og hugkuæmare til þess ad fa Kuittun og fyrergiefning/ heldu ur enn sa Riettur sem eg meinte mig ad hafa og villde þorsuara med minna leyn da Samvisku/ Og þo eg visse mig j nnguu sekan/ þa mætte eg samt ecke Ri ettlæta sialfan mig/ þui ef þín Mysk unseme er wtelukt/ þa verdur eckert No ckd riettlatt fyrer þínu Auglite.

LII Cap.

Madur skal þyrer saker eilijfs Lijfs vmbera alla Nute.

GErrafi. Min Son/ Lat ecke þa Armædu og Nørm ungar sem þu hefur lided fyrer minnar Saker/ giøra þig Vonar lijfteñ/ Helldur skaltu j oll um vidlogum hugga þig og styrkia vid minn Loford og Fyrerheit/ þui eg er mæ ttugur ad endurgiallda þier þad/ vmfr allra Vigt og Mæler/ Þu munt ec ke so leinge Ervide hafa/ ei helldur al la tijma med Harmkuælum þuijngast/ Bijd þu vm lijfteñ tijma/ og muntu fæ ad fia snarlega ending a þui hinu von da. Þar mun koma su stund/ ad oll Ep md og Armada fare enda/ Þad er allt lijfed og skutl s̄ med tijdeñe forgeingur.

Standu þar fyrer til/ ad þu giører tru lega allt huad þu giører/ Ervida j min num Vijngarde/ þui eg vil vera þijn la un/ Skrifa/ les/ syng/ andvarpa/ þeyg bid

bid og vmber Kallmañlega huad þier kastast a mote/ þui eilifft Lijf er verdugt alls þessa/ og þo eñ meira Strijds. Þar mun a einum Deige sem Herran um er kuñugur/ Fridur verda/ þa mun og ecke framar meir Dagur og Noott vera/ suo sem nu i þessare Tijd/ helldur qvarande Lios/ omœlanleg Byrte/ eilifs fur Fridur og stodug Nuñd. Þa muntu ecke framar seigta/ Hvar mun frelsa mig af Lijkama þessa Daudans? Þa muntu ei meir koma og klaga/ Æ mig aumañ/ þad eg hlijfi so leinge hier ad velkiast/ aþ þui Daudeñ verdur. Fotum trodeñ/ eñ Hialpræded skal vera opt lotanlegt. Engeñ Angist verdur þar meir/ helldur Hialpsamleg/ Gledeleg/ sæt z prijdeleg/ sambud z Vmgeingne.

O/ ef þu sæer þa eilifu Koronu heilagra a Himnum/ og þa mykla Dyrd sem þeir glediast j/ hvorier aþ Heimenum voru forakteder/ og ecke halldner verdugier þess þeir skylldu lifa. Sañlega/ þu

munder lystelæcka þig niður til Jardar og framar girnast ad vera ollum vnder giefen/ en ad vera yfer nockrum/ þu mũ der ꝛ ecke girnast ad hafa Glede daga j þessu Lýfe/ heldur mykla framar gle dia þig vid/ og hallda fyrer storann A- vining/ ad lýda nockud þyrer Guds sak er/ og fyrer eckert akkadur ad vera.

Ef ad þier smockudust þesser Slutter og þier geinge þetta miog til Niartas þa mũder þu alldrei yfer klaga. Ecta er þ ecke tilheyrelegt/ ad madur lýde al la Mœduſama Slute sokum þess tilýfa Lýfsins? Pad ryfdur ecke lýted a þui/ huort Madur vinur eda tapar Guds Ryke. Vpplyptu þýnum Augum til Himens/ og stœdu huorneñ eg og aller Heilager/ sem j Veroldene wtstodum mykid Strid og Ervide/ Nopum nu Glede og Huggun/ Tryggua Nuýd og Rod/ og blýpum an alls Enda j nýins Fodurs Ryke.

LIII Cap.

Vm eilifſa Glede vtvaldra Mana/ Og em Bon til Guds/ ad hann vilie frelſa oſſ fra Girnd til peſſ Jardneſka.

Jenarin. O pu ſæle Bwſtadur j peirre epſtu og hædſtu Borg. O pu allra pegurſte Dagur Eilifſpdareinar/ ſem ap ongre Noott verdur formyrkvadur/ hvorn ſa eilifſe Sann leike alla tima vppliomar/ Sem ert j ollu lyſtelegur/ Vgglaus og j ongulaſt mata vmbreytanlegur til nockurs mot ſtædlegs. Gud giape ad peſſe Dagurinn vare vppruſinn/ og allt timanlegt hepde enda teked. Vui po hann lyſe peim heilogu med eilifplega ſkinnande Biartleika/ pa ſiest hann ecke nema æleingdar/ og ſo ſem j einum Speigle/ af peim ſem enn nu eru a ſinne Vegferdar Reiſu/ hier a Jordunne.

Peir Himneſku Borgarmenn vita vel/

huad Fagnadarfœll þesse Dagurenn er. Enn þau Eyndafullu Evu Born and varpa þar wt af/ ad Dagurenn sie þeim so beyskur og leidenlegur/ þad er/ Dag ur þessara stuttu og vondu Tyma/ sem er fullur Sorgar og Natmkuœla/ þar Mañeskian verdur ap margfolldum Syndum saurgud/ med þusleggu Mot lœte arettt og marghattadre Ottase me þunungud/ margvisslegre Abyggiu vmgiefenn/ mykellre Forvitne vsynglud/ morgum Niegoma vnderorpenn/ marg slunguñe Villu þrœkt/ af myklu Ervi de wisliteñ/ af margskonar Freistingū œsokt/ veykklud ap margbreittum Bel lystingum/ og med Fatœkt plagud.

O/ Huenœr mun ending verda a þes sare margfolldu Mœdu og Ervide? Nœr skal eg frelsadur verda fra þeim þunga Þraldome Syndarennar? Nœr skal eg Drottinn allema þeinkta vm þig Nœr mun eg fullkomlega gledia mig i þier? Nœr mun eg an allrar Nidrun

ar bæde Lyfiamans og Hugskotsins na
þm sæiu Fryheitis? Nær mũ koma var
anlegur Fridur? Oraskanlegur og try
ggur Fridur? Jnre og ytre Fridur? og
m allar sijdur sterkur og stodugur Frid
ur? O Jesu/ nær fæ eg þig ad sia?
Nær skal eg fa ad skoda Dyrd þijns ri
kis? Nær vilitu vera mier allt j ollu?
Nær kiemst eg til þijn j þitt Ryke/ sem
þu hefur þijnum Astvinum tilbwed fra
alfre Eilijfo? Æ mig auman og vesal
an Mann/ eg er so sein j Fiandmana la
nde stadcur hier a Jordu/ þar Dagle
ga er Dluckulegt Strijd.

Hugga þu mig j þessum mijnum Ey
mdum/ giordu liettbærar mijnar Nørm
ungar/ þui oll mijn Girnd og Epterla
ngan andvarpar til þijn/ Allt þad sem
Verolldeñ lætur j þrame mier til Hug
gunar/ þad er mier stor Byrde. Þijn
gurnest eg tñelega ad niota/ eñ eg fæ þig
þo ecke hyndlad. Vid þau Nimnesku
Audæfeñ oska eg og girnest fastlega ad

hallda/ eſi þeir Tſmanlegu Hlutер z þær Tilhneigingar ſem ecke eru eſi þu rt daudar j mier/ þær draga mig nidur. Med mjnu Hugſkote villde eg giarnaſt komaſt hæſt yþer alla hlute/ enn mitt Hollð þuſngar mig/ ſuo ad eg verd ad liggia vnder ollum Hlutum/ Soddan Barnaltu verd eg veſal Mañeſkia ad hafa vid ſialfan mig/ og eg er ſialfum mier til Þyngſla/ med þui Andeſvill opp eſi Hollded nidur.

O huad hef eg jfvortis ad lifda/ þeg ar eg peinke vm Himneſka Hlute/ og þegar eg vil bidia/ þa koma ſtrax hollð leger Þankar z hindra mig. Miſi Gud vertu ecke langt fra mier/ og vjk ecke þra Þrale þjnum j þiñe Reide. Kom þu med þiñe Byrte og lioma/ og ſundur dreiþ ollum vondum Þonkum og Jnn blæſtre Dvinar ens/ Vtſend þjn Skep te/ z munu þeir wtdrifnaſt. Sapna miſ nu ſiñe til þjn aptur/ Laat mig gleyma ollum forgeingelegum Hlutum/ Giefþ

ad

ad eg giete fra mier hrundad allū Synd samlegum þaunkum/ og forakttad þeir ra Tilteigingar. Kom mier til Hialp ar þu eilifse Sañleike/ suo eingeñ Hop motur nie Hrokaseme komest jñ hia mi er. Kom hingad þu Himneske Sætlei ke/ so allur Ohreinleike burtþlye fyrer þijnu Auglite. Fyrergief mier og Fra darsamlega/ þad eg j Bæneñe þeinke vm nockud añad eñ þig/ þui eg medkien ne j Sañleika/ ad miñ Hugr Huarfl" opt þar fra/ þui eg er optstiñis ecke þar sem eg Lykamlega sit eda stend/ helldur þar ad mestu/ sem mijner Þankar þiu ga og færa mig/ J stuttu Mæle ad sei gia/ eg er þar sem mijner Þankar eru/ ℰ mijner Þankar eru vaner ad vera hia þui sem eg elska. Þad kiemur mier og þliotlega j Hug/ sem mig lyster til ap Nattureñe/ eda þess sem mier er Gied fellot/ sokum nockra Gagnsmuna.

Þess vegna hefur þu hiñ eilifse Sañ leike/ suo sagt. Huar þiñ Fiestodur er/

þar

þar er og þitt Hiarta. Ef eg elska Ni
menn/ so þeinke eg giarnan vm Nimn
ska Hlute. Ef̃ elske eg Verolldena/
þa gledst eg vid þegar hun lætur mier
blidst/ og æangrast þegar hun er mier j
mote. Hafe eg Elsku a Holldenu/ þa
hugsa eg vm þad sem Holldlegt er. Ef̃
ef eg elska Andan/ þa hef eg lyst til ad
hugleida andlega Hlute. Nu huad he
lst sem mier er kiært/ þar vm plaga eg
giarnan ad tala z heyra talad/ z þes
Hlutar Hugleiding ber eg heim med mi
er. Ef̃ sæll er sa Drottin/ sem þiña ve
gna giefur allum skopudum Skiepnū
Ordlop fra sier/ sem þusngar sijna na
turu/ Krossfest Holldsins Girnder m
hetkum Anda/ Og med hreinne Samvi
sku offrar þier inælegre/ hreinne z alvar
legre Bæn/ Og alla Jardneska Hlute
jsira z ytra wielskur/ suo han meige j
Englana Kor z Sampielagskap med
sekeñ verda.

54 Cap

LIV Cap.

Huørneñ Madur skule lmta sig forleingia epter peirre Nimneſku Sælu/ z huørs vier høfum þar ad vænta.

HErraſ. Miñ Son/ þegar þu ſtñur ad þier verdur gieſeñ hier opan ad/ epterlæmgaſ til þeirrar Nimneſku Sælu/ z þu girniſt ad ſkilia vid þetta Nolldlega Nreyſe/ſuo þu meiger fyrer vtan nockurn adſkilnadar ſkugga ſkoda miñna Dyrd/ Þa hlyſtur þu ad opna z wibreida þitt Hiarta/ z þad heilaga jñvortis vidtal med allſkonar Feigeñleik ad medtaka/ þeirre hæduſtu Milde mykelega ad packa/ ſem ſo Nadugiega breyter vid þig/ z ſo Giæſkuſamlega vitiar þiñ/ ſo Hiartkuæmlega vppvekur þig/ z ſuo Kroptuglega vpplypter þier z vidhelldur/ ſo þu af þiñum eigeñ þunga ſkuler ecke falla til þeirra Jardneſku Hlutaña/ þui ſoddañ hefur

þu

þu ecke af þínum eigen Hugrekíngum edur Verkum/ heldur alleinasta af god gyrne þeirrar æðstu Naðar ꝛ Gudleg re Asta/ ad þu vaxer og proueſt j andle gum Dygdum ꝛ sañre Audmykt wtbw er þig til epterfylgiande Strýds/ hallð er þier vid mig afollu Hiarta/ ꝛ kost giafer med algiordum Vilia mier ad þiona.

Miñ Son/ Elldureñ brenur opt og eýdum/ eñ an Reykiar kiemur enginn Loge vpp a honum. So ꝛ líka nær ma gra huorra epterlangan vpp j Hime niñ/ eñ þeir eru þo ecke þrí fra Freistin gum Nolldlegra Girnda/ þess vegna gi øra þeir þad ecke j ollu einungis fyrer Guds Dyrdar saker/ edur girnast hana med soddan Epterlangan. So er nu ꝛ vared þeirre Epterlangan/ s̄ þu j liose lætur/ ꝛ so hrein ꝛ skadfost a ad vera. Eñ þad kañ ecke hreint nie pullkomed ad vera/ sem med Girnd sýns eigen Ga gns ꝛ Abata er blandad.

Þu

Þu skalt ecke girnast hvad þig vm vardar edur lyster/ helldur hvad mier velþoknast z dyrdlegt er/ þui ef þu vilt riettelega þar vm dœma/ þa ber þier me ir ad akta mijna Skickan eſ þijna Sir nd/ edur nockud þad sem þig til langar. Eg þecke þijna epterlangan z þijnar Andvarpaner hef eg heyrt. Nu villder þu giarnan vera komeſ til Frijheita Guds Barna. Nu lyster þig til þess et ljufa Bwstadar z Fedurlands/ sijn er fu llt Glede og Fagnadar/ eſ su Stund er ecke eſ komeſ/ helldur er nu eirn aſar tijme þyrer Hende/ sem er Barattu/ es vidis/ z Reinslu tijme. Þu girnest z so ad þu mætter vppfyllast med þeim hvad stu Gradum/ eſ þad kantu ad so komnu ecke fa/ Eg em þad sialfur/ þar þyrer bidd þu epter mier/ þar til Guds Rijke kiemur.

Þu þarft eſ nu ad reinast z ydkast i morgu hier a Jordusse/ Stundum ver dur þier Nuggum giepeſ/ eſ yfersliot

anlega

anlega Sadning fær þu ecke. Vertu þar fyrer sterkur z hrauſtur j ollu þui ſem þu ſkallt giora edur lijda a mote þi ſe Natturu/ Þu hlijtur ad þklædaſt þe im nya Mañe/ z verda ſo ſem allur añ ar. Þu verdur opt ad giora þad þier fe llur ecke/ og lata þad ogiort ſem þier fellur. Þad ſem odrum lijkar/ hlijtur framgang ad hafa/ eñ þad ſem þier er þoknanlegt framkuæmeſt eige. Þad ſ adrer ſeigia/ þui er hlijdt/ enn þad ſem þu ſeiger/ gillder ecke. Adrer bidia og fa/ eñ þu munt bidia/ z ecke medtaka/ Af odrum verdur ſagt margt og myked eñ vin þig þeigia Meñ. Odrum trwa meñ til eins og añars/ eñ þig hallda þe tr ecke til neins duganlegaſt. Hier aſ ſturlaſt þijn Natttura nockurn eigeñ/ z af þeſſu hefur þu myked Strijd/ eñ ef þu lijdur þad þeigiande og þolenmodle ga/ þa hefur þu myked gagn af þui. J þeſſu og morgu þuilijku/ verdur einn trwr Þienare Drottins reindur/ huer

ſu

su vel han kunne j ollum Efnum læta a
mote Giede sinu/ z afneyta sialfum sier
Par er nælega eingen sa Nytur til/ ſ
pu purfer so ad dempa pitt sinne j/ sem
pad/ ad hyrda ecke vm Alit forer Mon
unum/ z vilia lyda pad sem pier er a
mote giede/ sierdeilis peg" pier er boded
ad giora pa Nyte/ sem epter pinu sinne
pykia vnytsamleger/ Og sokum pess
pu ert Herradome vndergiefenn/ z porer
ecke ad setia pig vpp a mote pinu Yfer
herra/ pa pyker pier hart ad verda gio
ra allt epter annars Vilia/ en læta ap
pinum eigen.

Efi pu mtt Son/ skallt ypervega ei
nen Avoxten pessa Erfidis/ pess fliota
ending z fraberu Laun/ pui pu munt
ecke hafa skada par ap/ heldur sterka
Nuggun pinar Polemmade/ pui vegna
pess listelsverda Vilia/ sem pu giorer
pier a mote/ muntu j Himnenum eilift
lega hafa pin Vilia/ pui par muntu
finna allt huad pu vilt/ z kant ad girn

ast/ þar muntu eignast allt hid gooda/ ꝛ ecke þurfa ottast þad munu fra þier teked verda. Þar mun þin Vilie vera mer samþyckur/ ꝛ eckert annarlegt girnd ast fyrer vtan mig. Þar mun eingen þi er motstædlegur vera/ eingen yper þier klaga/ eingen nockra Hindran giora/ heldur skulu aller Hluter sem þig epl erlangad hefur/ til reidu vera/ alla þi na girnd ad sedia/ ꝛ j hædsta mata ad vppfylla. Þar vil eg gief þier Vegse nd fyrer þa Mynkun sem þu hefur hi er lided. Tignarklædr fyrer Hrygd/ og j stadenn þess yesta edur nedsta Satts þu hefur hier haft/ eilisþan Riskiestol. Þar mun Avsyrtur Hyndneñar openbe rast/ Idranareñar Beysskleike og mæda Fognud hafa/ ꝛ audmiuk Vnder giefne Koronud verda.

Þar fyrer hneig þig nu lystelatlega vnder huors Mans Stiorn/ ꝛ akta ec ke huor þad eda þad hefur tilsagt edur boded/ heldur huert þu ert Yfermadur

eda

eda vndergiefeñ/ meire hattar edur mi
ñe/ þa skalltu med stærstu astundan til
sia/ ad þu taker allt vel vpp/ hvad sem
nockur oskar ap þier/ edur wtheimter/
eda aminner þig vm/ z gierer þad med
goodum Vilia. Eirn nm leita þess/
añar hins/ eirn hroose sier ap þui añar
af hinu odru/ og verde þusund falle þar
fyrer lofadur. Eñ þu skallt ecke gledia
þig af nockrum Hlut/ vtan af þui/ ad
þorakta sialfañ þig/ z framkuæma mis
na Dyrd z Vilia/ þess skalltu oska z þ
skalltu girnast/ ad Gud meige verda j
þier vegsamadur/ hvart helldr þad skie
dur fyrer Lijf edur Dauda.

LV Cap.

Hvørneñ Madur skule j Ne
ydeñe giefa sig Gude a Hendur.

HJehareh. Herra Gud heilage fad
er/ Vertu nu z eilijplega lofadur/
þui so sem þu hefur viliad/ so er þ

ſkied/ z huad þu giorer þad er allt gott. Ja þier ſkal þiñ Þienare gledia ſig/ enn ønguum ødrum/ þui þu Drottiñ ert su ſanna Glede/ þu ert miñn Von/ miñn Krona/ miñ Fognudur z miñn Vegſemd/ þiñ Þienare hefur añars eckert/ helldur eñ þad ſem hañ hefur medteked aþ þier/ og þo an Verdſkulldunar/ þyner eru allar Gluter ſem þu hefur giort og giefed/ eñ eg er veſæll z aumur j miñu Eyride fra Barnæſku. Miñ Sala er optlega hrygg jñ til Tara falla/ z ver dur ſtundum med ſialfre ſier þull af Angre/ ſøkum þeſſ ſem a hefe liggur z hũ verdur ad liſda.

Þeſſ vegna girneſt eg Glede Fridarens/ virdſtu ad giefa mier Frio þinna Barna/ ſem þu nærer med Lioſe Nugg innareñar/ þui þegar þu giefur Frid z jñhelder Fognude/ þa vppfyllest Sal þyſtus Þienara med Gledeſøne/ z vppverſt til þiñar Lofgiordar. Eñ þegar þu vyſkur fra mier ſem þu optlega ert

vanur

vanur/ þa kann hũ ecke ganga riett veg þiña Bodorda/ helldur mun hun barma ser z beygia sijn Knie/ af þui þad er þa ecke eins fyrer hesse/ z þad var j Giær z hiñ fyrra Dageñ/ þegar þitt Lios ske in yþer hesar Høþde/ z hun hafde Sk iol vnder þijnum Vængium fyrer jnn fallande Freistingum.

O þu Riettlæte/ z alla Tijma Loþs verduge Fader/ Sa tijme stendur nu yþ er/ a husrium þiñ Þienare skal lijda nockud fyrer þijnar saker. O þu eilijþle grat Æru verduge Fader/ Su stund er komeñ/ sem þu hefur af Eilijfd fyrei sied/ þad eg skule vm lijteñ tijma hid yt ra vnder lagdur verda/ eñ hid jnnra all tijd lifa hia þier/ ad eg vm stundarsak er fyrerliteñ z fyrer Mostunum audmy kt og lijtelæckadur verde/ z med Sott z Krossburde þiæner/ vppa þad eg mei ge med þier vppriijsa j Morgunroda þ nya Lios/ z j þeim Himneskv Hlutum vpplystur verda. O þu heilage Fader/

þu hefur þad so tilsett/ ǽ þu villder so hafa þad/ þad er skied sem þu hefur bedalad.

Ef þetta er þijn Rad/ sem þu audsyner þijnum Astvin/ ad hann skule lijda ǽ plagadur vera j þessum Heime/ þyr er saker þijnar Elsku/ og þad skiedur so opt/ ad huornum ǽ j husum mata sem þu leifer þad skule skie/ þui fyrer vtan þitt Rad og Forsia/ ǽ fyrer vtan Ordsok skiedur eckert a Jorduñe. Drottenn þad er mier gott og nytsamlegt/ ad þu hefur lijtelækkad mig/ suo eg kære þijn Riettinde/ ǽ burtkaste ollum Hofmod/ ǽ hrokaseme ad mijnu Hiarta. Mier er þad ǽ nytsamlegt/ ad Blygdanenn hefur huled mitt Andlit/ so eg skylde leita þijn mier til Nuggunar/ meir enn Mañ aña: Eg hepe þar aflart ad þeckia þijn oransakanlega Dom/ ad þu straffar þa fromu og Gudhræddu med þeim Ogudlegu/ enn þo ecke an Riettvisse.

Eg þack a þier þad/ þu hefur ecke

þyrmt

þyrmt mínum Syndum/ heldur hefur þu sendt mier til Handa Motlæte/ Angist z Normungar vtvortis og innvortis/ og sleiged mig særgrætelega/ þess vegna er þar eckert vnder Solunne sem mig kunne ad hugga/ vtan þu allsnæga Drottenn mínn Gud og Himneske sæla læknare/ þu sem særer og giører heilbrygdan aptur/ þarer nidur til Helvitis/ og burt þadan aptur/ þín Age sie þær mier/ z þín Vondur leidrietter mig

Sia þu mín elskulege Fader/ eg beige mig vnder Vond þínar Hirtingar/ Slæddu þar þyrer mínn Hals z Herdar so eg beige mínna Vanart vnder þín vilia/ Giør þu af mier eitt Gudhrædt og audmiukt Barn/ so sem þier er þægelegt/ ad eg gange epter allri þinni vilia. Eg befala mig þier z allt huad eg he fe/ ad þu leidrietter þad/ þui þad er betra eg læte mig straffa hier/ heldur enn epterkomande. Þu veitst alla Hlute/ z hvorn eirn serdeilis/ Jam/ þier er eck

ert dult/sem j Mannsins Samvisku byr
Þu verst tilkomande Hlute/mdur eſi Þ
Þeir skie/ og þarpt ecke med ad nockur
vndervyse þier/ eda mine þig a nockurn
Hlut sem a Jørduñe framꝑer/ þu veitst
huad mier er til Betrunar nytsamlegt
z huad hentugt Motlæted er mier/ til
ad burt þægia z hreinsa Ridugleik syn
dana. Giordu vid mig/ og fardu med
mig epter þinum liuꝑum Vilia/ og m
lat ecke mitt Syndsamlegt Lisferne/ hu
ad engium er betur kunugt eñ þier
einum.

Gief þu mier Drottin/ þad ad skynia
sem mier ber ad skynia/ þad ad elska s
mier ber ad elska/ þad ad lopa sem þier
liker best/ og þad mykels ad virda sem
fyrer þier er dyrmætt/ eñ þad ad lasta s
er vidurstyggelegt fyrer þinu Auglite.
Lat mig ecke dœma epter þui vtvortis
alite/ nie sñadan vera epter þui sem eg
heyre af þroviſſu Monnum. Helldur ad
eg med riettu alite giore Greinarmun

a þeim

a þeim synelegu og osynelegu Hlutum og yfer alla Hluti þram alla tijma eptirleitir þijnum þægelegum Vilia/ Þui Manlegt Nugskot fer opt villt j sijnum Domum/ og þeir sem elska Heimen þr blindast af hans Elsku.

Huad er eirn betre fyrer þad/ þo hann sie mykels aktadur af Mønnunum. Eirn Skalkur gabbar þann skalkotta/ eirn Hiegomlegur annann Hiegoma full/ann/eirn Blindur blindann/ og eirn aumingie annann jafn aumann/ þegar þar lopar og vpphefur huor annann. Jæ/ hann giorer hønum meire Sneppu þar med ef hann lopar hann ranglega og fyrer ecke. So stor sem eirn er j þijnu Auglite Drottin/ suo stor er hann og onguu stærre/ so s sagde sa lijtelate Fransiscus

LVI Cap.

Huorneig Madur skule vreita

þegar hann þyckest vera nockud kall dare eg vant er.

Ferrañ. Mín Son/ þu kant ecke ollum stundum vera safn heitur j Epterlanngan og Astundan godra Dygda/ elleg er alltíd j hædsta mata skoda og yfer vega Nimneska Lute/ heldur hlýtur þu þess a mille vegna þíns medfædda Breyskleika/ ad vikia til þeirra Jardneskv Luta/ og bera þunga þessa þor geingelega Lýkama/ jafnvel med stoorum letda og a mote þínum Vilia/ þui so leinge sem þu ber þeñan daudlega lýkama/ þa verdur þu ad þíña til Þyngsla og Mædu j þínu Hiarta. Þar fyr er verdur þu opt yfer Holldsins Byrde ad klaga og andvarpa a medan þu ert enn nu j Holldenu/ af þui þu gietur ecke alltíd stodugur vered j þeim andlegu íþrottum/ z Gudlegum Vmpenkingum Nimneskra Luta.

Þegar þu verdur nu þessa var/ þa er þier vel henfugt/ ad þu giefer þig til lýtelþiterlegra vtvortis Verka/ z skiem

ter

ter þier med einhuerru goodu Erinde/ hyder so miſiar Tilkomu og Vitiunar hier ofan ad med ſterkre von/ vmberer polenmodlega þyſna Eymd/og Armod þyſns Nugſkots/ſñ til þeſſ eg vitia þyſn aptur/og leyſe þig af þiſſe Angiſt/þui eg vil vel koma þui til leidar/ad þu ſkuler fa gleymt þyſnu Erinde z gledıaſt ſyſnorrus Roſeme. Eg vil opna fyrer þier Naglende heilagrar Ritningar/ ſo þu meiger þar ſyſe forliſta þig og ryſna þitt Gied/ taker til ad ganga Veg miña Bodorda z ſsiger. Þeſſa Heims Harmkuale eru ecke verd þeirrar Dyrdar ſem vid oſſſkal openber verda.

LVII Cap.

Madur er aþ ſialfþū ſier overdugur allrar nadar/z vm ſaña ydran.

Kenareſi. Drottiñ/ Eg er huorke verdugur þiñar Nuggunar/ nie andlegrar Vitiunar/þar fyr

er

er giøret þu rieſt/ þo þu yþergiefer mig aumaſt ꝛ veſalan. Jm/ þo eg kynne ad wthella ſo myklum Tarum ſem Giaf ar Nafed er/ þa være eg eñ overdugur þiñar Nuggunar/ eg er ecke añars verdugur/ eñ þad eg ſie ſleigeñ og ſtraþþad ur/ þui eg hefe þunglega modgad þig/ og margfalldlega Syndgad/ Og ep eg athugade þad med rieſtre Skynſeme/ þa være eg ecke verdugur hiñar minſtu Nugſuolunar. Eñ þu O milde ꝛ myſ kunſame Gud (ſem ecke vilt Fordiorþun þiña Verka/ heldur ad Rikdomur þiñar Giaſku ſkule openber verda i Kierum þiñar Nadar) þu hefur virdſt til min allrar miñar Verdſkulldunar/ ad hugſuala mier þynum Pienara/ vmfram alla Atferd og mæta/ þui þiñe huggun er ecke ſamann ad jafna vid þa Nuggun ſem af Mañunum kiemur.

Huad hef eg verdſkulldad þeſſ Drottin/ ad þu ſkuler veita mier Himneſka Nuggun? Eg veit mig ecke hafa nockurn

urn tíma neitt gott giort/ eñ allttíd hef eg hneigdur verid til Syndareñar/ og tregur til Yfirbotar/ petta er Sañleik ur/ ✝ eg kañ par ecke í mote ad hafa/ Jæ/ ef eg segde annad/ þa stæder þu æ mote mier/ og þar kyñe eingeñ mig ad forsuara. Nuad hef eg añad forþient med mínum Syndum/ eñ Helvíte ✝ ei lífañ Eílde? Eg medkiene í Sañleika ad eg er alls Spotts ✝ Forædtumar ver dugur/ og mier heyrer ecke ad reiknast med Christnum Mønnum. Nu þo eg ogiarnan vilie heyra þetta/ þa vil eg sa mt vegna Sañleikans straffa stalfann mig fyrer mínar Synder/ so eg þeſſ Hel ldur þiñe Nad fyrer þier.

Eg sem er sakadur og fullur allrar Suivirdingar/ Nuad skal eg seigia? Eg hefe ecke añad til ad seigia eñ þet ta. Eg hefe Syndgad/ Myskuna þu þig yfer mig/ þgief þu mier. Lat mig vm stund meiga græta mínar Synder og mína Eymd/ ædur eñ eg fare í bu

rt í þad

rtſ þad myrkva Landed/ ſem hyled er med Daudans Dyñu. Þu gurneſt ecke añad edur heimter af einum aumū Syndara/ eñ þad hafi audmyke ſig og jd reſt ſiña Synda/ þui af ſoſſu Idranar Angre og Audmykt Niarkans/ kiemur Von vm Syndaſſa fyrergiefuing/ Þar med verdur ſu ſorgfulla Samviſka vid riett og forlijkt vid Gud. Þar med piſſ ur Madur aptur þa Mynd ſem hafi hef ur miſt/ og frelſaſt fra tilkomande Rei de/ og ſo mæter huort odru med heilog um Koſſe/ Gud og ſu ſorgfulla idrande Sal.

Ein audmiuk Idran Syndugs ma ns/ er þier Drottiñ kiærkomed Offur/ Jm/ myklu ſætara ilmar hun i þiſnu Auglite/ eñ vpptendrad Reykelſe. Jd taneſt er þau þockanlegu Smyrſl/ ſem þu villder læta hella yper þiſnar heilo gu Fætur/ Luc. 7. Þui eitt idrande og audmiuk Marka/ hefur þu Drotten ec ke fyrerlitid. Idraneſt er ſa Frelſis

ſtadur

skadur/ sem madur kan fullkomlega ad plyia til fyrer Ovinarens Brade. Med Jordneske verdur pad allt bætt og hrein lad/ sem ap odru hefur Eitrad og ohre int orded.

LVIII Cap.

Huørneñ Madur skule verda Nyttakande Guds Nadar.

Ferrafi. Mitt Son/ mitt nafn er dyrmæt og nykels verd/ og lætur pui ecke sleingia fier saman vid otvortis Hlute edur Jardneska Huggun. Par pyrer verdur pu ad burtkasta ollu pui sem hana kan ad hindra/ ef pu vilt med hesse ypperhlutur verda. Viveldu pier einhuørn apvikeñ stad/ og vert giarnan eirn vm pig/ Girnst ecke mykid Samtal eda rædur vid adra menn/ eñ wthell audmiukre Bæn fyrer Gude/ ad pu meiger fa eitt Gudhrædt Hiarta z hreina Samvisku Alla Verolldena skalltu akta fyrer ecke

erf

ert. En ad adhyllast Gud/ þad skaltu halldа dyrmætara en alla wtvortis Nl ute/ þui þu kant ecke bædе ad þionа mi er og hafa þyna Lyst a forgeingelegum Hlutum. Vine z Næunga Nytstur þu ad þorlæta/ og snwa þynu Hiarta fra allre stnudlegre Huggũ. So bidur Þos tulen Petur/ Ad aller Christi truadet halide sig fyrer præmande z Vegfaren dur j þessum Heime.

O huad sterkt Athuarf hefur sa ma dur j Vandans tyd/ sem ecke lætur sig neitt trega edur talma j þessare Verolld þu/ z hefur frasnided Hiarta sitt Jard neskum Hlutum/ En sodda frasnided Hiarta ad hafa/ þad er kraunku z vey ku Skape vin Megn/ þui eirn Holldle gur Madur veit ecke neitt af Frytheit um þess jñra Mañsins. Þar fyrer ef þu vilt riett andlegur Madur vera/ þa hlytur þu ad sneida þig fra z afneyta bædе þui næmlæga og þiarlæga/ og var ast singuañ suo nitog sem sialfañ þig/

þui

Þui þegar þu hefur fullkomlega yfer vñed ſialfañ þig/ þa kantu þeſſ audvel dlegar ad giøra þier adra Hlute vnder giefna. Og ſa ſtærſte Sigur z yfervin ing er þad/ ad yferviña ſialfañ ſig. Nu er ſ̄ nu i þañ maata hefur ſialfañ ſig i Taume/ ad hans ſiñe ſie Skinſemeñe vndergiefed/ og ſkynſemeñ hlyde mier i ollu/ Sa er rietttur Yfervinare ſialfs ſins/ og Herra yfer Verolldunñe.

Þeſſ vegna/ ef þu girneſt nu ſo hatt ad komaſt i Fullkomleglekanū. Þa hl yſtur þu þad Kallmañlega ad vppbyr ia/ og ſetia Øre vid Rootena a þeirre heimuglegu og otilheyrelegu Tilhnei gingi/ ſem þu hefur til þyn ſialfs/ z all ra añara þorgeingelegra og ſynelegra Hluta/ ſo þu hana olldungis vpprater og burtdryfer. Þuiad i þeſſum Breſt/ ſem er/ ad Madur elſkar ſialfañ ſig of miog/ er allt añad jñefaled/ ſem Man ne naudſynlegt er ad vpprata z yfervin na/ eñ þegar þad vonda er yfervñed z

vndergiefed giort/ ſtrax þa kiemur my kell Fridur og Roſeme j þeſſ Mans Hiarta.

Eſi vegna þeſſ ad fmer leggia Kapp a/ſialfum ſier ad deyia/ og ollungis ad afneyta/ þar af kiemr þad/ ad meſte partur er ſo forvilltur og fangeſi j ſial fum ſier/ ad þeir kuſa ecke j Anda ad vpphefiaſt yfer ſialfa ſig. Eſi huor ſa ſem vill þrifog þriælſlega med mier ga nga/ haſi hlyſtur ad deyda j ſier allar vondar og oheyrelegar Girnder/ og feſ ta ſig vid onguaſi ſkapadan Hlut/ med ſierlegre og oſkickanlegre Elſku.

LIX Cap.

Vm Miſmun og margvijſle ga Verkan Mañlegrar Natturu og Nadar Guds.

Vi Son/ Þu verdur Grandvar lega ad athuga/ Natturuñar z Nadareñar Hræringar/ þui þar

þær hafa miog smaasmuglegar Hræ
ingar/ huor a mote aſſare/ og kuña va
lla ad adgreinaſt/ vtan af einum andle
gum þeelegum og vpplyſtum Maane.
Aller Menn girnaſt þad goda og bera
titt huad gott fyrer ſig j ſinum Ordum
z Verkum/ huors vegna marger verda
vinder godu ſkyne prettader z a Tæalar
bregner. Natturan er Snidug og Ki
den/ þar med lockar hun z dærar mar
gan Mann/ vill giarnan ad aller Hlut
er ſkule til ſijn heimfæraſt/ z þar til ſtu
ndar hun jafnan. Ein Madenn from
geingur einfalldlega/ fordaſt allt þad
ſem illa Aſynd hefur/ hefur engenn ſu
ik j framme/ helldur giorer alla Hlute
einaſta Guds vegna/ j huorium hun z
vm ſijder huſleſt.

Natturan vill ogiarnan deyia/ vill ec
ek vera vnderþryckt/ ecke yfervinnen ecke
vnderdanig eda med Vilia vndergiæ
ven og j Taume halldenn. Ein fyrer na
dena koſtgiæfter Madur ad deyia ſialfs

um sier/ stendur mote sijnu eigen Sine/ vill vera vndergiefen/ girnest ad vera þerven/ vill ecke brwka sijn eigen frij heit/ honum er kiart ad læta hallda sier vnder Nijsse og Aga/ girnest ecke ad rijkia yfer nockrum/ helldur ad lifa og vera æfijd vnder Gude/ og er reidubu en ad giefa sig audmiuklega vnder all ar skapadar Skiepnur/ vppa Guds veg na. Natturan leitar sijns Abata/ og sier epter/ huorneñ hefe kune verda ga gn wr sierhuerium Nlut. En huar Nadeñ er/ alijtur Madur ecke sitt eig ed Gagn/ helldur myklu framar/ huad morgum odrum meige vera þienanlegt gott og nytsamlegt. Natturan vill gia rnan hafa Æru og virding/ en Nadin tilleggur Gude trwlega alla Æru og Wirding.

Natturan er hrædd þyrer Spotte ẽ Mynkum/ en af Nadeñe gledur Mad ur sig vid/ ad lijda Forakt þyrer Christi Nafns saker. Natturan elskar lijf amlega

amlega Hufsld og Idiuleyse. Ein madr ein giefur ecke verèd Idiulaus/ helldur fagnar hun Erfidenu. Natturan leitar epter æfielegum og nystarlegū Hlutum/ ein hefur ogiêd a þui sem tilkomu lijted og dalitlegt er. Ein Madeñ hefur lyst til einfallolegra ẽ lijtelsierlegra Hluta/ hefur ecke vidbiod a þuj s̄ hart og strangt er/ ẽ þordast ecke gomul ẽ storgiord Klæde ad bera. Natturan alijtur þad timanlega/ Gledur sig af Jardnesskum og stundlegum Avisiing/ syrger skadan/ og verdur reid af einu litlu Vfugyrde. Ein Madeñ huxar vm þad eilijfa/ og fester sig ecke vid þ stundlega/ hryggest ecke af misser Verallda legra Audæfa/ nie grèmur sig vt af hordum Ordum/ þui hun helldur sin Frid og Fiestod vera a Himnum/ þar eingen Hlutur fordiarpast.

Natturan er agiorn/ þyggur helldur ein hun giefe/ og elskar ad hafa myk ein Eigendom. Ein Madeñ er godsem

og glaþmilld/ fordaſt eigengirne/ ẽ læt ur ſier nægia med lyſted/ og kañaſt vid/ ad þarfœlla ſie ad giefa eñ þyggia. Nattura ſi er hneigd til ſkapadra Hlu ta/ til Hollolegra Girnda/ til Niegoma og Oſtodugleika. Eñ Nadeñ hellzur ſier til Guds goodra Dygda/ ſnyder ſig hia þeim ſkopudu Hlutum/ þar daſt ver ollvena/ hatar hollolegar Girnder/ ſpo rnaſt vid ad ſlæm ſier vijdt vil/ og fyrer virder ſig ad koma fyrer margra Augu Nattura ſi vill giarnaſt hafa wtvortis Huggun ſ j þui ad ſkiemta ſier/ og forly ſta ſitt Siñe. Eñ Nadeñ ſtundar eyk er/ alleina j Gude ad huggaſt/ og vmſt añ alla Hlute/ ad hafa ſijna Eyſteſeme j þui allra hædſta goda.

Nattura ſi gioret alla Hlute þyrer ſaker ſijns eigen Gagns og Avinnings hun vill eckert þorgiefens giora/ helld ur vænter hun ſier añadhuort ſiſs hi ns ſama/ edur añars betra/ Nroſunar

edur

edur Vinæfu þyrer sijnar giorder/ hef ur og lyst til ad sijn Verk og Gæfur sie mykels akladar. Eñ Nædeñ stundar ecke epter neinu Tijmanlegu/ heimter ecke oñur Laun eñ Gud alleina/ og gir nest Lijfamlega Naudþurpt ecke þram ar eñ hun kañ ad þiena til ad odlast þau eilijfu Audæpeñ.

Nætturañ gledur sig af morgum Fr endum og Vinum/ hrosar myked af sijn nu Stande og Nijbylum/ stærer sig af sijñe Ætt og Slekte/ Nræsnar þyrer þe im mektugu/ Smiadrar þa Rijku/ z he ldur med sijnum Lijkum. Eñ Nadenn elskar eirneñ sijna Owine/ vpphefur sig ecke af Fieldu sijña Vina/ aktar ad on guu sitt Stand/ eda Ættgofugleika/ vt an so sie/ hun vite nockur þeirra Good verk/ þeim helldur hun a Lopt/ er hm þatæka so velviltud/ sem þeim rijka/ hef ur meire medaumkan med þeim Sakla usa/ eñ þeim Volduga/ gledur sig med þeim sañgtarna/ eñ ecke þeim Lygegia

tena/ eſi ecke þeim Lygegiarna. Nun æ miſer þa fromu/ ad þeir elſke Sinurn ing og Gæfur heilags Anda/ og æſtu nde Guds Syne j allshættudum Dygd um epter ad þylgia. Nattura ſi klagar yfer Fatækt/ eſi Nadeſi vmber Fatæk tena med Stødueglinde.

Nattura ſi reiknar ſier til alla Nyte ſtrijder fyrer ſig ſialfa/ z ſkrafar hu rn Mafi. Eſi Nadeſi leggur allt Gu de til/ af huerium þad hefur ſin Vpp runa/ Nun leggur ſialfre ſier eckert gott til/ hrokar ſier ecke/ er ecke Þrattunar ſom/ fylger ecke gram ſine meining mi Kappe/ helldur gtefur hun ſig j ollum Skilninge vnder þa eilifu Speke/ og Gudlegt Proof. Nattura ſi leitar ept er Neimuglegum Nytum/ og vill giar na ſi hafa nyar Frietter/ vill hafa alit hid j tra/ vill reina margt med ſine ſkyn ſeme/ og þad ſem til Lofs og Nrofunar ma verda/ girneſt hun ad hafa z kuña Eſi Nadeſi er ecke forviteſi vm nyſtar

lega

lega Hlute/ þui það kiemur allt af þei
rre gomlu Spilling Syndareñar/ af
þui að eckert er nytt edur varanlegt a
Jorduñe/ þar fyrer kieñer Hun að tem
ia sitt Siñe/ fordast allan Þotta z skalf
hælne/ leina þut a sier med Lystelæke s
Lops og Hrosunar mætte verdt vera/ z
leita jafnan nytsamlegra Avaxta til
Dyrdar og Lops Gude/ Hun vill ecke
læta hroosa sier/ nie wtbera sijna Atgi
orfe/ eñ girnest að Gud/ sa sem af ein
skiærre Elsku/ meddeiler og giefur al
la Hlute/ skule lofadur og Blessadur ve
ra j sijnum Gæfum.

Þesse Nad er eitt Yfernatturlegt Ci
os/ ein sierleg Gæfa Guds/ z sierdeilis
Audkieñingar teikn a þeim wtvoldu/
og Þantur eilijþrar Sæluhialpar/
huor ed mañeskiuñe vpplyfer þra þut
Jardneska/ til þeirra Heilla sønnu Him
neskn Audæfa/ og giorer af Holldlegñ
eirn andlegann Mañ. Þess meir sem
Natturañ verdur dempud og yfervñeñ

þess stærre Nad verdur sannhellt/ og þess meir verdur sa sære Madures epter Gu ds Mynd Endurnyadur leidrettur og Betradur.

LX Cap.

Vm Breiskleika Mannlegrar Natturu/ og huad mykel þorfoss sie a Gudz Nad.

Jenares. Drottin min Gud/ þu sem hefur skapad mig epter þinne mynd og Lyking/ Veittu mier þessa Nad/ sem þu hefur synt mier/ ad stor naudsynlegt sie til Saluhjalpares ar/ so eg kynne yfervina mina vondu natturu/ sem teiger mig til Syndar og Fyrerdæmingar/ þui eg þin Syndares ar Logmaal j minnu Holde/ huort ed mot mæler Logmale minns Hugskots/ og tek ur mig fangen/ þad eg epterfylge þess girndum j margan mata/ og giet ecke Natturunnar Brestum og Breyskleika motstaded/ vtan þinne Nad verde Krop tug

ſuglega ſkiellt i mitt Hiarta/ og hun mier Adſtod verte.

Eg parf þiñar Naadar med/ Jm/ ſo rrar naadar parþ eg med/ ſo ad Nattur añ ſem er hneigd til þeſſ vonda i þra Barnaſku/ meige yfervñeñ verda/ þui hun er fyrer þañ fyrſta Mañ Adam fa lleñ/ ſpillt og þordiarfud ordeñ/ og þañ eñ er þeſſe Nremming komeñ yfer allt Mañkyned/ ſo ad ſu ſama Nattura ſ af þier var ſkapud god og riettferdug/ reiknaſt nu (þar hun er fordiarþud) fyr er Breſt og Veikleika/ og vegna þeſſ ſu ſpillta Nattura er lateñ ſialfrad/ þa dregur hun Mañ jafnañ nidur til þeſſ vonda og Syndareñar/ þo þar ſie eñ nu liſtell kraptur epter ordeñ/ ſo ſem eirn Neyſte i Oſku folgeñ / Þ er ſu næ ttulega ſkynſemi (huor ad er med myk lu Myrkre og Diſſu yferſkygd) hun þecker ad ſoſnu gott fra illu/ og adgrein er riett fra raungu/ eñ þo er hun ofveyk til þeſſ/ ad vppfylla allt þad ſem heñe

vel

vel þellur/ og gietur ei komeſt til ad bru
ka þad fullkomna Sañleiks Lios/ nie
Sætleika ſiñar Girndar.

Þar af kiemur þad miſt Gud/ad eg
epter þeim ſæra Mañenum/ hefe lyſt
til þíns Logmaals/ þad er/ ad eg veit
þíñ Bodord eru good/ rietvoſs z heilog
ad þau ſtraffa allt huad vondſlegt er/
z vilia Madur ſkule þordaſt Syndena
Eñ epter Holldenu þiona eg logmale
Synbareſſar/ ef eg hlyde meir miñnu
ſiñe/ eñ ſkynſemeñe. Þar af kiemur þ
ad eg hefe ad ſoñu Vilia til þeſſ hins
gooda/ eñ ad fullkomna þad er eg ecke
megnugur til/ So kiemur þad og til/ ad
eg aſet mier optlega nockud gott/ Enn
vegna þeſſ þíñ Naad kiemur ecke ſtrax
til hialpar miñnum Veikleika/ þa kañ
liſtel Fyrerſtada ſnua mier til baka/ ſo
eg aſ þui laete. Hier af kañ eg eirneñ
merkia/ ad peckia Veg Fullkomlegleik
ans z ſie klarlega nog/ huad eg a ad gi
ora/ eñ af Þuiſngū miñar Spillingar

verd

verd eg so hardlega þiakadur ad eg kañ ecke reisa mig vpp til þess sem þullkom ed er.

O Drottiñ/ Huad mykelega hefe eg þorf piñar Nadar/ bæde til ad vppby ria og þullkomna þad godat þui an þijn kañ eg eckert/ eñ j þier þorma eg alla hlute/ ef þijn Nad styrker mig til. O þu sæla Himneska Nad/ an huor rar mijn eigen Verdskulldan er einskis verd/ og Natturuñar Gæþur ad ong uu aktande. Jæ Herra/ an piñar nad ar duger eckert/ huorke Kuñætta nie Rijkdomur/ Huorke Frijdleikur nie Hr eyste/ huorke skynseme nie Mælsnilld/ þui Natturuñar Gæþur veitast eins vondum og goodum. Eñ Nad og Ki æleike/ er ein sierdeilis Gæfa/ sem veit est þeim Vtvoldu/ og þeir sem þar med eru prijdder/ eru verduget eilijfs Lijfs. Nadeñ er so hæleit/ ad eirneñ Gæþur Spædomæña/ Kraptaverk ad giera/ Leyndardoma ad skynia/ huad hæer þr

verd

vera kuńa/ þad verdur ann hęńar einś is mktad. Jm/ Tru/ Von/ og allar ad rar Dygder/ kuńa ann Nądar og Kiær leika eckert ad gillda nie packnęmar ad vera.

O þu śęla Nąd/ sem þa Voludu j Anda giorer/ aþ Dygdū ryka/ z þa rś ku s mykel Audaśe hafa/ af Hiarta lś telmta. Kom þu z śtiśg hier ofan ad til mśn/ oppfyll mig arla męd þiśe Nug gun/ so ad mśn Sala ecke fordiarfest/ og ad onguu verde af Madu og Dpric ſamleik Nugskotśins. O Drottiń/ eg bid þig audmiuklega/ Leat mig þinna Nąd fyrer þśnu Augliti/ þui eg nęg eśt vel męd þśna Nąd/ og vil ecke taka pramm fyrer hana nockud þad sem Nat turań girneśt/ Og þo eg yrde miog frei stadur og kiame j margskonar Preing ingar/ þa vil eg ecke hrędaśt nema O/ lucku/ þar sem þśn Nąd er męd mier/ þui hun er mińn Styrkleike og mikt Ni alpręd. Nun er sterkare eń aller mśner

Dyner

Dolner/ Hun er vijſare eſi aller lærder Meſi/ Hun fræder Meſi j Sæliſkanſi Hun kienęr alla Tukt/ Hun er lios Hiartans/ linun Eymdaña/ og Lækning Hormungaña/ Hun burt tekur Ottaſemena/ elur og nærer Gudræknena/ z fr amleider morg Idrunar Tar. Huad er eg an Hædareñar/ añad eſi ſuo ſem eitt purt Trie/ og onijtur Kuiſtur/ ſem Meſi burt kaſta. Par fyrer Drottiñ/ gange pijn Hand fyrer mier/ og pylge mier epter/ og giøre mig an apſtats koſtgiæfeſi til godra Verka/ fyrer Jeſum Chriſtum pijn Son/ Amen.

LXI Cap.

Huørneñ vier eigum ad apſneita ſialfum oſſ/ og vnder Kroſſenum epterpylgia Chriſto.

HErran. Miñ Son/ Peſſ leingra ſem pu ert fra ſialfum pier/ peſs meir nalægeſt pu mig/ pui lijka

ſem

ꝺ Þ giorer jñvortis Frid/ ad girnast eck ert hid ytra/ so kiemst Madur til Guds rnz þui ad apneyta sialfū ser hid jñra. Þess vegna vil eg kieña þier/ huorneſ þu skuler afneyta sialfum þier/ epter mīnū vilia/ an alls Motmælis eda tl ogunar. Fylg þu mier epter/ Eg em veguriñ Sañleikureñ og Lifꝺed/ Fyrer vtan veigeñ kañ madur ecke ad ganga/ þ vtan Sañleikeñ veit Madur eckert/ z fyrer vtan Lifꝺed/ lifer Madur ecke. Eg em sa Vegur/ a huorium þu mtt ad ganga og honum epter ad þylgia/ Eg er sa Sañleike/ huorium þu mtt ad trwa/ Eg er þad Lif/ huors þu att ad vænta og epter þui ad bꝺa. Eg er sa opallvalte Vegur/ sa Draskanlege Sañleike/ og þad ꝺendanlega Lif. Eg er sa allra rietkaste z beinaste Vegur/ Sa hædste Sañleike/ og þad sæna lif/ eitt Neilsusamlegt Lif/ og eitt oskapad Lif.

Ep þu geingur nu a mīnum Vegū/

þa

þa muntu læra ad þeckia Sañleikañ/ og Sañleikurenn mun þig frelsa/ so þu vodlest eilifft Lijf. Vilier þu jnnganga til Lijfsins/ þa halld þu Bodordenn. Vilier þu þeckia Sañleikañ/ þa trudu mier/ Vilier þu vera fullkomenn/ þa selldu alt þad þu att/ Vilier þu vera min Læresueirn/ þa afneyta sialfum þier. Vilier þu fa þad eilifa Lijf/ þa forakta þetta Lijf/ Vilier þu vpphafenn ver da j Himenenn/ þa lifelæcka þig j þessu Heime/ Vilier þu rijkia med mier/ þa berdu og suo Krossenn eirnenn med mier/ þui alleinasta Krossens þienarar fijna Veg Saluhialpareñar/ og þessaña Lioss.

Þienarenn. Herra Jesu Christe/ med þui þin Vegur er þraungr z forakt an legur fyrer Heimenum/ þa gief mier ad eg meige þier epterfolgia j Forakt an Veralldareñar/ þui Þienarenn er ecke meire sijnum Herra/ z Læresueirnenn er ecke yper sijnum Meystara. Læt þinn

Þienara vel kynnast a þínum Veige/ þui a honum er mitt Nialpræde/ ꝛ sann ur Nerlagleike/ huad sem eg les edur he yre þyrer vtan þessum Veg/ pad kann ecke nie gietur giort mig fullkomlegs gladann.

Herrann/ Min Son/ Med þui þu hefur pad lesed/ og þu veitst pad/ þa verd ur þu holpenn ef þu giorer pad. Þui sa sem mína Bodord hefur ꝛ helldur þau hann er sa sem mig elskar/ og eg mun el ska hann/ ꝛ openbera honum sialfann mig og setia hann hia mier j míns Fodurs Ríke. Þienarenn/ Verde mier Drott inn/ epter þui sem þu hefur sagt ꝛ fyr erheited. Eg hefe medteked Krossen af þínne Hende/ hann vil eg bera þann til míns Dauda/ so sem þu hefur mier pad vppa lagt. Jm/ sannar'ega er Lísf eins Chri stens Mans Krossburdur/ enn med þui vier hofum þennann Krossveg og Kross gaungu vppbyriad/ þa er pad ecke til heyrelegt/ ad vier snuum aptur/ edur vikum af þessum veigenn.

O kiærv Brædur/ Latum oss ferdast til samans/ Christus vill vera med oss. Fyrer Christi saker hopum vier Kross eſi vppa oss teked/ Fyrer Christi saker vilium vier vnder Krossenum bijda/ hann mun visselega vera vor Nialpare/ pui hann er vor Hertoge/ vor Herra z Hofuds madur. Sia vor Konungur geingur framan fyrer oss/ Latum oss fylgia honum Karlmannlega/ z ecke hrædast nockra Ognan/ Latum oss vera reidu bvna j pessu strijdenu med Hreyste ad falla/ Og latum pa skomm ecke liggia epter oss/ ad vier vndan Krossenum flyium.

LXII Cap.

Ad Madur skule ecke orvæntta/ po hann meige hrasa edur falla.

Frakk. Mikil Son/ Polen mædr og Lifelæte j Motlæte nu hockrast mier myklu hefur eſi myked Traust z Gudræk

ne j Medlætenu. Nuad er þad þu lætur þier so miog falla til sinis eirn lætenn Nlut/ sem þier a mote er giordur edur taladurt Þier skylde ecke hafa falled þad þungt/þo þad hefde meira vered. Efi lat þad nu fara/ þad er ecke þad þyrsta/ verdur og ecke þad semasta/ ef þu lifer leinge. Þu ert nog struggur a medan þier geingur ecke neitt a mote/ Þu giefur odrum good Rad/ huggar þa og styrker med Ordum/ Efi þegar ein snoggleg Nærmung kiemur þyrer þinar Dyr/ þa vantar þig bæde rad z hrepste. Skoda þu þitt stora Veikleika/huad opt þu verdur var vid hann j smaveigis tilfellum z Motkaste. Efi þad skiedur þo allt vegna þinar Salu hialpar/ sem þier j þann mata til Handa kiemur. Slæm þu þut fra þier/þad bestia þu kant/ so mun þad ecke kollkasta þier/nie leinge til Hindrunar vera/ þo þad slæme þig hart/ lijd þu þad minstakoste med Polenmæde/ ef þu kant þad

ecke

ecke mz glede ad nyiaka/ þo þu heyr-
ogiarnañ eirn Nlut/ z þr þyke þad my
ked ad lyda/ þa þuinga þu nalsañ þig/
so þu læler eckert oskickanlegt þraũ co
ma aþ þynum Muñe/ huar af þeir yn
gre kuñe ad hneyxlast. Strax sem næ
dest snyr sier til þyñ aptur/ þa stillest al
t þitt Nugar angur/ og oll þyn yfvort
is Sarmg verdur lmud/ af þui ad eg li
fe eñ þa/ z er reidubwen ad hialpa þr
er og hugga þig enn framar/ ef þu von
ar a mig z akallar mig jnnelega.

Vertu vel til Frids/ z med jafnadar
giede/ bw þig til ad lyda enn þo þyng
ra vppa þielle. Þad er ecke onyt eda
forgiefens/ þo þu þiñer þig opt z j mar
gann mata þunglega freistadan/ þui
þu ert Madur enn ecke Gud/ Þu ert ho
ld/ enn ecke Eingell. Nuernemm villtu
med jafnade kunna ad vera eins vel a
þig komen j godum Dygdum/ þad þo
huerke kuñu Englar j Himnenu/ nie
la þyrfte Madur j Paradys/ þui þeir

skodu ecke leinge stoduger. Eg er hann sem þa Harmþrungnu og Sorgbitnu Heilbrygda giore, og þa sem kannast vid sin veykleika vil eg medtaka til min nar Dyrdar.

Þienarenn. Blessad sie þitt Ord Dr otinn/ þui þad er sætt j minnum Munne og yfergeingur allt Hunang z Hunang seim. Þui huad skylde eg til giora j soddann minne Angist z Hormungum ef þu styrkter mig ecke med þessu þinu Heilaga Orde? Þegar eg kann ad eins komast til Saluhialparennar/ þa vil eg ecke akta huad edur huorsu mykid eg hlyt þess vegna ad lijda. Gief mier þar fyrer godda Endalykt og sæla Bifor/ af þessum Heimie. O minn Gud/ min stu min z leid mig a rettum Veige inn j þitt Ryke/ Amen.

LXIII Cap.

Madur skal ecke girnast adran saka þa hæleitu z heimugleg u Gu ds Domi.

Her

Herra. Min Son/ Vakta þu þig/ ad þu ecke disputerer vm hæva Hlute/ eda Guds heimuglega Doma/ suo sem er/ Huar fyrer þesse er so alldungis yfer gieſen/ eſi hiſi annar til so storrar Naad ar medtekenn/ eda huar fyrer þesse er so hærdlega plægadur/ eſi hiſi annar suo mykelega vpphafenn/ þuiad soddan Hluter yperganga alla Manlega Skyn seme/ og eingenn Skarpvitugleske kann ransaka Guds Doma. Þar fyrer/ þeg ar Dolnurenn jnblæs þier soddan/ edur nockrer forvitner spyria þar vm/ þa suara þu med þessum Spæmannsins Ord um. Rietthæstur ertu Drottenn/ og þijner Domar eru rietthyerduger/ eda med þess um Ordum. Domar Drottins eru sann arleger/ aller eru þeir Rietthyerduger. menn eiga ad hrædast mijna Doma/ eſi ecke ad ransaka þau/ þui Manleg Skyn seme kann ecke yfergrijpa þa.

Þu skallt og ecke hnijsa vm þa heilo

gu/ huor þar sie helgastur edur mestur
j Nimnarhke/ þui af soddan kiemur kaf
og onytsamleg þræta/ þar ap rás er
neñ Nopmodur/ Niegomleg Krugtrid
Natur og Tuisdragne/ þegar eirn vill
þeñan heilagan mañ/ añar hiñ/ fyrer
edrum setia/ x þeir sem slika Niute gi
rnast ad vita og ransaka/ kuña ecker
þar med ad wirrerta/ helldur er þad oll
um Gudhræddum misþokkanlegt. Þui
eg er ecke Gud Sundurpyckesins/ held
dur Fridarens/ huor ad er weir jnefal
eñ j Cristelatenu/ eñ j Vpphafning skal
þo sijn.

Af Mykelei Elskuñar eru sumer
hneigder til eins/ eñ sumer til hins aun
ars/ eñ þad kiemur þo allt meir af mañ
legre eñ Gudlegre Tilhneigingu. Eg
er sa sem hefe skapad alla Heilaga/
eg hefe giefed þeim Nad/ veilt þeim Æ
rd og Vegsemd/ Eg veit allra þeirra
Verdskulldan/ Eg hefe vitad þeirra
fyrerfram med Blessan mins sæla.

Eg

Eg visse af þeim þyrer Veralldarenar Upphaps/ Eg hefe wtvaled þa ap Heimenum/ en þeir ecke wtvaled mig ad fyrra Bragde/ Eg hepe þa af Madenne kallad/ Eg hefe dreiged þa m̃ mỹne myskn. Eg hepe leidt þa j gieginn marg skonar Freistingr/ Eg hefe sendt þeim magnada Huggun/ Eg hepe gieped þm stodugleika/ Eg hefe Kyronad þeirra Poleinmæde/ Eg pecke bade þann fyrsta og sydsta/ Eg hepe a þeim ollum omæ laulega Elsku/ Eg a ad lofast þyrer alla mỹna hæilaga. Eg a yþer alla Hlutr þann ad blessast og virdast þyrer ein og sierhuorn/ sem eg þyrer vtan alla vndanparma Forþienustu/ hepe so dyrdlega fyrersied og vpphafed. Par fyrer Huor hann forakiar eirn ap mỹnum minustu/ hann kann ecke ad virda hann hinn meira/ þui eg hefe skapad bade þann stora og smma/ Og huor hann lastar eirn heilagann hann vanheidrar mig/ og alla þa sem j Himnarike eru/ þui þr eru all

er eitt/ fyrer Band Kiærleikans/ meina aller eitt/ vilia aller eitt/ og elſka huor añan j þeim eina.

Og þad eñ hærra er/ þeir elſka mig meir eñ ſialfa ſig/ eda ſijna eigen For þienuſtu/ þui þeir eru yþer ſialfa ſig vpplyfner/ burt numder fra Elſku ſijn ſialfra/ og komner til miſſar Elſku/ hu ar j ſñe þeir z med Avexte huſlaſt. Þeſſ vegna er ecke neitt ſem þeim kuñe þra viſkia/ edur þa vnderpryckia/ þui þeir eru fuller þeſſ eiliſþa Saklleika/ og bre ña j Elde þeirrar oſlockuanlegu El ſku. Þar fyrer ſkulu aller Hollderger meñ lata af ad tala vm myked/ eda gr enſlaſt vm tilſtand þeirra Heilogu/ Ja aller þeir ſem ecke kuña añad ad elſka eñ ſijna eigen Glede/ huarier z eru fra og til j ſñe Meining/ eñ ecke epter þui ſem þeim eiliſþa Saklleika þoknaſt.

Graſvikurleike er hia morgum/ enn ſierdeilio hia þeim ſem liſt eru vpplyſt er/ huarier ſialldan kuña ad elſka nock

urn med algiordum andlegum Kiærleik a. Jaa/ marger eru eñ nu af Naturlegum og Mañlegum Vinskap hneig der til eins edur añars/ og so sem þeir halldа sig j þui Jardneska/ so metna þeir og vm þ Himneska. Eñ þar er eirn stor mismunur a millum þess sem þeir ofullkomnu þeinkia/ ꝛ þess sñ þeir vpp lystu þrer Gudlega Openberan siꝛ ꝛ yfervega.

Þar fyrer miñ Son/ Varastu med forvitne ad tala vm sliska Hluke/ sem þier eru oþhæer/ helldur kostgiæf þu ꝛ stunda epter/ ad þu kuñer ad eins verda hiñ minste j Guds Riske. Nu þo einhuer visse/ huer sa heilagaste være þrañ yfer adra/ eda huer mestur være halldiñ j Himnariske/ huad være honum þad nytsamlegt/ vtan þui ad eins hañ aud mykte sig þess meir fyrer n'ier/ vegna þessarar Þeckingar/ ꝛ fære miñu Nafne þess stæra Lof. Eñ Mañeskiañ kann ecke ad giora Gude nockurt þoknanleg

ra

ra Verk/ eñ ad hugleida mergd sina synda/ og þañ skort sem hun hefur a godum Dygdum/ og hvad nyked hana vante eñ nu til Fullkomlegleika fra hetogu. Jæa/ þetta er myklu þocknanlegra/ eñ þo hañ talade margt vm/ hvor þeirra være mestur edur minstur.

Þeir heitogu hroosa sier j ongvan matta af sinne Forþienustu/ þui þeir til leggia sier eckert/ eñ mier alla Hlute/ vegna þess eg hefe veitt þeim þad allt vt af storre Elsku. Þeir eru z med sodan Elsku Guddomsins/ z yferþiotanlegum Fognude vppfyllter/ ad þa vantar ecke nockra Vegsemd eda kañ neitt ad bresta vppa eilifa Sælu. Aller N. eru þess audmiukare j sialfum sier/ sm þeir eru hærre j Dyrdenne/ og þess nær lægre og kiærare eru þeir mier. Þar p stendur so j Skriptinne/ ad þeir hafe pleigt sinnum Koronum nidur fyrer Gude/ og falled fram a sinnar Asionur fyrer Lambenu/ og tilbeded hañ sem liper vm

allder

er og ad eiliſu. Marger adſpyria hu
er ſa meſte ſie j Himnariſke/ eñ vita ec
ke huort peir meige ſtalfer reiknaſt med
peim minſtu.

Pad er nogu myked ad vera minſtur
j Himnariſke/ par ſem aller eru mykler
put þr verda aller Guds born kallader
og eru pad eirneñ. Eñ j bland puſund
verdur ſa minſtur og ſeinaſtur/ ſem hun
drad ara gamall deyr eirn Syndare.
Put pegar Cæreſueinarner adſpurdu/
huer meſtur være j Himnariſke/ pa fei
ngu peir ſoddan Andſuar/ nema þu ei
ns þier vmſnwed ydur og verded ſem
Smaborn/ þa kuñe þier ecke jñ ad ga
nga j Guds Riſke/ Nuer ſig nidurlæger
ſem aſnad Vngbarn/ ſa er meſtur j Riſ
ke Himnañia.

Vei peim ſem ecke vilia lñielæcka ſig
med Smabornunū/ put peir muñu ecke
komaſt jñ vm pær þronguu og langu
Himnariſkis Dyr. Og vei peim Riſku
ſem hafa ſyna Glede hier j Heime þui

þar

par Bolader jnganga j Nimnarijke/ munu peir wlestanda og yla. Gledied ydur pier Riettlætu/og fagned pier vo ludu/ pui Nimnarijke er ydart/ ef pier. aftars ganged j Sannleikanum.

LXIV Cap.

Madur skal setia alla Von ẽ Trunadartrauſt a Gud alleina.

Jenareñ. DRottiñ/ Huad er mijn Von og Athuarf/ sem eg hefe hi er j Lijfe? og huad er mijn stærste Fognudur a medal alls pess sem vnder Sooluñe er? Pu ert pad DROTTiñ mijn Gud/ Huors Myskunseme ad er o ransakanleg/ Nær hefur mier velgeing ed fyrer vtan pig? Eda huenær hefur mier jlla vegnad/ peg" pu hefe med mi er vered? Eg vil helldur vera pæt aẽur þ pijna skulld/ eñ rijkur pig fyrer vtan Eg vil helldur med pier ganga a Von arvol hier a Jordu/ eñ fyrer vtan pig

skia

sitia a Himnum/ Þui huar sem þu ert þar er Himineñ/ og huar sem þu ecke ert/ þar er Dauden og Helvíte. Þu Drottiñ ert sa/ epter husrium mig forleinger/ þui er mier þorf/ ad eg til þíñ andvarpe/ kalle og bidte. Þar til med kann eg ønguum so fullkomlega trepsta (huor ed j riettum Tíma j Neydenne hialpe) so sem þier miñ Gud/ þui þu ert míñ Von og Athuarf/ þu ert miñ tru lyndaste Nuggare j øllum epnum.

Aller meñ leita síns eigen Gagns ẽ Nytsemdar/ eñ þu alleina leitar míns Hialprædis og míns Gagns/ Jea/ Þu snýr øllum Hlutum mier til hins besta/ ẽ þo þu leggier mier nockurskonar mot læte og Freistingar vppa/ þa sickar þu þui øllu mier til gagns/ þui þu prøfar og reiner þína Elskulega j þusund margfalldri mata/ j huorre Reinslu þu ætter ecke sídur ad elskast nie lopast/ helldur eñ þo þu vppfyllier mig med Himneskre Nuggun.

Þar

Þar fyrer Drottenn/ set eg a þig alla mijna Von og Traust/ og fæ vier j Nedur alla mijna Sorg og Angist/ þui huers sem eg leita an þijn/ þad þijn eg allt veikt og ostodugt/ þui margfyldre Minna kuna mier ecke Hialpa. Sier ker Adstodar menn kuna ecke ad þorsua ra mig. Vijser Radsherrar kuna mier engenn Rad ad giefa. Doctorana z lærdra Manna Bækur gieta mig ecke huggad/ Stor Rijkdomur kan ecke frelsa mig/ og eirn heilagur velbygdur Stadur kann ecke geyma mig ohultann/ ef þu sialfur stendur ecke hia mier hialpar/ styrker/ Nuggar/ vndervijsar og verndar mig.

Aller Hlutter sem synast heyra til Fridar og Saluhialpar/ þeir eru eckert fyrer utan þig/ kuna og j Sannleika on gua Saluhialp veita nie med sier færa. Go ertu nu alleina Ending alls hins goda/ Nyt Lijfsins og Dyrd allra þinna Orda/ og ad vona a þig vmfram alla

alla Ylute/ þad er su sterkasta Nuggun allra þinna Þienara. Til þyn sný eg mínum Augum/ þier treyste eg minn Gud/ þu Fader allra Myskunsemda. Blessa þu og helga mína Sal med Himneskre Blessan/ vppa þad hun verde þitt Bustadur og Sæte þinar eilyfu Dyrdar/ so eckert þiness j muskere þyns Haverdugleika/ sem Augum þyns Tignarvelldis mistyka metge. Alyt þu mig epter Mykeleik þinar Mildde og Margfeldu þina Myskunsemda/ og heyr Bana mkall þyns auma Þienara/ sem langt burt j Eyndunum velkest/ og geingur j Lande ꝛ Skugga Daudans/ Vardveit þu og vidhalld Salu þyns Þienara a medal so margra Haskasemda þessa breyskua ꝛ fallvallta Lyfs/ og fyrer þyna Nad/ leid mig a Veg Fridarens/ til Fodurlands ei lyfrar Saluhialpar/ Amn.

Ender þeirrar þridiu Bokar.

Regiſtur yfer þeſsa Book
Þeirrar fyrſtu Bokar.

1. Cap.

Hueriñ Madur ſkule fyrerlæta allann ſiegoma þeſſarar Veralldar/og fylgia Chriſto epter.

Cap. 2. Ad Madur ſkule ecke hyxa vm tora Konſt eda Veralldlega Speke/heldur nyklu þramar vm elſku til Guds z Packing ſialfs ſyn.

Cap. 3. Vm Sañleikſins Kieñing og manna Lærdom.

Cap. 4. Ad madur ſkule ecke oþþliotur vera j ſynum wrſkurde/nie trwa oþmiog ſialfū ſier.

Cap. 5. Hueriñ Madur ſkule leſa þa helgu Skript.

Cap. 6. Vm þær otilbxrelegu Holldſins Girnder.

Cap. 7. Vm onytſamlega Von og oþtraust a wtvortis hlutum og godum verkum.

Cap. 8. Vm Openberan leindra Hluta z oþmykeñ Vinſkap.

Cap. 9. Vm Hlydne og Vndergiefne.

Capñ 10. Vm þad ad þordaſt Mælge og onytt Hial.

Cap. 11. Hueriñ Madur kuñe ad þau þañ ſaña Frid j Gude/og huad Maſſins betrum meſt hindre.

Cap. 12. Vm Morgangſins Myrſime og

13 Cap.

Cap. 13. Huørnen Menn skule motstande Freistingunum.

Cap. 14. Ad Menn skule þordast adra ad dæma.

Cap. 15. Vm Kiærleikans Verk.

Cap. 16. Huørnen Madur skule læra ad ombera annara Breste og Veykleika.

Cap. 17. Vm Mannsins Pilagrymskap/ tuar til hann er kalladur hier a Jardryke.

Cap. 18. Vm Epterdæme Forfedrana t heirra heilsogu.

Cap. 19. Vm eitt gott Christelegt Fram ferde.

Cap. 20. Huørnen Madur skule hegda si er/so hann verde ecke villtur ap annara Vm seingne.

Cap. 21. Vm sanna Idran og heunar Nyt me.

Cap. 22. Vm Hugleiding Mannlegra ymda.

Cap. 23. Vm Hugleiding þess Tymanlega Dauda.

Cap. 24. Vm þann sydasta Dom og straff Syndarenar.

Cap. 25. Vm alvarlega Betrun alls vo es Framferdis.

Peirrar Annarar Bookar 1 Cap.

Vm þad jãra Mañsins Lyſterne.
Cap. 2. Vm Lyſtelæted.
Cap. 3. Vm eirn þroman og Fridſamann Mann.
Cap. 4. Vm eitt þromt einþallt ẽ hreint Hiarta.
Cap. 5. Vm Jhugan ſialfs ſyn.
Cap. 6. Vm Fegnud godrar Samviſku.
Cap. 7. Huęrnen Madur ſkule elſka Gud umfram alla Hlute.
Cap. 8. Vm þañ Heillaſama Vinſkap Jeſu Chriſti.
Cap. 9. Huęrnen Madur ſkule ſkicka ſier eꝑ Madeñ þerdur vm Stundarſaker þra hønum tekeñ/og Hugguncna vantar.
Cap. 10. Ad Madur ſkule ecke leita Hollidlegrar Huyldar/ helldur j øllum Æynum þacka Gude.
Cap. 11. Ad þaer þiñeſt Diner Krosſins Chriſti.
Cap. 12. Huęrnen Madur ſkule bera Krosſen Chriſti og þylgia hønum epter.

Þeirrar þridiu Bockar.

1 Cap.

Huęrnen Gud ſie vanur ad tala vid trua da Sialu þyrer vtan wtvortis Ord.

Cap. 2. Ad Madur verde ecke allei eſta ad heyra þad wtvortis Ordid/ hellp og a

og eirneñ ladast þyrer þínvorris tilsøgn Heilags Anda.

Cap. 3. Huørneñ Madur skule heyra Guds Ord/og vm þess Forakttan.

Cap. 4. Ein Alvarleg Bøn til Guds vm Vndervgsan í Kærdomenum.

Cap. 5. Ad Madur hliote ad þiona Gude í Audmykt og Sañleika.

Cap. 6. Lop og Þackargiørd þyrer med tekna Mad/ Item vm Krapt og Verkan Gudl. grar Elsku.

Cap. 7. Huørneñ Madur skule þekia sannañ Guds Elskara/Og huørneñ vier skulum þeim vonda Qvin í motstanda.

Cap. 8. Ad Madur skule ecke vpphefia sig aþ Guds Gaþum/heldur lytelætlega þr amīganga.

Cap. 9. Huørneñ Madur skule akta sig lytels verdañ í Gude Augliti.

Cap. 10. Ad Gud sie Vppsprettra alls Goda/og Þ skule hønum alt tilreikñast.

Cap. 11. Huad sætt þad sie ad þiona Gude/eñ þokkta Verøldena.

Cap. 12. Huørneñ Madur skule proua og dæma Birnder sína Hiarta.

Cap. 13. Ad Madur skule vera Þolen modur/og strida a moti Girndunum.

Cap. 14. Ad Madur skule epter Christi Dæme/sínu Þyrvalldi vndergiefen vera.

Cap. 15. Manneskian hefur eckert/ vt

ann það sem hun hefur af Gude medtekid Gall er sa sem Gude treyster.

Cap. 16. Vm huad og med hugrium hætte Madur skule bidia Gud.

Cap. 17. Bæn ad Madur kunne fullkomna Guds Vilia.

Cap. 18. Ad sannarligar Huggunar sie allranæsta hia Gude ad leita.

Cap. 19. Alla Vmhyggiu skal Madur leggia oppa Gud.

Cap 20. Madur verdur alla Tymanlega Pynd/ epter Christi Dæmi Polenmodlega ad lyda.

Cap. 21. Hugrenn Madur eige ad lyda Ranginderi og vera Polenmodur.

Cap. 22. Medkiennung Mannlegs Veyk leika/og vm Mannlegt Lyp/Huad fallvalt það sie.

Cap. 23. Ad hafa Huyld j Gude/það eru hæng hæstu Giæde/ sem Manneskiann kann til ad komast j þessum Eymdardal.

Cap. 24. Hugrenn Madur eige ad Hug leida Gude Gaxur og hjnum þar fyrer þac fer gigt.

Cap. 25. Vm þa þiora Hlute sem þiena til sannaligs Fridar.

Cap. 26. Bæn a mote Vondum Paunkum.

Cap. 27. Bæn vm Vpplysing Hugskot sins.

Cap. 28. Madur skal ecke dæma annara Lyderne/ helldur giepa Giætur ad sinu Eigen.

Cap. 29. Huar sinne sannur Hiartans Fridur og su rietta Betran sie þalen.

Cap. 30. Bæn vm rietta Alvtrugiefne til Guds alleina.

Cap. 31. Ad Elskan til vor sialfra hinndre ossmest þra Gude.

Cap. 32. Bæn vm eitt hreint Hiarta og himneska Speke.

Cap. 33. Ad Madur skule ecke æitta hu ad Verøllden helldur vm han.

Cap. 34. Bæn vm Hialp j aliggiande Naudsynium.

Cap. 35. Ad Madur skule hia Gude alleina leita Hialpar og Huggunar/ og øng vanneigenn øvænta/ huad sem ageingur.

Cap. 36. Hugrecn Madur skule hyrsla virda allar Skiepnurnar vppa þad han kunne þinna Skaparan.

Cap. 37. Hugrecn Madur skule æfne ta sialfum sier/og sneida sig þra øllum Holldlegum Girndum.

Cap. 38. Vm Ostøduglecka Manlegs Hugskots/ og ad Madur skule wrzlia Gud vmþram alla Hluta.

Cap. 39. Þeim sem Elskar Gud/ hønum eru aller Hluter Sætter og velsmacke ande.

Cap. 40. Ad Madur sie alldrei fyrer vtann Astrydu og Freistingar hier j Lyfe.

Cap. 41. A mote þorhsetpnum z þa nytum Veralldarcñar Dome.

Cap. 42. Huernen Madur skule øll þungis yþergiepa sialfan sig/z leita Frgheita hia Gude.

Cap. 43. Huernenn Madur skule halda sig hid ytra/og akalla Gud j øllum Raudsynum.

Cap. 44. Madur skal bepala sig og alla sluti Gude a Hendur.

Cap. 45. Madur hefur ecker gott ap sialfum sier/ har fyrer a Gude øll Virding ad rilleggiast.

Cap. 46. Madur skal huerke akta Virdingar nie Fyrerlitning Veralldarcñar.

Cap. 47.

Ad vier skulum ecke setia neitt Traust a Manna Visku edur vinattu.

Cap. 48.

Vm Veralldarcñar þæpeingelegann Vgs þoom.

Cap 49.

Ad Madur skule ecke lata sig villa ap þe ssum stundlegum Glutum.

Cap. 50.

Ad ecke se verdt ad forlata sig vppa noc kurn Mann.

Regſtur
Cap. 51.
Madur ſkal ecke akta Veralldarcñar Vm
radur/helldur þorlæta ſig vppa Guds Riett
lætann Doom.
Cap. 52.
Madur ſkal þ ſæker eilyþa Lyþs ymbera
alla Glute.
Cap. 53.
Vm Eilyþa Glede Otvaldra Manna/ og
ein Bon til Guds ad hañ vilie þrrlſa oſſ þra
Girnd til þeſſ Jardueſka.
Cap. 54.
Huærnecñ Madur ſkule læta ſig þorleing
ia epter þeirre Himneſku Sælu og huæra vi
er hæþum þar ad vænta.
Cap. 55.
Huærnecñ Madur ſkule j Neydecñe giefa
ſig Gude a Hendur.
Cap. 56.
Huærnecñ Madur ſkule breita/ þegar hañ
þykeſt vera nockud kalldare cñ vant er.
Cap. 57.
Madurecñ er ab ſialfþum ſier overdugur af
Iſar Nadar/ z vm ſaña Jdran.
Cap. 58.
Huærnecñ Madur ſkule verda Glutakande
Guds Nadar.
Cap. 59.
Vm Miſſirin z margvyſlega Verkā mañ
legrar Naattiru og Nadar Guds.

Regiſtur

Cap. 60. Vm breyſkleika manlegrar naat
uru/ ok huad mykel þøre oſſ ſie a Guds nad.

Cap. 61.

Huørnen vier eigum ad aſneita ſialfum oſſ
og vnder Krosſenum epterfylgia Chriſto.

Cap. 62.

Ad Madur ſkule ecke þrvænta/ þo han me
lge hraſa edur falla.

Cap. 63.

Ad Madur ſkule ecke girnaſt ad ranſaka
þa halcitu og heimuglegu Guds Doma.

Cap. 64.

Madur ſkal ſetia alla Von og Trunadar
traust a Gud allcina.

Errata edur þad sem yþer hefur fiest ad corrigera þessa Bok.

Stafcerner sem standa yrer midre lynu/merkia hugrr Ark/Eñ talañ j Upphafe Lynañ merker hugrr Blad j Arkenu. A merker yrre sqdu B seirne.

Fyrsta Bok.

C. Cap. 14.

3. Blad. a/ muuku/les munku.

Cap. 18. Sama Ark.

7. af. hapz les hapt.

D Cap. 19.

1. a/ Kostgiæfn/les Kostgiæfne.
2. a/ hneingdur/ les/ hneigdur.

Annar Bok.

G. Cap. 4.

3. b/ tuemur/les tueimur.

H Cap. 8.

2. b. Chirsto/ les Christo.

Cap. 9. sama Arke

5. a/ Onndeñe/les Nadenne.

I. Cap. 13.

2. a/ Korssens/ les Krossens.
3. b/ vilk/les v'll.

Ł Cap. 7.

3. b/ ſtendur/og þo marger af Bei
lleik hraſe/ les/ z þo þu meiger af L
kleika hraſa.

4. b/ ſteax/ les ſtrax.

5. a/ vilier/ les vilie.

M Cap, 13.

4. b/ þrir/ les þeir.

N Cap. 18.

3. a/ halla/les hallda.

O Cap. 23.

3. a/ ſtendur/ þiſſe til mijn ſtalfs/ les/
þiſſe ecke til mijn ſtalfs.

3. blade. c/ Freſis/ les Frelſis.

P. C. 32. 6. a/ ſkyrk/ les ſtyrk.

Q. C. 36. 3. a/ einfallr/ les einfallt.

5. blade b/ mier/ les meir.

R. C. 43. 6. a/ ganlegt/ les gudlegt.

V. C. 54. 1. b/ gief/ les giepa.

Þetta og huad þleira ſem yþer hefur ſiest
nunu Gudhræder Meſt lagþæra og leſa
i Maled.

Mons.r Sigvaldus Sigurdsonar

a Melum

med Strutsfiöru

Kedertorska
d 6ta Jan 1808.